

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดย
นายวิโรจน์ ไชยภักดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการ
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE BEST PRACTICES IN ADMINISTRATION OF
THANPHUYINGCHANTHIMAPHUEGBARAMI SCHOOL UNDER HER ROYAL
HIGHNESS PRINCESS MAHA CHAKRI SIRINDHORN'S PROJECTS, BUREAU OF
THE ROYAL HOUSEHOLD

By
MR. Wirote CHAIPHAKDEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

56252932 : การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ, การบริหารโรงเรียน

นาย วิโรจน์ ไชยภักดี: แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพพล เจนอักษร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยการศึกษาค้นคว้า เอกสาร โรงเรียนกรณีศึกษาคือ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จากโรงเรียนกรณีศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน รองผู้บริหารโรงเรียน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร 4 คน ครู 8 คน ประธานนักเรียน 1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 16 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนจำนวน 7 คน สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนา เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 18 แนวปฏิบัติ ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 แนวปฏิบัติ ด้านการบริหารงานบุคคล พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 แนวปฏิบัติ และ ด้านการบริหารงานทั่วไป พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 25 แนวปฏิบัติ

2. ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 69 แนวปฏิบัติ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

56252932 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : THE BEST PRACTICE, SCHOOL ADMINISTRATION

MR. WIROTE CHAIPHAKDEE : THE BEST PRACTICES IN ADMINISTRATION OF THANPHUYINGCHANTHIMAPHUEGBARAMI SCHOOL UNDER HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS MAHA CHAKRI SIRINDHORN'S PROJECTS, BUREAU OF THE ROYAL HOUSEHOLD
THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR MAJ. NOPADOL CHENAKSARA, RTAR, Ph.D.

The purposes of this research were to determine 1) the best practices in school administration of Thanphuyingchanthimaphuegbarami School under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Bureau of The Royal Household 2) the result of confirming the best practices in the administration of Thanphuyingchanthimaphuegbarami School under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Bureau of The Royal Household In the field of accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness, it is a descriptive research conducted by the Documentary Study. The case study school is Thanphuyingchanthimaphuegbarami School under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Bureau of The Royal Household, Sakon Nakhon Province, under the Office of secondary educational service area 23. The instrument used in this research were the document study form, semi-structured interview form. And a questionnaire to confirm the best practices in school administration of Thanphuyingchanthimaphuegbarami School. The interviewees from the school were 1 school administrator, 1 deputy school administrator, 4 head for administration group, 8 teachers, 1 student president and 1 school committee, totally 16 peoples and a group of experts to confirm the best practice for school administration were 7 persons. The statistical used were Frequency, Percentage and Content analysis.

The results of the research were as follows:

1. The best practices in administration of Thanphuyingchanthimaphuegbarami School under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Bureau of The Royal Household according to the Regulation of Ministry of Education in management 2007 of 4 areas such as 1) the academic management found 18 best practices, 2) the budget management found 13 best practices, 3) human resource management found 13 best practices and 4) general management found 25 best practices.

2. The 7 specialists confirmed that 69 the best practices in administration of Thanphuyingchanthimaphuegbarami School under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Projects, Bureau of The Royal Household according to the Regulation of Ministry of Education in management 2007 were accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เป็นต้นกำเนิดของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีโดยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ณรินทร์ ชำนาญดู และ ดร.เฉลียว ยาจันทร์ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ ว่าที่พันตรี เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี นายเมฆินทร์ พรหมประศรี รองผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี นางปิยวดี สิงห์ทองไชย หัวหน้ากลุ่มบริหารแผนงานและงบประมาณ นางกนิษฐา จิตรปรีดา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล นายโมคลา จิตรปรีดา หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป นางวิมลรัตน์ พระหันทงไชย หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ นางธัญยธรรม ศิริยานนท์ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นางสาวจรรย์นันท์ จันทร์มาตย์ ประธานนักเรียน คณะครู และนักเรียน ที่ให้ข้อมูลในการทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ พระเทพญาณวิศิษฏ์ (ชัยทวี คุตตจิตโต) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ดร.สมเกียรติ ซอบผล ประจำสำนักพระราชวังพิเศษระดับ 10 สังกัดโครงการส่วนพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นายอภิชาติ จีระวุฒิ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดร.พิชญ์ ดุลสุข อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดร.พะโยม ชิณวงศ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. นายประสาร ภูติ อดีตรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ได้ยืนยัน ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบคุณผู้เขียนหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์ ทุกฉบับ ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ชาวหลักสูตรการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณแต่ท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีคุณูปการต่อการวิจัยในครั้งนี้ทุกท่าน

วิโรจน์ ไชยภักดี

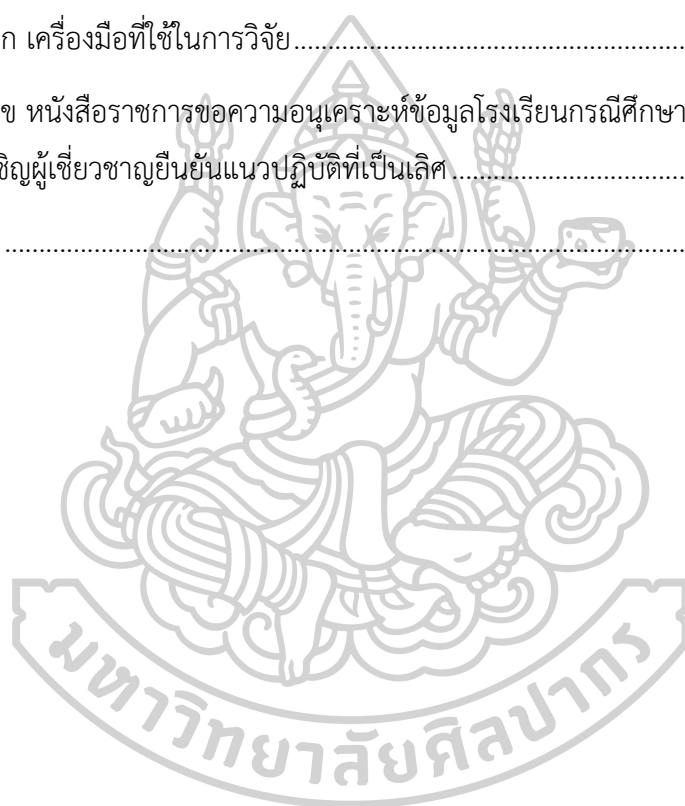
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
คำถามของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	12
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	18
1.1 ความเป็นมาของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	18
1.2 ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	20
1.3 ความสำคัญของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	24
1.4 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารองค์กรที่นำไปสู่ความสำเร็จ.....	26

1.5	คุณลักษณะของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	30
1.6	องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	32
1.7	กระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	34
1.8	ขั้นตอนการพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	35
1.9	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา.....	38
1.10	กรณีศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	44
2.	การบริหารงานในโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจหลัก ของการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.....	48
3.	โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตาม พระราชดำริ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี	53
	ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี	53
	ตอนที่ 2 ประวัติการต่อสู้อันยาวนานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี.....	71
4.	แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569)	79
4.1	โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	86
4.2	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราช เจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	94
5.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
5.1	งานวิจัยในประเทศ	96
5.2	งานวิจัยต่างประเทศ.....	102
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	110
	ระเบียบวิธีวิจัย.....	114

แผนแบบการวิจัย	114
ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย	115
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	115
แหล่งข้อมูลในการวิจัย.....	116
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
การวิเคราะห์สรุปข้อมูลและการยืนยันข้อมูล	119
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	121
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิ ราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	121
1.1 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ	122
1.2 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ	188
1.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล.....	217
1.4 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป.....	242
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	309
2.1 การวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิ มาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	309
2.2 ผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการยืนยันแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็ก และเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	343
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	351
สรุปผลการวิจัย	352

อภิปรายผล	359
ข้อเสนอแนะการวิจัย	372
ข้อเสนอแนะทั่วไป	372
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	373
รายการอ้างอิง.....	374
ภาคผนวก	380
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	381
ภาคผนวก ข หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนกรณีศึกษา และหนังสือราชการ เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	404
ประวัติผู้เขียน	409

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงการใช้องค์ประกอบเชิงระบบ (System Approach) ในการพัฒนาสถานศึกษา	40
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี ประจำปีการศึกษา 2562.....	57
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึ่งบารมี ในปีการศึกษา 2562.....	58
ตารางที่ 4 แสดงแหล่งสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2557-2561.....	59
ตารางที่ 5 สรุปผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึ่งบารมี.....	64
ตารางที่ 6 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ.....	122
ตารางที่ 7 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	189
ตารางที่ 8 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล.....	218
ตารางที่ 9 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป.....	243
ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึ่งบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน.....	310

- ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน
โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน..... 319
- ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน
โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน..... 326
- ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน
โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ. 2550 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน..... 333

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
แผนภูมิที่ 2	แสดงผังบริเวณโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี	54
แผนภูมิที่ 3	แสดงโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ปีการศึกษา 2562	61
แผนภูมิที่ 4	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	113
แผนภูมิที่ 5	แสดงแผนแบบการวิจัย	114
แผนภูมิที่ 6	ท่านผู้หญิงโมเดล.....	150

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยใช้การศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นเข็มทิศนำทางพัฒนาสังคมรวมทั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้ประชาชนทุกคนเพื่อการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน มีต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญต่อการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่ เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียม นานาประเทศในเวทีโลก ดังนั้นแนวนโยบายต่าง ๆ ด้านการจัดการศึกษาของภาครัฐจึงมีความสำคัญ ต่อภาคประชาชนทุกคน ทั้งนโยบายการบริหาร แผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการการศึกษาวิจัยใน ทุกรูปแบบพร้อมทั้งการดำเนินการ กำกับ ติดตาม ประสาน ตรวจสอบ เร่งรัดและผลักดันให้ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นและ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษาโดยมี จุดมุ่งหมายที่จะสร้างผู้เรียนที่ก่อปรด้วยความรู้ คุณธรรม มีคุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579¹ ที่กำหนดเป้าหมายและ ทิศทางการจัด การศึกษาของประเทศโดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มี สมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้ การขับเคลื่อนนาระบบการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติประสบความสำเร็จให้สามารถพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการแข่งขันทางสังคมที่ค่อนข้างสูง²

¹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579** (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2560), ก.

²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, “คู่มือการนิเทศเพื่อขับเคลื่อน คุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21” (เอกสารลำดับที่ 1/2557, ม.ป.ท., ม.ป.ป.), 1.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 วรรคหนึ่งว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไทยได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาในมาตราที่ 10 วรรคหนึ่งว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ในมาตรา 17 วรรคหนึ่งว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้า ปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แสดงให้เห็นว่ารัฐมีพันธะกรณีต้องจัดบริการด้านการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ให้มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา โดยรัฐต้องจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ซึ่งในกรณีนี้รัฐระบุแนวทางดำเนินการไว้ชัดเจนในมาตรา 58 วรรคหนึ่ง ความว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาเนื่องจากตระหนักถึงปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณของภาครัฐ จึงจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในขยายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขยายโอกาสการเข้าถึงการบริการทางการศึกษาให้ครอบคลุมในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ³

อย่างไรก็ดีแม้ว่ารัฐจะมีนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและขยายโอกาสการเข้าถึงการบริการทางการศึกษาอย่างชัดเจน มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อมุ่งลดความเหลื่อมล้ำและมุ่งพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพเด็กและเยาวชนไทยให้มีขีดความสามารถสูงขึ้นตามเป้าหมาย “ประเทศไทย 4.0” ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ของชาติ⁴ แต่เมื่อนโยบายลงสู่ในระดับของการปฏิบัติกลับพบว่าการดำเนินยังไม่

³กระทรวงศึกษาธิการ, “ระบบการศึกษาไทย,” **สารสนเทศ** 13, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2557): 55.

⁴สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.), “กลยุทธ์ปฏิรูปการศึกษาประสพการณ์นานาชาติสู่ยุทธศาสตร์ของ สสค” (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2557-2561 พัฒนาคุณภาพคนไทย ชับเคลื่อนประเทศไทยสู่ 4.0), เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/893>.

สามารถระทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความเสมอภาคและการขยายโอกาสให้กับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารของประเทศได้เข้าถึงบริการทางการศึกษาที่รัฐจัดให้ เนื่องจากอุปสรรคด้านพื้นที่อยู่ห่างไกล การคมนาคมเข้าถึงลำบาก การมีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตไม่ดีเท่าที่ควร มีสภาวะบริบทแวดล้อมที่ยังไม่ถูกสุขลักษณะและมีปัญหาด้านสุขภาพ⁵ สอดคล้องกับผลวิจัยของศูนย์ข้อมูลทางวิชาการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) พบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษา ดูจริงจังขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศและแนวโน้มคุณภาพเยาวชนไทยก็ถดถอยลงสวนทางกับทิศทางของประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค ส่งผลให้เยาวชนไทยกว่าครึ่งประเทศ ขาดศักยภาพและความสามารถขั้นพื้นฐานทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง รายงานฉบับนี้ยังระบุอีกว่าปัจจุบันเรามีเด็กที่ขาดโอกาสกว่า 5 ล้านคน หรือเฉลี่ย 900 คน/ตำบล ประกอบด้วย เด็กยากจน 3 ล้านคน พิกัด 1.7 ล้านคน และอยู่ในพื้นที่ห่างไกลอีกหลายแสนคน เป็นต้น หากไม่มีการแก้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสนี้จะส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจถึงปีละ 12,000 ล้านบาท/จังหวัดโดยคำนวณจากรายได้ที่สูญเสียไปจากโอกาสในการเข้าสู่ตลาดแรงงานซึ่งสูงกว่าความเสียหายโดยเฉลี่ยต่อจังหวัดในเหตุการณ์สึนามิเมื่อปี 2547 ถึง 10 เท่า⁶ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐต้องให้การดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนเป็นพิเศษกับกลุ่มเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้พวกเขามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัยสามารถบรรลุถึงศักยภาพขั้นสูงสุดได้ โดยในปัจจุบันพบว่ามีหน่วยงานภาครัฐหลายแห่ง อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงยังมีองค์กรสาธารณกุศลจำนวนมาก เช่น มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิเด็ก มูลนิธิวัดสวนแก้ว มูลนิธิกองทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนา มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ฯลฯ ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างกันเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนรัฐปกติทั่วไปหรือที่เรียกว่าการเรียนร่วม ส่วนที่เหลือจะเรียน

⁵ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ (ศอช.), **ศอช.ภายใต้กรมอนามัย จับมือ ศสช. จัดสัมมนาพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร**, เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/prg/2919138>.

⁶สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.), “**กุญแจปฏิรูปการศึกษาประสบการณานานาชาติสู่ยุทธศาสตร์ของ สสค.**” (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2557-2561 พัฒนาคุณภาพคนไทย ชับเคลื่อนประเทศไทยสู่ 4.0), เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/893>.

ในโรงเรียนเฉพาะ อาทิ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น⁷ ซึ่งรูปแบบของความช่วยเหลือที่พยายามจัดสรรให้ เช่น นักเรียนจะได้รับการสนับสนุน ค่าเล่าเรียน ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่าตำราเรียน และค่าที่พักในระหว่างเรียน เป็นต้น

นอกจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงพระราชทานความช่วยเหลือจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยพระองค์โปรดฯให้มีการจัดตั้งและรับเป็นองค์ประธาน “โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร” ตั้งแต่ พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา ดังพระราชดำรัสของพระองค์ ความตอนหนึ่งว่า

...การส่งเสริมคุณภาพของการศึกษาเป็นการหาทางให้เกิดความเท่าเทียมกัน ในโอกาสที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ในเมื่อบุคคลที่เคยอยู่ในสภาพแร้นแค้นและยากจน สามารถพัฒนาตนเองขึ้นได้นั้น ก็จะมีส่วนทำให้ประเทศมีความมั่นคงและพัฒนาขึ้นต่อไป...⁸

...ถ้าพูดถึงเรื่องสิทธิ เราก็จะพูดถึงในแง่ว่าคนเรามีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ มีสิทธิที่จะอยู่อย่างดี ควรจะได้รับการศึกษา การศึกษานี้เพื่ออะไรเพื่อให้สามารถ ที่จะพุงตัวเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างสุขสบายจะได้เอาความรู้นั้นไปช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้อื่นหรือ ชุมชนได้อีก...⁹

⁷สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 (Education in Thailand 2018) (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2561), 40.

⁸พระราชดำรัสสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, พระราชทานในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปในการประชุมโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ณ กองร้อย 5 กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 9 อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส 18 กันยายน 2526.

⁹พระราชดำรัสสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, พระราชทานในงานเสวนาทางวิชาการด้าน อาหารและโภชนาการ ณ มหาวิทยาลัยมหิดล 17 สิงหาคม 2548.

แนวคิดหลักของการทรงงานพัฒนาเด็กและเยาวชนนั้นคือใช้โรงเรียนเป็นฐานของการพัฒนา ด้วยเหตุนี้จึงทรงโปรดฯให้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นหรือรับสถานศึกษาที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารแต่เดิมเข้าไว้ในโครงการตามพระราชดำริฯ ส่วนพระองค์ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นที่ที่รวมเด็กในวัยเรียนของชุมชน ทำให้เข้าถึงเด็กได้ง่ายและครอบคลุมได้ทั้งหมดง่ายต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังมีผู้มีความรู้คือครูซึ่งเป็นแกนสำคัญในการถ่ายทอดให้เด็กได้พัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเป็นสถานที่ที่คนในชุมชนเข้าถึงได้ง่าย จึงสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้ โรงเรียนหรือสถานศึกษาในโครงการตามพระราชดำริฯ ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หลายพื้นที่สภาพภูมิประเทศเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของรัฐทั้งการศึกษา การสาธารณสุข ทรงให้ความสำคัญทั้งทางด้านสุขภาพร่างกาย สิ่งแวดล้อม การศึกษา ตลอดจนอาชีพในชุมชนของเด็กและเยาวชนซึ่งจะทรงเริ่มต้นงานในสถานศึกษาแล้วจึงขยายงานไปสู่ชุมชน โดยทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นครั้งแรกในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อแก้ปัญหาการขาดสารอาหาร พัฒนาภาวะโภชนาการและสุขภาพของเด็กที่อยู่ในพื้นที่เหล่านั้นให้ดีขึ้น ในภายหลังการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารแล้วก็ได้ขยายพื้นที่ดำเนินการมากขึ้น โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ทรงพระราชทานความช่วยเหลือให้การสนับสนุนและให้ความอุปถัมภ์การดำเนินงานโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ ในพระองค์อย่างเป็นทางการ ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ วัสดุอุปกรณ์เบื้องต้น และจ้างครูเพื่อให้โรงเรียนจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้รวมถึงจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในโครงการอย่างใกล้ชิด¹⁰

ในปีการศึกษา 2562 มีสถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวนทั้งสิ้น 871 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 218 แห่ง โรงเรียนและห้องเรียนสาขา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 221 แห่ง ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” และศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยมอแกน อุทยาน แห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 282 แห่ง โรงเรียนเอกชน สอนศาสนา อิสลาม สถาบันปอเนาะ และโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในสังกัดสำนักงาน

¹⁰สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สมเด็จพระเทพฯ เจ้าฟ้านักพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2558), 99-108.

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน จำนวน 17 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 69 แห่ง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 25 แห่ง และโรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 39 แห่ง¹¹

สำหรับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กและเยาวชนในโครงการตามพระราชดำริฯ ได้ศึกษาเรียนรู้จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กนักเรียนมีความรู้ทักษะทางวิชาการและทักษะในการทำงานที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ในระดับสูงตามศักยภาพตนเองต่อไปในอนาคต หากไม่เรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้นไปก็สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไปได้เพื่อเป็นรากฐานของการพึ่งตนเองและการพัฒนาท้องถิ่นได้ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยังต้องมีความซื่อสัตย์ เสียสละ เมตตาผู้อื่น ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกมีความสนใจในรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และต้องการค้นหาว่าโรงเรียนในโครงการฯ เหล่านี้มีโรงเรียนใดบ้างที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประสบความสำเร็จในการบริหารงานและสามารถนำมาเป็นตัวอย่างได้

ปัญหาของการวิจัย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ตั้งอยู่ที่ตำบลสร้างคือ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนหนึ่งในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เดิมได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสาขาของโรงเรียนคำเพิ่มพิทยาล (บ้านสร้างคือ) ตามหนังสือที่ ศธ 0879 / 4865 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2536 และเริ่มเปิดทำการสอนครั้งแรกปีการศึกษา 2537 ในวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 มีนักเรียนจำนวน 80 คน จัดเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อแรกก่อตั้งโรงเรียนแห่งนี้ประสบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ นานัปการ สภาพโรงเรียนขาดความพร้อมในด้านต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อเชิงลบกับการบริหารพัฒนาโรงเรียนทั้งสิ้นโดยมีปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาพื้นที่ตั้งโรงเรียนซึ่งอยู่ใน

¹¹โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, **สถานศึกษาในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีการศึกษา 2562** (กรุงเทพฯ: แสงเทียนการพิมพ์, 2562), คำนำ.

เขตป่าสงวนแห่งชาติและสวนป่าของกรมป่าไม้ทำให้โรงเรียนไม่สามารถขอเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ได้ แม้ว่าจะมีบุคคลผู้เกี่ยวข้องหลายกลุ่ม หลายหน่วยงานพยายามหาทางช่วยเหลือแต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ ชำร่วยยังหมั่นหม่อมต่อการเป็นผู้กระทำผิดทางกฎหมายเนื่องจากบุกรุกป่าและอาถูกยุบโรงเรียนได้

2) ปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณเนื่องจากการเป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนคำเพิ่มพิทย (บ้านสร้างค้อ) การจัดสรรงบประมาณจะต้องรอรับจากโรงเรียนแม่ ในทางปฏิบัติงบประมาณที่โรงเรียนสาขาจะได้รับมักน้อยมากซึ่งไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้บริหารจัดการภายในโรงเรียน หรือแม้กระทั่งภายหลังที่โรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทย (บ้านสร้างค้อ) สามารถแยกตัวออกมาตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศได้ แต่ความที่ยังเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยเพียงร้อยคนเศษ ทำให้งบประมาณที่ได้รับยังไม่พอเพียงสำหรับการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเช่นเดิม เพราะโรงเรียนจะไต่งบประมาณตามจำนวนรายหัวของนักเรียน เมื่อจำนวนนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้รับก็น้อยตามไปด้วยส่งผลให้โรงเรียนมีปัญหาขาดแคลนทั้งด้านครุภัณฑ์และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็นเนื่องจากขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อ 3) ปัญหาการจัดสรรด้านอัตรากำลังครูให้กับโรงเรียนไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดแคลนครู โดยมีครูผู้สอนเพียง 3-4 คน เท่านั้น ทำให้มีจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียนและไม่ครบตามสาระวิชาของหลักสูตร การมีครูไม่ครบชั้นเรียนทำให้ครูดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง และการมีครูไม่ครบสาระวิชาทำให้ครูต้องสอนในวิชาที่ตนเองไม่มีความเชี่ยวชาญ ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมากที่สุด 4) ปัญหาด้านอาคารสถานที่ที่มีไม่เพียงพอและอาคารที่มีอยู่เดิมก็ชำรุดทรุดโทรมทำให้ขาดบรรยากาศที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน 5) ปัญหานักเรียนขาดโอกาสเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณและขาดแคลนครูที่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว 6) ปัญหาด้านการคมนาคมในพื้นที่ที่ไม่สะดวกเนื่องจากที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในเขตทุรกันดาร เมื่อถึงฤดูฝน การเดินทางลำบากมากทำให้นักเรียนไม่สามารถเดินทางมาโรงเรียนได้จึงขาดเรียนบ่อย ๆ ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด นอกจากนั้นโรงเรียนยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ปัญหาผู้ปกครองเด็กขาดความเอาใจใส่ลูกหลานของตน เด็กบางส่วนถูกพ่อแม่ทิ้งให้อยู่กับปู่ย่าหรือกับตา ยายเพื่อไปทำงานในเมือง เด็กเหล่านี้จึงขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งจากครอบครัวและจากครู ปัญหาความยากจนของครอบครัวนักเรียน ปัญหาสุขภาพของนักเรียนที่มักป่วยด้วยโรคขาดสารอาหาร เป็นต้น¹² ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาบริหารโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการขอมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและสวนป่าของกรมป่าไม้

¹²โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี, “ประวัติการต่อสู้อันยาวนาน” (เอกสารอัดสำเนา),

ในปี พ.ศ.2549 ปัญหาการขอมิเอกสิทธิ์ในที่ดินของโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยาศาสตร์ (บ้านสร้างค้อ) เริ่มคลี่คลายลง เมื่อโรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเห็นความเดือดร้อนของราษฎรและเยาวชนในพื้นที่ ตำบลสร้างค้อและ ตำบลหลุบเลา ทรงให้สำนักพระราชวังเข้าศึกษาข้อเท็จจริงและความเป็นไปได้ของการจัดตั้งโรงเรียน จากนั้นจึงดำเนินการขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้โดยสภาพจริง จำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดารซึ่งต่อมาทางกรมป่าไม้ ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่จัดทำโครงการดังกล่าวได้พร้อมกับการตั้งโรงเรียนควบคู่กันไปด้วย โดยมอบให้สำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัดสกลนครร่วมกับโรงเรียนจัดทำโครงการสาธิตการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการย่อป่าเพื่อการศึกษาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการและจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ในการนี้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงรับโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยาศาสตร์ (บ้านสร้างค้อ) เข้าไว้ในโครงการพระราชดำริ ในพระองค์และทรงพระราชทานนามโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี คุณข้าหลวงผู้ใหญ่ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยโรงเรียนแห่งนี้ เป็นเอกเทศ อย่างสมบูรณ์ในวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2551 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551¹³

เป็นเวลากว่า 12 ปี มาแล้ว หลังจากที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนเข้าอยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ มีหน่วยงานต่าง ๆ เริ่มเข้ามาช่วยเหลือส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการอย่างรอบด้าน เช่น มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) ให้การสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ บจก.สุพรีม ดิสทริบิวชัน (ไทยแลนด์) บริจาคคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์บริจาคงบประมาณเพื่อปรับภูมิทัศน์ ไฟสนาม รั้วโรงเรียน อาคารบูรณาการ อุปกรณ์เครื่องดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง เครื่องดนตรีวงโยธวาทิต ให้กับโรงเรียน ภาคเอกชนต่าง ๆ มอบทุนการศึกษา บริจาคข้าวสารให้กับโรงเรียน กรมปศุสัตว์มอบพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์เพื่อใช้ในกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงของกับโรงเรียน เป็นต้น ด้านการจัดการศึกษา โรงเรียนเน้นการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริและสอดคล้องกับบริบทพื้นฐานของโรงเรียนโดยเฉพาะหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งต้องมีกิจกรรมบังคับที่ต้องจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียนและกิจกรรมอาหารกลางวัน ปัจจุบันโรงเรียน

¹³เรื่องเดียวกัน, 10.

ท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีเป็นโรงเรียนหนึ่งที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในแวดวงการศึกษาของชาติว่าประสบความสำเร็จในการบริหารอย่างสูง โรงเรียนมีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับทั้งคุณภาพด้านวิชาการ และคุณภาพด้านผู้เรียน เมื่อโรงเรียนมีความพร้อมจึงเริ่มส่งผลงานโรงเรียน ผลงานครู ผลงานนักเรียน เข้าประกวดแข่งขันในรายการตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นและได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมายทั้งในระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่ ผลความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดขึ้นในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมาสามารถมองเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม สะท้อนออกมาเป็นผลงานดีเด่นของโรงเรียน ผลงานดีเด่นของผู้บริหาร สถานศึกษา ผลงานดีเด่นของครู และผลงานดีเด่นของนักเรียน¹⁴

อนึ่ง ผู้วิจัยได้มีโอกาสดูรายการข่าวในพระราชสำนักย้อนหลังทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (Modernine TV) เป็นข่าวพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมารายละเอียดข่าว มีดังนี้ “วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 08.43 น. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ณ บ้านสร้างคือ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ทรงเปิดอาคารเพ็ญฤวี ซึ่งจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อแก้ไขปัญหาอาคารเรียน และห้องเรียน ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งพระราชทานนามอาคารว่า “เพ็ญฤวี” อันหมายถึง อาคารที่เป็นแหล่งปัญญาอันบริบูรณ์ อีกทั้งพระราชทานพระราชานุญาตให้เชิญพระนามาภิไธยย่อ "สธ." ประดับที่ป้ายชื่ออาคาร อาคารมีขนาด 2 ชั้น 12 ห้องเรียน รองรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-4 โอกาสนี้ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการผลงานนักเรียนและกิจกรรมของนักเรียน พร้อมทั้ง ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภายในโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีและในพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในจังหวัดสกลนคร และก่อนเสด็จพระราชดำเนินกลับทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ที่มาเข้าเฝ้าฯ ทูลละอองพระบาทรับเสด็จด้วย”¹⁵ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการข่าว ผู้วิจัยรู้สึกประหลาดใจว่า โดยทั่วไปในปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษา ก็ตามมักประสบกับปัญหาจำนวนนักเรียนลดลงจนนำไปสู่มาตรการยุบโรงเรียนขนาดเล็กกว่า 15,000 โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่เหตุการณ์นี้กลับเป็นเรื่องที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีที่ต้องสร้างอาคารเรียนหลังใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อให้มีอาคารเรียนเพียงพอรองรับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าโรงเรียน

¹⁴เรื่องเดียวกัน, 11.

¹⁵“ข่าวในพระราชสำนัก,” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์, 21 กุมภาพันธ์ 2562.

แห่งนี้สามารถเปลี่ยนจากระดับโรงเรียนขนาดเล็กมาเป็นระดับโรงเรียนขนาดกลางได้ซึ่งเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ยากใน วงการศึกษาของประเทศ ข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ล้วนบ่งชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จด้านการบริหารงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ พบว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Best practices นั้น American Productivity and Quality Center ให้คำจำกัดความของ Best Practices ว่าคือ การปฏิบัติทั้งหลายที่สามารถก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ ซึ่งอาจปรับสำนวนให้เกี่ยวข้องกับวงการการศึกษาได้ว่า Best Practices เป็นวิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จก้าวสู่ความเป็นเลิศ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เริ่มเข้ามาสู่วงการการศึกษาไทยใน พ.ศ. 2546 พร้อม ๆ กับโครงการ “โรงเรียนในฝัน” ที่มุ่งให้เกิดการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย มีหลากหลายโรงเรียนได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดจัดทำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งนับว่าเป็นนวัตกรรมหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ¹⁶ สอดคล้องกับแนวคิดของบรูซซี ศิริมหาสาคร ได้กล่าวถึงการนำ Best Practices ไปประยุกต์ใช้ในระบบการศึกษา อาทิ การฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้นแบบเพื่อศึกษา Best Practices ของสถานศึกษานั้น ๆ ว่ามีวิธีการบริหารงานอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ควรจะเริ่มต้นจากการค้นคว้ารวบรวม Best Practices ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอน จากเอกสารและตัวบุคคลต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญแล้วถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นสู่ครูคนอื่น ๆ เพื่อเป็นเครือข่ายแตกสาขากันออกไปโดยใช้ฐานความรู้และประสบการณ์ของครูที่ประสบความสำเร็จใน ด้านการบริหารการศึกษาและการเรียนการสอนเป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาครูให้ขยายผลออกไปอย่างกว้างขวาง¹⁷

¹⁶บุญดี บุญญาภิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช, **Benchmarking ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ** (กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์, 2545), 10-11.

¹⁷บรูซซี ศิริมหาสาคร, “การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ,” **ข้าราชการ** 50, 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2548): 28-29.

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นโรงเรียนกรณีศึกษาเพื่อทำวิจัยค้นหาคำตอบของผลแห่งความสำเร็จของโรงเรียนในประเด็น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนว่ามีอะไรบ้าง มีวิธีการปฏิบัติอย่างไร และมีลักษณะ เป็นอย่างไร โดยมุ่งหวังว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์กับผู้วิจัยหรือผู้สนใจอื่น ๆ ได้ทราบ นวัตกรรมที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อนำไปปรับใช้กับสถานศึกษาของตนตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อทราบผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความ ถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

คำถามของการวิจัย

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการ พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นอย่างไร
2. ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ หรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการ พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นพหุแนวปฏิบัติ
2. ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และข้อมูลจากการบริหารงานและการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ น้อมนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด การวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาที่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในภาระงานตามกฎกระทรวงฯ 4 ด้าน

- บริหารงานวิชาการ
- บริหารงานงบประมาณ
- บริหารงานบุคคล
- บริหารงานทั่วไป

ศึกษาแนวคิดและเอกสารข้อมูล แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของ

- Anan-bo (2015)
- Alexander B. Carter (2016)
- Carliza Bataller (2018)
- Debi Corrigan (2015)
- R. M. Kanter (2003)
- Juanita E. Kelley Dixon (2018)
- Tanya Akopoff (2010)
- The Unites States Agency for International Development USAID, Best Practices K4 health (2015)
- Zarin Waheed, et al. (2018)
- บุษย์ ศิริมหาสาร (2553)
- บุญดี บุญญากิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช (2562)
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีฯ ศรีวิชัย (2562)
- วรโชค ไชยวงศ์ (2562)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2562)
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2546)

ฯลฯ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาที่งบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนของผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้แก่

- พระเทพญาณวิศิษฐ์
- ดร.สมเกียรติ ขอบผล
- นายอภิชาติ จีระวุฒิ
- ดร.พิษณุ ตุลสุข
- ดร.พะโยม ชิณวงศ์
- ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง
- นายประสาร ภูติ

ศึกษาข้อมูลการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาที่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ

- ข้อมูลการสังเกต
- ข้อมูลเอกสารการบริหารงานโรงเรียน เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี 2562 หลักสูตรสถานศึกษา ฯลฯ
- ข้อมูลการสัมภาษณ์บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานของโรงเรียน ได้แก่
 - ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ (ผู้อำนวยการ) นายเมธินทร์ พรหมประศรี (รองผู้อำนวยการ) นางวิมลรัตน์ พระหันธงไชย (วิชาการ) นางปิยวดี สิงห์ทองไชย (แผนงานฯ) นางกนิษฐา จิตรปรีดา (งานบุคคล) นายโมศะรา จิตรปรีดา (บริหารทั่วไป)
 - นางวารวรณ์ ศรีกระรัตน์ (ครู) นางนภาพร พรหมประศรี (ครู) น.ส.สุปราณี ชินโน (ครู) น.ส.จิราวรรณ ไชยมงค์ (ครู) น.ส.นิตยา สีแสง (ครู) น.ส.พิชญวดี พรหมดี (ครู) น.ส.ศรินภา ตราทิพย์ (ครู) นายพนนาล โททุมพล (ครู)
 - น.ส.จรินทร์ จันทร์มาตร (ประธานนักเรียน)
 - นางรัชฎยาธรณ์ ศิริยานนท์ คณะกรรมการสถานศึกษา

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : บุษย์ ศิริมหาสาร, **จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2553).

: บุญดี บุญญาภิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช, **ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545).

: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, **รู้จักแนวปฏิบัติที่ดี: Best Practice**, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://ks.rmutsv.ac.th/th/bestpractice>.

: วรโชค ไชยวงศ์, **Best Practice แนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงรวม**, เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://m.exteen.com/blog/takato/20091211/best-practice>.

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวปฏิบัติที่ยอดเยี่ยมระดับประเทศ Best of the Best Practice** (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2554).

: สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (สวร.), **คู่มือระบบการรับรองวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ**, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก http://edocument-nakhon.thailocallink.com/files/com_order/2019-05_d23189f2fff3f7f.pdf.

: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม, **กรณีศึกษา Best practices การจัดการกระบวนการ** (กรุงเทพฯ: แสงทอง, 2546).

: Anan-bo, **Best Practice**, Accessed October 30, 2015, Available from <http://www.oknation.net/blog/ponder>.

: Alexander B. Carter, “Best Practices for Leading a Transition to Standards-Based Grading in Secondary Schools” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Walden University, 2016), Accessed August 5, 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED568036>.

: Carliza Bataller, “Technology Integration: A Mixed Methods Study of Best Practices of Technology Integration as Perceived by Expert Middle School Teachers” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Brandman University, 2018) Accessed August 5, 2019, Abstract from https://digitalcommons.brandman.edu/edd_dissertations/211/.

: Debi Corrigan, **Kansas Partners in Education provides as an educational service to KSPE members, affiliates, their organizations and prospective partners**, Accessed November 30, 2015, Available from <http://www.kspartners.org>.

: R. M. Kanter, **Introduction: Getting the Best from Best Practice** (London: Bloomsbury, 2003).

: Juanita E. Kelley Dixon, “Teacher Emotional Intelligence and Best Practices for Classroom Management” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Brandman University, 2018), Accessed August 6, 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1098793>.

: Tanya Akopoff, “A Case Study Examination of Best Practices of Professional Learning Communities” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Walden University, 2010), Accessed August 6, 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED522035>.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในความหมายของข้อมูล จึงกำหนดคำจำกัดความของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียน หมายถึง วิธีการ หรือแนวทางดำเนินการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนภายใต้เงื่อนไขของบริบทต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจาก การวิเคราะห์สภาพจุดแข็ง-จุดอ่อนของโรงเรียน แล้วนำวิธีการหรือแนวทางดำเนินการนั้น ๆ ไปปฏิบัติจริงให้สำเร็จโดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการสร้างและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของโรงเรียนและความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน จากนั้นทำการสรุปวิธีการหรือแนวทางดำเนินการนั้น ๆ ให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของโรงเรียน ณ เวลานั้น ๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สำหรับการเขียนสรุปข้อมูลของวิธีการหรือแนวทางดำเนินการที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในภาระงานแต่ละด้านนั้น มีรายการพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน 3) ขั้นตอนการดำเนินงาน 4) ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ 5) ปัจจัยความสำเร็จ 6) บทเรียนที่ได้รับ และ 7) การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

2. โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีที่ตั้งอยู่ที่ริมถนนสายสกลนคร-กาฬสินธุ์ เลขที่ 164 หมู่ 12 บ้านสร้างค้อ ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม แนวคิด ของนักการศึกษาและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเรียงตามลำดับในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
 - 1.1 ความเป็นมาของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.2 ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.3 ความสำคัญของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.4 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารองค์การที่นำไปสู่ความสำเร็จ
 - 1.5 คุณลักษณะของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.6 องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.7 กระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.8 ขั้นตอนการพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 1.9 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
 - 1.10 กรณีศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในสถานศึกษา
2. การบริหารงานในโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการ สถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
3. โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนใน ถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
4. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐา ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560-2569)
 - 4.1 โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 - 4.2 โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย คำว่า Best practice เป็นคำเฉพาะหรือศัพท์ที่ใช้ในวงการวิชาชีพที่แสดงถึงผลงานที่มีมาตรฐาน มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานสนับสนุนหรือแสดงผลงานหรือความสำเร็จของงานเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีกคำหนึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับ Best Practice คือ Good Practice เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้าง ใช้ในความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ แต่อาจจะยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด หรือแสดงความถูกต้องอย่างชัดเจน อาจจะเป็นเพียงคำบอกเล่าปากต่อปาก ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์มายืนยันผลงาน เช่นเดียวกับคำว่า Innovative Practice หมายถึง จุดเน้นและแนวทางการทำงานที่น่าสนใจ แต่ยังไม่มีตัวชี้วัดใดบอกความสำเร็จได้ แต่ในทางวิชาการถือว่าคำทั้งสามนี้ Best Practice, Good Practice และ Innovative Practice เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยยกระดับความคิดให้มีความแตกต่าง มีความหลากหลายในมุมมองมากขึ้น

1.1 ความเป็นมาของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจุดเริ่มต้นมาจากวงการแพทย์ เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ผลสำเร็จ มีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก และนำวิธีการใช้จนเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน ดังเช่น โปรแกรมการเชิญชวนผู้ดูแลผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งต่อมลูกหมากของกลุ่มแพทย์เฮนรีฟอร์ด โดยให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ที่บ้านร่วมกับการรักษาที่ศูนย์การรักษาโดยดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการวิจัย ผลของโปรแกรมพบว่า 90% ของผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยส่วนใหญ่เป็นมะเร็งในระยะแรกเท่านั้น ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในการดูแลรักษาจากโปรแกรมดังกล่าวที่เป็น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง มีการแจกรางวัล Best Practice เพื่อกระตุ้นการปรับปรุงคุณภาพผลงาน รางวัลแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะผลงาน ซึ่งเชื่อถือได้ว่าเป็นผลงานชิ้นเยี่ยมในแต่ละประเภท

รางวัลใหญ่มีเพียงรางวัลเดียวคือ (Grand Prine) ผู้ชนะจะได้เข้าร่วมสัมมนาในระดับชาติของ สมาคม ผลงานจะได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร Best Practice และเว็บไซต์ของสมาคม¹⁸

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ร่วมมือกับสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐโดยสร้างหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถและมาตรฐานการบริหารจัดการของส่วนราชการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลในระดับโลก จากแนวคิดและเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ต่างประเทศใช้ได้ผลดีนำมาปรับแต่งให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีกำหนดเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management (Quality Award: PMQA) โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำ PMQA มาใช้เป็นตัวชี้วัดกับหน่วยงานราชการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเมื่อนำไปใช้เป็นการประเมินองค์กรด้วยตนเองจะทำให้ผู้บริหารได้รู้ว่าหน่วยงานของตนยังมีความบกพร่องในเรื่องใด สามารถกำหนดวิธีการใดเพื่อปรับปรุงองค์กรนำไปสู่ความสำเร็จทั้งในด้านการพัฒนาด้านประสิทธิภาพกระบวนการภายใน การสร้างศักยภาพและความพึงพอใจแก่บุคลากร การใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถส่งมอบบริการที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการ เป็นการตอบสนองเป้าหมายว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งก็คือการนำหลักเกณฑ์และแนวทางการบริหารองค์กรที่เป็นเลิศมาประยุกต์ใช้พัฒนาระบบบริหารจัดการขององค์กรเพื่อความสำเร็จต่อไป¹⁹

ในส่วนของวงการการศึกษาในประเทศไทย **แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ**เริ่มเข้ามาใน พ.ศ.2546 พร้อม ๆ กับโครงการ “โรงเรียนในฝัน” ที่มุ่งให้เกิดการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ยกย่องคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น มีทักษะชีวิต มีความเป็นไทย และมั่นใจในตนเอง แนวคิดพื้นฐานที่มีส่วนสำคัญในการนำแนวคิด เรื่อง Best Practices มาใช้พัฒนางาน ประกอบด้วย 1) ความต้องการในการแสวงหาข้อมูลหรือความรู้เพื่อนำสู่การพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือการนำความรู้ไปใช้เพื่อการสร้างประโยชน์ (Knowledge Application) 2) ความเชื่อว่าความรู้ หรือแหล่งข้อมูลไม่มีเฉพาะในเอกสาร ในตำรา หรือจากการเรียนรู้ตามรูปแบบเดิม เช่นการอบรมโดยฟังจากวิทยากรเท่านั้น หากแต่ ข้อมูลหรือ

¹⁸สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวปฏิบัติที่ยอดเยี่ยมระดับประเทศ Best of the Best Practice** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2554), 1.

¹⁹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก https://www2.opdc.go.th/special.php?spc_id=4&content_id=153.

ความรู้ อยู่ในตัวบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือการใช้ชีวิต หรือในองค์กรที่ปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จ (Knowledge Generation) 3) ความเชื่อในวิธีการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการจัดการกับความรู้ (Knowledge Management หรือ Knowledge Integration) มีผู้ที่นำเสนอความหมายของ Best Practices ที่น่าสนใจ เป็นต้น โดยจัดให้มีการประกวด Best practice ทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระแสการสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในวงการการศึกษาไทยกระทั่งทุกวันนี้²⁰

1.2 ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่พยายามกำหนดค่านิยมและความหมายของคำว่า Best Practices แตกต่างกันไป รวมทั้งข้อความในภาษาไทยที่ใช้คำที่แตกต่างกันไป แต่ก็ยังคงมีความหมายในแนวเดียวกันของคำว่า Best Practices เช่น แนวปฏิบัติที่ดี แนวปฏิบัติเพื่อความเป็นเลิศ หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ฯลฯ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นข้อตกลงเบื้องต้นในการศึกษา โดยกำหนดใช้คำว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งเป็นความหมายเดียวกับคำว่า Best Practices สอดคล้องกับการนิยามความหมายของคำว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากงานเขียนในบทความขององค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (The United States Agency for International Development : USAID)²¹ ไว้ว่า ไม่มีค่านิยมที่เป็นที่ยอมรับของสากลของคำว่า “Best Practices” แต่จะเป็นค่านิยมที่ใช้เมื่อมีการประเมินผลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมาอย่างเข้มงวดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่มีผลกระทบเกิดขึ้นและสามารถระบุรูปแบบหรือจำลองรูปแบบได้ ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จากหน่วยต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ยูเนสโก (UNESCO) ได้อธิบายถึง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ว่ามี 4 ลักษณะ คือ 1) เป็นนวัตกรรมใหม่ 2) เป็นสิ่งที่สร้างความแตกต่างเดิม 3) มีผลกระทบอย่างยั่งยืน และ 4) มีศักยภาพที่จะจำลองเป็นแบบอย่างที่ดีและใช้เป็นรูปแบบในการสร้างความคิดริเริ่มอื่น ๆ²²

²⁰ชัยพจน์ รักรงาน, “ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะ: โรงเรียนในฝัน,” *วิทยบริการ* 15, 1 (มกราคม - เมษายน 2547): 8-9.

²¹The United States Agency for International Development: USAID, **Best Practices K4 health**, Accessed August 15, 2015, Available from Knowledge for Health.

²²The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), **Best Practices Compendium K4 health**, Accessed August 15, 2015, Available from Knowledge for Health.

กลุ่มอาสาสมัครในแอฟริกา (Advance Africa) ได้รับการสนับสนุนทุนจาก USAID ในการรวบรวมและนำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การกระทำที่เฉพาะเจาะจงหรือชุดที่แสดงหลักฐานร่องรอยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จร่วมกันและมีศักยภาพที่จะเป็นแบบจำลองในการนำมาปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นมาตรฐานสูงสุดของการจัดกิจกรรมและเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์²³

ศูนย์เพิ่มผลผลิตและคุณภาพแห่งสหรัฐอเมริกา (American Productivity and Quality Center) ให้คำจำกัดความของ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศว่าเป็น การปฏิบัติทั้งหลายที่สามารถก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ เป็นวิธีปฏิบัติที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จหรือก้าวสู่ความเป็นเลิศ²⁴

คณะกรรมการสตรีและความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ (United Nations Inter Agency Committee on Women and Gender Equality) กำหนดคำที่ใช้ในงาน เป็นคำว่า “แนวปฏิบัติที่ดี” หรือ “วิธีปฏิบัติที่ดี” (Good Practices) มากกว่า “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ” และยังแสดงถึงเกณฑ์หนึ่งที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง และมีผลกระทบต่อนโยบายสิ่งแวดล้อมซึ่งแสดงถึงรูปจำลองหรือนวัตกรรม วิธีการใหม่หรือพิสูจน์ให้เห็นถึงการพัฒนายั่งยืน²⁵

ศูนย์ทรัพยากรทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (State Education Center: SERC) ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทางการศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่ทำ “ในสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จโดยมีข้อมูลสนับสนุน” นั่นคือ การปฏิบัติตามการวิจัยหรือตามหลักวิทยาศาสตร์ เป็นการปฏิบัติเฉพาะเรื่องที่ได้ทำงานในชุดตัวแปรที่กำหนดที่อาจจะได้ผลลัพธ์หรือไม่ได้เหนือกว่าที่คาดหวัง แนวปฏิบัตินี้จึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมหรืออาจเป็นแนวคิดที่คิดนอกกรอบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและต้องมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นมาตรฐานของหน่วยงานทางการศึกษานั้น ๆ ²⁶

²³Advance Africa, **Best Practices Compendium K4 health**, Accessed August 15, 2015, Available from Knowledge for Health.

²⁴บุญดี บุญญากิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช, **ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545), 109.

²⁵United Nations Resources on Gender, **Guidelines and Criteria for Good practices K4 health**, Accessed September 1, 2015, Available from Knowledge for Health.

²⁶State Education Resource Center: SERC, **Best Practices**, Accessed September 1, 2015, Available from <http://ctserrc.org/s>.

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติให้นิยามคำว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศว่าเป็นวิธีการปฏิบัติในกระบวนการธุรกิจซึ่งมีส่วนอย่างยิ่งในการทำให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยผลลัพธ์ในการดำเนินการที่เป็นเลิศ สร้างความยั่งยืนให้กับองค์กร เป็นแนวทางสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงองค์กรให้เข้ากับลักษณะความต้องการโดยเฉพาะที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กรอย่างน่าตื่นใจ นำไปสู่การลดเวลา ลดต้นทุน การปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มผลกำไรอย่างก้าวกระโดด²⁷

กัญญาดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญาภัค เจียมจรัสโชค ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศว่าหมายถึง วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติตลอดจนความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสาร เผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกนำไปใช้ประโยชน์ได้²⁸

สมพร เพชรสงค์ ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ว่าเป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจึงไม่ได้เป็นแค่วิธีการทำงานที่ดีเท่านั้นแต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้งการทำงานในเชิงระบบบริหารและเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุด ผลสุดท้ายของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศคือ การนำไปใช้จนเป็นมาตรฐาน²⁹

บุรชัย ศิริมหาสาคร ให้นิยามคำว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงแล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนเอง³⁰

วโรช ไชยวงศ์ ให้ความหมายคำว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ แนวดำเนินการโดยประสานผลักดันและให้ความสำคัญในด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผน ด้านความสัมพันธ์กับลูกค้า ผู้ส่งมอบ สังคมและชุมชน ด้านการผลิตและการสนับสนุนการผลิตและด้านการบริการที่สามารถเชื่อมโยงและหล่อหลอมเข้ากับกระบวนการหลักขององค์กรซึ่งอาศัยการวัดเปรียบเทียบสมรรถนะ

²⁷สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, **กระบวนการวิจัยและพัฒนา Best Practice/Good Practices**, เข้าถึงเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://ftpi.or.th//BestPractices/tabid/access/6.1.2008> by Thailand Productivity Institute.

²⁸กัญญาดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญาภัค เจียมจรัสโชค, **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2553** (กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553), 209.

²⁹สมพร เพชรสงค์, “Best Practices,” **ตำรากรรณภาพ 5**, 5 (เมษายน - มิถุนายน 2548): 36.

³⁰บุรชัย ศิริมหาสาคร, **จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2553), 320.

(Benchmarking) อยู่โดยตลอด ทั้งยังคำนึงผลลัพธ์ทางคุณภาพ การบริการความยืดหยุ่น คล่องตัว การพัฒนาและนวัตกรรม ต้นทุนและความสามารถในการแข่งขัน ส่วนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา คือ วิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครองและเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและก้าวสู่ความเป็นเลิศ³¹

ดวงมณี เลหาประสิทธิพร ให้นิยามของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ว่าหมายถึง กระบวนการ/แนวทางปฏิบัติในการทำงาน เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ ที่มุ่งเน้นผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง และดำเนินการโดยบุคลากรของคณะฯ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สำคัญว่า มีผลลัพธ์การดำเนินการที่พิสูจน์โดยการ Benchmark ว่าดีกว่า หรือผ่านการตัดสินหรือได้รับการประเมินว่าสมควรเผยแพร่ เป็นต้นแบบในการปฏิบัติทั่วทั้งคณะฯ หรือได้รับรางวัลจากภายในหรือภายนอกคณะฯ เช่น โครงการติดตาม โครงการประกวดงานวิจัย R2R ดีเด่น ผลงานวิจัยดีเด่น หรือได้รับรางวัลจากภายนอก หรือได้รับการจัดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น³²

เจนนิเฟอร์ (Jennifer Shambrook) กล่าวถึง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและกลยุทธ์ในการพัฒนาหรือเสริมสร้างองค์การวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการงานวิจัย การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์นโยบายและขั้นตอน การดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานและมาตรฐานและเครื่องมือในการพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับภารกิจ และวิสัยทัศน์องค์กร การสื่อสารเพื่อการวิจัยและนักวิจัย การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารรางวัลและ ความต้องการด้านการเงิน ความรับผิดชอบในการดำเนินงานวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี³³

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในแต่ละเรื่องที่ได้มีการลองผิดลองถูก เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติของคนภายในองค์กร เป็นเวลานานจนแน่ใจว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดและสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กรจากผู้นำ ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยงาน หรือเป็นวิธีการปฏิบัติที่นำความรู้ในตัวตน

³¹วโรช ไชยวงศ์, **Best Practice แนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงรวม**, เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://m.exteen.com/blog/takato/20091211/best-practice>.

³²ดวงมณี เลหาประสิทธิพร, **โครงการค้นหาและขยายผล Best practice ทั้งคณะฯ** (กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2558), 20.

³³Jennifer Shambrook and S. Marie Cooper, "Research Administration and anagement," **Research Administration** 37, 1-2 (May - November 2006): 83.

มาเผยแพร่เป็นความรู้ที่ปรากฏชัดเจนเป็นรูปธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้นำไปทดลองปฏิบัติ ตาม มีกระบวนการทำงานที่เหมาะสม ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะสามารถนำไปใช้ในทุกองค์กร หากแต่ต้องอาศัย การวิเคราะห์สภาพจุดแข็ง-จุดอ่อนขององค์กรนั้น ๆ เพื่อกำหนดรูปแบบและกลวิธีที่เหมาะสมที่สุด ภายใต้เงื่อนไขขององค์กร

1.3 ความสำคัญของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นกระบวนการและวิธีการปฏิบัติที่มีความสำคัญกับหน่วยงาน ทุกหน่วยงาน มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ดังนี้

บรูซซี ศิริมหาสาคร ได้กล่าวถึงหลักการไว้ว่า “ถ้านำความรู้ไปใช้ ความรู้นั้นก็ยิ่งเพิ่มคุณค่า เพราะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง” ดังนั้น เป้าหมายของ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศก็เพื่อให้องค์กรและคนในองค์กรมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งการจัดการ ที่เป็นเลิศสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลายกรณี³⁴ ดังนี้

1. Best Practices กับการจัดการความรู้ การจัดการความรู้จะบรรลุเป้าหมายได้ จะต้อง ทำ Best Practices ให้ปรากฏให้ชัดเจน เช่น เอกสารรายงานคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้อื่น ได้นำไปใช้พัฒนางานแบบต่อยอดความรู้ และสามารถจัดเก็บ Best Practices นั้นไว้ในคลังความรู้ของ องค์กรไม่ให้ความรู้นั้นหายไปกับบุคคล เมื่อบุคคลนั้น ๆ ออกจากองค์กรไปแล้ว

2. Best Practices กับองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ เกิดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งแปลงความรู้ของคนไปเป็นความรู้ขององค์กร การที่จะ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้นจะต้องมีทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ การทดลอง ศึกษาหาแนวทางใหม่ ๆ การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต การเรียนจากวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของคนอื่นและการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร จะเห็นได้ว่า Best Practices เป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็น 1 ใน 5 ของทักษะในองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. Best Practices กับการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรการอบรมพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องฝึก ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้นแบบเพื่อศึกษา Best Practices ของสถานศึกษานั้น ๆ ว่ามีวิธีการ บริหารงานอย่างไร จึงจะประสบความสำเร็จแล้วจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอ ทำให้ได้แนวทางปฏิบัติ ที่จะนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนของตน

³⁴บรูซซี ศิริมหาสาคร, “การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ,” *ข้าราชการ* 50, 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2548): 28-29.

4. Best Practices กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ควรจะเริ่มต้นจากการค้นคว้า รวบรวม Best Practices ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอน จากเอกสารและตัวบุคคลต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญแล้วถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นสู่ครูคนอื่น ๆ เพื่อเป็นเครือข่ายแตกสาขากันออกไปโดยใช้ฐานความรู้และประสบการณ์ของครูที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารการศึกษาและการเรียนการสอนเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาครูให้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้ คานเตอร์ อาร์ เอ็ม (Kanter) กล่าวว่า การนำ Best Practices ไปใช้ในองค์กร จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ดี³⁵ เพราะ

1. บุคลากรมีมาตรฐาน การปฏิบัติงานสูง
2. บุคลากรมีความรู้และเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานจนค้นพบมาตรฐานการปฏิบัติงานระดับสูงได้ด้วยตนเอง
3. พันธกิจสำเร็จลุล่วงได้เพราะการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่
5. เป็นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กร
6. การมีเครือข่ายสำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้
7. การทำงานจะดำเนินการเป็นไปอย่างอัตโนมัติ
8. เป็นการทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของบุคลากรด้วยตนเอง
9. มาตรฐานการปฏิบัติงานสูงขึ้นและเป็นการค้นพบสิ่งที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
10. ช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีและสูงขึ้นส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
11. บุคลากรมีแนวความคิดที่สร้างสรรค์และมีการคิดอย่างเป็นระบบในการเรียนรู้สำหรับนำไปปฏิบัติงาน

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม นำแนวคิด Best Practices ไปใช้ อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารของหน่วยงานนี้เชื่อว่า Best Practice ไม่ใช่คำตอบในการแก้ไขปัญหาขององค์กร แต่ Best Practice เป็นแนวทางของการสร้างสรรค์ในการปรับปรุงองค์กร ลักษณะสำคัญของ Best Practices คือ การเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ มีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการบูรณาการ และมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างก้าวกระโดด ด้วยการต่อยอดองค์ความรู้

³⁵R. M. Kanter, *Introduction: Getting the Best from Best Practice* (London: Bloomsbury, 2003), 2-7.

ทั้งนี้ยังเป็นส่วนสนับสนุนให้องค์กรเดินไปสู่เป้าหมายและมีผลลัพธ์ที่เป็นเลิศอีกด้วย³⁶ หน่วยงานได้นำ Best Practices ไปใช้เป็นรางวัลหรือสิ่งจูงใจให้กับฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ ของ องค์กร โรงงาน อุตสาหกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดี สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า อันนำมาสู่การสร้างผลกำไรให้บริษัทหรือองค์กร ผลตอบแทนสำหรับฝ่ายหรือแผนกที่จะได้รับรางวัลนั้น ในระยะแรกมักจะเป็นถ้วยรางวัลและเงินสดเป็นส่วนใหญ่ แต่ในระยะต่อมาองค์กรเห็นว่าการให้รางวัลดังกล่าวไม่สามารถกระตุ้นการทำงานได้พอเพียงและยั่งยืน จึงได้เปลี่ยนรางวัลและรูปแบบการให้รางวัล โดยเน้นรางวัลในสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น การให้โอกาสการทำงานที่ยืดหยุ่นมากขึ้น การผ่อนคลายกฎระเบียบ การทำงาน และให้โอกาสผู้ปฏิบัติระดับล่างเข้าถึงผู้บริหารระดับสูงได้ง่ายและไม่เป็นทางการมากขึ้นในอดีตมีผู้เรียนรู้ Best Practices แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด อาทิ กรณีของพระเจ้าปีเตอร์มหาราช เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่ทำให้รัสเซียเกิดการเปลี่ยนแปลง พระองค์เรียนรู้ความเจริญของชาติตะวันตก เห็นความสำคัญของการมีทางออกทางทะเลจึงเรียนรู้การต่อเรือเพื่อให้รัสเซียเป็นมหาอำนาจทางทะเล พระองค์ได้ยึดดินแดนที่ติดทะเลมาเป็นของรัสเซียและเปลี่ยนแปลงพัฒนาชาติอย่างเป็นกระบวนการทำให้รัสเซียก้าวขึ้นเป็นชาติมหาอำนาจในเวลาต่อมา หรือกรณีของประเทศญี่ปุ่น ก่อนปี ค.ศ. 1868 ญี่ปุ่นถูกชาติตะวันตกบีบบังคับให้เปิดประเทศ ญี่ปุ่นจึงได้เรียนรู้วิทยาการความเจริญของชาติตะวันตกต่อมา ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นแพ้สงครามอย่างย่อยยับ แต่กลับฟื้นตัวได้เร็ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของญี่ปุ่นสูงกว่า สหรัฐอเมริกา สวิสเซอร์แลนด์ และก้าวเป็นอันดับหนึ่งในเวลาต่อมา โดยญี่ปุ่นตั้งเป้าหมายหลักคือ การเดินตามและเอาชนะชาติมหาอำนาจตะวันตกนั่นเอง³⁷

1.4 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารองค์กรที่นำไปสู่ความสำเร็จ

องค์กรที่ผ่านวิกฤตทางเศรษฐกิจและสามารถยืนหยัดอยู่ได้จนถึงปัจจุบัน นั้นแสดงให้เห็นว่า องค์กรมีองค์ความรู้ในการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ ทำให้องค์กรสามารถก้าวข้ามผ่านวิกฤตและเติบโตมาได้ คงน่าเสียดายหากองค์กรไม่สามารถรักษาองค์ความรู้ เหล่านั้นไว้ได้แต่ต้องมาลองผิดลองถูกกับการแก้ไข ปัญหาแบบเดิม ๆ และเพื่อไม่ให้องค์ความรู้เหล่านั้น หายไป องค์กรจึงต้องรู้จัก

³⁶สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม, **กรณีศึกษา Best practices การจัดการกระบวนการ** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ปริ้นท์ติ้ง, 2546), 12.

³⁷สุริพันธ์ เสนานุช, “เทคนิคการค้นหาและถอดรหัส Best Practices” (เอกสารประกอบ การบรรยายรายการ Productivity Talk จัดโดยสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม, 29 กรกฎาคม 2557), 6.

วิธีการค้นหา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาองค์กรต่อไป มีนักบริหารได้กล่าวถึง การนำ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้ในการบริหารองค์กรที่นำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

สุรพันธ์ เสนานุช กล่าวว่า เมื่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นวิธีปฏิบัติที่เกิดขึ้นได้ ทุกกระบวนการทำงาน โดยแนวคิดพื้นฐานสำคัญที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาประกอบด้วย

- 1) ความต้องการแสวงหาข้อมูลหรือความรู้เพื่อนำสู่การพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือการนำ ความรู้ไปใช้เพื่อการสร้างประโยชน์
- 2) ความเชื่อว่าความรู้หรือแหล่งข้อมูลไม่มีเฉพาะในตำราเอกสาร หรือจากการเรียนรู้ตามรูปแบบเดิม เช่น การอบรมโดยฟังจากวิทยากรเท่านั้น หากแต่ข้อมูลหรือ ความรู้จะอยู่ในตัวบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือการใช้ชีวิตหรือในองค์กรที่ปฏิบัติงาน ได้ประสบผลสำเร็จ
- 3) ความเชื่อ ในวิธีการเรียนรู้ ที่เป็นกระบวนการจัดการกับความรู้ ดังนั้นการนำไป ปรับใช้จึงต้องให้เข้ากับบริบทของแต่ละองค์กรเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ องค์กรจึงควรพิจารณาว่า มีวิธีการอะไรบ้างที่โดดเด่นจากที่เคยทำอยู่เป็นประจำ แล้วจึงนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จ ที่เป็นเลิศกับองค์กรต่อไป

วิธีการแรกเริ่มจาก การค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งมีอยู่หลายวิธี คือ การกำหนดเป้าหมายว่าต้องการอะไรจากการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ต่อจากนั้นนำมากำหนด กรอบว่าจะศึกษาเรื่องอะไร แล้วจึงกำหนดวิธีการ แต่สิ่งที่น่ากังวลคือ การที่คนในองค์กรไม่รู้ว่าจะจริง ๆ แล้ว แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของตน คืออะไรและอยู่ตรงไหน ส่วนองค์กรที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศก็ไม่ว่า มีและไม่ว่ามีมาได้อย่างไร สิ่งนี้ทำให้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศหลายเรื่องสูญหายไปจากองค์กร ดังนั้นจึง ต้องมีวิธีการค้นหาการค้นหามา วิธีการต่อไปคือ มุมมองที่มีต่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศซึ่งต้องพิจารณา อย่างเป็นกระบวนการ มีการวิเคราะห์และถอดรหัสเพื่อนำมาต่อยอดในการพัฒนาองค์กร โดยกระบวนการถอดรหัส ขั้นตอนของการถอดรหัสแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศให้ความสำคัญกับ 3 ประเด็น คือ

- 1) การวิเคราะห์กระบวนการทำงานทำให้เห็นภาพรวม เห็นจุดสำคัญของงานและรู้ว่ามีบุคคลใด เกี่ยวข้องบ้าง
- 2) การวิเคราะห์ความท้าทาย/ความเสี่ยงในการทำงานว่ามีอะไรบ้างที่ทำให้งานดีขึ้น อะไรบ้างที่ทำให้งานเสียหายและจุดไหนที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมขึ้น
- 3) การวิเคราะห์เส้นทาง การพัฒนาองค์กร วิเคราะห์จากประวัติความเป็นมาเพื่อดูว่าองค์กรมีต้นทุนอะไรบ้างหรือมีองค์ความรู้ อะไร สิ่งเหล่านี้จะทำให้เห็นจุดเชื่อมต่อที่ทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการ ถอดรหัสมี 2 ประเด็น คือ การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยที่ประเด็นความสำเร็จของ การสัมภาษณ์ คือ การเตรียมคำถาม การตั้งเป้าหมายหรือตั้งกรอบให้ชัดเจน เป้าหมายในการ ตั้งคำถามเพื่อให้ทราบว่าทำอะไรบ้าง มีแนวคิดอย่างไร มีวิธีการดำเนินการเป็นอย่างไร มีคำถามหรือ ข้อพิสูจนอะไรบ้าง มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร และมีการนำไปใช้อย่างไร ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์ต้องมีทักษะ ในการฟังที่ดีเพื่อจับประเด็นและเก็บประเด็นอย่างครบถ้วน ส่วนประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูล กลั่นกรอง ข้อมูลการสัมภาษณ์จาก 3 ขั้นตอน คือ วิเคราะห์กระบวนการทำงาน วิเคราะห์ความท้าทาย และ วิเคราะห์เส้นทางใน การพัฒนาคุณภาพ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการค้นหา การค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ถึงแม้จะรู้แล้วว่าอะไรคือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถนำไปปรับใช้กับทุกองค์กรได้เลย แต่จะต้องนำมาปรับให้เข้ากับบริบทของแต่ละองค์กร สิ่งสำคัญคือองค์กรควรพิจารณาว่ามีวิธีการอะไรบ้างที่โดดเด่นจากที่เคยทำอยู่เป็นประจำแล้วจึงนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นเลิศกับองค์กรของตนต่อไป³⁸

ขณะที่ โทมัส เจ ปีเตอร์ และโรเบิร์ต เอช วอเตอร์แมน (Thomas J Peter and Robert H. Waterman)³⁹ กล่าวถึงแนวคิดความเป็นเลิศ ในหนังสือ *In search of Excellence* ได้อธิบายว่า องค์กรที่ประสบความสำเร็จมีการจัดการค่านิยมที่เป็นวัฒนธรรมขององค์กรในการบริหารงานขององค์กรที่นำไปสู่ความสำเร็จ โดยค่านิยมที่เป็นลักษณะสำคัญต่อการเป็นองค์กรชั้นยอด สรุปได้ดังนี้

1. ตัดสินใจโดยไม่ลังเล องค์กรที่ประสบความสำเร็จ มักมีความฉับไวในการตัดสินใจทำโดยไม่ลังเล ผู้บริหารถูกคาดหวังว่าจะสามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วนจึงค่อยตัดสินใจ บางครั้งการตัดสินใจที่สำคัญก็จำเป็นต้องทำโดยปราศจากข้อมูล เพราะหากชะลอการตัดสินใจก็เหมือนไม่ได้ตัดสินใจนั่นเองจึงทำให้พลาดโอกาสไปอย่างน่าเสียดายเพราะคู่แข่งจะรีบฉกฉวยโอกาสทันที องค์กรที่มีวัฒนธรรมยึดค่านิยมดังกล่าวมักประสบความสำเร็จและมีผลประกอบการดีกว่าองค์กรที่ไม่มีค่านิยมเรื่องนี้

2. ให้ความสำคัญกับลูกค้า องค์กรที่มีค่านิยมยึดลูกค้าเป็นสำคัญจะมีผลประกอบการเหนือกว่าองค์กรที่ปราศจากค่านิยมนี้ เพราะลูกค้าจะช่วยสะท้อนถึงความต้องการสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ในอนาคต ช่วยบอกถึงสินค้าสินค้าที่ใช้ในปัจจุบันตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ การมุ่งเน้นที่ลูกค้า การตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าตลอดจนการเอาใจใส่ต่อลูกค้าในโอกาสที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพราะนำไปสู่การประกอบการที่ดี ความพึงพอใจของลูกค้าจึงเป็นค่านิยมที่เป็นหัวใจของการดำเนินธุรกิจและเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่สำคัญ

3. ให้อิสระและทำแบบนักประกอบการ การจะรักษาความสำเร็จให้อยู่กับองค์กรสืบไป องค์กรจำเป็นต้องต่อสู้เอาชนะกับความเคยชินของการมีโครงสร้างขนาดใหญ่แบบราชการ โดยต้องแบ่งองค์กรใหญ่ออกเป็นองค์กรย่อย ๆ ที่มีขนาดเล็กพอที่จะบริหารจัดการได้ดี แล้วให้อิสระและความคล่องตัวในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนสนับสนุนให้กล้าเสี่ยงในการตัดสินใจในงานขององค์กรเอง วิธีการนี้จะช่วยสร้างผู้บริหารรุ่นใหม่ไฟแรงให้กับองค์กรเกิดมุมมองและแนวคิดใหม่นำมาทดลองและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ใหม่ ตลอดจนกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นตลอดเวลา

³⁸เรื่องเดียวกัน.

³⁹Thomas J. Peter and Robert H. Waterman, *In Search of Excellence*, Accessed November 23, 2015, Available from https://en.wikipedia.org/wiki/In_Search_of_Excellence.

4. เชื่อว่าผลงานที่ดีเยี่ยมมาจากคน ปีเตอร์และวอเตอร์แมนมีความเชื่อเช่นเดียวกับ อูชิ (Ouchi) อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์⁴⁰ ว่า พนักงานคือ สินทรัพย์ที่สำคัญที่สุด องค์กรจึงต้องสร้าง วัฒนธรรมที่เป็นค่านิยมในการปฏิบัติต่อพนักงานอย่างให้เกียรติ เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ในฐานะที่เป็นบุคคลที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กร

5. บริหารแบบไม่ปล่อยมือ องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะให้ความสำคัญและยำเยงผู้บริหารขององค์กรให้เกาะติดกับงานที่เป็นธุรกิจหลักขององค์กร นโยบายและแนวปฏิบัติเช่นนี้ได้กลายเป็นค่านิยมสำคัญที่ผู้บริหารต้องถือปฏิบัติและต้องไม่บริหารหรือสั่งการอยู่ภายในห้อง สำนักงาน แต่จะเดินและเวียนไปพบปะเยี่ยมเยียนจุดปฏิบัติงานต่าง ๆ ทั่วทั้งองค์กรเพื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมองเห็นปัญหาหรือแนวทางพัฒนาต่อไป

6. เลือคนเฉพาะธุรกิจที่เป็นความถนัดขององค์กร ค่านิยมที่เป็นวัฒนธรรมอีกประการหนึ่งขององค์กรที่ประสบความสำเร็จก็คือ การระมัดระวังที่จะไม่ขยายธุรกิจใหม่ออกไปจากสาขาธุรกิจเดิมที่เป็นความชำนาญขององค์กร เช่น ไม่ซื้อธุรกิจแขนงใหม่ที่ไม่สัมพันธ์กับธุรกิจเดิมแต่จะมุ่งเน้นพัฒนาธุรกิจเดิมให้มีความเป็นเลิศยิ่งขึ้น

7. มีโครงสร้างอย่างง่ายและใช้บุคลากรน้อยลง องค์กรที่ประสบความสำเร็จนั้น มักมีโครงสร้างของฝ่ายบริหารไม่มากระดัด มีบุคลากรที่ช่วยงานจำนวนน้อยลง บ่งบอกผู้บริหารให้ทราบว่า ผลงานจากบุคลากรมีความสำคัญกว่าจำนวนบุคลากร

8. มีการจัดการทั้งแบบที่ยืดหยุ่นและแบบที่เคร่งครัดพร้อมกันไป มี 2 ค่านิยมซึ่งดูเหมือนว่าขัดแย้งกันโดยในองค์กรชั้นนำต้องมี การจัดการที่เข้มแข็งเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดเอกภาพเป็นหนึ่งเดียว ขณะเดียวกันองค์กรยังต้องมีการจัดการแบบที่ยืดหยุ่นไปพร้อมกันด้วย เช่น ลดการมีกฎระเบียบที่เข้มงวดให้น้อยลง เพื่อกระตุ้นบุคลากรให้คิดริเริ่มใหม่และมีความกล้าเสี่ยงมากยิ่งขึ้น และการที่องค์กรจะมีค่านิยมการจัดการแบบยืดหยุ่นได้นั้นต้องมาจากการที่สมาชิกมีความเชื่อตรงกัน เมื่อต้องตัดสินใจเขาจะประเมินทางเลือกต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันค่านิยมขององค์กร เป็นเกณฑ์ดำเนินการ เช่น ยึดลูกค้าเป็นสำคัญ ในกรณีเช่นนี้ค่านิยมแบบเคร่งครัดด้านโครงสร้างองค์กรจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อ การบริหารจัดการแบบยืดหยุ่น อันเนื่องมาจากการลดจำนวนผู้บริหารและบุคลากรลงแต่ประการใด

ในปัจจุบันการพัฒนาองค์กรเพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ มีความสามารถในการแข่งขัน เป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบขององค์กรที่ประสบความสำเร็จให้แก่องค์กรอื่น ๆ รวมถึงสามารถรักษาความสำเร็จให้เกิดขึ้นยั่งยืนไว้ได้นั้น

⁴⁰สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, วัฒนธรรมองค์กรผู้นำ: ทฤษฎีและปฏิบัติ (กรุงเทพฯ: บุ๊คส์ลิงค์, 2545), 10.

1.5 คุณลักษณะของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

มีนักการศึกษาท่านต่าง ๆ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ ดังนี้
อนันต์ โบ (Anan-bo) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ว่าประกอบด้วย⁴¹

1. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจโดยตรงของหน่วยงาน
2. สนองต่อนโยบายการแก้ปัญหา การพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงาน
3. ลดขั้นตอน ลดรอบระยะเวลาการทำงาน
4. ลดทรัพยากร ลดค่าใช้จ่าย
5. การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการทำงาน
6. วิธีการริเริ่มสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่หรือประยุกต์ใหม่
7. สามารถทำแผนผังเชิงเปรียบเทียบวิธีการเก่าและใหม่
8. อำนวยความสะดวกในการใช้
9. วางระบบการให้บริการ มีช่องทางการให้บริการ
10. สามารถเทียบเคียงวิธีการทำงานลักษณะเดียวกันกับหน่วยงานอื่นได้
11. ผลผลิต/ความสำเร็จเพิ่มขึ้น
12. ความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
13. สามารถนำไปใช้เป็นมาตรฐานการทำงานต่อไปได้ยั่งยืนพอสมควร
14. การพัฒนาปรับปรุงต่อไป

สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (สสจร.) ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของ
วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ⁴² ไว้ว่า

1. มีกิจกรรมการวางแผนและปฏิบัติการที่นำไปใช้จนเกิดผล เช่น กระบวนการพิจารณา
ตัดสินใจในปัจจุบันว่าจะทำอะไร ทำโดยใคร และทำเพื่ออะไร สำหรับการปฏิบัติการที่อาจเกิดขึ้น
ในอนาคต
2. เป็นนวัตกรรมของการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. มีผลลัพธ์ที่ดีเลิศและพิสูจน์ได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
4. มีความยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับของสังคมและลูกค้า

⁴¹Anan-bo, **Best Practice**, Accessed October 30, 2015, Available from <http://www.oknation.net/blog/ponder>.

⁴²สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (สสจร.), **การจัดการความรู้กับ
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ**, เข้าถึงเมื่อ 28 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.km.moc.go.th>.

5. มีความเป็นระบบ มีกฎเกณฑ์ มีหลักเกณฑ์ เช่นมีกระบวนการวางแผนหรือกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

6. บูรณาการกับส่วนต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงกันของหน่วยงาน เพื่อการขับเคลื่อนให้ในองค์กรพัฒนาก้าวหน้า

7. มีความเชื่อมโยงในหลายปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ หรือปัจจัยแวดล้อมที่รวมอยู่ในการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

8. มีวงจรการพัฒนา (Improvement Cycle) P-D-C-A เป็นหลักในการทำงาน
พัชฐญาณ์ กลัปกกลาง ได้สรุปประเด็นที่สามารถพิจารณาถึงคุณลักษณะของวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ⁴³ ไว้ดังนี้

1. พิจารณาจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจโดยตรงของหน่วยงานที่สนองต่อนโยบายการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงาน เช่น

- 1.1 เป็นการลดขั้นตอน ลดรอบระยะเวลาการทำงาน
- 1.2 เป็นการลดการใช้ทรัพยากร และลดค่าใช้จ่าย
- 1.3 เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประกอบการทำงาน
- 1.4 เป็นวิธีการริเริ่มสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ หรือประยุกต์ขึ้นมาใหม่

2. พิจารณาตามกระบวนการของวงจรกิจคุณภาพ (Demming Circle) (PDAC) ตามแนวคิดของเดมมิง การบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรกิจคุณภาพ (PDCA) จัดเป็นกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข โดยที่ PDCA หมายถึง

2.1 Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.2 Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

2.3 Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

2.4 Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

⁴³พัชฐญาณ์ กลัปกกลาง, “วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศของบรรณารักษ์วิเคราะห์ หมวดหมู่ และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ” (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552), 9.

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน หรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

1.6 องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

มีนักการศึกษาท่านต่าง ๆ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ไว้ดังนี้

วรโชค ไชยวงศ์⁴⁴ กล่าวถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบในการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี มี 7 ด้านคือ

1. ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร (Organization Strategy) จะเป็นการดำเนินการวางแผนถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมถึงการรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น การสร้างความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และสมรรถนะหลักขององค์กร การถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามวัดผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการคาดการณ์ถึงผลการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้นทั้งกับองค์กรเองและของคู่แข่ง เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจและ การปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ขององค์กร

2. ด้านบุคลากร (People Practices) บุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการสร้างผลการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องทราบบัญชีที่ส่งผลต่อบุคลากรให้สร้างผลงานไม่เป็นไปตามความคาดหวัง อาทิสภาพแวดล้อม หรือศักยภาพ เป็นต้น เพื่อสามารถหาวิธีการแก้ไขและปรับปรุงได้อย่างตรงประเด็น

3. ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) บุคคลในองค์กรที่มีภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้นจะ สามารถกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่น หรือกลุ่ม บุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย

4. ด้านการให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Focus) จะเป็นการดำเนินการที่มุ่งสู่การสร้างความพึงพอใจ และความผูกพันลูกค้า ด้วยการตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งลูกค้าในปัจจุบัน ลูกค้าในอนาคต ลูกค้าในอดีต และลูกค้าของคู่แข่ง รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการสนับสนุนลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

⁴⁴วรโชค ไชยวงศ์, **Best Practice แนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงรวม**, เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://m.exteen.com/blog/takato/20091211/best-practice>.

5. ด้านเทคโนโลยี (Technology) องค์กรมีการใช้ความรู้ เครื่องมือ ความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการตลอดจน ผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งสิ่งประดิษฐ์และวิธีการ มาประยุกต์ใช้ในระบบงานเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่ง ขึ้นและเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มีมากยิ่งขึ้น

6. ด้านคุณภาพกระบวนการและผลิตภัณฑ์ (Quality Process and Product) ซึ่งเกี่ยวข้องกับประโยชน์ของสินค้าในอันที่จะสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ คุณภาพ มีความสำคัญต่อองค์กรเพราะจะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายมีความสำเร็จตามที่กำหนด

7. ด้านการวัดเปรียบเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) การทำ Benchmarking ว่า Benchmark จะช่วยปรับปรุงผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้เป็นอย่างดี การวิจัยและการเปรียบเทียบ กระบวนการทางธุรกิจกับองค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าดีที่สุดใน (best-in-class) จะให้ประโยชน์มหาศาล ในระยะเวลาอันสั้น

สถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยี (National Institute of Standard and Technology: NIST) อ้างถึงใน ทรงพล เจริญคำ⁴⁵ ระบุองค์ประกอบของความเป็นเลิศว่ามี 7 ประการ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำองค์กร ในการกำหนดหลักเกณฑ์และทิศทางการทำงาน เป้าหมายที่คาดหวัง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรมในองค์กร การกำกับดูแลองค์กร และ 2) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสังคม

2. การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติ 2) กำหนดตัวชี้วัดหลัก และ 3) ผลการดำเนินงานที่คาดการณ์ได้ตามตัวชี้วัดหลัก

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 1) ความรู้ ความต้องการและความคาดหวัง 2) ความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร และความพึงพอใจการให้บริการในวิธีการใหม่ ๆ

4. การวัดประเมินผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 1) การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กร 2) การจัดการสารสนเทศและความรู้ของบุคลากรที่ได้เรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

⁴⁵National institute of Standards and Technology, **Bald ridge National Quality Program Educational Criteria for Performance Excellence** (Gaithersburg, MD: Author. NIST, 2008), 1-22, อ้างถึงใน ทรงพล เจริญ, “รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), 31.

5. การมุ่งเน้นที่ทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย 1) ระบบงานที่ทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้น 2) การสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรให้มีความก้าวหน้าและมีส่วนร่วมสนับสนุน 3) การสร้างความสุขและความพึงพอใจให้กับบุคลากร เช่น จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน

6. การจัดการด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 1) กระบวนการที่สร้างคุณค่าให้กับความสำเร็จในการทำงาน 2) ความพึงพอใจในการให้บริการ สวัสดิการและการกำกับดูแล

7. ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) ผลลัพธ์ในการดำเนินงานให้กับลูกค้าที่สำคัญ เช่น ระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของลูกค้าหรือทัศนคติที่มีต่อการบริการ 2) ผลลัพธ์เกี่ยวกับสมรรถนะการให้บริการเมื่อเทียบกับตัวชี้วัดที่สำคัญ ๆ 3) ผลลัพธ์ด้านการเงินและการตลาด 4) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลขององค์กร 5) ผลลัพธ์ด้านธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.7 กระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

มีนักการศึกษาท่านต่าง ๆ ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ ดังนี้
 วจิรา เดชารัตน์ กล่าวถึงกระบวนการจัดทำ best practice⁴⁶ มีดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย เชิงเนื้อหา
2. การศึกษาพื้นฐานของประเด็นเนื้อหา
3. การวางแผน/หาแนวทางและกำหนดรูปแบบ/ตัวแบบในการเก็บรวบรวม ข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามแผน/แนวทางที่กำหนด
5. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในอดีต/กับองค์กรอื่น/ผลในปัจจุบัน
6. การแก้ไข ปรับปรุง
7. นำไปทดลองปฏิบัติซ้ำจนกว่าจะได้คำตอบหรือแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับ การแก้ปัญหาหรือดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ได้จริง
8. จัดระบบข้อมูลและบันทึกองค์ความรู้ที่ได้
9. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการเรียนรู้

การศึกษาวិเคราะห์เพื่อหาวิธีการปฏิบัติที่ดี เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการปรับปรุงองค์กร เพื่อเพิ่มคุณภาพการดำเนินงานและเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาได้แบบก้าวกระโดด ลดระยะเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือทำได้ดีกว่าแล้วนำแนวทางนั้นมาปรับใช้และพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น

⁴⁶วจิรา เดชารัตน์, **Best Practices มีขั้นตอนอย่างไร**, เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก guru.google.co.th/guru/b-thread?force=1&tid...table.

นอกจากนั้นการจัดการความรู้ให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องทำให้ Best Practice ที่เป็นความรู้ในตัวบุคคล กลายเป็นความรู้ที่ปรากฏแจ้งให้ได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหากบุคลากรมีการโยกย้าย เกษียณหรือลาออกจากงาน แล้วจะไม่เกิดปัญหาตามมา ตัวอย่างเช่น เอกสารรายงาน คู่มือการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้คนอื่น ๆ ในหน่วยงานสามารถที่จะเข้าถึง และความรู้ไปใช้แก้ปัญหา หรือต่อยอดได้ เพื่อที่ว่าคนใหม่ ๆ ที่เข้ามาจะไม่ต้องเริ่มจาก 0 เปลี่ยนมาเป็นการเริ่มต้นจากการจัดการความรู้ ที่องค์กรได้จัดไว้ให้แล้ว ดังนั้นนี่จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารระดับสูง ในองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับ Best Practice ในด้านของการจัดการสอนงานหรือวิธีการในการทำงานให้ดีกว่าเดิมยิ่ง ๆ ขึ้นไป กลายเป็นวงจรในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นอกเหนือจากการพัฒนาในองค์กรแล้ว การนำ Best Practice ในระบบอินเทอร์เน็ตให้คนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ หรือได้แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิด Community of Practice ขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะที่ดี สร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างองค์กรได้อีกด้วย ดังนั้น Best Practice ถือเป็นการทำงานใด ๆ ก็ตามให้ดีที่สุด ซึ่งเกิดจากทั้งผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ทุก ๆ ส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน⁴⁷

1.8 ขั้นตอนการพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในหน่วยงานสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นจากบุคคล จากปัญหาอุปสรรคและจากแรงขับเคลื่อนการพัฒนา ดังที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย⁴⁸ ได้กล่าวรายละเอียดไว้

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกิดจากตัวบุคคล เนื่องมาจากการทำงานทุกคนจะเกิดการเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติจะเรียนรู้ Good Practice หรือ Best Practice ความริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี การแก้ปัญหาที่ดีหรือเกิดจากการได้รับรู้ข้อเสนอแนะผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน หรือจะเป็นหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างสรรควิธีกรใหม่ ๆ ขึ้น หรือวิธีการที่ดีกว่าเดิม

2. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกิดจากอุปสรรคการทำงานต่าง ๆ ย่อมมีอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นตัวขัดขวางไม่ให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่มุ่งหวังเอาไว้ เกิดความกดดัน ที่มาจากผู้บริหารหรือการแข่งขันจากคู่แข่ง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้เราเกิดการแสวงหาแนวทาง กระบวนการ ในการแก้ปัญหา และผ่านอุปสรรคไปได้ ก่อให้เกิด Best Practice

⁴⁷องค์กรถ่ายทอดความรู้และเป็นส่วนร่วมกับงานวิจัยโปรตอนจากทวีปยุโรป, การปฏิบัติที่ดี, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.protoneurope.org//>.

⁴⁸มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, รู้จักแนวปฏิบัติที่ดี: Best Practice, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://ks.rmutsv.ac.th/th/bestpractice>.

3. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่เกิดจากแรงบันดาลใจที่อยากจะพัฒนา หรือค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อความพึงพอใจของหน่วยงาน หรือของตนเอง เพื่อสร้างประสิทธิภาพที่ดีกว่าเดิม

การพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องมีหลายวิธี แต่วิธีที่สามารถทำให้องค์กรพัฒนาแบบก้าวกระโดด สามารถย่นระยะเวลาในการปรับปรุงประสิทธิภาพ วิธีการหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับอย่างกว้างขวาง คือ การศึกษาวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ ของผู้ที่ประสบความสำเร็จแล้วนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ดีกว่าเดิมอย่างมีระบบ มีขั้นตอน ดังเช่น

อนันต์ โบ (Anan-bo)⁴⁹ ได้เสนอขั้นตอนการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ภารกิจที่แท้จริงของหน่วยงานนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์สภาพของหน่วยงานซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การสำรวจ การระดมความคิด การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT ANALYSIS: SWOT) หรือ การใช้ เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation-Influence-Control: AIC)

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดภาพความสำเร็จในอนาคต จัดทำรูปแบบวิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแบบวิธีการ อาจเริ่มทดลองนำร่องตรวจสอบประเมินผล อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลวิเคราะห์เปรียบเทียบในด้านขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ และ ผลที่ได้รับกับวิธีการเดิม

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการนำไปใช้ในหน่วยงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การบันทึก เขียนรายงาน ใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ (Demming circle) ซึ่งประกอบด้วย P : การวางแผน D : การปฏิบัติ C : การตรวจสอบประเมินผลและ A : การปรับปรุง พัฒนา กำหนดกิจกรรมใหม่และข้อควรคำนึงในการดำเนินงานพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีคือ ภารกิจที่แท้จริง การลดเวลา ค่าใช้จ่าย ได้ผลผลิตเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติ และ ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ

ขณะที่วิจารณ์ พานิช กล่าวว่า Best Practice เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในแต่ละเรื่อง ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยงาน จากหลายช่องทางทั้งตัวผู้นำ ผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ ภาวะปัญหา และการริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาที่มีขั้นตอน เมื่อมีวิธีการทำงานที่ดีต้องทำผ่าน การเล่า เรื่องที่เป็นการทำงานของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้ามสายงาน ข้ามหน่วยงานโดยเกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับกลุ่มคนและระดับหน่วยงานย่อย Best Practice

⁴⁹Anan-bo, **Best Practice**, Accessed October 30, 2015, Available from <http://www.oknation.net/blog/ponder>.

ที่ได้ควรมีการบันทึก เขียนรายงานเพื่อการศึกษาพัฒนาและเผยแพร่ได้ ไว้ให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร หน่วยงานหรือในโรงเรียนหรือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง โดยในการเขียน วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ⁵⁰ โดยองค์ประกอบในการเขียน มีดังนี้

1. ความเป็นมา เป็นการเขียนเพื่อสะท้อนสิ่งที่เป็ความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน และเพื่อให้ทราบบริบททั่วไปของโรงเรียน

2. การพัฒนาระบบคุณภาพของสถานศึกษา หรือ การจัดการเรียนรู้ ต้องสะท้อนให้เห็น ต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนว่า ดำเนินการอย่างไร และเชื่อมโยงความคาดหวังของนักเรียน ชุมชน ผู้ปกครองอย่างไร

3. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นการเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ อาจได้มาจากกิจกรรมเรื่องเล่าเร้าพลังในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีอะไรบ้าง และอธิบายว่า คืออะไร ทำอย่างไร และทำไม

4. ผลการดำเนินการ เป็นการอธิบายว่าผลที่เกิดขึ้นจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างไร

5. ปัจจัยความสำเร็จ เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกิดขึ้นได้ เพราะอะไร มีอะไรเป็นปัจจัยในระบบที่ทำให้วิธีปฏิบัติเหล่านี้ดำรงอยู่ได้ ดำรงอยู่ในระยะยาว

6. บทเรียนที่ได้รับ สะท้อนให้เห็นว่าเราจัดการศึกษาอย่างไร อะไรเป็นเคล็ดลับที่ทำให้ การดำเนินการนี้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งมีข้อพึงระวังอย่างไร

หลังจากที่เลือกนวัตกรรมที่เป็น Best practice ได้แล้ว “อุปสรรค” ต่อมาคือจะเขียน นวัตกรรมให้เป็น Best practice ได้อย่างไร ผู้วิจัยขอเสนอองค์ประกอบของรายงาน Best practice ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ความสำคัญ Best practice ควรระบุเหตุผล ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการ แนวคิด หลักการสำคัญในการออกแบบนวัตกรรมให้ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและมีหลักฐานอ้างอิงสมบรูณ์ถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน ต้องมีความชัดเจน สมบรูณ์ เป็นรูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษา

3. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนสำคัญที่อาจ “ชี้เป็น ชี้ตาย” ในความเป็น Best practice ได้ หลักสำคัญของการเขียนขั้นตอนการดำเนินงานคือ “การสื่อสาร” ถึงขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นกระทั่งสำเร็จเป็นผลงาน ขั้นตอนต้องมีความสัมพันธ์

⁵⁰วิจารณ์ พานิช, “การจัดการความรู้เพื่อคุณภาพที่สมดุล,” **การบริหารปกครอง** 7, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2561): 12.

ต่อเนื่องกัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีทฤษฎีรองรับ และที่สำคัญหากนำเสนอเป็น “Flow chat” ได้จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือจาก “ผู้ประเมิน”

4. ผลการดำเนินงานหรือประโยชน์ ต้องระบุความสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปใช้ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือไม่ ตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานหรือไม่ หากมีหลักฐานสนับสนุนจะสามารถ “ทำคะแนน” ได้มาก

5. ปัจจัยความสำเร็จ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จคืออะไรบ้าง หากเขียนเป็นด้าน ๆ เช่น ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านกระบวนการ ด้านนักเรียน และด้านชุมชน จะเป็นการแสดงความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจในนวัตกรรมของตนเอง การมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจนเป็นสิ่งที่สนับสนุนนวัตกรรมได้อย่างดีเยี่ยม

6. บทเรียนที่ได้รับ ควรสรุปเป็นหลักการ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และข้อควรระมัดระวัง ในการนำนวัตกรรมไปใช้ แนวทางการพัฒนานวัตกรรมให้ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น และการส่งผลต่อวงการการศึกษา

7. การเผยแพร่ การได้รับการยอมรับ และรางวัลที่ได้รับ นวัตกรรมส่วนมากที่นำเสนอให้เป็น Best practice มักจะมีจุดอ่อนในข้อนี้ ดังนั้นการนำเสนอนวัตกรรมเพื่อเป็น Best practice หากมีรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ หรือได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมหรือสัมมนาต่าง ๆ หรือการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษา จะเป็นการแสดงความสำเร็จและ “ความกว้าง” ของนวัตกรรมได้

1.9 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ภารกิจของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในยุคของโลกาภิวัตน์ที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่เตรียมและพัฒนานักเรียน จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดรูปแบบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้มีความเป็นเลิศเพื่อให้สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีคุณภาพและการที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศนั้น ต้องอาศัยปัจจัย องค์ประกอบ และกระบวนการหลายอย่าง ดังแนวคิดของ ดร.วีรพงษ์ ไชยหงส์⁵¹ ที่แสดงทัศนะต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อให้เป็นเลิศว่าต้องมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด⁵¹ ดังนี้

⁵¹วีรพงษ์ ไชยหงส์, แนวคิดในการพัฒนาโรงเรียน, เข้าถึงเมื่อ 6 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก http://drweerapong.blogspot.com/2015/02/blog-post_41.html.

1. ด้านบทบาทของผู้บริหารต่อการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ เพราะมีสถานภาพเป็นผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดในโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้ในการบริหาร มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ โปร่งใส เอาใจใส่และทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างจริงจังซึ่งผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ควรมีลักษณะดังนี้

1.1 ยึดคุณภาพนักเรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการบริหารสถานศึกษา

1.2 ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

1.3 ยึดหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เป็นกรอบกำกับการบริหาร

1.4 ยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าเป็นหลักในการบริหารอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งมีจรรยาบรรณวิชาชีพบริหาร

1.5 ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานและแก้ปัญหา เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนที่เกี่ยวข้อง

1.6 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีสมรรถภาพในการจัดการความรู้

1.7 ใช้กรอบแนวทางจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล กฎหมาย ระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของความต้องการของสถานศึกษา

2. ด้านลักษณะสถานศึกษาที่เป็นเลิศ โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศนั้นจะต้องมีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยลักษณะสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งส่วนที่เป็นบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output หรือ Product) ของสถานศึกษาซึ่งเป็นแนวคิดการใช้องค์ประกอบเชิงระบบ (System Approach) เข้ามาเป็นกรอบการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการใช้องค์ประกอบเชิงระบบ (System Approach) ในการพัฒนาสถานศึกษา

องค์ประกอบ	ลักษณะที่เป็นเลิศ
ด้านบริบท (Context)	สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนดี มีสังคม บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	ทรัพยากรบุคคล ผู้บริหาร ครู เป็นบุคลากรมืออาชีพ ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี และงบประมาณ ทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี และงบประมาณได้มาตรฐาน เหมาะสม ทันสมัยและเพียงพอ จัดหลักสูตรเหมาะสมกับนักเรียน และท้องถิ่น มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานยุทธศาสตร์
ด้านกระบวนการ (Process)	จัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการบริหารจัดการ โดยเน้นโรงเรียนเป็นฐาน เน้นการมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารโรงเรียน
ด้านผลผลิต (Output หรือ Product)	นักเรียนมีพัฒนาการทุกด้าน มีความรู้ คุณธรรม มีคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนอื่น

3. ด้านขั้นตอนการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ควรมีกระบวนการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 กระตุ้นให้เกิดการปรับปรุง สร้างความตระหนักกับผู้เกี่ยวข้องว่างานของสถานศึกษา ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการจัดการศึกษา

3.2 หาความต้องการผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาแผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ของกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่ การศึกษา สสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนา

3.3 การประเมินสภาพองค์กร หรือการวิเคราะห์องค์กร (SWOT) ศึกษาและประเมินสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

3.4 วางแผนกลยุทธ์ระยะ 4 ปี กำหนดกลยุทธ์ในการบริหาร (Strategic Management) เพื่อประสิทธิภาพและคุณภาพ เพื่อดำเนินงานในกิจกรรมภารกิจหลักที่สำคัญ สร้างผลงาน สร้างคุณภาพจากจุดแข็งของสถานศึกษา การรวมพลังคนและทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนภารกิจบริหารงาน

3.5 วางแผนปฏิบัติงานประจำปี แปลงแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในรูปงาน โครงการ กิจกรรม

3.6 เสริมสร้างศักยภาพในองค์กร ด้วยการจัดหาสื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์เพื่อ การบริหารจัดการ

3.7 ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ (Action plan)

3.8 วัดและประเมินผลการดำเนินงาน โดยประเมินตามตัวชี้วัด (KPI) ที่กำหนด

3.9 ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านหลักการทำงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา นอกจากจะต้องดำเนินงานตามขั้นตอน ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษายังจำเป็นต้องใช้หลักการทำงานที่สำคัญ ดังนี้

4.1 คำมั่นถึงเป้าหมายคือ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ คุณธรรม

4.2 ทำงานด้วยความทุ่มเท ทำงานด้วยความรับผิดชอบ (รับผิดชอบและรับชอบในผลงาน)

4.3 การทำงานเชิงรุก อย่างมีระบบ มีแผน มีการบริหารอย่างมีเป้าหมาย ตรวจสอบได้

4.4 การปฏิรูประบบการบริหารงานในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานอย่างมีแผน มีเป้าหมาย ประเมินผลงาน การบริหารคนต้องส่งเสริมคนดี คนเก่ง รับผิดชอบ รวดเร็ว การบริหาร เงินเพื่อให้เกิดประโยชน์ ประหยัดและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากรต้องเรียนรู้ร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง

4.5 การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียน ได้แก่ สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ ร่วมกัน สร้างพันธสัญญา ข้อตกลง ในการรับผิดชอบในหน้าที่ตามแผนงาน โครงการ โดยการ ปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด (KPI) มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอและพัฒนาคุณภาพงานที่รับผิดชอบ อย่างต่อเนื่อง ผู้ให้ทรรศนะเชื่อว่า หากดำเนินการพัฒนาตามที่กล่าวมาข้างต้น โดยกระบวนการมีส่วนร่วม (Participative Management) ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำทางวิชาการ คณะครู และกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน คอยช่วยเหลือตลอดทั้งกำกับติดตาม เพื่อที่จะ นำไปสู่เป้าหมายปลายทาง คือ “สถานศึกษาที่เป็นเลิศ” เชื่อได้ว่าจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหวังได้

ธเนศ ขำเกิด กล่าวถึงแนวพิจารณาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา⁵² ดังนี้

1. วิธีปฏิบัตินั้นเป็นวิธีปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาได้หรือ ดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนหรือผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา

⁵²ธเนศ ขำเกิด, การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ในฝัน, เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/tane>.

2. วิธีปฏิบัตินั้นผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจรถนเห็นผลอย่างชัดเจนว่าทำให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือวิธีปฏิบัตินั้นมีกระบวนการ PDCA จนเห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น

3. สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีปฏิบัตินั้นได้ว่า “ทำอะไร” (what) “ทำอย่างไร” (how) และ “ทำไมจึงทำ หรือ ทำไมจึงไม่ทำ” (why)

4. ผลลัพธ์ จากวิธีปฏิบัตินั้นเป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนาคุณภาพเชิงระบบ

5. วิธีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่าเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

6. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM) เช่น การเล่าเรื่อง (Story telling) ในการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ

การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างคาดหวังกับสถานศึกษาอย่างไรบ้าง สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ดำเนินการได้สอดคล้องกับความคาดหวังอย่างไรบ้าง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเหล่านั้นมีการนำไปใช้จริงอย่างครบวงจรหรือไม่ เพื่อยืนยันว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้นถูกนำไปใช้จริง และเป็น “นวัตกรรม” การทำงานของสถานศึกษาได้หรือไม่ กระบวนการจัดการความรู้ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้องโดยกำหนดเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ (Knowledge Vision) เล่าประสบการณ์จากการปฏิบัติการ (Knowledge Sharing) และ สรุปเป็นวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Knowledge Asset) บทเรียนหรือปัจจัยความสำเร็จที่สถานศึกษาได้เรียนรู้จากการดำเนินการตามวิธีปฏิบัติเหล่านั้น

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (สวร.)⁵³ กล่าวถึงแนวทางการพิจารณาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีแนวทางการพิจารณา 6 ประการ ดังนี้

1. วิธีปฏิบัตินั้นดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนหรือผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษาหรือเป็นวิธีปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาได้

2. วิธีปฏิบัตินั้น ผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจรถนเห็นผลอย่างชัดเจนว่าทำให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือวิธีปฏิบัตินั้นมีกระบวนการ PDCA จนเห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น

⁵³สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (สวร.), **คู่มือระบบการรับรองวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices Accreditation System)**, เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562, เข้าถึงได้จาก http://edocument-nakhon.thailocalink.com/files/com_order/2019-05_d23189f2ffff3f7f.pdf.

3. สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีปฏิบัตินั้นได้ว่า “ทำอะไร ? (what)” “ทำอย่างไร ? (how)” และ “ทำไมจึงทำ? หรือ ทำไปทำไม? (why)”

4. ผลลัพธ์จากวิธีการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนาคุณภาพเชิงระบบ

5. วิธีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่าเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจนและปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

6. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เช่น การเล่าเรื่อง (Storytelling) ในการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ

ส่วนแนวทางการค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานั้น สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (สวร.) ได้กำหนดแนวทางการค้นหาไว้เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เช่น ผู้ปฏิบัติงานของระบบโดยตรงที่เรียกว่า ชุมชนแนวปฏิบัติ (Community of Practices) ผู้ประเมินคุณภาพ ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ให้คำปรึกษา การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาว่ามีกระบวนการค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในสถานศึกษา ดังนี้

1. การค้นหาว่าสถานศึกษาหนึ่ง ๆ มีวิธีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพอย่างไร จะต้องวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ความคาดหวังของผู้ปกครอง และชุมชนรวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ว่าคาดหวังกับสถานศึกษานี้อย่างไรบ้าง

2. การค้นหาว่าสถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ดำเนินการได้สอดคล้องกับความคาดหวังตามข้อ 1 อย่างไรบ้าง

3. พิจารณาว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเหล่านั้นมีการนำไปใช้จริงอย่างครบวงจร PDCA หรือไม่ เพื่อยืนยันว่าเป็น “นวัตกรรม” การทำงานของสถานศึกษาได้หรือไม่

4. ใช้กระบวนการจัดการความรู้ เช่น เรื่องเล่าเร้าพลัง (Story telling) ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด

4.1 กำหนดเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ (Knowledge Vision)

4.2 แก่ประสบการณ์จากการปฏิบัติ (Knowledge Sharing)

4.3 สรุปรูปเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Knowledge Asust)

5. วิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ บทเรียนที่สถานศึกษาได้เรียนรู้จากการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เหล่านั้น

ดังนั้นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารสถานศึกษา จึงควรพิจารณาในองค์ประกอบขั้นตอน วิธีดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษาและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและเหมาะสม เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนซึ่งจะช่วยให้ผลการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามีคุณภาพส่งผลต่อการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.10 กรณีศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของแต่ละคน แต่ละหน่วยงาน อาจจะเหมือนหรือไม่เหมือนกันก็ได้ เพราะเป็นข้อสรุปวิธีการทำงานที่ต่างคนต่างค้นพบตามแนวทางของตนเอง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ จึงจะรู้ว่าวิธีการของใครดีที่สุด ดังที่

เดบี คอร์ริแกน (Debi Corrigan) ได้สรุปข้อค้นพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากผลการดำเนินงาน โครงการอาสาสมัครให้ความร่วมมือในการบริหารทางการศึกษาในอนาคตที่ประสบผลสำเร็จ ในรัฐแคนซัสของกลุ่มสมาชิกอาสาสมัคร เป็นกรณีศึกษาของอาสาสมัครที่ทำงานกับนักเรียน ซึ่งพบว่า มีผลกระทบที่ดีทั้งมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน คือ ด้านความสัมพันธ์ที่นักเรียน ที่มีต่ออาสาสมัครและมีอิทธิพลสำคัญในการพัฒนาความสามารถของทางสังคมของตนเอง คือ ความภาคภูมิใจในตนเองและบุคลิกภาพ เพราะอาสาสมัครสามารถมีบทบาทสำคัญในชีวิตของ นักเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เฉพาะของโรงเรียน ที่ดีที่สุดได้ทำงานต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด ผลที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการมีคุณธรรมที่สมบูรณ์แบบ และคุ้มค่าสำหรับคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ของอาสาสมัครแล้ว ยังทำให้มีส่วนร่วมและการใช้เวลา ของอาสาสมัคร สามารถส่งผลให้นักเรียนไปโรงเรียนและมีคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยสามารถ สรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้⁵⁴

1. กำหนดโครงสร้างและกฎระเบียบในงาน กำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบในงานให้เจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนทั้งหมดและอาสาสมัครมืออาชีพ
2. ให้ความร่วมมือทำงานในด้านความปลอดภัยของนักเรียน
3. มีการดูแลการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพแก่นักเรียน
4. มีการสื่อสารที่ดีและมีผู้ประสานงาน โดยผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรสนับสนุน บทบาทของอาสาสมัครในห้องเรียน สำนักงานโรงเรียนและ/หรือห้องสมุดในการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยกลุ่มอาสาสมัครเป็นนักศึกษาที่ทางเขตอบรมมาตามโปรแกรม อาสาสมัครในโรงเรียนและเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญสู่ความสำเร็จ พวกเขาจะได้รับเงินค่าตอบแทน ทางอ้อมจากเงินฝากออมทรัพย์ของโรงเรียน
5. รางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่พบคือ การที่อาสาสมัครค้นพบความแตกต่างในชีวิตของนักเรียน ทำให้พวกเขาดูแลบริการนักเรียนด้วยวิธีการที่ดีที่สุด เมื่อเขาได้เรียนรู้วิธีที่ดีที่สุดโดยผสมผสาน ความสามารถและความสนใจของนักเรียนเข้ากับความต้องการของโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นคือ กลุ่มอาสาสมัครสามารถช่วยให้นักเรียนมีความคิดรู้จักแนวทางสร้างสรรค์อนาคตของตนเองได้ โดยผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งผลที่เกิดขึ้น คือ ความสำเร็จหรือชัยชนะ (win) ที่ยิ่งใหญ่

⁵⁴Debi Corrigan, **Kansas Partners in Education provides as an educational service to KSPE members, affiliates, their organizations, and prospective partners**, Accessed November 30, 2015, Available from <http://www.kspartners.org>.

บรูซซี ศิริมหาสาคร ได้รวบรวมตัวอย่างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ไว้ดังนี้ Thorndike เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันผู้ค้นพบทฤษฎีความต่อเนื่อง ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการลองผิดลองถูก เช่น เมื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอะไรอย่างหนึ่งซึ่งไม่มีความรู้เรื่องนั้นมาก่อน ผู้เรียนจะทำแบบลองผิดลองถูก เพื่อเลือกที่จริงทั้งที่เท็จ จนกระทั่งจับได้ว่าควรทำอะไรจึงจะถูกต้องรวดเร็วก็จะเลือกทำด้วยวิธีนั้นในครั้งต่อไป นั่นคือผู้เรียนได้สร้างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการทำงานของตนเองซึ่งแนวปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคนนั้นอาจจะเหมือนหรือไม่เหมือนกันก็ได้ เพราะเป็นข้อสรุปวิธีการทำงานที่ต่างคนต่างค้นพบตามแนวทางของตนเอง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันจึงจะรู้ว่าวิธีการของใครดีที่สุด⁵⁵

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ซึ่งได้รวบรวมโดยบรูซซี ศิริมหาสาคร ไว้ดังนี้ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาที่แตกต่างจากศาสดาของศาสนาอื่นคือ มิได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าด้วยเทวโองการ ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์จากสวรรค์ที่คลันดาลประทานให้แก่ทรงตรัสรู้ด้วยวิธีการจัดการความรู้ แล้วสรุปผลการปฏิบัติเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ได้แก่ ทางสายกลางหรือมัชฌิมาปฏิปทา ในพระพุทธศาสนา ทรงใช้เวลา 6 ปี ในการจัดการความรู้ โดยมีวิธีการต่าง ๆ

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น โดยสมัครเข้าศึกษาธรรมในสำนักของอาหารดาบสและอุทกดาบส จนสำเร็จสมาบัติ 7-8 ซึ่งเป็นสมาธิขั้นสูงสุด ทรงมีวิจารณ์ญาณว่าวิธีการดังกล่าว ยังมีใช้หนทางดับทุกข์ได้อย่างสิ้นเชิง (ไม่ใช่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

2. การปฏิบัติแบบลองผิดลองถูกด้วยตนเองตามความเชื่อของคนในยุคนั้น คือ การบำเพ็ญ ทุภกริยาด้วยการทรมานตนเอง ให้ได้รับความลำบากมากที่สุด เพื่อเป็นการชดใช้กรรมให้หมดและขอให้เทพดาประทานพรให้ ทรงทรมานตนเองถึงขั้นอุกฤษฏ์ด้วยการอดอาหารจนเกือบสิ้นพระชนม์ แต่ก็ไม่พบหนทางแห่งการดับทุกข์

3. การสรุปบทเรียน ทบทวนเป็นแนวปฏิบัติที่ได้ทำไปแล้ว โดยเปรียบเทียบกับพิน 3 สาย คือ สายหย่อน สายตึง และสายกลาง ดังนี้

3.1 สายหย่อน (กามสุขัลลิกานุโยค) คือ การแสวงหาความสุขด้วยการบริโภคกาม ลุ่มหลงในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ตามแบบคนทั่วไป ทรงพบว่า ไม่ใช่หนทางแห่งการดับทุกข์ เพราะทรงใช้ชีวิตตามแนวทางนี้มาแล้วเมื่อครั้งเป็นเจ้าชาย

3.2 สายตึง (อตตกิลมณานุโยค) คือ การทรมานตนให้ได้รับความลำบาก ก็ทรงทำมาแล้วแต่ก็ไม่พ้นทุกข์

3.3 สายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) คือ การปฏิบัติตามมรรคมืด 8 ไม่ตึงหรือหย่อนเกินไป

⁵⁵บรูซซี ศิริมหาสาคร, “การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ,” *ข้าราชการ* 50, 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2548): 30-34.

เมื่อพระองค์ได้จัดการความรู้แล้ว ทรงยินดีในทางสายกลางและทรงเลือกปฏิบัติตามวิธีการนี้ ทำให้ตรัสรู้ (อริยสัจ 4) เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และทรงประกาศพระศาสนาให้มัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลาง เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่พุทธศาสนิกชนควรนำไปปฏิบัติตั้งปรากฏใน อัมมจักกัปปวัตตนสูตรปฐมเทศนาที่ทรงแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ด้วยพระปัญญาธิคุณอันเป็นผลมาจากการจัดการความรู้ในครั้งนั้น ทำให้คนรุ่นหลังต่อมาได้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นหนทางสายเอกโดยไม่ต้องเสียเวลาลองผิดลองถูกเหมือนพระองค์

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย ตัวอย่างเช่น การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของครูสังคม ทองมี เป็นครูศิลปศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการสอนวิชาศิลปศึกษาสามารถพัฒนาเด็กให้มีผลงานด้านศิลปะ ได้รับรางวัลการประกวดผลงานด้านศิลปะของเด็กในระดับนานาชาติ มากกว่า 3,000 รางวัล โดยใช้ฐานความรู้และประสบการณ์ถ่ายทอดความเชี่ยวชาญของครูที่ประสบความสำเร็จด้านการสอน เป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาครูอย่างกว้างขวาง

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาแบบก้าวกระโดดของประเทศญี่ปุ่นหลังพ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นใช้นโยบายฟื้นฟูประเทศแบบก้าวกระโดด คือ เลียนแบบเพื่อการเรียนรู้ และเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ดีกว่าหรือต้องก้าวให้ทันแล้วแข่งญี่ปุ่นจึงเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างรวดเร็วทัดเทียมกับยุโรปและอเมริกา ทั้งที่เป็นประเทศแพ้สงคราม เพราะได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านอุตสาหกรรมของประเทศที่เจริญแล้วในยุโรปและอเมริกา ทำให้สินค้าอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นเป็นที่ยอมรับของทั่วโลก ทำให้สามารถย่นระยะเวลาในการปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือทำได้ดีกว่าเรา แล้วนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

นรากร ไหลหรั่ง ได้สรุปแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแบบ TOP ไว้ว่า เป็นการบริหารงานที่มุ่งให้ความสำคัญกับบุคลากรในโรงเรียนและเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรโดยมีแนวคิดที่ว่าบุคลากรในองค์กรทุกคนมีความสำคัญและสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้าได้เป็นอย่างดี⁵⁶ ประกอบด้วย

1. T-Teacher โรงเรียนมีแนวคิดว่าจุดเริ่มต้นในการพัฒนาโรงเรียนจะต้องพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพก่อน โดยมีหลักการว่าครูทุกคนต้องมีศักยภาพ มีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

2. O-Organization องค์กรนับเป็นส่วนที่สำคัญมากในการบริหารจัดการแบบ Top โดยองค์กรเป็นหน่วยงานที่รวมทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่บุคลากร งบประมาณ การบริหารงานแบบ Top มีหลักการว่า การบริหารงานในโรงเรียนจะต้องกระทำเป็นวงจร (circuit) PDCA ดังนี้

⁵⁶นรากร ไหลหรั่ง, การบริหารงานแบบ TOP, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.nonedu2.net/nonedu2/>.

2.1 P = Plan (วางแผน) หมายถึง การดำเนินงานใด ๆ จะต้องมีการวางแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในแนวทางที่จะจัดการกับปัญหา รวมทั้งมีการกำหนดขอบเขตของระยะเวลาและมีการจัดสรรเงินงบประมาณและทรัพยากรรวมทั้งบุคลากรได้อย่างเหมาะสมอันจะทำให้งานประสบความสำเร็จ

2.2 D = Do (ปฏิบัติ) หมายถึง เมื่อมีการวางแผนแล้ว ทีมงานบุคลากรที่รับผิดชอบในงานนั้น ๆ จะต้องทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถ

2.3 C = Check (ตรวจสอบ) หมายถึง เมื่อมีการปฏิบัติงานผู้บริหารจะมีแนวทางในการตรวจสอบการปฏิบัติเพื่อให้งานที่ปฏิบัติบรรลุสู่ความสำเร็จภายในขอบเขตที่กำหนด

2.4 A = Act (ดำเนินการ) หมายถึง การดำเนินการให้เหมาะสม หากการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปหรือหากต้องปรับปรุงก็รีบดำเนินการต่อ

3. P-Participation (การมีส่วนร่วม) แนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนจะต้องให้ครูนักเรียน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นว่าบุคคลทุกคนมีความสำคัญต่อโรงเรียน ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนขึ้นอยู่กับบุคลากรในโรงเรียน และชุมชนที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในแต่ละเรื่อง แต่ละงาน แต่ละกิจกรรม ซึ่งสามารถเกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับกลุ่มคน และระดับหน่วยงานย่อย จากหลายช่องทาง ทั้งตัวผู้นำ ผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือภาวะปัญหา และการริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาที่มีขั้นตอน เมื่อมีวิธีการทำงานที่ดีต้องผ่านการเล่าเรื่องที่เป็นการทำงาน ของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้ามสายงาน ข้ามหน่วยงานโดยแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศควรมีการบันทึก เขียนรายงานเพื่อการศึกษาพัฒนาและเผยแพร่ได้ซึ่งจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง

**2. การบริหารงานในโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจหลัก
ของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ. 2550**

การบริหารงานในโรงเรียนตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 มีขอบข่ายงานใน 4 ด้าน⁵⁷ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ด้านบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 งาน คือ

- ต้องถิ่น
- (ก) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
 - (ข) การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - (ค) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - (ง) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - (จ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - (ฉ) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - (ช) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - (ซ) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - (ฌ) การนิเทศการศึกษา
 - (ญ) การแนะแนว
 - (ฎ) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - (ฏ) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - (ฐ) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 - (ฑ) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

⁵⁷“กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550,” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก (16 พฤษภาคม 2550): 29-35.

- (ฒ) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- (ณ) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- (ด) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(2) ด้านบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 งาน คือ

- (ก) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- (ข) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- (ค) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- (ง) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- (จ) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (ฉ) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (ช) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- (ซ) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- (ฌ) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- (ญ) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (ฎ) การวางแผนพัสดุ
- (ฏ) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
- (ฐ) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (ฑ) การจัดหาพัสดุ
- (ฒ) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (ณ) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (ด) การเบิกเงินจากคลัง
- (ต) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (ถ) การนำเงินส่งคลัง
- (ท) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (ธ) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (ณ) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

(3) ด้านบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 งาน คือ

- (ก) การวางแผนอัตรากำลัง
- (ข) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ค) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (ง) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (ฉ) การลาทุกประเภท
- (ช) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (ซ) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฌ) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (ญ) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (ฎ) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (ฏ) การออกจากราชการ
- (ฐ) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (ฑ) การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (ฒ) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ณ) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (ด) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (ต) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ถ) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- (ท) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(4) ด้านบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 22 งาน คือ

- (ก) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (ข) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (ค) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (ง) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (จ) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (ฉ) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

- (ซ) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - (ช) การดำเนินงานธุรการ
 - (ฌ) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - (ญ) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - (ฎ) การรับนักเรียน
 - (ฏ) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - (ฐ) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
 - (ฑ) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - (ฒ) การทัศนศึกษา
 - (ณ) งานกิจการนักเรียน
 - (ด) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - (ต) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - (ถ) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - (ธ) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - (น) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- ข้อ 2 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ 1 ให้ค้ำถึงหลักการดังต่อไปนี้
- (1) ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - (2) ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องที่จะกระจายอำนาจ
 - (3) ความในเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา
 - (4) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา
 - (5) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่
 - (6) มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว
 - (7) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา
 - (8) เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

ข้อ 3 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในข้อ 1 เรื่องใด จะกำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาเป็นผู้รับ มอบการกระจายอำนาจ ให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี ประกาศกำหนดทั้งนี้ในประกาศดังกล่าวอาจกำหนดให้ในระยะแรก มีการกระจายอำนาจเฉพาะบางเรื่อง หรือกำหนดการกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่การศึกษา หรือ สถานศึกษาแตกต่างกันตามลักษณะหรือความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้ง อาจกำหนดเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติในการดำเนินการตามที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจได้ แต่จะต้อง ปรับปรุงการกระจายอำนาจนั้นให้เพิ่มมากขึ้นตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามหลักการ ในข้อ 2 สำหรับการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา อาจกำหนดให้การดำเนินการในเรื่องใด ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปโดยถูกต้อง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณีอาจประกาศกำหนดขอบเขตวิธีการ ปฏิบัติงานตามที่มีการกระจายอำนาจ เพื่อให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หรือสถานศึกษาที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจปฏิบัติได้

ข้อ 4 ให้สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลการกระจายอำนาจการบริหาร และ การจัดการ ศึกษา ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับการกระจายอำนาจ การมีประสิทธิภาพ
- (2) จัดให้มีระบบการกำกับ ดูแล คิดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการกระจาย อำนาจ ให้เป็นไปตามกฎหมาย
- (3) ให้ข้อเสนอแนะหรือแนะนำการใช้อำนาจ ตลอดจนมีอำนาจยับยั้งและแก้ไขการใช้ อำนาจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นไป ตามกฎหมาย
- (4) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบการกระจายอำนาจการบริหารอย่าง ต่อเนื่อง
- (5) รายงานผลการดำเนินการกระจายอำนาจและเสนอแนะปัญหาอุปสรรคและ แนวทางการ พัฒนาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล และประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามแนวทางที่ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ข้อ 5 ในกรณีที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจประกาศกำหนดให้รวมกลุ่มสถานศึกษาหลายแห่งทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาเป็นระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการหรือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ได้รับ การกระจายอำนาจโดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาด้วย

ข้อ 6 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

3. โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ

ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ ในครั้งนี้ใช้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีเป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี⁵⁸ เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ที่ตั้ง

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ตั้งอยู่บนเทือกเขาภูพาน ริมถนนสายสกลนคร-กาฬสินธุ์ เลขที่ 164 หมู่ 12 บ้านสร้างค้อ ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ดงชมพูพาน ดงกระเฉด บนพื้นที่ 44 ไร่ 50 ตารางวา

⁵⁸โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี, “คู่มือนักเรียนและผู้ปกครองปีการศึกษา 2562” (เอกสารอัดสำเนา), 1-20.

สัญลักษณ์/ อักษรย่อ/ ปรัชญา/ คติธรรม/ สีประจำโรงเรียน
สัญลักษณ์

อักษรย่อ	ท.จ.พ.
ปรัชญาโรงเรียน	เรียนดี กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม
คติธรรมโรงเรียน	โยคา เว ชายเต ฐิริ (ความรู้เกิดจากการปฏิบัติ)
สีประจำโรงเรียน	ม่วง - เหลือง
ต้นไม้ประจำโรงเรียน	ต้นราชพฤกษ์
อัตลักษณ์	วินัยดี บนวิถีความพอเพียง
เอกลักษณ์	คุณธรรมนำความรู้ พัฒนาควบคู่สืบสานงานพระราชดำริ

สภาพปัจจุบันของโรงเรียน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิบูลย์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาลำดับที่ 45 ของจังหวัด ลพบุรี ที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

โครงสร้างการบริหาร

การบริหารงานโรงเรียน แบ่งสายงานออกเป็น 4 กลุ่มงาน ดังนี้

1) กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการวางแผนระบบบริหารงาน วิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดและประเมินผล การ เรียน งานทะเบียนนักเรียนและการประเมินผลงานวิชาการ

2) กลุ่มบริหารงานบุคคล มีหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการวางแผนระบบบริหาร งานบุคลากร งานพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและการประเมินผลงานบุคคล

3) กลุ่มบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้ำน การวางแผนระบบการบริหาร งานแผนงาน งานธุรการ งานสารบรรณ งานการเงินการบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน การประเมินผลงานแผนงานและงบประมาณ

4) กลุ่มบริหารงานบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบการวางแผนระบบบริหารงาน ทั่วไป การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม

ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียน การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานแนะแนว การประเมินผลงานกิจการนักเรียน อำนวยการ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ นิเทศติดตามการดำเนินงานของกลุ่มงานต่าง ๆ การจัดการด้านสาธารณูปโภค การจัดการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน งานอาคารสถานที่ต่าง ๆ การประเมินผลการอำนวยการ

หลักสูตร/การใช้หลักสูตร

ในปัจจุบันโรงเรียนเปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการคือ หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560 (หลักสูตรโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2560)

อาคารสถานที่

ในปัจจุบันโรงเรียนมีอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ดังนี้

1) อาคารเรียนแบบ 212 ล	จำนวน	1	หลัง
2) อาคารโรงฝึกงาน 204/27	จำนวน	1	หลัง
3) อาคารเรียนรู้งานเกษตร	จำนวน	1	หลัง
4) อาคารห้องสมุด	จำนวน	1	หลัง
5) บ้านพักครูหลังเดียว	จำนวน	1	หลัง
6) บ้านพักครูเรือนแถว	จำนวน	6	คูหา
7) แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน	1	หลัง
8) อาคารสหกรณ์โรงเรียน	จำนวน	1	หลัง
9) ห้องน้ำนักเรียน	จำนวน	2	หลัง
10) สระน้ำเพื่อการเกษตร	จำนวน	1	สระ
11) บ่อน้ำบาดาลพร้อมเครื่องสูบ	จำนวน	1	ชุด
12) สนามกีฬามาตรฐาน	จำนวน	3	สนาม
13) โรงรถ	จำนวน	4	ช่อง
14) หอประชุมโรงอาหาร	จำนวน	1	หลัง
15) อาคารวิชาการ	จำนวน	1	หลัง

ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา
ประจำปีการศึกษา 2562 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ประจำปี
การศึกษา 2562

ที่	ตำแหน่ง	อันดับ	จำนวน	หมายเหตุ
1	ผู้อำนวยการโรงเรียน	คศ. 3	1	
2	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	คศ. 3	1	
3	ครูชำนาญการพิเศษ	คศ. 3	7	
4	ครูชำนาญการ	คศ. 2	5	
5	ครู	คศ. 1	14	
6	ครูผู้ช่วย	-	5	
7	พนักงานราชการ (ครูผู้สอน)	-	3	
8	พนักงานราชการ(นักการภารโรง)	-	1	
9	ครูอัตราจ้าง	-	5	
10	ครูธุรการ	-	1	
รวม			43	

ข้อมูลนักเรียน

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ประจำปีการศึกษา 2562
 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในปีการศึกษา 2562

ชั้น	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ม.1	3	68	48	116
ม.2	3	54	41	95
ม.3	3	43	41	84
รวม ม.ต้น	9	165	130	295
ม.4	2	36	55	91
ม.5	3	48	47	95
ม.6	2	17	33	50
รวม ม.ปลาย	7	101	135	236
รวมทั้งหมด	16	266	265	531

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562

ข้อมูลการระดมทุน

1) การได้รับความสนับสนุนด้านอาคารสถานที่

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่จากมูลนิธิ ฮารนามซิงห์ ฮารบันส์กอร์ (สัจเทพ) กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงแหล่งสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2557-2561

ที่	รายการ	งบประมาณ (บาท)	ปีการศึกษา
1	ได้รับบริจาคคอมพิวเตอร์ จาก บจก.สุพรีมดีสทิบิวชัน (ไทยแลนด์)	1,063,500	2557
2	ได้รับบริจาคเครื่องดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง โตะและเก้าอี้ จากมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	2,067,500	2557
3	ได้รับบริจาคข้าวสาร จาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	50,000	2557
4	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก นางสาวสายทิพย์ เบญจรัตน์นารณ์	50,000	2557
5	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัท เกษตรโชคชัยการเกษตร จำกัด	140,000	2557
6	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทกำแพงเพชรเอกซ์ปอร์ต	320,400	2558
7	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทสยามเกรนส์ จำกัด	150,300	2558
8	ได้รับบริจาคเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต และรั้วโรงเรียน จาก มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	2,057,720	2558
9	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก นายโชคสถิต เบญจรัตน์นารณ์	80,000	2558
10	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก นางสาวสายทิพย์ เบญจรัตน์นารณ์	56,000	2558
11	ได้รับบริจาคข้าวสาร จาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	80,000	2558
12	ได้รับบริจาคงบประมาณในการปรับปรุงภูมิทัศน์ ไฟสนาม รั้วโรงเรียนและอาคารบูรณาการ จากมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	500,000	2559
13	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัท อาศาเฟอร์นิเจอร์ จำกัด	250,000	2559
14	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก คุณรังสรรค์ สบายเมือง	300,000	2559
15	ได้รับบริจาคทุนการศึกษาจาก คุณหญิงอารยา พิบูลย์นครินทร์	30,000	2559
16	ได้รับบริจาคข้าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	70,000	2559

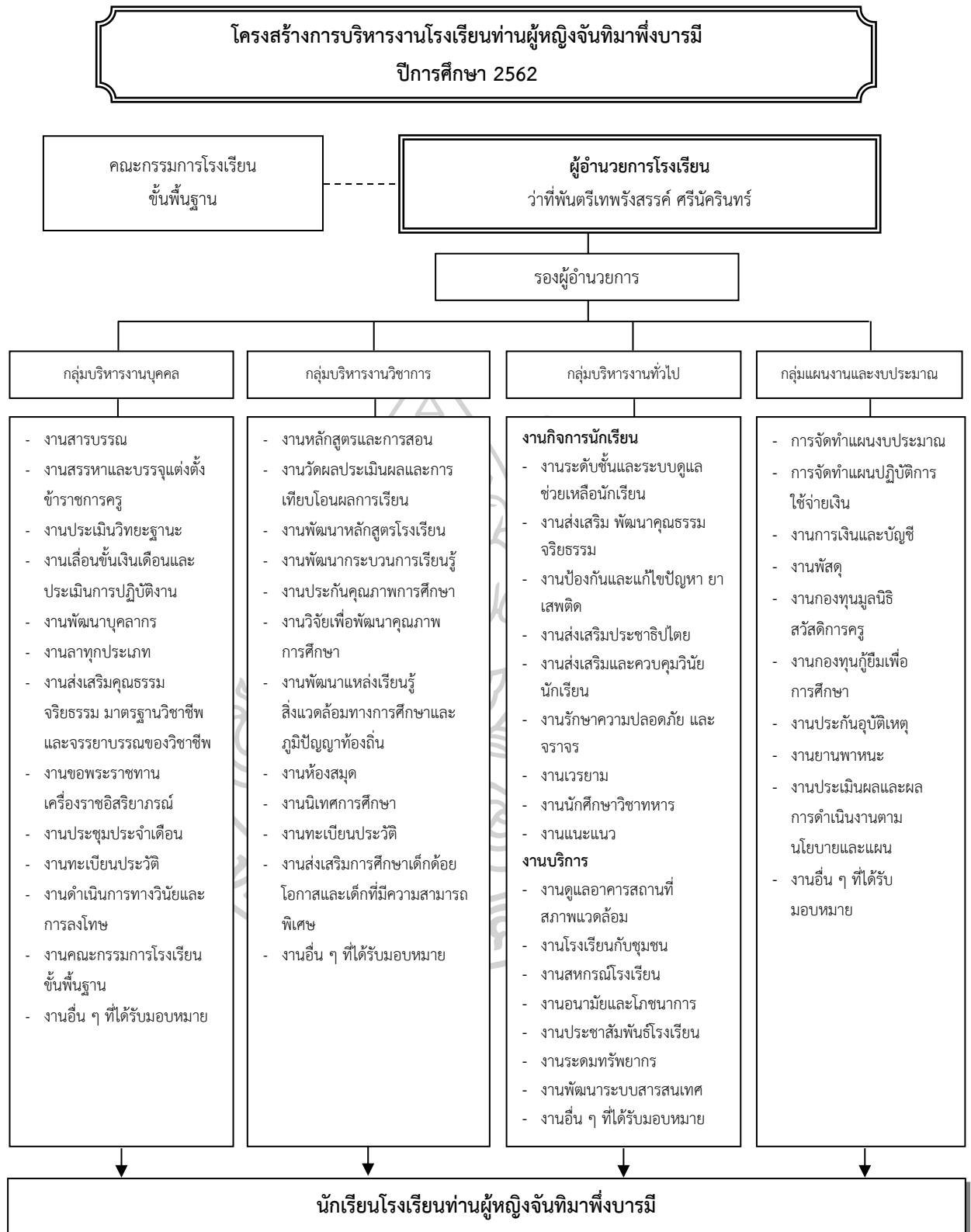
ตารางที่ 4 แสดงแหล่งสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาปีการศึกษา 2557-2561 (ต่อ)

ที่	รายการ	งบประมาณ (บาท)	ปีการศึกษา
17	ได้รับบริจาคข่าวสารจาก บริษัท เค ซี ซี แมชชีนเนอร์ จำกัด	50,000	2559
18	ได้รับบริจาคทุนการศึกษาจาก ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี	30,000	2559
19	ได้รับบริจาคข่าวสารจาก บริษัท เค ซี ซี แมชชีนเนอร์ จำกัด	65,000	2560
20	ได้รับบริจาคข่าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	100,000	2560
21	ได้รับบริจาคข่าวสารจาก นายโชคสฤติย์ เบญจรัตน์ภรณ์	50,000	2560
22	ได้รับบริจาคข่าวสารจาก นางสาวกุลธิดา คุณวิเศษพงษ์	50,000	2560
23	ได้รับบริจาคงบประมาณสร้างอาคารกลุ่มบริหารงานวิชาการ จากคุณศิริพรรณ กมลรัตน์พิบูล (คุณานุกูล) และคณะ	90,000	2561
	รวมงบประมาณ	7,425,020	

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึ่งบารมี มีโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน ปีการศึกษา
2562 ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ปีการศึกษา 2562

ทิศทางของโรงเรียน

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2563

นักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นผู้มีระเบียบ มีวินัยมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีความรู้พื้นฐานเพื่อพัฒนากระบวนการคิด การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ครูรักและศรัทธาในอาชีพครู บุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งชุมชนและองค์กรอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมุ่งพัฒนาการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจ

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างหลากหลายตามกลุ่มสาระให้ได้มาตรฐานการเรียนรู้ ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

2) จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนานักเรียนให้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์สุจริต

พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถระดับมืออาชีพ ประสานความร่วมมือทางภาครัฐ ชุมชน และเอกชน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา และมุ่งพัฒนาการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนานักเรียนให้มีเกิดทักษะกระบวนการเกี่ยวกับการดำรงชีพด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เป้าประสงค์โรงเรียน

นักเรียนมีความรู้และประพฤติตนตามหลักศาสนา วิถีวัฒนธรรมไทยและคุณธรรมพื้นฐาน นักเรียนมีความรู้ทักษะด้วยต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ นักเรียนมีสุขภาพจิต สุขภาพกายที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ครุมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน รักและศรัทธาในอาชีพครู มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ชุมชนสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พัฒนาหลักสูตรโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน นักเรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

กลยุทธ์โรงเรียน

ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรัก ศรัทธาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลงมือปฏิบัติจนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีพได้

ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและท้องถิ่นและขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะต่าง ๆ และเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนของบุคลากรให้ทำงานเป็นทีมและพัฒนาโรงเรียนให้สามารถบริการการศึกษาแก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง องค์กรภาครัฐ ชุมชน เอกชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

คุณลักษณะด้านคุณธรรม

- 1) นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 2) นักเรียนมีความเสียสละ
- 3) นักเรียนรู้รักสามัคคี มีน้ำใจ

คุณลักษณะด้านจริยธรรม

- 1) นักเรียนมีระเบียบวินัย
- 2) นักเรียนมีความรับผิดชอบ
- 3) นักเรียนตรงต่อเวลา
- 4) นักเรียนมีสัมมาคารวะ

คุณลักษณะด้านค่านิยม

- 1) นักเรียนรักความสะอาด
- 2) นักเรียนรู้จักประหยัดและอดออม
- 3) นักเรียนเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
- 4) นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร
- 5) นักเรียนดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ปีการศึกษา 2561⁵⁹ สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาโดยรวม	ดี
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	ดี
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ดีเลิศ
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดี

มีรายละเอียดในแต่ละมาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ดี

1. กระบวนการพัฒนา

สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียนและเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร มีการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบโครงงาน ได้ระดมสมองแบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้ แบบใช้กระบวนการคิด กระบวนการใช้ปัญหา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรง ตามศักยภาพผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้ และแหล่งสืบค้นข้อมูล ได้แก่ ครูทุกคนร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แบบบูรณาการ ครูเน้น การใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน นอกจากนี้สถานศึกษาได้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เน้นการพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดยการจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน

⁵⁹โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี, “เอกสารรายงานผลการปฏิบัติประจำปี (SAR) ประจำปีการศึกษา 2561” (เอกสารอัดสำเนา), 4-5.

จัดกิจกรรมการพัฒนาให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาคุณธรรมผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์และมีจิตสาธารณะ มีระบบการแนะแนวและการดูแลสุขภาพจิต นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9

2. ผลการดำเนินงาน

ในด้านผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ผู้เรียนสามารถอ่านออกและอ่านคล่อง ตามมาตรฐานการอ่านในแต่ละระดับชั้น สามารถเขียนสื่อสารได้ดี รู้จักการวางแผนสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมมีความกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์ได้อย่าง สร้างสรรค์ ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ สืบค้นข้อมูลหรือแสวงหาความรู้จาก สื่อเทคโนโลยีได้รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ จำแนกแยกแยะประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันสื่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รู้และตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติดต่าง ๆ รักการออกกำลังกาย ยอมรับในกฎกติกาของกลุ่มของสถานศึกษาของสังคมและมีทัศนคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต

3. จุดเด่น

ผู้เรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยม จิตสำนึก ที่ดี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในความเป็นไทย ผู้เรียน มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี มีสมรรถภาพทางกายและน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์ มีระเบียบวินัย เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

4. จุดควรพัฒนา

ผู้เรียนในทุกๆระดับชั้น ต้องพัฒนาในด้านการนำเสนอ การอภิปรายและแลกเปลี่ยน เรียนรู้อย่างสมเหตุสมผลและต้องพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม ควรเร่ง พัฒนา เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-Net) ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ : ดีเลิศ

1. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินการจัดการศึกษาตามนโยบาย การปฏิรูปการศึกษา และจัดประชุมระดมความคิดเห็น จากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาพร้อมทั้งจัดหาทรัพยากร จัดสรรงบประมาณ มอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการพัฒนาตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน

2. ผลการพัฒนา

2.1 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแผนการศึกษาชาติ

2.2 แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตามมาตรฐานตำแหน่ง ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีกิจกรรมจิตสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่กระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้

2.3 สถานศึกษามีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมรับผิดชอบ

2.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และรับทราบ รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.5 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.6 สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารและการจัดการเชิงระบบ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมยึดหลักธรรมาภิบาล และแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

2.7 สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก ส่งผลให้สถานศึกษามีสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

3. จุดเด่น

โรงเรียนมีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ โรงเรียนได้ใช้เทคนิคการประชุมที่หลากหลายวิธี เช่น การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมระดมสมอง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ที่ชัดเจน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับผลการจัดการศึกษา สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และ

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษา และโรงเรียนได้ใช้กระบวนการวิจัยในการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

4. จุดที่ควรพัฒนา

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

4.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ : ดี

1. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดย การดำเนินงาน/กิจกรรมอย่างหลากหลาย ได้แก่ งานหลักสูตรมีการประชุมปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา มีการบูรณาการภาระงาน ชิ้นงาน โดยทุกระดับชั้นจัดทำหน่วยบูรณาการอาเซียน เศรษฐกิจพอเพียงปรับโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สัดส่วนคะแนนแต่ละหน่วย กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง จัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิด เช่น จัดการเรียนรู้อิงวิชาคณิตศาสตร์แบบเปิด (Open Approach) จัดการเรียนรู้อิงโครงงาน เป็นต้น ครูมีการมอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนจัดบ้านนิเทศ และบรรยากาศตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ครูใช้สื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูทุกคนทำงานวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษาละ 1 เรื่อง และได้รับการตรวจให้คำแนะนำโดยคณะกรรมการวิจัย

2. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานที่ 3 อยู่ในระดับ ดี

3. จุดเด่น

ครูผู้สอน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการคิด ได้ปฏิบัติจริง มีการให้วิธีการ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้นักเรียนแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4. จุดควรพัฒนา

ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง จัดให้มีแบบทดสอบมาตรฐานที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและครูให้มีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในระหว่างวันที่ 13-15 เดือนมกราคม พ.ศ. 2558⁶⁰ สรุปรายงานได้ดังนี้

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตั้งอยู่เลขที่ 164 หมู่ที่ 12 ตำบลสร้างคือ อำเภอกุวาน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีบุคลากรสายบริหาร 2 คน มีบุคลากรครู จำนวน 41 คน นักเรียน จำนวน 549 คน ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา สรุปผลได้ ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1	ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ระดับดีมาก (9.56)
ตัวบ่งชี้ที่ 2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	ระดับดีมาก (9.64)
ตัวบ่งชี้ที่ 3	ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	ระดับดีมาก (9.45)
ตัวบ่งชี้ที่ 4	ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	ระดับดีมาก (9.28)
ตัวบ่งชี้ที่ 5	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	ระดับพอใช้ (9.16)

⁶⁰โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี, “เอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3” (เอกสารอัดสำเนา), 3-5.

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

- ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/
วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง
สถานศึกษา ระดับดีมาก (5.00)
- ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผล
สะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ระดับดี (4.00)

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

- ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริม
บทบาทของสถานศึกษา ระดับดีมาก (4.50)
- ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผล
สะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ระดับดี (4.00)

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา**กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน**

- ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการ
พัฒนาสถานศึกษา ระดับดี (4.30)

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

- ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับ
มาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็น
เลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ระดับดี (4.00)

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน**

- ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ระดับดี (8.00)

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดย ระดับดี (3.75)
สถานศึกษา และต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาสุขภาพกายและสุนทรียภาพ-นันทนาการอย่างยั่งยืน
2. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริม สร้างความตระหนัก ด้านวินัย และการมุ่งมั่นในการเรียนแก่ผู้เรียน สร้างเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครองดูแลเมื่อผู้เรียนอยู่นอกสถานศึกษา
3. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมกระตุ้นในรูปแบบต่าง ๆ มอบหมายงานการศึกษา ค้นคว้า ทักษะการทำงานที่ผ่านกระบวนการวางแผนที่เป็นระบบชัดเจน เป็นต้น
4. ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาด้านการคิด คิดนอกกรอบ คิดวิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลาง

ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

1. สถานศึกษาควรมีทิศทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาโดยวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
2. สถานศึกษาควรมีทิศทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา โดยวางแผนพัฒนาครูให้มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ โดยให้ครูได้รับการอบรมตามที่ต้นสอนและพัฒนาตนเอง
3. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการแสดงความสามารถตามศักยภาพ มีการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงมีการกำหนดระบบกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนให้เป็นระบบ

ตอนที่ 2 ประวัติการต่อสู้อันยาวนานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

โรงเรียนสาขาเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) มีประวัติความเป็นมายาวนานนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ที่กรมสามัญศึกษาขณะนั้นเห็นว่าพื้นที่ ตำบลสร้างค้อและ ตำบลหลุบเลา อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร ไม่มีโรงเรียนที่จะรองรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จบจากโรงเรียนในพื้นที่ 2 ตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง จึงได้อนุมัติให้เปิดโรงเรียนสาขาของโรงเรียนคำเพิ่มพิทยาขึ้น โดยโรงเรียนสาขที่ตั้งอยู่ห่างจากโรงเรียนหลักประมาณ 21 กิโลเมตร (โรงเรียนคำเพิ่มพิทยาตั้งอยู่ที่ ตำบลโคกภู อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร) เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนในพื้นที่ดังกล่าว จึงได้รับอนุญาตจากกรมสามัญศึกษาให้เปิดโรงเรียนสาขา โดยมีมุ่งหวังว่าให้เปิดเป็นโรงเรียนเอกเทศ เพื่อเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลต่อไป ซึ่งเหมือนกับทุก ๆ โรงเรียนสาขาของกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศและปรากฏว่า ณ ปัจจุบัน โรงเรียนสาขาทุกแห่งสังกัดกรมสามัญศึกษาได้เปิดเป็นโรงเรียนเอกเทศหมดทุกแห่งแล้ว ยกเว้นยังเหลือเพียงโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยาที่บ้านสร้างค้อเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยที่ยังไม่ได้รับการเปิดเป็นโรงเรียนเอกเทศ⁶¹

โดยต่อมาสภาตำบลสร้างค้อได้ดำเนินการขอที่ดินจากประชาชนซึ่งใช้เป็นที่ทำกินอยู่ขณะนั้น จำนวน 9 ไร่ เป็นเนื้อที่ 47 ไร่ และเป็นสวนป่าแปลง พ.ศ. 2522 หมู่ที่ 12 ตำบลสร้างค้อ กิ่งอำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร อีก 5 ไร่ รวมเป็น 52 ไร่ ทั้งนี้เพื่ออนาคตของบุตรหลานในการที่จะมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ราษฎรดังกล่าวจึงยอมที่จะยกที่ดินทำกินของตนให้แก่กรมสามัญศึกษา โดยมีหนังสือยินยอมและพยานอย่างสมบูรณ์ แต่ปัญหาก็คือที่ดินทำกินเหล่านั้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (เสื่อมโทรม) จึงต้องดำเนินการขอใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขณะนั้นต่อไป โดยระหว่างนั้นโรงเรียนได้เปิดเรียน 2 ห้องเรียน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 80 คน โดยใช้อาคารเรียนที่สภาตำบลสร้างค้อได้ร่วมกับประชาชนสร้างอาคารเรียนชั่วคราว 1 หลัง 2 ห้องเรียนและยังได้ประสานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของบประมาณจากราชการและหน่วยงานพัฒนาชุมชน สร้างอาคารเรียน 1 หลัง 3 ห้องเรียน และสนามวอลเลย์บอล 1 สนามในลำดับต่อมา

การดิ้นรนของกรมสามัญ ศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ต้องประสบกับปัญหาเพราะการขอใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาต แต่ด้วยความล่าช้าในระบบราชการทำให้เรื่องราวยืดเยื้อยาวนาน มาจนกระทั่งวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2543 จึงได้รับคำตอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัตร โพธสุธน) ขณะนั้นถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายปัญญา เกสรทอง และมีนางสาวกัญญา ศิลปอาชา เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

⁶¹โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี, “ประวัติการต่อสู้อันยาวนาน” (เอกสารอัดสำเนา), 1-18.

กรมป่าไม้พิจารณาแล้วเห็นว่า พื้นที่ในบริเวณดังกล่าวไม่มีหลักเกณฑ์ที่จะกันออกจากสวนป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2540 เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการในหลักการความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกินของราษฎรและส่วนราชการที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการตรวจและพิสูจน์สิทธิราษฎรให้ชัดเจนด้วยว่า ราษฎรที่ครอบครองทำกินมาก่อนที่โครงการฯ จะดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่า การดำเนินการของกรมสามัญศึกษาดังกล่าวเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีโดยเฉพาะมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536 ที่ห้ามมิให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาต เว้นแต่การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริหรือโครงการเพื่อความมั่นคงเฉพาะกรณีเร่งด่วน ฉุกฉิน และจำเป็นอย่างแท้จริงเท่านั้น อย่างไรก็ตามกรณีนี้กรมสามัญศึกษาเป็นส่วนราชการเข้าไปใช้พื้นที่เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเยาวชนซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลสมควรที่จะขอผ่อนผันไปยังคณะรัฐมนตรีควรให้กระทรวงศึกษาธิการนำเรื่องนี้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาผ่อนผันให้กรมสามัญศึกษาเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้กรมสามัญศึกษาจะต้องชำระค่าชดเชยการปลูกป่าสร้างสวนป่าตามอัตราที่กรมป่าไม้กำหนดด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยความเห็นของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการทราบและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวกัญญา ศิลปะอาษา) จึงสั่งให้อธิบดีกรมสามัญศึกษาสอบสวนเรื่องนี้และหาผู้รับผิดชอบ

นับเป็นเรื่องใหญ่โตที่เกินกว่าราษฎรในเขต ตำบลสร้างค้อและ ตำบลหลุบเลาจะคาดคิดและเป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนได้รับอนุญาตจากกรมสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2536 แคมมติคณะรัฐมนตรีที่กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อ้างถึงประกาศบังคับใช้ เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2536 (หลังจากเปิดโรงเรียนสาขาแล้ว) และที่หนักกว่านั้นคือ ผลของ การสอบสวนของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 มีทั้ง ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จังหวัดสกลนครที่ให้ปากคำในการสอบสวนต่างก็ยืนยันตรงกันว่า พื้นที่ที่สร้างโรงเรียนสาขา (บ้านสร้างค้อ) ไม่มีสภาพสวนป่าอยู่เลยและเป็นที่ทำกินของราษฎรไปแล้ว จึงไม่น่าจะต้องอยู่ในสภาพที่ต้องหาเงินมาชดเชยค่าปลูกสร้างสวนป่าแปลงดังกล่าวจำนวนกว่า 1,800,000 บาทตามที่กรมป่าไม้ระบุ

ในความเป็นจริงนั้นในปัจจุบันนอกจากพื้นที่ที่ไม่มีสภาพเป็นป่าและต้นไม้ที่กรมป่าไม้ปลูกสร้างสวนป่ายืนต้นปรากฏให้เห็นแล้ว ปรากฏว่าที่ดินรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนทั้ง 4 ด้านได้เป็นพื้นที่ ทำกินของราษฎรและสุดท้ายได้เป็นที่ดิน สปก.4-01 ไปจนสิ้นแล้ว หากที่ดิน 52 ไร่ ไม่ได้ถูกสร้างเป็นโรงเรียนก็คงตกเป็นที่ทำกินของราษฎร และเป็นที่ดิน สปก.4-01 ไปทั้งหมดแล้วเช่นกัน จึงยังคงเป็นปัญหาอยู่เพียงที่ดินเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเยาวชนใน ตำบลสร้างค้อและ

ตำบลหลุบเลา จำนวน 52 ไร่ เท่านั้นที่ยังคงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ใจกลางของบริเวณที่ทำกินของราษฎรโดยรอบ จากปี พ.ศ.2544 ยังอยู่ในความพยายามของราษฎรและประชาชนที่จะผลักดันให้โรงเรียนสาขา (บ้านสร้างค้อ) ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินจากกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเสนอผ่านกรมสามัญศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นฝ่ายนำเรื่องเข้าขออนุมัติการใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเพราะระหว่างนี้โรงเรียนก็มีความเจริญก้าวหน้าและจำนวนนักเรียนก็เพิ่มขึ้นโดยตลอดภายใต้ความหวังของประชาชน ครู และนักเรียนว่าโรงเรียนสาขาแห่งนี้จะได้รับการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน เพื่อนำไปสู่การขออนุญาตเปิดเป็นโรงเรียนเอกเทศตามลำดับต่อไป

เมื่อไม่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในการจัดตั้งโรงเรียนสาขาก็ส่งผลต่อโรงเรียนสาขา คือ ย่อมไม่สามารถจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศได้ เมื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศไม่ได้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารเรียน อาคารถาวรก็ดำเนินการไม่ได้เช่นกัน แม้กระทั่งค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าใช้สอยต่าง ๆ ของโรงเรียนและนักเรียนก็ยังต้องใช้กับโรงเรียนหลัก คือ โรงเรียนคำเพิ่มพิทยารวมถึงครูผู้สอนก็เหมือนกันขึ้นอยู่กับความกรุณาของผู้บังคับบัญชาโรงเรียนหลักจะจัดสรรมาให้ นับเป็นปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนสาขาแห่งนี้มายาวนาน แต่ประชาชนและราษฎรในพื้นที่ก็ไม่ย่อท้อ ต่อการให้กรมสามัญศึกษาฯ โรงเรียนสาขาของลูกหลานและสิ่งที่ดีร่วมกันสร้างอาคารสถานที่ต่าง ๆ ขึ้น จึงพยายามผลักดันผ่านส่วนราชการและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงเวลาหลายรัฐบาล แต่การเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินการไม่ต่อเนื่อง เพราะทุกครั้งที่เรื่องเข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อรอการพิจารณา หากมีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี เช่น ในคณะรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีนพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร สมัยที่ 1 ก็มีการเปลี่ยนตัว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการถึง 5 คน ซึ่งทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตัวรัฐมนตรี เรื่องของโรงเรียนสาขา (บ้านสร้างค้อ) ต้องกลับมาเริ่มต้นใหม่ทุกครั้ง ต้องมาให้ข้อมูลใหม่ทบทวนเพิ่มเติมย้อนต้นอยู่จนเกือบทุกครั้ง แล้วอย่างนี้ความพยายามของราษฎรและประชาชนในสองตำบลจะสำเร็จได้เมื่อใด จึงไม่มีคำตอบมาจนถึงปัจจุบัน

การดิ้นรนของราษฎรและส่วนราชการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้พยายามศึกษาเรื่องราวและเก็บข้อมูลมาพื้นใหม่ เพื่อนำพาโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ ตำบลสร้างค้อ ตำบลหลุบเลาและพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งโดยบริบททางการศึกษาที่ได้เปลี่ยนแปลงไปในระยะเวลาเกือบ 12 ปี ที่ได้ต่อสู้ดิ้นรนนั้นคือ ในเขตชุมชนดังกล่าวได้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาของ สปช. (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม) ขึ้นมาหลายโรงเรียนและความต้องการของราษฎรและเยาวชนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ขยับขึ้นเป็นความต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ม 4-6 ซึ่งในบริเวณใกล้เคียงไม่มีโรงเรียนใดเปิดสอนเว้นจากโรงเรียนหลัก คือ โรงเรียนคำเพิ่มพิทยารวม ซึ่งห่างจากที่ตั้งโรงเรียนสาขา

ประมาณ 21 กิโลเมตร โดยยังมีได้นับระยะทางจากชุมชน หมู่บ้านและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ลึกเข้าไป และเส้นทางการคมนาคมที่ไม่สะดวกจึงเป็นอุปสรรคต่อโอกาสทางการศึกษาของเยาวชนในอันที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

การดิ้นรนครั้งล่าสุดที่อาจจะจะเป็นครั้งสุดท้ายที่จะมาถึง ในโอกาสนี้ ได้มีความพยายามจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายปองพล อดิเรกสาร) นำเรื่อง การขอใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ กรณีโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยาศาสตร์ (บ้านสร้างค้อ) เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี แต่โดยกติกาขณะนั้นต้องนำเข้าคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 3 และผลการพิจารณาได้ตอบ กลับมายังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ความว่า

“...ประเด็นอภิปราย การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้อนุญาต ผ่อนผัน ยกเว้น มติคณะรัฐมนตรีในการเข้าใช้หรือเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือบางกรณีได้เข้าใช้หรือเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวก่อนแล้วจึงมาขอ อนุญาตผ่อนผันในภายหลัง รวมถึงกรณีของโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยาศาสตร์ (บ้านสร้างค้อ) ก็เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางที่คณะรัฐมนตรี ได้เคยมีมติไว้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะนี้ในโอกาสต่อไป ส่วนราชการหรือหน่วยงาน ควรให้ความสำคัญและ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดและ จริงจัง โดยอาจมีการพิจารณาลงโทษ กรณีฝ่าฝืนด้วย รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ ในการก่อสร้างของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งใด หากยังมิได้รับการอนุมัติผ่อนผันให้สร้างหรือใช้พื้นที่ที่หวงห้าม สำนักงบประมาณไม่ควรอนุมัติจัดสรร งบประมาณให้จะเป็นการป้องกันก่อน...”

จากการศึกษาเอกสารประกอบการประชุม ส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วยกับโอกาสที่เยาวชนจะ ได้รับการศึกษาหรือแนวทางที่ราษฎรแสวงหา เพราะเลขาธิการ กพร. ก็ให้ความเห็นว่าการขอจัดตั้ง ครั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นโรงเรียนเอกเทศ ซึ่งจะมีผลให้สามารถขอตั้งงบประมาณและบริหารจัดการได้ด้วย ตนเอง รวมทั้งมีบุคลากรของตนเองไม่ต้องขึ้นกับโรงเรียนแม่อีกต่อไป การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเพิ่มส่วนราชการซึ่งไม่สอดคล้องกับมติรัฐมนตรี เรื่อง การควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร. 0205/ว.136 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2543) ที่ขยายเวลาการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 (นายอาวุธ วรรณวงศ์ รักษาการแทนเลขาธิการ กพร.ตามหนังสือสำนักงาน กพร. ที่ นร 1204.1/519 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2546)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี) กลายเป็นประเด็นสุดท้ายที่เป็นคนละประเด็น เพราะราษฎร ครูและนักเรียนต้องการได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินในการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อที่จะได้นำสิทธิการใช้ที่ดินไปขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเป็นเอกเทศต่อไป เพราะการเป็นโรงเรียนเอกเทศจะนำมาซึ่งการเป็นนิติบุคคล การมีงบประมาณ มีครู มีทรัพย์สินสิ่งก่อสร้างได้ โดยโรงเรียนและสิ่งที่ดีเป็นมูลค่าไม่ได้ คือ ความผูกพันของประชาชน ครู และนักเรียนกับโรงเรียนสาขาแห่งนี้ที่มีการพัฒนาตลอดกว่า 12 ปี ความทุ่มเท ห่วงใย และสิ่งที่ให้แก่โรงเรียนได้สะสมมาตลอดจนกลายเป็นโรงเรียนของชุมชนของทุกคน หากสามารถเป็นโรงเรียน เอกเทศโดยผ่านการต่อสู้ที่ยาวนานเช่นนี้ย่อมจะผูกพัน ลึกซึ้งและทุ่มเทต่อการพัฒนาของโรงเรียนให้ก้าวต่อ ๆ ไป ยิ่งขึ้น และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชนและท้องถิ่นใกล้เคียง

นับถึงวันนี้ ความฝันของทุกคนยังคงเลือนลอย ยังไม่รู้ว่าสำเร็จได้โดยใครหรือวิธีการใดอีก นอกเหนือจากการที่ทุกคนที่ได้ช่วยพยายามให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจให้กันเสมอมา เพราะดูเหมือนว่าทุกประเด็นจะไปจบอยู่ที่ผู้มีอำนาจในแต่ละยุคที่เปลี่ยนกันเข้ามารับผิดชอบโดยไม่รู้ซึ่งถึงรากปมของปัญหาและการต่อสู้ดิ้นรนของคณะครู นักเรียนและราษฎรในท้องถิ่น มีการเบียดเบียน ประเด็น มีความยึดมั่นในหลักการโดยไม่ตรวจสอบความเป็นจริง สภาพจริงหรือสถานที่จริง ก็คงจะเหลือเพียงหนึ่งเดียวที่จะเป็นที่พึ่งของราษฎรที่ทุกข์ยากและชาวจังหวัดสกลนคร นั่นคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีพันปีหลวง และที่สำคัญคือ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงเป็นพระมิ่งขวัญการศึกษาไทยที่จะได้ทรงรับรู้ถึงทุกข์ของเหล่าประชาชน ครู และนักเรียนโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) เพื่อพึงบารมีขจัดทุกข์นี้ให้พ้นไปได้ เหล่าราษฎรจะสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เป็นอนุสาวรีย์ในดวงใจของทุกคนตลอดชีวิตจะหาไม่ และความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาก็จะบังเกิดแก่เยาวชนในถิ่นทุรกันดารจะยังประโยชน์ต่อชีวิต อนาคตของเยาวชน หมู่บ้าน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติสืบไป

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2549 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียนในโครงการพระราชดำรินี้ในจังหวัดสกลนคร โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ในขณะนั้นมีโรงเรียนอยู่ถึง 26 โรงเรียน ต่อมาเพิ่มอีก 2 โรงเรียน เป็น 28 โรงเรียน และ 1 โรงเรียน ดำรวจตะเวนชายแดน ซึ่งจะมีประชาชนได้ถวายสิ่งของแด่พระองค์ท่านด้วยความจงรักภักดีเป็นจำนวนมาก จนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ขณะนั้นคือ นายพิชญ์ ตูลสุข ได้อาสาที่จะนำสิ่งของ บรรทุกรถยนต์ไปส่งที่สวนจิตรลดาฯ กรุงเทพฯ และเมื่อได้นำสิ่งของติดตามมาก็เหมือนฟ้ามาโปรดด้วยพระบารมีแห่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ประทานแก่ประชาชนชาวสร้างค้อ อำเภอกุสุมาลย์ โดยว่าที่ร้อยตรีกิตติ ชันธมิตร ผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ (ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นกรมวังผู้ใหญ่)

ได้สอบถามผู้อำนวยการฯ พิษณุ ตุลสุข ว่าที่จังหวัดสกลนครมีพื้นที่ให้สร้างโรงเรียนเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี คุณข้าหลวงผู้ใหญ่ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือไม่ เพราะได้สร้างมาหลายที่แล้วเช่น จังหวัดน่าน จังหวัดตาก ขณะนี้เหลืออยู่ท่านเดียวคือ ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี นายพิษณุ ตุลสุข ซึ่งเคยถวายงานรับใช้โครงการสวนพระองค์สมัยที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดน่าน เคยทำงานร่วมกับท่านกิตติ ชันธมิตร มานานก่อนแล้ว จึงได้เรียนว่ามีอยู่โรงเรียนหนึ่งซึ่งมีความเหมาะสมมาก แต่ติดขัดด้วยเรื่องสถานที่เพราะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและมีความพยายามต่อสู้เพื่อให้กรมป่าไม้ได้อนุญาตมานานนับสิบปีแต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะการขอใช้พื้นที่ดังกล่าวต้องผ่านความเห็นหลายฝ่ายเพื่อประกอบ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาอนุญาต ซึ่งได้ดำเนินการมาหลายปีหลายรัฐมนตรีก็ไม่ประสบความสำเร็จด้วยสาเหตุนานัปการ แต่ถ้าหากเป็นโครงการพระราชดำริแล้ว กรมป่าไม้สามารถอนุญาตได้โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

ดังนั้นการเริ่มต้นที่จะต่อสู้ให้โรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ให้เป็นโรงเรียนเอกเทศจึงได้เริ่มต้นขึ้นอีกครั้งในทิศทางใหม่ คือ การพึ่งพระบารมีแห่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในอันที่จะพระราชทานอนาคตและการศึกษาให้แก่เยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ด้วยการจัดตั้งโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ท้องที่จังหวัดสกลนครจึงเกิดขึ้นและโดยความกรุณาของท่านแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการสำนักพระราชวัง มีหนังสือถึงกรมป่าไม้ เพื่อขอใช้พื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) จำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงชมพูพาน-ป่าดงกะเมอ ท้องที่ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในนามของสำนักพระราชวัง และนายวิชัย แผลมวิไล อธิบดีกรมป่าไม้ขณะนั้นก็ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อปฏิบัติการตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดารท้องที่จังหวัดสกลนครได้เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550 ดังนั้นการใช้พื้นที่ดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นการจัดตั้งหรือสร้างโรงเรียนเท่านั้น แต่ต้องมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามาร่วมกันจัดกิจกรรมและปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตลอดจนองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ ส่วนราชการทั้งระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มาร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางของโครงการพระราชดำรินในอันที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนใน ถิ่นทุรกันดาร โดยให้โรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและ ศูนย์ปฏิบัติการ

ต่อมาการเริ่มต้นแยกตัวให้เป็นโรงเรียนเอกเทศจึงเกิดขึ้น โดยมีการประสานงานกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชนท้องถิ่น มีการประชุมประชาชนในการที่จะ เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็นโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี โดยสามารถจัดตั้งโรงเรียนเป็น เอกเทศได้ และระหว่างนั้นสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้พระราชทานอนุญาตให้มูลนิธิ ฮารนามซิงห์ ฮารบันส์กอร์ (สัจเทพ) เข้ามา ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 212 ล ใต้ถุนโล่ง จำนวน 1 หลัง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยนายวีรศักดิ์ พรหมภักดี นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครขณะนั้นได้นำเครื่องจักรกล มาปรับพื้นที่ซึ่งเป็นเนินเขาให้เป็นที่ราบวัดระดับเพื่อการก่อสร้างอาคาร และนายมงคล ไชยรบ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครในสมัยต่อมาได้สนับสนุนงบประมาณในการปรับพื้นที่ เพื่อใช้เป็นสนามกีฬา ตลอดจนโยธาธิการและผังเมือง เตรียมการวางแผนผังในอนาคตและสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารประกอบอื่น ๆ ร่วมกับ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มูลนิธิ สโมสร ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ร่วมสนับสนุน การก่อสร้าง อาคารและส่วนประกอบอื่น ๆ ได้ดำเนินการไปตามลำดับจนแล้วเสร็จ จึงกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ เพื่อทรงเปิดอาคารเรียนพระราชทานและทอดพระเนตรความก้าวหน้าของโครงการในภารกิจที่จะ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็กและเยาวชนใน ถิ่นทุรกันดาร อันเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเสด็จฯเปิดป้ายชื่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี และอาคารเรียน พระราชทาน ฮารนามซิงห์ฮารบันส์กอร์ (สัจเทพ) ในวันเดียวกัน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน ณ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ทั้งหมดจำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

เสด็จฯ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 ทรงเสด็จฯ เปิดป้ายชื่อโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี และอาคารเรียนพระราชทาน ฮารนามซิงห์ฮารบันส์กอร์ (สัจเทพ)

เสด็จฯ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2556 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อติดตามผลการจัด การศึกษาและความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ

เสด็จฯ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2557 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อติดตามผลการจัดการศึกษาและความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ

เสด็จฯ ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อเปิดโครงการจัดหาหน่วยช่วยเหลือโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาเพิ่มบารมี

เสด็จฯ ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 เสด็จฯ ทรงเปิดอาคารเพ็ญภูมิเพื่อแก้ไขปัญหาอาคารเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีเพิ่มขึ้น ณ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาเพิ่มบารมี โอกาสนี้ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการผลงานนักเรียนและกิจกรรมของนักเรียน พร้อมทั้ง ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริภายในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาเพิ่มบารมี และในพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในจังหวัดสกลนคร

4. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของราษฎรในชนบทห่างไกลและทุรกันดารทั่วประเทศไม่ว่าจะเป็นความยากจน ความขาดแคลนอาหาร การขาดบริการสาธารณสุขและการศึกษา ฯลฯ จึงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะทรงช่วยเหลือเด็กเยาวชนและประชาชนที่ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารเหล่านี้ โดยโปรดเกล้าฯ ให้โครงการตามพระราชดำริของส่วนพระองค์ฯ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ซึ่งปัจจุบันใช้อยู่ในแผนฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560 - 2569) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริด้านต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยรายละเอียดของแผนฯ มีสาระสำคัญโดยสรุป⁶² ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาเพิ่มบารมี ในงานวิจัยนี้ต่อไป

⁶² สำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, **แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 - 2569** พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรินท์, 2560), 1-6.

“... เสียงเด็ก ๆ ทักทายเสียงชัดเจน “สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ” สร้างความสดชื่นให้แก่ข้าพเจ้า เด็กเหล่านี้จะต้องมีอนาคตที่ก้าวหน้าพร้อมที่จะเลี้ยงตนเอง เป็นที่พึ่งของครอบครัว สร้างชุมชน นำประเทศให้ก้าวสู่อาคตอย่างมั่นคง และพร้อมจะร่วมมือกับชุมชนระหว่างประเทศ...”

พระราชนิพนธ์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 60 ปี พุทธศักราช 2559

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมาตั้งแต่ พ.ศ. 2523 และได้ทรงงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลามากกว่า 30 ปี มีเด็กและเยาวชนจำนวนมากจบการศึกษา สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเองและ ครอบครัว และทำประโยชน์ให้แก่สังคมประเทศชาติเมื่องานพัฒนาได้ขยายกว้างขึ้น อีกทั้งมีผู้มาสนับสนุนมากขึ้น พระองค์ให้จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารฉบับแรกขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2535 เป็นแผนระยะ 10 ปี เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการทำงานพัฒนาจนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการมาจนสิ้นสุดแผนฯ ฉบับที่ 4 ใน พ.ศ. 2559

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2560 - 2569) จัดทำขึ้นเพื่อเชื่อมต่อกับงานพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 การเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน การก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และสังคมดิจิทัล เพื่อให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารได้รับการเตรียมพร้อมสามารถก้าวไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยจัดทำแผนฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2574) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก ดังนี้

วัตถุประสงค์

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560 - 2569) มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุลในด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษาและพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทยและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

2. เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน

3. เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ สามารถถ่ายทอด ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ ทั้งจากภายในประเทศ และจากต่างประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละที่สร้างความร่วมมือและเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

เป้าหมายหลัก

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569) มีเป้าหมายหลัก การพัฒนาประกอบด้วย 8 เป้าหมายหลัก ดังนี้

เป้าหมายหลักที่ 1 เสริมสร้างสุขภาพของเด็กตั้งแต่ในครรภ์มารดาประกอบด้วย 3 เป้าหมาย มุ่งเน้นพัฒนาปรับปรุงการบริการอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่เฉพาะที่ยังมีอัตราการตายของทารกและทารกแรกเกิดมีน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัมสูงอยู่ ให้มีการดูแลเด็กปฐมวัยทุกช่วงอายุ ครอบคลุม ทุกพื้นที่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตและการที่สมวัย โดยแบ่งความรับผิดชอบของ แต่ละหน่วยงานในพื้นที่เพื่อให้มีการเชื่อมต่อของแต่ละช่วงอายุ ระหว่างบ้าน ศูนย์เด็กเล็ก ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษาและยังส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ

เป้าหมายหลักที่ 2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย มุ่งเน้นการทำงานเชิงรุก สืบค้นและจัดตั้งสถานศึกษาในพื้นที่ที่ขาดโอกาส จัดกลุ่มโรงเรียน (Cluster) เพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาขีดความสามารถของครูและโรงเรียนให้จัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ในส่วนของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์นอกจากการเสริมทางวิชาการแล้ว ยังเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เข้าสู่การศึกษาประเภทอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นตามความต้องการของประเทศ

เป้าหมายหลักที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนทางวิชาการและทางจริยธรรม ประกอบด้วย 4 เป้าหมาย มุ่งเน้นการแก้ปัญหาวิกฤตเรื่องภาษาไทย พัฒนาครูผู้สอนให้สามารถ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพพื้นฐานของเด็กนักเรียนด้านภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อื่น ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม การเตรียมความพร้อม สำหรับประชาคมอาเซียน และสนับสนุนผลักดันให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายหลักที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนทางการงานอาชีพ ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย ที่มุ่งเน้นจัดกระบวนการเรียนรู้อาชีพการเกษตรอย่างครบวงจรและเป็นระบบ ตั้งแต่ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจนถึงการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ และการจัดทำบัญชีพัฒนาหลักสูตรงานอาชีพที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสหกรณ์เพื่อให้การปลูกฝังลักษณะนิสัยและคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์สัมฤทธิ์ผล

เป้าหมายหลักที่ 5 ปลูกฝังจิตสำนึกและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย ที่มุ่งเน้นจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ ให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เห็นความงามงดงาม เกิดเป็นความปิติที่จะศึกษา เป็นความรัก ความผูกพัน ห่วงแหนในทรัพยากรของตน ร่วมในกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยใช้ธรรมชาติเป็นอุปกรณ์การสอน

เป้าหมายหลักที่ 6 เสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นและของชาติไทย ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย ที่มุ่งให้เด็กและเยาวชนมีความรู้และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย โดยทำให้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน

เป้าหมายหลักที่ 7 ขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย มุ่งเน้นให้ชุมชนได้รับการพัฒนาโดยการขยายงานพัฒนาจากโรงเรียนเข้าไปในชุมชนผ่านทางเด็กนักเรียน ทั้งกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมสุขภาพ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของบ้านและชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ การนำความรู้และทักษะทางวิชาชีพ การทำบัญชีการสหกรณ์มาใช้ในครอบครัวและชุมชน

เป้าหมายหลักที่ 8 พัฒนาสถานศึกษาเป็นศูนย์บริการความรู้ ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย ที่มุ่งหวังให้โรงเรียนสามารถพัฒนากิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นนิทรรศการที่มีชีวิต เป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชน ครู นักเรียน หรือผู้สนใจมาศึกษาทดลอง ครูและเด็กนักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยการเป็นวิทยากร มีการจัดการความรู้และ เผยแพร่ต่อไป

พื้นที่เป้าหมาย

ดังกล่าวข้างต้นว่าสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงงานพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นฐานของการพัฒนา ทั้งนี้เพราะสถานศึกษา เป็นที่ที่รวมเด็กในวัยเรียนของชุมชน ทำให้เข้าถึงเด็กได้ง่ายและครอบคลุมได้ทั้งหมด ง่ายต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ที่มีผู้มีความรู้คือครู ซึ่งเป็นแกนสำคัญใน การถ่ายทอดให้เด็กได้พัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ

เป็นสถานที่ที่ คนในชุมชนเข้าถึงได้ง่าย จึงสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้ตั้งนั้นพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานตามแผนฯ ฉบับที่ 5 ก็คือ โรงเรียนหรือสถานศึกษาในโครงการตามพระราชดำริ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หลายพื้นที่สภาพภูมิประเทศเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของรัฐทั้งการศึกษา การสาธารณสุขและการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เฉพาะในกรุงเทพมหานคร ทั้งที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองและเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เปิดสอนทั้ง 3 ระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมักมีพื้นที่จำกัด พื้นที่ของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของอาคารสถานที่ ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ รับจ้าง ไม่มีพื้นฐานทางด้านเกษตรกรรม พื้นที่เหล่านี้แม้จะไม่มีปัญหาของสภาพภูมิประเทศ สามารถเดินทางไปได้สะดวก แต่มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อเด็กและเยาวชนที่จะพัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้นในการดำเนินงานตามแผนฯ ฉบับที่ 5 พื้นที่เป้าหมายจึงประกอบด้วย

1. โรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ

6. โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
7. โรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ ในสังกัดขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

8. หมู่บ้านในเขตบริการการศึกษาของสถานศึกษาข้างต้น
9. พื้นที่อื่น ๆ ตามพระราชประสงค์

กลุ่มประชากรเป้าหมาย

การดำเนินงานของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569) ประกอบไปด้วยกลุ่มประชากรเป้าหมาย ดังนี้

1. เด็กตั้งแต่ในครรภ์มารดา จนถึงเยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียน ทั้งที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ห่างไกลการคมนาคม หรืออยู่ในพื้นที่ที่มีสภาวะยากลำบากขาดแคลน หรือในที่ประสบปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ หรือที่อยู่ในสภาวะที่ทำให้ได้รับโอกาสไม่เท่ากับเด็กปกติโดยทั่วไป และเพื่อความชัดเจนในการบริหารจัดการ จึงแบ่งกลุ่มเป้าหมายตามอายุดังนี้

- 1) หญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอดหรือหญิงให้นมบุตร
- 2) เด็กแรกเกิดอายุ 0 ปีถึงก่อน 2 ปี
- 3) เด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีถึงก่อน 4 ปี (อยู่ในความรับผิดชอบของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย)
- 4) เด็กระดับก่อนประถมศึกษา อายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปหรือ 4 ปีขึ้นไปถึงก่อน 6 ปีแบ่งเป็น
 - อนุบาล 1 คือ อายุตั้งแต่ 3 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจนถึงก่อน 4 ปี
 - อนุบาล 2 คือ อายุตั้งแต่ 4 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจนถึงก่อน 5 ปี
 - อนุบาล 3 คือ อายุตั้งแต่ 5 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจนถึงก่อน 6 ปี
- 5) เด็กระดับประถมศึกษา อายุตั้งแต่ 6 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจนถึงก่อน 12 ปี
- 6) เด็กระดับมัธยมศึกษา อายุตั้งแต่ 12 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจนถึงก่อน 18 ปี แบ่งเป็น
 - มัธยมต้น ช่วงอายุ 12-5 ปี
 - มัธยมปลาย ช่วงอายุ 15-18 ปี

2. เด็กและเยาวชนอื่น ๆ ตามพระราชประสงค์ ด้วยพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของชนกลุ่มน้อยที่ด้อย โอกาสและขาดแคลน ดังนั้นกลุ่มประชากรเป้าหมายนอกจากจะเป็นเด็กและเยาวชนที่เป็นไทย แล้ว ยังมีเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ที่หลากหลายอื่น ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัวในด้านศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม อาทิไทยใหญ่ ไทโส้ไทยภูเขา (เช่น กะเหรี่ยง ลีละ ม้ง มูเซอ จีนฮ่อ อีเก้อ) ชาวมอแกน มลาบรี เป็นต้น มีทั้งที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และ นับถือผีเด็กและเยาวชนเหล่านี้เกือบทั้งหมดมาจากครอบครัวเกษตรกรกรรม มีฐานะยากจนมาก

การนำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569) สู่การปฏิบัติ⁶³

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารระยะยาว 10 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2560 และสิ้นสุดใน พ.ศ. 2569 แผนฯ ฉบับที่ 5 นี้มุ่งสู่การเสริมสร้างพลังและความเข้มแข็งให้กับเด็กและเยาวชน ให้สามารถดูแลและพัฒนาตนเองได้อย่างสมดุลกันทั้งทางร่างกาย จริยธรรม คุณธรรม และความรอบรู้ทั้งทางวิชาการและการงานอาชีพ เพื่อนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติและผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามพระราชประสงค์ โดยการพัฒนาแบบองค์รวมและใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัดและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงกำหนดแนวทางการ ขับเคลื่อนไว้ดังต่อไปนี้

⁶³เรื่องเดียวกัน, 51-52.

1. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวพระราชดำริในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร วัตถุประสงค์ของการพัฒนา ตลอดจนสาระสำคัญของแผนให้กับผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนในทุกระดับ เพื่อให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงกัน สามารถ ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

2. จัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเป็นรายปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของสถานศึกษา โดยนำแผนฯ ฉบับที่ 5 มากำกับทิศทางการพัฒนา และให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาด้วย แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาจะได้นำไปใช้ในการประสานและ การจัดทำแผนสนับสนุนของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สนับสนุนได้ตรงความต้องการของสถานศึกษา ขจัดความซ้ำซ้อน เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด

3. ปรับปรุงและพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล พัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือวัดที่เหมาะสม พัฒนาระบบสารสนเทศโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ข่าวสารสำหรับนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ สามารถติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จัดทำสรุปผล การดำเนินงานประจำปี และเผยแพร่ผลการประเมินให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในทุกระดับ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และพัฒนาขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ทั้งในรูปของ การศึกษา เพื่อเพิ่มคุณวุฒิ การฝึกอบรมระยะยาว การฝึกอบรมระยะสั้น การศึกษาดูงาน การร่วมประชุม วิชาการ สนับสนุนการเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการถ่ายทอดประสบการณ์ ให้กับผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและประเทศอื่น ๆ ที่ขอพระราชทานความช่วยเหลือ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทำงาน วิจัยและพัฒนา จากงานประจำ และครูในสถานศึกษาดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการ สนับสนุนจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอ

6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิษย์เก่ามาช่วยเหลือสนับสนุนกิจการของโรงเรียน หรือช่วยเหลือรุ่นน้อง ๆ เพื่อให้มีโอกาสที่ดีต่อไป โดยอาจจะมาเป็นบุคคล หรือรวมกันเป็นกลุ่ม และสร้าง เครือข่ายติดต่อสื่อสารกันและกัน

จากการที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเยี่ยมประชาชนในถิ่นทุรกันดารต่าง ๆ ทั่วประเทศ พระองค์ทรงนำความรู้ ที่ได้จากการลงพื้นที่จริงมาใช้ในการงานด้านการพัฒนาสังคมนำไปสู่โครงการตามพระราชดำริ ส่วนพระองค์มากมาย โดยโครงการตามพระราชดำริในระยะเริ่มแรกนั้น พระองค์ทรงงานเกี่ยวกับ เด็กนักเรียนในพื้นที่ทุรกันดารที่มีปัญหาขาดสารอาหาร ในระยะต่อมาพระองค์ทรงมุ่งเน้นทางด้าน

การศึกษามากขึ้น เนื่องจากพระองค์ทรงพระราชดำริว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ตลอดจนความประพฤติและคุณงามความดีของบุคคล ทรงมีพระราชหฤทัยให้ประชาชนทุกระดับชั้นสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนควรได้รับจากรัฐ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้นเพื่อให้เด็กกลุ่มนี้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน และทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทาน เพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงาน โครงการตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิด และเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในโครงการด้วยพระองค์เองเสมอ

4.1 โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ไปทรงเยี่ยมราษฎรในชนบทห่างไกลและทุรกันดารทั่วประเทศมาตั้งแต่ยังเยาว์พระชันษา ได้ทอดพระเนตรเห็นสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ทรงทราบปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความยากจน การขาดแคลนอาหารและปัจจัยต่าง ๆ การขาดบริการสาธารณสุขและการศึกษา จึงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะทรงช่วยเหลือเด็กเยาวชนและประชาชนที่ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารเหล่านี้ พระองค์ทรงเริ่มงานพัฒนาในปี พ.ศ. 2523 โดยทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดอาหารและพัฒนาภาวะโภชนาการและสุขภาพของเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร หลังจากนั้นได้ทรงขยายงานพัฒนาในด้านอื่น ๆ อีกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งขยายพื้นที่การดำเนินงานมากขึ้นด้วย โดยโปรดเกล้าฯ ให้โครงการส่วนพระองค์ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ⁶⁴

⁶⁴เรื่องเดียวกัน, 53-61.

แนวทางในการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ

การดำเนินงานจะเริ่มในสถานศึกษา ก่อน ถ้าท้องถิ่นใดยังไม่มีสถานศึกษาก็จะเข้าไปรวมกลุ่มเด็กในพื้นที่ แล้วจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหรือโรงเรียน แล้วทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการทางการศึกษา หลังจากนั้นจึงขยายการพัฒนาไปสู่ชุมชน โดยยึดหลักการดำเนินงาน ดังนี้

1. การพึ่งพาตนเอง โดยเน้นให้ทุกคนได้ช่วยเหลือตนเองก่อนเป็นอันดับแรก เช่น การให้เมล็ดพันธุ์พืชผัก วัสดุสัตว์ เพื่อผลิตอาหารไว้บริโภคเอง แทนที่จะให้อาหารโดยตรง สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ต่อไป

2. การมีส่วนร่วม เน้นให้ผู้ที่จะได้รับผลประโยชน์จากการทำโครงการได้มีส่วนร่วม การช่วยคิดช่วยทำ การที่ผู้ปกครองและเด็กจัดเวรในการประกอบอาหารกลางวัน ซึ่งมีผลทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของได้เรียนรู้และเข้าใจในกิจกรรมที่ทำอยู่

3. การพัฒนาแบบองค์รวมโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาในทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายจะต้องได้รับความรู้จากกิจกรรมที่ทำและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตต่อไปได้ เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร มีการดำเนินกิจกรรมให้ความรู้ด้านเกษตรกรรมและกลุ่มเป้าหมายได้ปฏิบัติจริงทั้งการปลูกและประกอบอาหาร นอกจากนี้ยังมีการสอดแทรกหลักสูตรสหกรณ์ในการผลิต เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มผลิตและจำหน่ายผลผลิตที่เหลือ ผลที่ได้นอกจากจะมีอาหารรับประทานแล้ว ยังเกิดการรวมกลุ่มกันทำงานและมีรายได้เสริม

4. พัฒนาระบบประสานงานความร่วมมือจากทุกส่วน ในการช่วยเหลือจากภาครัฐบาลและภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ มีการจัดทำแผนงานหลักของโครงการทุก ๆ ระยะ เพื่อให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางทำงานต่าง ๆ มีความก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. พัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมีการอบรมการประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน เพื่อให้ความรู้และเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปฏิบัติงานโครงการเป็นประจำ รวมทั้งมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงความก้าวหน้าของโครงการ และสามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานได้

6. ยึดหลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินโครงการตามพระราชดำริฯ ในโรงเรียนถิ่นทุรกันดารเพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้านสุขภาพอนามัยทางร่างกายและพัฒนาด้านจิตใจมีความพร้อมที่จะ

เรียนรู้ทั้ง ด้านวิชาการและทักษะชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยการดำเนินโครงการฯ มุ่งเน้นให้เด็กนักเรียนมีความรู้และทักษะในการทำงานจากการฝึกปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต หากไม่เรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้นไปก็สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไปได้ โดยมีรายละเอียดของโครงการตามพระราชดำริฯ ต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

ความเป็นมา

เป็นโครงการแรกที่เริ่มดำเนินการในปีพ.ศ. 2523 โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครูและ ผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรขึ้นในพื้นที่โรงเรียน แล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวัน โดย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีพระราชทาน เงิน สิ่งของ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์วัสดุอุปกรณ์การเกษตรและอุปกรณ์การประกอบอาหารให้แก่โรงเรียน ในโครงการ การดำเนินงานของโครงการนี้นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันแล้วยังทำให้เด็กนักเรียนได้รับความรู้ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรแผนใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็กนักเรียนมีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดปีการศึกษา โดยใช้ผลผลิตการเกษตรที่ผลิตขึ้นภายในโรงเรียนมาประกอบอาหาร

กิจกรรมสำคัญ

1. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
2. ผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการในโรงเรียน ทั้งเนื้อสัตว์ ปลา ถั่วเมล็ดแห้ง พืชผัก และผลไม้ที่หลากหลายเหมาะสมกับท้องถิ่นโดยเฉพาะกล้วยและมะละกอ โดยใช้รูปแบบ การเกษตรแบบผสมผสานและชีววิธีให้มีผลผลิตที่หลากหลายหมุนเวียนกันอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับแผนการประกอบอาหารของโรงเรียน
3. ส่งเสริมการถนอมอาหารที่มีเหลือใช้เพื่อเก็บไว้ใช้ในฤดูขาดแคลน
4. ประกอบอาหารกลางวันและอาหารเสริมที่มีคุณค่าและถูกสุขลักษณะ
5. เผ่าระวังและติดตามทางโภชนาการรวมทั้งการตรวจสุขภาพและปรับปรุงภาวะโภชนาการของนักเรียนและของชุมชน
6. จัดการเรียนการสอนเรื่องการเกษตรและโภชนาการในโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมของโครงการ

โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน

ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักถึงปัญหาการระบาดของโรคคอพอกเนื่องมาจากการขาดสารไอโอดีน ทั้งจากรายงานของกระทรวงสาธารณสุขและจากการที่พระองค์ทรงพบเห็นในระหว่างเสด็จฯ เยี่ยมเด็กนักเรียนในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีพระราชดำริที่จะดำเนินการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้โดย เสริมการทำงานของกระทรวงสาธารณสุข โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2533 โดยคาดหวังว่าหากมีการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องแล้วก็จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศโดยรวมได้

วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนในพื้นที่ทุรกันดาร มีกิจกรรมในโรงเรียน ดังนี้

1. ตีมน้ำเสริมไอโอดีนเป็นประจำทุกวัน
2. ส่งเสริมการใช้เกลือเสริมไอโอดีนปรุงอาหารกลางวันเป็นประจำทุกวัน
3. เผ่าระวังโรคขาดสารไอโอดีน โดยตรวจคอพอกในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา

ทุกคน

4. อบรมให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน เรื่องโรคขาดสารไอโอดีน

กิจกรรมในหมู่บ้าน

1. อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องโรคขาดสารไอโอดีน
2. รณรงค์การใช้เกลือเสริมไอโอดีนและ/หรือน้ำหยดไอโอดีนในน้ำปลาสำหรับปรุง

อาหารในครัวเรือนเป็นประจำทุกวัน

โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร

ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักว่าการที่คนเราจะมีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยดีนั้นจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ออยู่ในครรภ์มารดานั่นคือ แม่จะต้องมีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยดีด้วย ถ้าแม่ขาดสารอาหารก็จะส่งผลกระทบต่อเด็กที่เกิดออกมาทั้งด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการของร่างกายและสมอง ดังนั้นจึงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นในปี พ.ศ.2539

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้หญิงมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กทารกแรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปี ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารได้รับบริการที่เหมาะสมและได้รับความรู้ด้านอาหารและโภชนาการเพื่อช่วยให้แม่มีภาวะโภชนาการและสุขภาพอนามัยที่ดี เด็กเกิดรอด มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการได้เต็มศักยภาพ

กิจกรรมสำคัญ

1. การให้บริการการดูแลอนามัยแม่และเด็กขั้นพื้นฐาน โดยแสวงหาคนในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ แล้วอบรมผู้ให้บริการทั้งด้านความรู้ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการงานอนามัยแม่และเด็กและการส่งเสริมโภชนาการ ให้มีการประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตลอดจนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการ

2. รมรณรงค์ให้ประชาชนร่วมดูแลแม่และเด็กทั้งในครอบครัวของตนเองและชุมชน

3. สนับสนุนอาหารเสริมและยาที่จำเป็นแก่แม่และเด็ก

4. ศึกษาวิจัยเพื่อหาวิธีการให้บริการที่เหมาะสมต่อชนบทธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนในบางพื้นที่ ได้แก่ ชาวไทยภูเขา และชาวไทยมุสลิม

โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ความเป็นมา

จากการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงประจักษ์ว่าเด็กนักเรียนในโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ส่วนใหญ่จะไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง เนื่องจากทางบ้านมีฐานะยากจนและตามชายแดนมักไม่มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับสูง จึงมีพระราชประสงค์จะพระราชทานพระราชานุเคราะห์ให้นักเรียนเหล่านั้นได้มีโอกาสศึกษาต่อตามระดับสติปัญญาและความเหมาะสม และโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2531

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนในถิ่นทุรกันดารได้รับการศึกษาต่อตามความสามารถและกลับไปช่วยพัฒนาชุมชนในถิ่นทุรกันดาร

กิจกรรมสำคัญ

1. คัดเลือกนักเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเข้าเป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์

2. จัดอบรมประจำปีเพื่อชี้แจง แนะนำแนวทางปฏิบัติตัวของนักเรียน ปลูกฝัง อุดมการณ์ ความสำนึกในความเป็นไทย ให้มีความรักในถิ่นที่อยู่ และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดย ติดตามตรวจเยี่ยมนักเรียน จัดสอนเสริม หรือฝึกอบรมเพิ่มเติมและจัดอบรมและแนะแนวการศึกษาต่อ

4. กำหนดแผนการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนในถิ่นทุรกันดารสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ต่อไป

5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีงานทำตามคุณวุฒิของนักเรียน

6. ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ด้านการเรียน การเงิน ตลอดจนการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพนักเรียน

โครงการฝึกอาชีพ

ความเป็นมา

เป็นโครงการที่โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการในปีพ.ศ. 2531 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอาชีพให้กับศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ไม่อาจศึกษาในระดับสูงต่อไปได้ และเน้นให้มีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับท้องถิ่นนั้น ๆ ในระยะเริ่มแรกให้จัดทำในโรงเรียนทดลองก่อนภาคละ 1 โรงเรียน โดยมีกรมอาชีวศึกษาเข้าไปสนองพระราชดำริฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนในโรงเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้เยาวชนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีวิชาชีพติดตัวและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

กิจกรรมสำคัญ

1. ฝึกทักษะและความรู้ด้านวิชาชีพให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน
2. ส่งเสริมอาชีพให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น
3. ส่งเสริมความร่วมมือจากภาคเอกชน
4. ดำเนินงานฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โครงการส่งเสริมสหกรณ์

ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นว่า การปลูกฝังสหกรณ์แก่เด็กและเยาวชนโดยเริ่มจากโรงเรียนเป็นอันดับแรกจะก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจในกลุ่มของเด็กนักเรียนตลอดจนครูและประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น พระองค์จึงมีพระราชกระแสกับอธิบดี

กรมตำรวจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภูต่าง อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2534 ให้ดำเนินการสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และมีพระราชกระแสกับอธิบดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 ให้ส่งเสริมวิธีสหกรณ์ให้แพร่หลายไปยังเด็กนักเรียน จึงได้เริ่มดำเนินโครงการส่งเสริมสหกรณ์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2534 เป็นต้นมา

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความรู้ และทักษะด้านสหกรณ์ และสร้างลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์ให้แก่เด็กนักเรียน

กิจกรรมสำคัญ

1. จัดการเรียนการสอนวิชาสหกรณ์
2. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ภาคปฏิบัติ เช่น กิจกรรมร้านค้า กิจกรรมออมทรัพย์ และกิจกรรมการเกษตร เพื่อเป็นการฝึกทักษะของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ ตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน
3. จัดให้มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสหกรณ์ตัวอย่าง

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภูที่ 107 บ้านห้วยจะค่าน ตำบลปึงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2530 มีพระราชดำริให้ดำเนินการปลูกฝังการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่เด็กนักเรียน และให้โรงเรียนปลูกเสเดาซึ่งนอกจากจะนำมาประกอบเป็นอาหาร อาศัยเป็นร่มเงาแล้ว เมล็ดเสเดายังใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงในฝักได้ด้วย ซึ่งไม่มีสารพิษตกค้างและทำลายสภาพแวดล้อมเหมือนสารเคมีทั่ว ๆ ไป จากพระราชดำริข้างต้น จึงได้ขยายกิจกรรมออกไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อปลูกฝังให้เด็กนักเรียน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมสำคัญ

1. จัดการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน
2. ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนตัวอย่าง เช่น ใช้อินทรีย์วัตถุในการปรับปรุงบำรุงดินและลดการใช้สารเคมี ปลูกไม้ใช้สอยสาธิตและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก พัฒนาป่าชุมชนในพื้นที่ และบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

ความเป็นมา

เป็นโครงการที่ดำเนินการขึ้นในปีพ.ศ.2526 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารซึ่งประสบกับความขาดแคลนในหลาย ๆ ด้านให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับอย่างถูกต้องด้วยวิธีการและเทคโนโลยีที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในวิชาการอย่างดีพร้อมที่จะไปศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปได้เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และช่วยให้ครูโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูตำราตรวจระเวนชายแดนซึ่งไม่ได้มีอาชีพครูโดยตรงทำหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

กิจกรรมสำคัญ

1. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู
2. ปรับปรุงอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงอาคารสถานที่ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเพื่อเกื้อหนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและรณรงค์การพัฒนาโรงเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมในการเรียน
3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน โดยจัดหาแบบเรียนที่ทันสมัยให้แก่โรงเรียนให้ทันเวลาและสนับสนุนการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
4. จัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิประจำท้องถิ่นได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประวัติขนบธรรมเนียม ประเพณีตลอดจนภูมิปัญญาของท้องถิ่น
5. จัดให้มีการเรียนการสอนในกิจกรรมร่วมหลักสูตรเน้นไปที่กิจกรรมการเกษตรการอาชีพ การสหกรณ์การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ
6. จัดการเรียนการสอนทางไกล
7. จัดห้องสมุดให้เป็นที่ยุทธศาสตร์การศึกษาค้ำค้ำของนักเรียนและชุมชน

4.2 โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้ดำเนินงาน “โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร” ตั้งแต่ พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา มีการดำเนินงานโครงการเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึดเด็กและเยาวชนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ปัจจุบันโครงการตามพระราชดำริของพระองค์ ได้ดำเนินมากกว่า 38 ปี ครอบคลุมพื้นที่ทุกภาคของประเทศไทย รวมทั้งในประเทศเพื่อนบ้านและ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 6 ด้าน คือ ⁶⁵

1. ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน
2. ด้านงานนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ และทุนพระราชทานเพื่อการศึกษา
3. ด้านการพัฒนาอาชีพ
4. ด้านการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ
5. ด้านการพระราชทานความช่วยเหลือ
6. ด้านความร่วมมือระดับนานาชาติ

การดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริก่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นองค์ความรู้ที่หลายประเทศเห็นประโยชน์จากการดำเนินงาน จึงได้ขอพระราชทานให้ขยาย การดำเนินงานไปยังประเทศต่าง ๆ เช่น

- พ.ศ. 2533 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- พ.ศ. 2538 สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า
- พ.ศ. 2544 ราชอาณาจักรกัมพูชา
- พ.ศ. 2549 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- พ.ศ. 2550 มองโกเลีย
- พ.ศ. 2550 ราชอาณาจักรภูฏาน
- พ.ศ. 2553 สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ

⁶⁵มูลนิธิสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี [ซีดีรอม] (กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2554).

นอกจากนี้รัฐบาลได้จัดตั้ง “กองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร” หรือเรียกชื่อย่อว่า กพด. น้อมเกล้าฯถวายเพื่อทรงใช้ดอกผลในการทรงงานพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานทุนทรัพย์ เริ่มต้น 13 ล้านบาท ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ยังได้เข้ามามีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ด้วย

ปัจจุบันการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีการศึกษา 2562 มีสถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีจำนวนทั้งสิ้น 871 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 218 แห่ง โรงเรียนและห้องเรียนสาขา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 221 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 282 แห่ง โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สถาบันปอเนาะ และโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน จำนวน 17 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 69 แห่ง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 25 แห่ง และโรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ ในสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 39 แห่ง⁶⁶

กล่าวโดยสรุป สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพลสกนิกรชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้โดยเฉพาะเรื่องเด็กและเยาวชนที่ทรงใส่พระราชหฤทัยในทุก ๆ ด้านทั้งสุขภาพอนามัยและการศึกษาเล่าเรียน ก่อกำเนิดเป็นโครงการ ในพระราชดำริต่าง ๆ ที่เข้ามาช่วยเหลือเด็ก ๆ และเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพ มีชีวิตที่ดีมีสุขภาพที่แข็งแรงได้รับการศึกษาเติบโตเป็นอนาคตที่ดีของชาติสืบไป

⁶⁶โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, **สถานศึกษาในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีการศึกษา 2562** (กรุงเทพฯ: แสงเทียนการพิมพ์, 2562), คำนำ.

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาองค์กร ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ ดังนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ธีระพร อายุวัฒน์⁶⁷ ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 2) ได้ข้อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และ 3) ทราบผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สนามวิจัยที่เป็นกรณีศึกษา คือ สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนแกนนำโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 โรงเรียนใน 3 ภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งเก็บข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม 2551 ถึงเดือนมีนาคม 2552 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครู ผู้บริหารโรงเรียน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การจำแนกประเภทข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล และการสร้างข้อสรุปนิรนัย ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปความ ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 17 ด้าน 2) ได้ข้อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กทั้ง 17 ด้านซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนนำ กล่าวถึงความเป็นมา ความสำคัญ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการ ยุทธศาสตร์ และคุณลักษณะของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และเงื่อนไขของการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กไปใช้ และ 3) ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

⁶⁷ธีระพร อายุวัฒน์, “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก” (ดุชนิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาดัชนีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), บทคัดย่อ.

ทรงพล เจริญคำ⁶⁸ ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ 1) ปัจจัยความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) สภาพความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3) รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 4) ผลการตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 205 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คนและ ครู 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 820 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้างแบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ โดยวิธีสกัดปัจจัย PCA (Principal Component Analysis : PCA) ตัวแปรตามใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน วิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 5 ปัจจัยคือ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน ปัจจัยผู้อำนวยการโรงเรียน ปัจจัยโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และ ปัจจัยครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) สภาพความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามเกณฑ์ของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ การบริหารงานของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองชุมชน และสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ 4) การตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง 3 ปัจจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

วิภาพร นิธิปรีชานนท์⁶⁹ ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบของการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหาร

⁶⁸ทรงพล เจริญคำ, “รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” (ดุขนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), บทคัดย่อ.

⁶⁹วิภาพร นิธิปรีชานนท์, “แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน” (ดุขนิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), บทคัดย่อ.

งานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากข้อมูล 2 แหล่ง คือ ศึกษาแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารทั้งในและต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 6 หน่วยงาน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 145 หน่วย ผู้ให้ข้อมูลหน่วยละ 3 คนรวมทั้งสิ้น 435 คน ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย 3 คนศึกษานิเทศก์ 144 คน ผู้บริหารโรงเรียน 144 คนและครูผู้สอน 144 คน ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ในขั้นนี้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบพื้นฐานในการบริหารงานวิจัย มีจำนวน 48 ตัวแปรจัดเป็น 4 องค์ประกอบ คือ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการวิจัย การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจ การสื่อสารเพื่อการวิจัยโดยใช้เทคโนโลยี และ การประสาน/สร้างเครือข่ายวิจัยและการมีส่วนร่วมทั้ง 4 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และที่ส่งผลทางตรงต่อการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน คือ องค์ประกอบที่ 3 การสื่อสารเพื่อการวิจัยโดยใช้เทคโนโลยี และองค์ประกอบที่ 4 การประสาน/สร้างเครือข่ายวิจัยและการมีส่วนร่วม 2) แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งได้ 6 ด้าน คือ ด้านกลวิธีในการดำเนินงานวิจัย ด้านหลักการเป้าหมายและแนวทางการบริหารงานวิจัย ด้านการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิจัย ด้านสร้างนักวิจัย ด้านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการวิจัย และด้านการสร้างงานวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ⁷⁰ ทำวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามองค์ประกอบคือ จุดเด่น จุดด้อย โอกาสและภาวะคุกคาม แนวทางของนโยบายกลไกในด้านโครงสร้าง ด้านงาน ด้านคน ด้านวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาบริบทการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

⁷⁰พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ, “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556), บทคัดย่อ.

การวิจัยเชิงสำรวจและการศึกษาพหุกรณี ระยะที่ 2 ตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายให้เป็นฉบับสมบูรณ์ตามเกณฑ์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ด้วยการสนทนากลุ่มแบบเจาะจง และการประชุมสัมมนา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นที่สำคัญ คือ มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกระดับ การกำหนดภาระงานในสถานศึกษามีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนต่อในระดับสูงขึ้น มีนโยบายการสร้างค่านิยมของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้มีระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ จุดด้อยที่สำคัญคือ ขาดการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี การสรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความชัดเจนในการกำหนดวัฒนธรรมองค์กร ความไม่พร้อมในการใช้เทคโนโลยีของครู โอกาสที่สำคัญ คือ มีกฎหมายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา มีขอบเขตความรับผิดชอบต่อกลุ่มเป้าหมายชัดเจน มีนโยบายการให้ทุนพัฒนาบุคลากรโดยทำ MOU กับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาบุคลากรสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม บริบทสถานศึกษาเป็นสังคมกึ่งเมืองและสังคมเมือง ภาวะคุกคามที่สำคัญ คือ มีกฎ ระเบียบหรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน ความไม่พร้อมของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติแบบอนุรักษ์นิยมปฏิเสธหรือต่อต้านเทคโนโลยี ข้อเสนอแนะแนวทางของนโยบายที่สำคัญคือ ควรส่งเสริม การจัดรูปแบบการจัดการศึกษาท้องถิ่นแบบบูรณาการที่เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความสำคัญกับการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา กระจายอำนาจการสรรหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานไปยังสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และมีข้อเสนอแนะกลไกของนโยบายที่สำคัญคือ สร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดหลักสูตรการศึกษาในระบบให้มีโปรแกรมอย่างหลากหลาย มีแผนพัฒนาศักยภาพและวิชาชีพของบุคลากรอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดตั้งศูนย์พัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ อบรมและพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวโน้มหรือกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ ควรจัดตั้งกรมการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ

ประจักษ์พงศ์ วรณโชติ⁷¹ ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ ตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

⁷¹ประจักษ์พงศ์ วรณโชติ, “การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), บทคัดย่อ.

เพื่อสร้าง พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ ตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศโดยใช้เทคนิควิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ เคมมิส และแม็คแทกการ์ท (Kemmis & McTaggart) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครูผู้สอน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 คน นักเรียน 12 คน และผู้ปกครองนักเรียน 4 คน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การเปรียบเทียบข้อมูลและการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ ตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่นำไปทดลองใช้ประกอบด้วย 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) การบริหารอย่างมีระบบ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 5) การพัฒนาและสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากร 6) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผลของการทดลองใช้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของการเป็นโรงเรียนคุณภาพที่กำหนดไว้ ได้แก่ 1) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 2) หลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) อาคารสถานที่ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) โรงเรียนกับชุมชนร่วมมือกันจัดการศึกษา 5) ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ 6) โรงเรียนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับและผลการทดลองที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่ไม่เพิ่มสูงขึ้น

อมลรดา พุทธินันท์⁷² ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบของ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) สร้างคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ในการพัฒนาและสร้างคู่มือนำไปสู่รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน กระบวนการบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 2) ผลการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียน

⁷²อมลรดา พุทธินันท์. “รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560), บทคัดย่อ.

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR พบว่า องค์ประกอบทุกองค์ประกอบ มีความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้โดยองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 19 องค์ประกอบหลัก 114 ตัวบ่งชี้ ผู้บริหารสถานศึกษา/หัวหน้างานวิชาการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม ทั้งหมดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด 3) คู่มือการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการมีความเห็นว่าเหมาะสม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ประเสริฐ สำเภารอด, สุวพร เต็มเฮง และพวงรัตน์ เกสรแพทย์⁷³ ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของ รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ดำเนินการ วิจัยใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์ องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน และ ใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลใน กรุงเทพมหานครจำนวน 240 คน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกโดยใช้แบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้กับครูปฏิบัติการจำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบ การบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ในภาพรวมการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.95) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับสูงสุด จากมากไปหาน้อยคือ ด้านที่ 5 การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การจัดการสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

⁷³ประเสริฐ สำเภารอด, “รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก,” *วิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี* 6, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560): 198-199.

($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.14) ด้านที่ 2 การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 1.17) และ ด้านที่ 3 การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.18) มีค่าใกล้เคียงกัน

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการสารสนเทศ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และท้ายสุดด้านจัดการกระบวนการสนับสนุน

3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก พบว่า ครูปฏิบัติกรโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 240 คน เห็นว่ารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลกทั้ง 7 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมาก

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พอตตี สรีนิวาซา ราว และคณะ (Potti Srinivasa Rao, et al.)⁷⁴ ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรระดับสูงของสถาบันทางวิศวกรรม เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาทางวิศวกรรมศาสตร์ระดับสูงและบริษัทด้านไอทีจำนวนมากที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในประเทศอินเดียในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการเข้าศึกษาต่อด้านช่างเทคนิคของนักเรียนหลังจบการศึกษาและต้องการเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามสถาบันเอกชนใหม่จำนวนมากเหล่านั้นยังไม่สามารถผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพและมีความสามารถ ในระดับปริญญาตรีได้เนื่องจาก 1) สถาบันไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยมี ผลการดำเนินงานยังไม่มีคุณภาพ และไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศตามอย่างสถาบันชั้นนำที่ได้รับการจัดอันดับ 2) สถาบันยังไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของนักเรียนและสถานประกอบการได้ ทำให้ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาใหม่เหล่านั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดการศึกษาด้านวิศวกรรมที่มีคุณภาพเพื่อให้ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น หน่วยตรวจสอบและรับรองด้านวิศวกรรมแห่งชาติ (NBA) ที่ต้องตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรการศึกษา ก่อนให้การรับรอง ดังนั้นทางสถาบันจำเป็นต้องหาแนววิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อมาดำเนินการบริหาร

⁷⁴Potti Srinivasa Rao, et al., “Best Practices for Quality Improvement-Lessons from Top Ranked Engineering Institutions,” *International Education Studies* 8, 11 (October 28 2015): 169.

และจัดการศึกษาของสถาบันให้กับนักเรียน ในงานวิจัยนี้จึงเป็นความพยายามที่จะค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและได้รับการจัดอันดับเพื่อแยกกลุ่มและรวบรวมวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือกับสถาบันรุ่นใหม่นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติปรับปรุงคุณภาพของการบริหารและกระบวนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามมาตรฐาน ISO และ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการผลิตวิศวกรให้เพียงพอต่ออุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เติบโตอย่างรวดเร็ว วัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงเป็นความพยายามที่ต้องการศึกษา ค้นหา เปรียบเทียบและสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาทางวิศวกรรมทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์ ขั้นตอนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงโดยได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาทางวิศวกรรมที่มีชื่อเสียงในประเทศอินเดีย วิธีดำเนินการวิจัย ประชากร คือ สถาบันการศึกษาทางวิศวกรรมชั้นนำที่มีชื่อเสียงที่ได้รับการจัดอันดับของประเทศชาติ 30 อันดับ โดยการรวบรวมรายชื่อจากนิตยสาร กลุ่มตัวอย่างเป็นสถาบันในจำนวนนั้นจำนวน 15 แห่งที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี มีการศึกษาวรรณกรรมด้านตัวชี้วัดคุณภาพ การตรวจทานผลการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดต่าง ๆ ใช้การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสนทนากับกลุ่มหลักต่าง ๆ ซึ่งถือหุ่นของสถาบันเหล่านี้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ นักเรียนศิษย์เก่าของสถาบันการศึกษา ผู้แทนครู ผู้ปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลลักษณะคุณภาพของการศึกษา พนักงานบริษัท นายจ้าง ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษา คำถามที่ถามในแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพของการทำงานการวิจัย ฯลฯ มีการวิเคราะห์ผลการวิจัยและผลกระทบของนโยบายของ การทำงานวิจัยพบว่า ในส่วนของสถาบันการศึกษาแต่ละตัวแปรมีความเกี่ยวข้องกันกับแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศผ่านเกณฑ์การศึกษาคั้งนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการความคิดริเริ่มที่มีคุณภาพสำหรับสถาบันรุ่นใหม่ต่อไป

นิกสัน (Nixon)⁷⁵ ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้าน การบริหารที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแคลนในชนบท การศึกษานี้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างวัฒนธรรมของโรงเรียนในเชิงบวกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นของนักเรียน งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมการทำงานของผู้บริหารที่มีคุณภาพมีผลกระทบทางบวกต่อโรงเรียน แต่ด้านความสำเร็จของนักเรียนของโรงเรียนในชนบทยังมีจำกัด งานวิจัยกรณีศึกษา

⁷⁵John David Nixon, “Administrative Best Practices to Influence Culture in a Rural Middle School of Poverty” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Clemson University, 2015, Accessed August 6 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED589867>), Abstract.

แบบพหุกรณีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีปฏิบัติแบบใดเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในการสร้างความเข้าใจของครูเพื่อให้สัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน การศึกษาครั้งนี้มีกรอบบริบท 4 ประเด็นที่สังเคราะห์มาจากกลุ่มนักการศึกษาที่มองว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารงานภายในโรงเรียนอย่างมีระบบ ผลการวิจัยระบุว่า ไม่มีกิจกรรม โปรแกรมหรือกลยุทธ์เดียวที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนระบบการทำงานของโรงเรียนได้ ข้อมูลบ่งชี้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นบุคคลสำคัญที่ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ นอกจากนั้นนักเรียนในโรงเรียนที่ล้มเหลวจะสามารถประสบความสำเร็จได้และสิ่งสำคัญที่สุดคือสามารถเชื่อมโยงไปชุมชนให้เกิดความเชื่อถือต่อครูและนักเรียน ข้อมูลยังชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจกับทุกบริบทภายในแต่ละเรื่องและไม่สามารถทำงานในโรงเรียนได้ตามลำพังเพราะต้องมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนในกรณีศึกษานี้ต้องมีมาตรฐานในการติดต่อสื่อสารในระดับสูงทั้งกับนักเรียนและครูตลอดเวลา ต้องมีการวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานตามความต้องการของทั้งครู นักเรียนและผู้ปกครอง จัดหาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการเรียนการสอนได้เต็มที่ และเมื่อข้ออุปสรรคทั้งหมดถูกขจัดออกไปจึงคาดหวังว่าครูจะปฏิบัติการสอนได้เต็มที่

วาฮีต และคณะ (Waheed, et al.)⁷⁶ ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการปฏิรูปโรงเรียน : การศึกษาแบบพหุกรณี มีวัตถุประสงค์เพื่อการสำรวจแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของผู้บริหารโรงเรียน ครูนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกในรัฐสลังงอร์ ประเทศมาเลเซียในด้านการออกแบบ/ระเบียบวิธี/วิธีการบริหารโรงเรียน งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ศึกษา สำรวจแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยเก็บข้อมูลจากโรงเรียน 2 แห่งที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นโรงเรียนปฏิรูป โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตและการทบทวนเอกสารจากผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 2 คน ครูหัวหน้างานที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารจำนวน 6 คนและครูผู้สอนอีกจำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ได้ให้ข้อมูล/แนวทางการทำงานที่สำคัญบนพื้นฐานทฤษฎีที่มีเหตุผล การวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่ามี 4 ประเด็นสำคัญที่ใช้กันทั่วไปว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับโรงเรียนปฏิรูปซึ่งเป็นแนวทางที่ผ่านการปรับปรุงมาหลายครั้ง จนได้รับการยอมรับ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสารอย่างกว้างขวางในการดำเนินงานของโรงเรียน การอบรมความรู้และการแบ่งปันความรู้ระดับมืออาชีพของโรงเรียนโดยรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์สำหรับโรงเรียน A ใช้เน้นการให้ความสำคัญกับสังคม ความรู้สึกและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน ในขณะที่รูปแบบเฉพาะที่โรงเรียน B ใช้เน้นการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของผู้ปกครอง ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้กำหนดนโยบายและนักวางแผนการศึกษาเกี่ยวกับ

⁷⁶Zarin Waheed, et al., “ The Best Practices for School Transformation: A Multiple-Case Study,” *Educational Administration* 56, 1 (February 5 2018): 88-103.

การปฏิรูปโรงเรียนในมาเลเซียและในประเทศอื่น ๆ รวมทั้งโรงเรียนอื่น ๆ ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิรูปโรงเรียนและยังเกี่ยวข้องโดยตรงต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูปัจจุบัน ผู้ปกครองและชุมชน เป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและ การปฏิรูปโรงเรียนของประเทศมาเลเซียโดยอิงตามสภาพบริบทของโรงเรียนที่ต้องการปฏิรูปตนเอง

แบททอลเลอร์ (Bataller)⁷⁷ ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการเทคโนโลยี : การศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศแบบผสมผสานของการบูรณาการเทคโนโลยีตามมุมมองของครูผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ระบุ อธิบาย กำหนดแนวทางปฏิบัติและอุปสรรคของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบูรณาการเทคโนโลยีในห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามมุมมองของครูผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษา 34 คนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบูรณาการเทคโนโลยีจาก 5 มณฑลใน รัฐแคลิฟอร์เนีย ตอนเหนือ รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากแบบสำรวจและติดตามการสัมภาษณ์โดยอาสาสมัคร ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบูรณาการเทคโนโลยีแบบผสมผสานในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งควรมีการเข้าถึงข้อมูลอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อจำกัดที่ชัดเจน เน้นการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง อาทิ กิจกรรมโครงงาน/ใช้ปัญหาเป็นฐานที่คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย/ระบบการจัด การเรียนรู้ งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการศึกษาในด้านประสบการณ์จากมุมมองของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้สามารถอธิบายวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการบูรณาการเทคโนโลยีในโรงเรียนระดับอื่น ๆ ต่อไป

นิคโวลสัน (Nicholson)⁷⁸ ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการเทคโนโลยีในการศึกษา : แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของนักการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาเชิงพรรณนา งานวิจัยนี้

⁷⁷Carliza Bataller, “ Technology Integration: A Mixed Methods Study of Best Practices of Technology Integration as Perceived by Expert Middle School Teachers” . (Ed.D. dissertation, Department of Education, Brandman University, 2018, Accessed August 5 2019, Abstract from https://digitalcommons.brandman.edu/edd_dissertations/211/), Abstract.

⁷⁸ Helain D. Nicholson, “ Middle School Educators' Best Practices for Integrating Technology in Education: A Descriptive Case Study” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Phoenix University, 2018, Accessed August 5 2019, abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED588941>), Abstract.

มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดว่าทักษะและความสามารถใดที่มีอิทธิพลต่อการใช้และ การส่งเสริมเทคโนโลยีในด้านการศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทรัฐเวอร์จิเนีย 10 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีของพวกเขา มีกรอบแนวคิดในการตรวจสอบตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมว่าผู้เข้าร่วมในการศึกษานี้ใช้และส่งเสริมเทคโนโลยีในสถานศึกษาของพวกเขาอย่างไร คำถามการวิจัย 3 ข้อต่อไปนี้เป็นแนวทางในการศึกษานี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทรัฐเวอร์จิเนียอธิบายการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทรัฐเวอร์จิเนียเผชิญเมื่อพยายามผสมผสานเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทรัฐเวอร์จิเนียมีแนวทางบูรณาการเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างไร ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญ 4 ประการ คือ แรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยี อุปสรรค การรับรู้การฝึกอบรมและเทคโนโลยีที่ใช้ ซึ่งการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับระบบการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของระบบการศึกษาของสหรัฐอเมริกา การจัดการศึกษาที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนอาจเป็นอันตรายต่อการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของสหรัฐอเมริกาอย่างต่อเนื่อง ระบบการศึกษาจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่รวดเร็วและมีวิธีที่จะสื่อสารกับนักเรียนซึ่งเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงในการทำความเข้าใจวิธีการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีทักษะตามศตวรรษที่ 21 ที่ออกแบบมาเพื่อเพิ่มความสามารถและความเต็มใจที่จะเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิผลและมีความรู้

คาร์เตอร์ (Carter)⁷⁹ ทำวิจัย เรื่อง แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเปลี่ยนแปลงวิธีการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา นักวิจัยนโยบายด้านการศึกษามีการสำรวจวิจัยและลงความเห็นว่าหากโรงเรียนของสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบของการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมาตรฐานการศึกษาแต่ละฉบับแยกกันแทนที่จะรวมเข้าด้วยกันเหมือนในระบบดั้งเดิม จะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์ ในการเรียน ซึ่งขณะนี้โรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาได้ทำการเปลี่ยนไปใช้การจัดระดับตามมาตรฐานดังกล่าวแล้ว การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้รับ การออกแบบให้สอดคล้องกับบทบาทของความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ใช้กรอบแนวคิดเป็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงองค์กรของ Kotter

⁷⁹Alexander B. Carter, “Best Practices for Leading a Transition to Standards-Based Grading in Secondary Schools” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Walden University, 2016, Accessed August 5 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED568036>), Abstract.

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา ตอนปลายจาก 8 รัฐ ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้เข้าร่วมการศึกษาโดยให้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่ออกแบบมาเพื่อค้นหา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ดีที่สุดที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ใช้เทคนิค Delphi คือเป็นวิธีการ คาดการณ์ผลลัพธ์โดยวิธีการออกความเห็นโดยกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดข้อสรุปที่เป็นฉันทามติ มีการระบุขั้นตอนของการปฏิบัติที่ดีที่สุด 78 รายการ จากนั้นผู้นำโรงเรียนชุดเดิม ออกเสียงมติ การจัดอันดับให้มีการปฏิบัติที่ดีที่สุด 8 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการกำหนดแนวทางปฏิบัติ ขั้นตอนสื่อสาร ที่รวดเร็ว ขั้นตอนพัฒนาการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ ขั้นตอนมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ขั้นตอนสร้างพันธมิตร ขั้นตอนดำเนินการอย่างครอบคลุมประเด็น ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายของ ความสำเร็จระยะสั้นและขั้นมีกระบวนการทำงานที่ใช้วิธีผสมผสานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อ การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียน แนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศนี้ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวกโดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ดูแลการวางแผนและนำ การเปลี่ยนแปลงการให้คะแนนในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนและปรับปรุงระบบ การรายงานความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน

แอกโคพอฟ (Akopoff)⁸⁰ ทำวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาการตรวจสอบแนวปฏิบัติ ที่ดีที่สุดของ ชุมชนการเรียนรู้ระดับมืออาชีพ ในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) คือการรวมกลุ่มขนาดเล็กของครูที่มีเป้าหมายเดียวกันและใช้ PLC เป็นเครื่องมือใน การช่วยให้ครูเข้าถึงนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน นักการศึกษา นำประโยชน์จากข้อมูลการวิจัย ด้านแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศของ PLC มาวางแผนการดำเนินงาน กรณีศึกษานี้ได้ระบุถึงช่องว่าง ระหว่างข้อมูลเชิงทฤษฎีของ PLC และวิธีการของ PLC ที่กลุ่มครูเหล่านี้นำมาใช้ทำงานในโรงเรียน ประโยชน์ของการศึกษานี้ทำให้รู้ว่า PLC อาจจะเป็นแนวทางให้ความช่วยเหลือที่ดีที่สุดให้กับนักเรียน ที่มีปัญหาทางการเรียน มีการนำกระบวนการของ PLC มาตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 แห่ง คำถามวิจัยเกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจการนำกระบวนการ PLC มาใช้จริงอย่างไรในโรงเรียนและการค้นหาวิธีการทำงานของพวกเขาโดยเน้นความร่วมมือใน การทำงานเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของครู งานวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูเพื่อเก็บข้อมูลด้วยข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการนำ PLC มาใช้ในการทำงาน ในโรงเรียน ผู้วิจัยสังเกตเก็บข้อมูลการประชุมกลุ่ม PLC นำข้อมูลมาวิเคราะห์ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

⁸⁰Tanya Akopoff, “A Case Study Examination of Best Practices of Professional Learning Communities” (Ed.D. dissertation, Department of Education, Walden University, 2010, Accessed August 6 2019, Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED522035>), Abstract.

สรุป

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม โดยนำเสนอเรียงตามลำดับในประเด็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ หัวข้อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในประเด็น ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารองค์การที่นำไปสู่ความสำเร็จ คุณลักษณะ องค์ประกอบ กระบวนการจัดทำ ขั้นตอนการพัฒนา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาและกรณีศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ หัวข้อการบริหารงานในโรงเรียนตามขอบข่าย และภารกิจหลักของการบริหารและการจัดการสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 หัวข้อข้อมูล พื้นฐานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนใน ถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หัวข้อแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2569) หัวข้อโครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หัวข้อโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ หัวข้อ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนการเตรียมโครงการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลในระดับปฐมภูมิ ได้แก่ ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย จาก เอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ วารสาร เว็บไซต์ และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ เกี่ยวกับ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารงาน ข้อมูลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั่วประเทศในปีการศึกษา 2562 ที่มีแนวทางการบริหารงานที่เป็นเลิศ แนวทางการนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของหน่วยงานต่าง ๆ ฯลฯ

1.2 สรรวจรายชื่อโรงเรียนที่จะใช้เป็นกรณีศึกษาในเบื้องต้นจากโรงเรียน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ 1) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กซึ่งแสดงโดยจำนวนนักเรียนและทรัพยากร ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียน 2) เป็นโรงเรียนที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 3 อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐานทั้ง 4 ด้าน คือ

ด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชน แห่งการเรียนรู้ 3) เป็นโรงเรียนที่เคยได้รับรางวัลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับชาติ มีผลงานดีเด่น ด้านการบริหารงานของสถานศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการ สถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เป็นที่ประจักษ์

1.3 นำรายชื่อโรงเรียนที่จะใช้เป็นกรณีศึกษาไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปผลเลือก โรงเรียนที่ใช้เป็นกรณีศึกษา ได้แก่ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เหตุผลที่เลือกโรงเรียนนี้ เนื่องจาก 1) มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ข้อ 1.2 2) เป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จใน การบริหารงาน สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพทั้งของนักเรียน ครู ผู้บริหารและผลงานของโรงเรียน ในเชิงประจักษ์อย่างมากมายทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ มีชื่อเสียงเป็นที่ รู้จักในสังคมทั่วไป

1.4 ติดต่อประสานงานแจ้งความจำนงกับโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ที่ใช้เป็น โรงเรียนกรณีศึกษา จากนั้นประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้ออกหนังสือราชการขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

เป็นขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์ กำหนดกรอบแนวคิดและรายละเอียดเพื่อดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษาข้อมูลในภาคสนามโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เพื่อเก็บรวบรวม ร่องรอยเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับงาน/กิจกรรมของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศใน ภาระงาน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำงานร่วมกับ คณะผู้ช่วยผู้วิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี รองผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้างานแนะแนวของโรงเรียน ธรรมโชติศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี รวมคณะผู้ช่วยผู้วิจัยร่วมเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ 4 คน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ในครั้งนี้ ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ซึ่งเป็น โรงเรียนกรณีศึกษา ได้แก่

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ได้แก่ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน ได้แก่ นายเมฆินทร์ พรหมประศรี

3) หัวหน้างานโรงเรียน ได้แก่

- นางวิมลรัตน์ พระหันธงไชย (วิชาการ)
- นางปิยวดี สิงห์ทองไชย (แผนงานฯ)
- นางกนิษฐา จิตรปรีดา (งานบุคคล)
- นายโมศะรา จิตรปรีดา (บริหารทั่วไป)

4) ครู ได้แก่

- นางนภาพร พรหมประศรี
- นางวราภรณ์ ศรีกะรัตน์
- น.ส.สุปราณี ชินโน
- น.ส.จิราวรรณ ไชยมงค์
- น.ส.นิตยา สีแสง
- น.ส.พิชญวดี พรมดี
- น.ส.ศรินภา ตราทิพย์
- นายนพนาถ โททุมพล

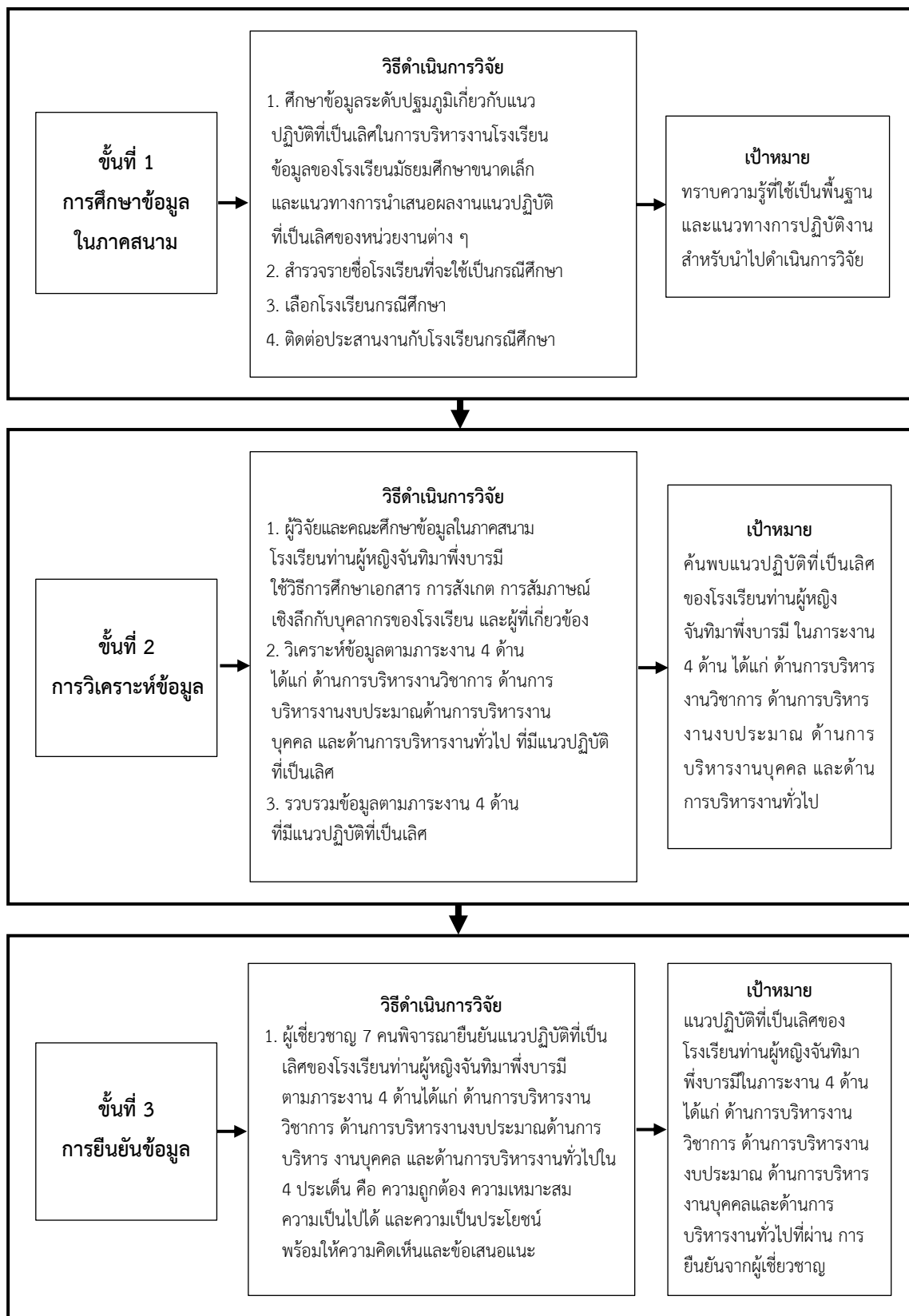
5) ประธานนักเรียน ได้แก่ น.ส.จรรย์นัท จันทร์มาตร

6) คณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ นางธัญธรณ์ ศิริยานนท์

2.2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยและคณะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลในภาคสนาม โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อค้นหาวัฒนธรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในภาระงาน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อไป

2.3 การยืนยันข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำผลสรุปของข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คนพิจารณาตรวจสอบเพื่อยืนยันความเป็นเลิศในงาน/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียน แบ่งตามภาระงาน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็น ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในขั้นตอนการดำเนินการวิจัยสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

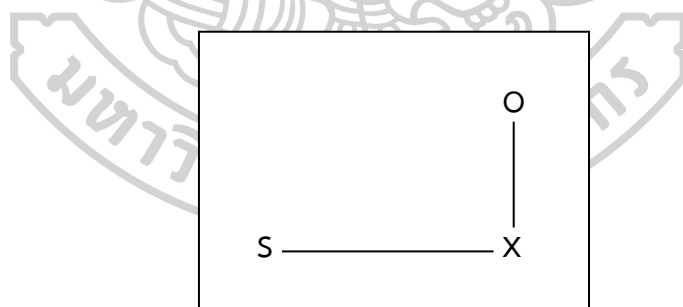
เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ พิมพ์ และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย แหล่งข้อมูลในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) มีแผนแบบการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างเดียวศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (The one-shot, non-experimental, case study design) สามารถเขียนเป็นแผนภาพ (diagram) ดังนี้

เมื่อ	S หมายถึง	ตัวอย่างที่ได้จากการเลือก
	X หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
	O หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

แผนภูมิที่ 5 แสดงแผนแบบการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2.2 ความคิดเห็นของคณะผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ที่พิจารณายืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็น ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทั้งหมด 3 ประเภท คือ

1. แบบบันทึกการศึกษาข้อมูลภาคสนาม ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากการศึกษาภาคสนามในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี เพื่อเก็บรวบรวมร่องรอยเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับงาน/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในภาระงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่มีการเตรียมข้อคำถามสำคัญเฉพาะมาใช้ในการสัมภาษณ์ แต่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้พูดเนื้อหาอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการเพื่อไม่ให้เนื้อหาระหว่างการสัมภาษณ์ มีเนื้อเสียมากเกินไปและข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบคำถามได้อย่างไม่มีข้อจำกัด โดยแนวคำถามการสัมภาษณ์จะเน้นในสิ่งที่บุคคลได้สร้างความหมายเกี่ยวกับ

สิ่งต่าง ๆ ตามมโนทัศน์ของตนเอง ซึ่งสามารถอธิบายถึงกระบวนการของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ แนวทาง กิจกรรม สิ่งที่ทำหรือการมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการให้ได้มาซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อนำข้อมูลมาสรุปผลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยหัวข้อคำถามของการสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำมาจากข้อคำถามของแบบนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความสำคัญของงาน/แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน 3) ขั้นตอนการดำเนินงาน 4) ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ 5) ปัจจัยความสำเร็จ 6) บทเรียนที่ได้รับ และ 7) การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

3. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ของผู้เชี่ยวชาญ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น

แหล่งข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยจำแนกแหล่งข้อมูลออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร หลักฐาน แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมที่เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ใน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล เพื่อให้ข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ใน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ

การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป หรือให้ความคิดเห็นเพื่อยืนยันความเป็นเลิศของแนวปฏิบัตินั้น โดยผู้วิจัยจำแนกแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์จากโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี รวม 16 คน ดังนี้

- 1) ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ได้แก่ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน ได้แก่ นายเมฆินทร์ พรหมประศรี
- 3) หัวหน้างานโรงเรียน ได้แก่
 - นางวิมลรัตน์ พระหันธงไชย (วิชาการ)
 - นางปิยวดี สิงห์ทองไชย (แผนงานฯ)
 - นางกนิษฐา จิตรปรีดา (งานบุคคล)
 - นายโมศะรา จิตรปรีดา (บริหารทั่วไป)
- 4) ครู ได้แก่
 - นางวราภรณ์ ศรีกะรัตน์
 - นางนภาพร พรหมประศรี
 - น.ส.สุปราณี ชินโน
 - น.ส.จีรวรรณ ไชยมงค์
 - น.ส.นิตยา สีแสง
 - น.ส.พิชณวดี พรหมดี
 - น.ส.ศิรินภา ตราทิพย์
 - นายพนพนาถ โททมพล
- 5) ประธานนักเรียน ได้แก่ น.ส.จิรนนท์ จันทร์มาตร
- 6) คณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ นางธัญยธรรณ์ ศิริยานนท์

2.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อให้การยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ประกอบด้วย

- 1) พระเทพญาณวิศิษฐ์
- 2) ดร.สมเกียรติ ชอบผล
- 3) นายอภิชาติ จีระวุฒิ
- 4) ดร.พิชญ์ ตูลสุข
- 5) ดร.พะโยม ชิณวงศ์
- 6) ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง
- 7) นายประสาร ภูดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและชัดเจนเพียงพอ ตามแนวทางดังนี้

1. การเข้าสู่ภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้คัดเลือกโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี ทั้งนี้ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยว่า ผู้วิจัยต้องการทราบผลงานนวัตกรรมที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนรวมทั้งชี้แจงขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การแนะนำตัว เนื่องจากผู้วิจัยตระหนักดีว่า แม้ผู้วิจัยจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ต่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตามแต่อาจส่งผลต่อความรู้สึกของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มีว่าเป็นคนแปลกหน้าและอาจนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ตรงสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงแสดงตน แนะนำตัวอย่างเปิดเผยและจริงใจว่าเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังทำวิจัยเพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีใน 4 ด้านตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป รวมทั้งการวางท่าทีที่เป็นกันเองน่าจะทำให้ผู้วิจัยได้รับความไว้วางใจ เกิดความคุ้นเคยกับผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูของโรงเรียนนี้มากขึ้น พร้อมกับหาผู้นำทางที่จะแนะนำผู้วิจัยให้รู้จักกับสภาพของโรงเรียนและชุมชนได้มากขึ้น

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินการของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี ใน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามหลักการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ซึ่งวิธีการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ใช้การศึกษาจากเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งการสังเกตโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ข้อมูลส่วนนี้ได้นำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงจากข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

2. การจัดกระทำข้อมูล มีการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การลดทอนข้อมูล ผู้วิจัยทบทวนข้อมูล ตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออก จัดพิมพ์ เก็บไว้แยกแยะลักษณะตามประเด็นและหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย

2.2 การตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล

การวิเคราะห์สรุปข้อมูลและการยืนยันข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ช่วงเวลาที่ผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลภาคสนาม ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม ข้อมูลในภาคสนามควบคู่กันไป มีการตรวจสอบและตีความข้อมูลตลอดเวลาขณะที่ปฏิบัติการ ภาคสนาม มีการจัดทำบันทึกภาคสนามไว้อย่างละเอียดและเป็นระบบ สำหรับวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากเอกสารผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อมูลมาสร้างเป็นข้อสรุปของ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ใน 4 ด้าน ตามขอบข่าย และภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไป

ผู้วิจัยนำข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบาร์มี ที่ผ่านการวิเคราะห์สรุปแล้ว ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 7 คนพิจารณาเพื่อ ยืนยัน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น ประโยชน์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น แล้วนำมา รวบรวมเพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาต่อไป

สรุป

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีการตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ลุ่มลึก ชัดเจน มีการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโดยผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็น ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อความรู้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการลงภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มีรายละเอียดในแต่ละตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี
ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**

ในการสืบค้นเพื่อหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาเอกสารด้านข้อมูลการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน ได้แก่ ข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานงบประมาณ ข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล และข้อมูลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อดูความพร้อมด้านการปฏิบัติงานของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีการจัดทำเอกสารการปฏิบัติงานครอบคลุมและครบถ้วนตามองค์ประกอบภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตและจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียน แยกตามภาระงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยการนำเสนอเรียงลำดับ ดังนี้

1.1 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ

กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กำหนดภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ไว้ทั้งหมด 17 งาน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ครบทั้ง 17 งาน แยกเป็น 18 แนวปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	1) หลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
2. การงานแผนงานวิชาการ	1) แผนงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	1) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน
	2) ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก(Active Learning) ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด 5 G
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	1) สานิตการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1) สืบสานงานพ่อก่อน สานต่อตามวิถีความพอเพียง
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้	1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ พิชิต O - NET
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	1) การวิจัยในชั้นเรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 6 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	1) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. การนิเทศการศึกษา	1) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร
10. การแนะแนว	1) การแนะแนวเชิงรุกโดยยึดหลักบวร
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	1) การประเมินคุณภาพภายในสร้างสายใยพัฒนา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	1) น้องก้าวหน้า พี่ก้าวไกล
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	1) เพื่อนก้าวไกล เราก้าวหน้า
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคลครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	1) ชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนก้าวหน้า
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	1) ระเบียบชัดปฏิบัติถูกต้อง
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	1) หนังสือคุณภาพ ลูกท่านผู้หญิงคุณภาพ
17. การพัฒนาและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1) เทคโนโลยีก้าวไกล ท่านผู้หญิงก้าวหน้า

จากตารางที่ 6 สามารถอธิบายรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 17 งาน แยกเป็น 18 แนวปฏิบัติ ได้ดังนี้

งานที่ 1 งาน การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : หลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ความสำคัญ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนในชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ในโลกศตวรรษที่ 21 และทัดเทียมกับนานาชาติ ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในประชาคมโลก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน (บังคับ) และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (เลือก) ซึ่งประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบเขตสาระของสาระการเรียนรู้พื้นฐานเพื่อให้สถานศึกษานำไปกำหนดรายละเอียดต่อไป สำหรับขอบเขตสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถกำหนดขึ้นได้เอง ตามสภาพความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยี สารสนเทศ เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทย และเทคโนโลยีสากลมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คุ่มค่า และมีศีลธรรม คุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่สามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลภายใต้บริบทของสังคมไทย

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่ จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้อง เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็น อย่างดี แนวทางการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง เน้นหาข้าวหาปลาก่อนหาเงินหาทอง คือ ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยง มดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การเลี้ยงแยะ การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ แมลงทับ คีนี้น การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในการดำรงชีพในชุมชน
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างรายได้ในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพและถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนร้อยละ 100 มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การเลี้ยงแยะ การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ แมลงทับคีนี้น การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร
- 2) นักเรียนร้อยละ 100 สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในการดำรงชีพในชุมชน
- 3) นักเรียนร้อยละ 100 สามารถสร้างรายได้ในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) นักเรียนร้อยละ 100 เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพ และถ่ายทอดความรู้แก่ ชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

5) นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การเลี้ยงแยะ การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ แมลงทับ คินคิน การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในการดำรงชีพในชุมชน เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพ และถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

6) นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

สาระและขอบข่ายของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงในครัวเรือน

สาระการเรียนรู้ที่ 1 หลักเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์บกเป็นอาหาร เป็นสาระที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์บก เพื่อใช้เป็นอาหารในระดับครอบครัว ซึ่งว่าด้วย การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด และการเลี้ยงแยะ หมายความว่า สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้ง 4 เรื่อง ในชั้นปีที่ 1 ดังนี้ **1) หลักเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นการศึกษาหลักการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่การเลี้ยงสัตว์บกเป็นอาหาร โดยสามารถเลือกเลี้ยงหนึ่งชนิดหรือหลายชนิดก็ได้ ตามความสามารถและความเหมาะสม **2) การเลี้ยงมดแดง** เป็นการศึกษาเลี้ยงสัตว์ที่มีในท้องถิ่น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิธีการเลี้ยง อาหารและการให้อาหาร การดำรงชีวิตของมดแดง ประโยชน์ของการเลี้ยงมดแดง เพื่อให้เกิดเป็นอาหารภายในครอบครัว **3) การเลี้ยงจิ้งหรีด** เป็นการศึกษาเลี้ยงสัตว์ที่มีในท้องถิ่น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิธีการเลี้ยง ลักษณะทั่วไปของจิ้งหรีด ชีวิตวิทยาและนิเวศวิทยาของจิ้งหรีด การทำเสียง การผสมพันธุ์ การนำจิ้งหรีดไปใช้ประโยชน์ การตลาด การแปรรูปจิ้งหรีด โดยอาศัยพื้นที่ว่างของบ้านทำการเลี้ยงเพื่อเป็นอาหาร สำหรับครัวเรือนได้ **4) การเลี้ยงแยะ** เป็นการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการเลี้ยงแยะ ดินและที่อยู่อาศัยของแยะ พันธุ์แยะ อาหารแยะ และศัตรูที่สำคัญของแยะ โดยใช้พื้นที่ว่างของบ้าน ในสวนผลไม้ หรือสวนป่า เป็นที่สำหรับเลี้ยง ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนสามารถนำแยะที่เลี้ยงมาประกอบเป็นอาหารได้

สาระการเรียนรู้ที่ 2 หลักเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับอาหารพื้นบ้านและการเพิ่มคุณค่า เป็นสาระที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการนำผลผลิตจากป่าหรือปลูกไว้ในท้องถิ่น มาประกอบอาหาร แปรรูป หรือเพิ่มคุณค่า ซึ่งว่าด้วย การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ และแมลงทับคินคิน หมายความว่า สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้ง 4 เรื่อง ในชั้นปีที่ 2 ดังนี้ **1) หลักเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นการศึกษาหลักการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

โดยเน้นที่การเพาะปลูกพืชที่สามารถนำมาเป็นอาหารได้ และเป็นอาหารสัตว์ในท้องถิ่นที่เราสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าได้ **2) การปลูกผักหวานป่า** เน้นการปลูกพืชที่สามารถนำมาประกอบอาหารได้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการปลูก ชนิดของผักหวาน การเพาะเมล็ด การดูแลรักษา การบำรุงรักษาหลักการปลูก และการเก็บผลผลิต ตลอดจนการประกอบอาหารจากผักหวานป่า **3) การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้** เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาพันธุ์ไม้ป่า ไม้พื้นเมืองที่สามารถนำมาปลูกเป็นรั้วเพื่อเก็บผลผลิตต่าง ๆ เช่น ใบ ยอดอ่อน ผล มะขาริโภค หรือประกอบอาหารในครอบครัวได้ และ **4) แมลงทับคินถิ่น** เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การขยายพันธุ์พืชและปลูกพืชที่เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของแมลงทับ ตลอดจนการศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงแมลงทับ ลักษณะทั่วไปของแมลงทับชีววิทยาและนิเวศวิทยาของแมลงทับ การผสมพันธุ์ การนำแมลงทับไปใช้ประโยชน์

สาระการเรียนรู้ที่ 3 หลักเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์น้ำและการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร เป็นสาระที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์น้ำและการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นอาหาร ซึ่งว่าด้วยการเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุกในบ่อพลาสติก และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร หมายความว่า สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้ง 4 เรื่อง ในชั้นปีที่ 3 ดังนี้ **1) หลักเศรษฐกิจพอเพียง** เป็นการศึกษาหลักการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาหารและเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับที่สามารถรับประทานได้ **2) การเลี้ยงกบ** เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิธีการเลี้ยงกบ การขุดบ่อ การเจริญเติบโต อาหาร การดูแลรักษา การผสมพันธุ์ โรค ชีววิทยาและนิเวศวิทยาของกบ ประโยชน์ที่ได้จากการเลี้ยงกบ การนำมาประกอบอาหาร **3) การเลี้ยงปลาตุก** เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิธีการเลี้ยงปลาตุก การทำบ่อพลาสติก การเจริญเติบโต อาหาร การดูแลรักษา การผสมพันธุ์ โรค ชีววิทยาและนิเวศวิทยาของปลาตุก ประโยชน์ที่ได้จากการเลี้ยงปลาตุก การนำมาประกอบอาหาร และ **4) การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร** เน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักพืชประเภทไม้ดอกไม้ประดับที่สามารถนำมาประกอบอาหารได้ โดยศึกษาเกี่ยวกับชนิดและประเภทของไม้ดอกไม้ประดับ คุณค่าของอาหารที่ปรุงจากไม้ดอกไม้ประดับ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ประโยชน์ที่ได้จากการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การนำมาประกอบอาหาร ข้อควรระวังในการรับประทานไม้ดอกไม้ประดับ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

การจัดทำการใช้หลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษาประจำปี 2558 , ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559 , ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การเลี้ยงแะ การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ แมลงทับคีนถิ่น การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร

2) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในการดำรงชีพในชุมชน

3) สามารถสร้างรายได้ในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ

4) ภูมิใจในอาชีพ และถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์

ภูมิปัญญาไทย

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหาร โรงเรียนมีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่การก่อตั้งสาขา จนกระทั่งโรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นเอกเทศ ทำให้นโยบายและการบริหารงานมีความต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารมีลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มุ่งพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5.2 งบประมาณ โรงเรียนได้รับความเมตตาจากพระเทพญาณวิศิษฐ์ (ชัยทวี คุตตจิตโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนาราม กรุงเทพฯ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านเป็นพระนักพัฒนาและนักการศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ที่ศรัทธาใน จริยวัตรของท่าน ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

5.3 ครู บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวันหนุ่มสาว มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์รู้อย่างแท้จริง ทำเองได้จริง

5.4 นักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่นักเรียนมีความมุ่งมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.5 ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษาในสถาบันแห่งนี้ เนื่องจากมีความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คณะครูและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนขาดแคลนต้นทุนการผลิตทางการเกษตร เช่น เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ วัสดุ ในการจัดทำโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม

เนื่องจากในสถานศึกษามีพื้นที่น้อย ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นอาคารเรียน สนามกีฬาและสวนป่า อีกทั้งขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภค

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง ปลูกฝังให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่การคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน การร่วมกันวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมเก็บเกี่ยวผลผลิต ร่วมจำหน่ายและร่วมรับผลจากน้ำพักน้ำแรงที่ทุกคนมีส่วนร่วม นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในการดำรงชีพในชุมชน สร้างรายได้ในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ และถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 การเผยแพร่

1) โรงเรียนได้รับเชิญจากจังหวัดสกลนคร ให้ไปดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตด้านการเกษตรและร่วมแสดงผลงาน ณ ฟาร์มประชารัฐ จังหวัดสกลนคร

2) ร่วมแสดงผลงานกลุ่มยุวเกษตรกรและที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 7 - 10 ธันวาคม 2558 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน จังหวัดสกลนคร

3) เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.2 รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา ประจำปี 2558, ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

งานที่ 2 งาน การวางแผนงานด้านวิชาการ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : แผนงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ

1. ความสำคัญ

งานวิชาการโดยหลักจะมีงานต่าง ๆ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

การวางแผนเพื่อพัฒนางานวิชาการดังกล่าวข้างต้น ต้องมีการดำเนินการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบดำเนินการตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูล จนไปสู่การจัดทำแผนพัฒนา ดำเนินการตามแผน มีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม สรุปผลการดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อวางแผนพัฒนาวิชาการใน 7 งานหลัก
- 2) เพื่ออนุมัติแผนพัฒนาวิชาการ

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีแผนพัฒนาวิชาการ 7 งานหลัก
- 2) ผู้อำนวยการอนุมัติแผนพัฒนาวิชาการ 7 งานหลัก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาวิชาการใน 7 งานหลัก โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแต่ละงานด้วย

3.2 จัดประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และวิธีการการทำงานร่วมกันแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.3 คณะอนุกรรมการไปดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาวิชาการในหัวข้อที่รับผิดชอบเสร็จแล้วนำมาเสนอพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาวิชาการ

3.4 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาวิชาการ สรุปแผนพัฒนาวิชาการเป็นแผนพัฒนาวิชาการ 3 ปี และแผนพัฒนาวิชาการรายปี

3.5 นำเสนอแผนพัฒนาวิชาการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี

3.6 เมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้อำนวยการสถานศึกษาก็อนุมัติแผน

3.7 ประกาศแผนพัฒนาวิชาการที่ได้รับอนุมัติแผนแล้ว ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคมทั่วไปได้รับรู้

3.8 ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามแผน ลงมือปฏิบัติตามแผน

3.9 ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย กำกับ ดูแล ติดตาม นิเทศ ให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปสูเป้าหมายที่วางไว้

3.10 ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน และรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3.11 นำข้อสรุปผลที่ดีประสบผลสำเร็จไปชื่นชมยินดี ส่วนข้อที่ต้องแก้ไขให้นำมาปรับปรุงใหม่ให้สมบูรณ์สำเร็จผล

3.12 ส่งเสริม ยกย่องชมเชย ให้รางวัลแก่ผู้ที่ปฏิบัติงาน พัฒนาวิชาการได้ผลดีเด่น

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีแผนพัฒนาวิชาการทั้ง 7 งานหลัก 21 กิจกรรม ในแผนพัฒนาวิชาการ 3 ปี 7 กิจกรรม ในแต่ละปี ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และได้รับการอนุมัติแผนโดยท่านผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี (ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์)

เมื่อได้นำมาใช้ปรากฏว่า ได้ผลดี งานวิชาการมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น คุณภาพชีวิตนักเรียนดีขึ้น ผลการสอบ O – NET สูงขึ้น ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความศรัทธาส่งบุตรหลานมาเรียนเพิ่มขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความร่วมมือร่วมใจของคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการ ในการอบรม ข้อมูลสารสนเทศ และการกำหนดเป้าหมาย โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ แหล่งงบประมาณ ได้ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของโรงเรียน และนโยบายของ ผู้อำนวยการ เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และรัฐบาล

6. บทเรียนที่ได้รับ

ในการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การมอบหมายงานให้เหมาะกับคน ภารกิจที่จะให้ทำ ต้องเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในหน้าที่เป็นคณะทำงาน บุคคลที่เป็นหัวหน้ากับเลขานุการ ต้องปรึกษาหารือกัน รู้และเข้าใจกัน ทำงานด้วยกันได้ดี งานจะมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การวางแผนพัฒนางานวิชาการที่ดีนี้ เกิดขึ้นหลังจากที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ตั้งเป้าชัดปฏิบัติได้แน่นอน คือ ตั้งโรงเรียนเป็นเอกเทศให้ได้ สร้างโรงเรียนให้สมบูรณ์ แล้วมาพัฒนาวิชาการ ยึดคำว่า “วินัยนำ วิชาการตาม” เมื่อครูมีวินัย คือ เข้าสอน นักเรียนมีวินัยคือเข้าเรียน การพัฒนาวิชาการจึงเป็นไปตามแผนพัฒนาวิชาการที่วางไว้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นทุกปี ผลสอบ O – NET สูงขึ้นทุกปี ผู้บริหาร ครู นักเรียน ได้รับรางวัลทุกปี ปีละหลายรายการ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาของผู้ปกครอง ส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียน มากขึ้นทุกปี มีคณะศึกษาดูงานมาดูงานทุกปี ปีละหลายคณะ ทุกคนมีความสุขร่วมกัน

งานที่ 3 งาน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน

1. ความสำคัญ

ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษานั้น จะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็น ทรัพยากร ที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่ อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่าง ๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อ ยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จักพิจารณาร้อย่าง เป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไขปัญหา อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา จะได้รู้จัก และเตรียมพร้อมที่จะรับ มือกับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลง ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง

เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง ปลูกฝังอบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลกการกระทำของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับ สภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นคือครูจะต้องรู้จักบูรณาการ การเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้อาจเกิดขึ้นได้ ครูต้องโดยใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนนอกจากนี้ ในการส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาฯ ไปใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น อาจจะใช้วิธี “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาตามหลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่สำคัญที่สุดครูต้องเข้าใจเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงก่อน โดยเข้าใจว่าแนว คิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นแนวคิดที่สามารถเริ่ม ต้น และปลูกฝังได้ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่นกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การกำจัดขยะในโรงเรียนการสำรวจทรัพยากรของชุมชน ฯลฯ ก่อนอื่นครูต้องเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี โดยกลับมาพิจารณาและวิเคราะห์ดูว่าในตัวครูนั้นมีความไม่พอเพียงใน ด้านใดบ้าง เพราะการวิเคราะห์

ปัญหาจะทำให้รู้และเข้าใจปัญหาที่เกิดจากความไม่พอเพียงรวมทั้งควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ปัญหาด้วย โดยการวิเคราะห์นั้นต้องดำเนินไป บนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมนั้น เป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในใจ เด็กให้ได้ก่อนผ่านกิจกรรมที่ครูเป็นผู้คิดขึ้นมาโดยครูในแต่ละโรงเรียนจะต้องมานั่งพิจารณาก่อนว่าจะเริ่มต้นปลูกฝังแนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากจุดไหน ทุกคนควรมาร่วมกัน คิดร่วมกันทำ สามัคคีกันในกระบวนการหารือ หลังจากที่ได้ค้นหากิจกรรมที่จะปลูกฝัง แนวคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ครูควรจะต้องตั้งเป้าหมายการสอนก่อนว่าครูจะสอนเด็กให้รู้จักพัฒนาตนเองได้อย่างไรโดยอาจ เริ่มต้นสอนจากกิจกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สามารถเริ่มต้นจากตัวเด็ก แต่ละคนให้ได้ก่อน เช่น การเก็บขยะ การประหยัดพลังงาน ฯลฯ เพื่อให้เด็ก ได้เรียนรู้ถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัย ที่ตนเองมีต่อสิ่งแวดล้อม ภายนอกในด้านต่าง ๆ 4 มิติ ในส่วนของการเข้าถึงนั้น เมื่อครูเข้าใจแล้วครูต้องคิดหาวิธีที่จะเข้าถึงเด็ก พิจารณาดูก่อนว่าจะสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง เข้าไปในวิถีคิดและในวิชาการต่าง ๆ ได้อย่างไร ทั้งนี้ อาจจัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ รู้จักแบ่งหน้าที่กันตามความสามารถของเด็ก ในแต่ละช่วงชั้น เช่น ในกิจกรรมการเก็บขยะเพื่อรักษาความสะอาดของโรงเรียนนั้น ครูอาจจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในแต่ละ ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 สร้างกิจกรรม ที่สนับสนุนให้เด็กช่วยกันเก็บขยะ (ให้เด็กรู้หน้าที่ของตน ในระดับบุคคล)/ ช่วงชั้นที่ 2 สร้างกิจกรรมที่สนับสนุนให้เด็กช่วยกันเก็บขยะและนับขยะให้รู้จักการวิเคราะห์และรู้ถึงความเชื่อมโยงของตนเองกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในโรงเรียน) / ช่วงชั้นที่ 3 สร้างกิจกรรมที่สอนให้เด็กรู้จักเชื่อมโยงกับชุมชนภายนอกรอบ ๆ โรงเรียน เช่น สร้างกิจกรรมที่สอนให้เด็กรู้จักแบ่งแยกขยะ ร่วมมือกับชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่โรงเรียนและชุมชนของเขาตั้งอยู่ด้วยกิจกรรมทั้งหมดนี้สำคัญคือต้องเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายโดยสถานศึกษาควรตั้งเป้าให้เกิดการจัดการ ศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกเข้า ไปในกระบวนการเรียนรู้ สอนให้เด็กฟังตนเองให้ได้ก่อนจน สามารถเป็นที่พึ่งของการจัดการศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาและส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งส่วนที่ 2 นี้ ประกอบด้วยการสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียนและประยุกต์หลัก เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ในระยะแรก ได้เริ่มจากการไปค้นหากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ และการจัดการที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณกับ ศักยภาพของนักเรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชน ที่ตั้ง เช่น เด็กช่วงชั้นที่ 2 ทำสหกรณ์ได้ เด็กช่วงชั้นที่ 4 ดูแล สิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมให้ใช้ความรู้อย่างรอบคอบระมัดระวัง ฝึกให้เด็กคิด เป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ไม่เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีวินัย มีสัมมาคารวะ ปลูกฝังจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม สืบสานวัฒนธรรม

ไทย กล่าวคือ สอนให้ผู้เรียนยึดมั่นในหลักศีลธรรม พัฒนาคนให้เขารู้จักทำประโยชน์ให้กับสังคมและช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และตัวกิจกรรม เองก็ต้องยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ ถึงจะเปลี่ยนผู้อำนวยการแต่กิจกรรมก็ยังดำเนินอยู่อย่างนี้เรียกว่ามีภูมิคุ้มกัน การค้นหาตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็เพื่อให้มีตัวอย่างรูปธรรมในการสร้างความเข้าใจภายในวงการศึกษาว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงหมายความว่าอย่างไรและสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างไรบ้างหลังจากนั้นก็ส่งเสริมให้บูรณาการการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเหล่านี้เข้าไปในการเรียนรู้สาระต่าง ๆ บูรณาการเข้ากับทุกสาระเรียนรู้ เช่น วิทยาศาสตร์ เพื่อทำให้เกิดสมดุล ทางสิ่งแวดล้อม บูรณาการเข้ากับวิชาคณิตศาสตร์ ในการสอนการคำนวณที่มีความหมายใน การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง หรือบูรณาการเข้ากับ สาระภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สุขศึกษา พลศึกษา การงานอาชีพ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้หมด นอกเหนือจากการสอนในสาระหลัก คือใน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ให้ทุกช่วงชั้นเข้าใจ หลักเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้ได้ แต่ถ้ามาตรฐานเรียนรู้ของทุกช่วงชั้นเหมือนกันหมดก็จะมีปัญหาทางปฏิบัติจึงต้องกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในการเรียนการสอนของแต่ละช่วงชั้นและ แต่ละชั้นปีดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กพึ่งตนเองได้ หรือใช้ชีวิตพอเพียง ระดับบุคคล และครอบครัว เช่น ประถมศึกษาปีที่ 1 ช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ล้างจาน ซาม เก็บขยะไปทิ้ง กวาดบ้าน จัดหนังสือไปเรียนเอง แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน กินอาหารให้หมดจาน ประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์รายจ่ายของครอบครัว จะมีเป็นตารางกรอกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของครอบครัว คุณแม่ซื้ออะไรบ้าง คุณพ่อซื้ออะไรบ้าง เด็กจะได้รู้พ่อแม่หาเงินมายากแค่ไหน เช่น ยาสีฟันหลอดละ 46 บาท จะต้องไม่เอามาบิบเล่น จะต้องสอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัด ครอบครัวมีรายได้และรายจ่ายเท่าไร เด็กจะได้ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียง มีหลายโรงเรียนทำแล้ว ประถมศึกษาปีที่ 3 สอนให้รู้จักช่วยเหลือครอบครัวอย่างพอเพียงและรู้จักแบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่นมีส่วนร่วมสร้างครอบครัวพอเพียง ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียน สามารถวิเคราะห์วางแผนและจัดทำบันทึก รายรับ-รายจ่ายของตนเอง และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิต ของชุมชนและเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียง ในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการจัดการชุมชน และในที่สุดแล้วสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุดช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็น

คนที่ดีต่อประเทศชาติสามารถทำ ประโยชน์ให้กับสังคมได้ ต้องเริ่มเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศ และการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศหรือการศึกษาสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม สภาพปัญหา ด้านสังคมเป็นอย่างไรแตกแยกหรือสามัคคีเป็นต้น ขณะนี้คณะทำงานขับเคลื่อนด้านการศึกษาและเยาวชน ทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ และอีกหลายหน่วยงาน วิสัยทัศน์ของการขับเคลื่อน คือ สานเครือข่าย ขยายความรู้ ควบคู่ประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญา และให้บุคลากรด้านการศึกษา สามารถนำหลักคิดหลัก ปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่ การเรียนการสอน ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของทุกระดับได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญา ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุขและไม่ตระหนี่

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จึงได้นำลัทธิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมครูและนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการเรียนรู้ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

2) เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งรูปแบบของการทำโครงการ โครงการงานและอื่น ๆ ทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม

2.2 เป้าหมาย

1) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

2) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะและความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

3) นักเรียนร้อยละ 100 เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นทีมและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4) นักเรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดี และมีทักษะชีวิตจากการลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

5) นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

3.1 ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 หลักการ 3 เงื่อนไข 4 มิติ)

3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง”

3.3 บูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 วิเคราะห์การเรียนรู้การอยู่อย่างพอเพียงจากการถอดบทเรียน

3.6 ประเมินผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้าน (KPA)

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน ครูและนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัล เช่น โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2561 เป็นต้น

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน มีทักษะกระบวนการด้านการวางแผน การแก้ไขปัญหา และการให้คำปรึกษา

2) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ฝึกการทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคีกลมเกลียว ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี เผยแพร่หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 ครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติตนตาม หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติตนตาม แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิต เผยแพร่ หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.5 ผู้ปกครอง/กรรมการสถานศึกษา/ชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนตามหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เผยแพร่ หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการดำเนินกิจกรรมฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ

โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่ในการทำกิจกรรมฐานการเรียนรู้ เนื่องจากในสถานศึกษามีพื้นที่น้อย ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นอาคารเรียน สนามกีฬาและสวนป่า

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง ปลุกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ เพื่อนำหลักการดังกล่าวไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ร่วมกันคิดร่วมกันทำ สามีคึกกัน ในกระบวนการหรือหลังจากที่ครูได้ค้นหากิจกรรมที่จะปลุกฝัง แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 การเผยแพร่

โรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานภายนอก ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน แบบครบวงจรเพื่อความพอเพียง และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน

7.2 รางวัลที่ได้รับ

ผลจากการดำเนินการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน ครูและนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัล เช่น โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2561 เป็นต้น

2) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning) ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด 5G

1. ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากสำหรับคนไทยทุกคน เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ภาษาไทยยังเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ของชาติ และเป็นมรดกที่ล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สรรสร้างไว้ ดังนั้นคนไทยทุกคนควรภาคภูมิใจและตระหนักว่าเรามีหน้าที่รักษาภาษาไทยให้คงอยู่ตลอดไป ดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานตอนหนึ่งความว่า “เราโชคดีที่มีภาษาเป็นของตนเอง แต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกที่ตกทอดมาถึงเราทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้”

การอ่านถือเป็นทักษะที่สำคัญมากประการหนึ่งของมนุษย์ เพราะการอ่านทำให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด จนสามารถก่อให้เกิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ต่อยอดวิวัฒนาการขึ้นมาจากบรรพบุรุษได้ จนมีผู้กล่าวว่า นวัตกรรมที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของมนุษยชาติเรานั้นก็คือ การผลิตเครื่องพิมพ์ อย่างไรก็ตาม ทั้งที่การอ่านมีความสำคัญและเป็นรากฐานของการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างยิ่ง ประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทยส่วนใหญ่กลับละเลยจากการอ่าน ไม่มีนิสัยรักการอ่านเป็นพื้นฐานของชีวิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาของประเทศในภาพรวม จากสำรวจการอ่านของประชากรคนไทย พ.ศ. 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (ทีเค ปาร์ค) รู้สึกยินดีที่คนไทยให้ความสำคัญกับการอ่านมากขึ้น โดยมีเวลาการอ่านเฉลี่ย 66 นาที/วัน เพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งล่าสุดเมื่อปี 2556 ที่อ่านเพียง 37 นาที/วัน โดยทำการสำรวจจากประชากรตัวอย่าง 55,920 ครั้งเรือน

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ประกอบกับนโยบายรัฐบาล ด้านการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ข้อ 1) ทะนุบำรุงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ

สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญ ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และความเป็นไทยล้วนให้ความสำคัญในการปลูกฝังให้คนไทยมีคุณลักษณะนิสัยรักการอ่าน เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่าน

ในสถานศึกษานั้น แหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ ห้องสมุดโรงเรียน เพราะเป็นแหล่งรวบรวมวิทยาการหลักของโรงเรียน ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีส่วนในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีตระหนัก ถึงความสำคัญของการพัฒนานิสัยรักการอ่านและภาระหน้าที่ในการดำเนินงานห้องสมุดให้เป็น ห้องสมุดมีชีวิต จึงได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning) ด้วยนวัตกรรม ห้องสมุด 5G ผลการดำเนินการพบว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีเพื่อค้นคว้าและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนพัฒนากิจกรรมเชิงรุกสู่ชุมชนและ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ห้องสมุดพิงบาร์มีเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและประชาชนที่อาศัยอยู่ รอบ ๆ โรงเรียน จากภาพความสำเร็จดังกล่าวโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้ส่งผลงานเข้ารับ การประกวดจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน รักการค้นคว้า เกิดการใฝ่รู้ และนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- 2) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเลือกอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์อย่างหลากหลาย นำไปพัฒนาทักษะการเขียนบันทึกความรู้จากเรื่องที่อ่าน ตามความคิดของนักเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนร้อยละ 90 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน รักการค้นคว้า เกิดการใฝ่รู้ และนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- 2) นักเรียนร้อยละ 90 มีทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 3) นักเรียนร้อยละ 90 รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์อย่างหลากหลาย นำไปพัฒนาทักษะการเขียนบันทึกความรู้จากเรื่องที่อ่าน ตามความคิดของนักเรียน

4) นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้และนำไปพัฒนาทักษะการเขียนบันทึกความรู้จากเรื่องที่อ่าน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการพัฒนาดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning) ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด 5G เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดดังนี้

3.1 Good participation whole school management การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กรที่ดี ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย คือ ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายดำเนินงานห้องสมุดรักการอ่าน ประชุมสร้างความเข้าใจเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์กร จัดหาและจัดซื้อหนังสือวารสารหนังสือพิมพ์ หนังสือคู่มือและหนังสือเพิ่มเติม และยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ชุมชนที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

3.2 Good information communication and technology การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดี ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย คือ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT จัดสร้างและปรับปรุงห้อง Edutainment Zone โซนสืบค้น และดูหนังฟังเพลง และจัดหาและจัดซื้อ Tablet ลงโปรแกรม E-Book Reading Buffet /DLIT

3.3 Good reading atmosphere management การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีประกอบด้วยกิจกรรมย่อย คือ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

3.4 Good integrate reading activities การจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยต่าง ๆ มากมาย

3.5 Good service for learning activities กิจกรรมการให้บริการที่ดีประกอบด้วยกิจกรรมย่อย คือ พัฒนาครูและบรรณรักษ์ จัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมชุมนุมยุวบรรณรักษ์และพัฒนาระบบการสืบค้นและการยืม-คืน

ขั้นตอนการทำกิจกรรมตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตรงประเด็น ผู้พัฒนาจึงได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Doing) เป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติของผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมตามนวัตกรรมห้องสมุด 5G ของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล (Checking) โดยแต่งตั้งทีมนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและ

หัวหน้ากลุ่มงาน ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้สำเร็จ ลู่วง รวมทั้งประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามจุดเน้น และประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 การรายงานผล และสะท้อนผล เพื่อการปรับปรุง และพัฒนา (Action) นำผลการประเมินการดำเนินกิจกรรมตามจุดเน้น และประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้มาวิเคราะห์แปลผลเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องทราบ และนำผลสู่การปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

1) ผลที่เกิดกับสถานศึกษา โรงเรียนมีห้องสมุดที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งวิทยบริการให้กับนักเรียน บุคลากรและชุมชน ห้องสมุดได้รับการพัฒนาพร้อมให้บริการแก่ ครู นักเรียนและชุมชน ห้องสมุดเป็นที่ยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน

2) ผลที่เกิดกับครู ครูได้ใช้บริการศึกษาหาความรู้จากห้องสมุด ครูใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างคุ้มค่าอย่าง มีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมห้องสมุดส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะและความสามารถพิเศษของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

3) ผลที่เกิดกับนักเรียน นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และรู้จักวิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4) ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมชุมชนมีห้องสมุดที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้าศึกษาดูงานสะดวกทันสมัย

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน มีทักษะกระบวนการด้านการวางแผน การแก้ไขปัญหา และการให้คำปรึกษา ตลอดจนมีทักษะด้านการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

2) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ฝึกการทำงานเป็นทีมและ

3) มีความสามัคคีกลมเกลียว ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

4) นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในสถาบันที่เป็นบ้านหลอมและเป็นแบบอย่างของสังคมพอเพียง และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากผลกำไรที่นักเรียนร่วมกันลงแรงช่วยกันทำงาน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 การทำงานที่มีเป้าหมายชัดเจนมุ่งผลสัมฤทธิ์ ที่จะเกิดกับตัวนักเรียนในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

5.2 การวางแผน กำหนดกรอบแนวคิด การร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาตัวผู้เรียน และแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมหาวิธีแก้ไข นำมาซึ่งวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ จุดเน้น และโครงการแนวทางการดำเนินงานที่มีผู้รับผิดชอบชัดเจน

5.3 บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี เผยแพร่หลักการ แนวคิด

5.4 ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารทีมงาน ความกล้าคิด กล้าทำ ติดตามงานตลอดเวลา ลงมือทำงานด้วยตนเอง และมีแนวร่วมในการทำงาน

5.5 บรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์และยุวบรรณารักษ์มีความรับผิดชอบ ชยัน และมีจิตบริการ อดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ

5.6 การสนับสนุนของภาคีเครือข่ายของโรงเรียน ในการดำเนินงานพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนและการสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

5.7 นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เข้าใช้ห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น รักการเรียนรู้มากขึ้น ทำให้ผู้ปกครองพึงพอใจและให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนมากขึ้น

6. บทเรียนที่ได้รับ

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง แนวคิดในการพัฒนาต่อไป คือพัฒนาหอสมุดพิงพระบารมี ให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต (Living Library) เป็นห้องสมุดที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ มีหนังสือที่อยากอ่าน มีกิจกรรมที่อยากทำ ได้เห็นสิ่งที่อยากเห็น และมีบรรยากาศที่เป็นใจ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แต่ยังคงมีหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ โดยทำให้ "ตัวหนังสือ" เป็นเสียง เป็นภาพผสมผสานกัน รวมทั้ง อาคารสถานที่ควรดูสดใส บรรยากาศที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 การเผยแพร่

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงพระบารมี ได้ขยายผลกิจกรรม โดยมีการเผยแพร่ และได้รับการยอมรับจากชุมชน ดังรายละเอียดดังนี้

- 1) เผยแพร่การดำเนินกิจกรรมผ่านทางเว็บไซต์โรงเรียน

www.thanphuying.ac.th

2) เผยแพร่การดำเนินกิจกรรมผ่านทางเฟสบุ๊ก

<https://www.facebook.com/TJPSCHOOL/>

3) เผยแพร่การดำเนินกิจกรรมสู่ชุมชน โดยทำกิจกรรมหน้ากากเล่านิทาน ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชมภูพานและบ้านสร้างคือ รวมทั้งการจัดตลาดนัดรักการอ่านที่ตลาดบ้านสร้างคือ อ.ภูพาน จ. สกลนคร

4) ได้รับคัดเลือกจาก สพม เขต 23 แสดงนิทรรศการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

7.2 รางวัลที่ได้รับ

1) สถานศึกษาดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจนประสบผลสำเร็จตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงวัฒนธรรมและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จนได้รับเกียรติบัตรรางวัลห้องสมุดโรงเรียนดีเด่น ประจำปี 2560 จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ใน พระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2) เกียรติบัตรรางวัลโรงเรียนส่งเสริมการอ่านยอดเยี่ยม ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากโครงการ NANMEEBOOK READING CLUB READ & SHARE ประจำปี 2560

3) เกียรติบัตรรางวัลยอดนักอ่าน ประเภทผู้บริหาร ครู อาจารย์ ประจำปี 2560 จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

4) เกียรติบัตรรางวัลคุณครูส่งเสริมการอ่านยอดเยี่ยมระดับประเทศ จากโครงการ NANMEEBOOK READING CLUB READ & SHARE ประจำปี 2560

5) นักเรียนได้รับเกียรติบัตรรางวัลยอดนักอ่าน ประเภทนักเรียนนักศึกษา ประจำปี 2559 จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560

6) รางวัลยอดนักอ่าน ประเภท นักเรียน นักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานที่ 4 งาน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่

1 ไร่

1. ความสำคัญ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เดิมเป็นสาขาโรงเรียนคำเพิ่มพิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสาขาขึ้นตามหนังสือ ที่ ศธ 0879/4865 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2536 และเริ่มเปิดทำการสอนในวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 เป็นต้นมา โดยมีนายวิเลิศ ชาญชัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนคำเพิ่มพิทยา ทำหน้าที่ผู้ดูแลและประสานงาน ต่อมา ว่าที่พันตรีเทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล 2 ได้รับคำสั่งจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสกลนครให้มาทำหน้าที่ผู้ดูแลและประสานงาน โรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545 ต่อมาปี 2546 ว่าที่พันตรีเทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา ทำหน้าที่ผู้ดูแลและประสานงานโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยาเป็นต้นมา

ด้วยปัญหาไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงที่จัดตั้งเป็นโรงเรียน ทำให้โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงโปรดให้สำนักพระราชวังขอใช้พื้นที่ในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร และจัดตั้งโรงเรียนควบคู่ไปด้วย ทรงพระราชทานนามโรงเรียนให้ชื่อว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี” และเสด็จเปิดป้ายโรงเรียนและอาคารเรียนเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 ทำให้โรงเรียนได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบัน คือ ว่าที่พันตรีเทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาพร้อมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่เริ่มต้นของการก่อตั้งโรงเรียนเป็นต้นมา กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่การดำเนินกิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ ประกอบด้วยกิจกรรม 9 กิจกรรม ได้แก่ การเลี้ยงไข่ การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การปลูกผักหวานป่า การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ การทำเครื่องประดับจากปีกแมลงทับ การเลี้ยงปลาตก การเลี้ยงกบ และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร ทั้ง 9 กิจกรรมจะจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับชั้น ม.1 – ม.3 จำนวน 1.0 หน่วยกิต

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดแหล่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา ให้บริการทางวิชาการแก่นักเรียนและแก่ชุมชน
- 2) เพื่อให้นักเรียนตระหนักและมีความนิยมที่ดี ในการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 เป้าหมาย

- 1) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนใช้ในการเรียนและให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน
- 2) นักเรียนร้อยละ 100 ตระหนักและมีความนิยมที่ดี ในการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้ดำเนินกิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ โดยดำเนินขั้นตอนการทำกิจกรรมตามวงจรคุณภาพของ เดมมิ่ง (PDCA) และการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management) เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม ดังนี้

3.1 การวางแผน (P) โดย ประชุมคณะครู เพื่อกำหนดกิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ โดยดำเนินขั้นตอนการทำกิจกรรมตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการ เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและเหตุปัจจัยในการพัฒนาต่อยอดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร กิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ 1 ไร่ นำโครงการ/กิจกรรม บรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยนำเสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 การดำเนินงาน (D) โดยแต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร กิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ 1 ไร่ ประชุมคณะทำงาน กำหนดกิจกรรมสำคัญ/ปฏิทินปฏิบัติงาน

3.3 การตรวจสอบ (C) โดยนิเทศ กำกับติดตามกิจกรรมต่อเนื่องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินผลกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 การปรับปรุง (A) โดยสรุปรายงานผล ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมต่อยอดตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ในปีการศึกษาต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินกิจกรรม สาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ ทำให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนใช้ในการเรียนและให้บริการทวิชาการแก่ชุมชน นักเรียนมีความตระหนักและมีค่านิยมที่ดีในการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนใช้ในการเรียนและให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน
- 2) นักเรียนมีความตระหนักและมีค่านิยมที่ดี ในการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) นักเรียนมีทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการทำงานเป็นทีมมีความสามัคคีกลมเกลียว

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหาร โรงเรียนมีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่การก่อตั้งสาขา จนกระทั่งโรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นเอกเทศ ทำให้นโยบายและการบริหารงานมีความต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารมีลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มุ่งพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5.2 งบประมาณ โรงเรียนได้รับความเมตตาจากพระเทพญาณวิศิษฐ์ (ชัยทวี คุตตจิตโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนาราม กรุงเทพฯ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านเป็นพระนักพัฒนาและนักการศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ที่ศรัทธาใน จริยวัตรของท่าน ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

5.3 ครู บุคลากร มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์รู้จริง ทำเองได้จริง

5.4 นักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่นักเรียนมีความมุ่งมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีความสามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.5 ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ เนื่องจากมีความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คณะครูและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

5.6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ท่วมเทเสี่ยสละในการร่วมคิดร่วมทำ พัฒนาสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากในสถานศึกษามีพื้นที่น้อย ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นอาคารเรียน สนามกีฬา และสวนป่า อีกทั้งขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภค

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง พัฒนากิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัว โดยใช้ความรู้ ภูมิปัญญา ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการตัดสินใจและการกระทำ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 โรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2552 “สถานศึกษาพอเพียง 2552” กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับจังหวัดสกลนคร ในการประกวดที่กลุ่มยุทธศาสตร์ดีเด่น ประจำปี 2558 กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเกษตรเขตที่ 4 จังหวัดขอนแก่น ในการประกวดที่กลุ่มยุทธศาสตร์ดีเด่น ระดับเขต ประจำปี 2558 และเป็นตัวแทนเข้าร่วมแข่งขันระดับประเทศ กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ จากสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ในการประกวดกลุ่มยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ ประจำปี 2559

7.2 นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับ 2 การประกวดสาวไหมด้วยมือ ประเภทไหมน้อย ระดับประเทศ ในงานตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย ประจำปี 2556 นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันจัดสวนแก้ว ระดับ ม.4-ม.6

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 63 ปีการศึกษา 2556 นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันจัดสวนภาคแบบขึ้นระดับชั้น ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 63 ปีการศึกษา 2556 นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดสาวไหมด้วยมือประเภทไหมน้อย ระดับจังหวัด ประจำปี 2556 นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและมีหน่วยงานราชการและเอกชนมาศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาที่ยั่งยืน และโรงเรียนยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมาศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการขยายเครือข่ายในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

งานที่ 5 งาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สืบสานงานพ่อก่อ สานต่อตามวิถีความพอเพียง

1. ความสำคัญ

การพัฒนาของประเทศที่ผ่านมาที่มุ่งสู่สังคมอุตสาหกรรม จนเกิดเป็นการพัฒนาที่ขาดความสมดุลและ ไม่ยั่งยืน ส่งผลทำให้มีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้การกระจายความเจริญ สังคมชนบทเปลี่ยนเป็นสังคมเมืองอย่างรวดเร็วและอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทางวัตถุไม่สมดุลกับการพัฒนาคน ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและขาดแคลน ความเสื่อมถอยของวัฒนธรรม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนทั้งประเทศ แม้กลุ่มชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารก็ย่อมจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ด้วย ผลที่เกิดขึ้นหลายอย่างได้กลายเป็นประเด็นปัญหาวิกฤตของประเทศที่ควรนำมาพิจารณาในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในอนาคต

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวหน้าทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560 - 2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ ที่ได้้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญาในการพัฒนาประเทศต่อเนื้อเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เดิมเป็นสาขาโรงเรียนคำเพิ่มพิทยาศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสาขาและเปิดสอนในปีการศึกษา 2537 ต่อมาปี พ.ศ. 2549 โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเห็นความเดือดร้อนของราษฎรและเยาวชน จึงทรงให้สำนักงานโครงการฯ

ได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร พร้อมทั้งตั้งโรงเรียนควบคู่กันไปด้วย โดยมอบให้สำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัดสกลนคร ร่วมกับโรงเรียนจัดทำกิจกรรมสาธิตการดำรงชีพ อย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมย่อป่าเพื่อการศึกษา ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ โครงการและโรงเรียนจัดการการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนเข้าในโครงการพระราชดำริ ในพระองค์ และทรงพระราชทานนามว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” และทรงเสด็จฯ เปิดป้ายชื่อโรงเรียนและอาคารเรียนพระราชทาน มูลนิธิธารนวมชิงไห่ฮาร์บังส์กอร์ (สัจเจเทพ) ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่เริ่มต้นของการก่อตั้งโรงเรียนเป็นต้นมา โดยดำเนินกิจกรรมสืบสานงานพ่อก่อ สานต่อ ตามวิถีความพอเพียง สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านที่ 1 โภชนาการและสุขภาพอนามัย โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวภายในโรงเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากมายและหลากหลาย ประกอบด้วย กิจกรรมกล้วยดีมีประโยชน์, กิจกรรมพืชผักใบเขียว (ผักตามฤดูกาล), กิจกรรมคนรักขี้เห็ด, กิจกรรมมะนาวสร้างชีวิต, กิจกรรมคนมีน้ำยา (มัลเบอร์รี่), กิจกรรมผักลอยฟ้า (ไฮโดรโปนิกส์), กิจกรรม ก. ไก่ให้ทรัพย์, กิจกรรม ข. ไข่ ฟองน้อย ร้อยคุณค่า, กิจกรรมมังฉาพาชีวิตมีสุข เป็นต้น

กิจกรรมสืบสานงานพ่อก่อ สานต่อตามวิถีความพอเพียง เป็นกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวันแบบครบวงจรเพื่อความพอเพียง โดยนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การบำรุงดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการจำหน่าย มีการสืบค้นหา ความรู้และเทคโนโลยีในการเพิ่มผลิตจากหอสมุดพึ่งพระบารมี จำหน่ายผลผลิตให้กับกิจกรรมสหกรณ์ นักเรียน สหกรณ์นักเรียนจำหน่ายให้กับกิจกรรมอาหารกลางวัน และกิจกรรมอาหารกลางวัน ประกอบอาหารให้กับนักเรียนรับประทาน นักเรียนได้รับประทานอาหารที่สะอาด ปราศจากสารพิษ ตกค้าง มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมวัย นอกจากนี้ นักเรียนยังได้เรียนรู้ทักษะชีวิต ฝึกความ รับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และฝึกการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้ดำเนินกิจกรรมสืบสานงานพ่อก่อ สานต่อ ตามวิถีความพอเพียง อันสอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตาม พระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลดีต่อผู้เรียน คณะครู ผู้บริหารและชุมชน เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานภายนอกและนำไปเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการภายใน องค์กรหรือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความสุขในชีวิตและครอบครัว

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะชีวิต เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและความรู้ด้านการผลิตสินค้าทางการเกษตร
- 3) เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำงานเป็นทีมและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- 2) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะและความรู้ด้านการผลิตสินค้าทางการเกษตร
- 3) นักเรียนร้อยละ 100 เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำงานเป็นทีมและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 4) นักเรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีในการผลิต แปรรูป จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร และมีทักษะชีวิตจากการลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวได้
- 5) นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้ดำเนินกิจกรรมสืบสานงานพ่อก่อนตามวิถีความพอเพียง โดยดำเนินขั้นตอนการทำกิจกรรมตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management) เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมตามแผนภาพ ท่านผู้หญิงโมเดล (หลัก 8 ร่วม)

แผนภูมิที่ 6 ท่านผู้หญิงโมเดล

จากแผนภาพ อธิบายกระบวนการดำเนินงานได้ดังนี้

1) ร่วมคิด โดยนักเรียนในแต่ละกิจกรรมย่อยมีส่วนร่วมในการวางแผนคิดวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมของตนเองว่าจะผลิตพืชหรือสัตว์ชนิดใด เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับกิจกรรมอาหารกลางวันต่อไป

2) ร่วมตัดสินใจ โดยนักเรียนในทุกกิจกรรมย่อยได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3) ร่วมปฏิบัติ โดยนักเรียนในทุกกิจกรรมย่อยได้มีส่วนร่วมปฏิบัติด้วยการลงมือทำด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต บำรุงดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต จำหน่ายผ่านสหกรณ์นักเรียน และจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เงินที่ได้จะหมุนเวียนอยู่ในทุกกิจกรรม ส่งผลให้ทุกกิจกรรมเลี้ยงตัวเองได้ นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิต ได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

4) ร่วมนำไปใช้ นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติไปลงมือทำเองที่บ้านพร้อมกับครอบครัว เพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตให้มากขึ้น

5) ร่วมตรวจสอบ นักเรียนในแต่ละกิจกรรมมีการถ่วงดุลการทำงานซึ่งกันและกัน คณะกรรมการยินยอมให้สมาชิกตรวจสอบการดำเนินงานของตนเองเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและยอมรับจากสมาชิก

6) ร่วมประเมินผล นักเรียนทุกคนในแต่ละกิจกรรมมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองร่วมกับคณะครูที่ปรึกษา เพื่อนำผลมาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

7) ร่วมภาคภูมิใจ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการที่ตนเองมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและร่วมยินดีในความสำเร็จของโรงเรียนในการได้รับรางวัลในระดับต่าง ๆ

8) ร่วมปรับปรุง นำผลการประเมินผลการดำเนินงานมาวางแผนการปฏิบัติงานในปีการศึกษาต่อไป เพื่อให้กิจกรรมมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินกิจกรรมกิจกรรมสืบสานงานพ่อก่อ สานต่อตามวิถีความพอเพียง แบบครบวงจรนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การบำรุงดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการจำหน่าย ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจในความร่วมมือกันของสมาชิก นักเรียนได้รับประทานอาหารที่สะอาด ปราศจากสารพิษตกค้าง มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมวัย นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้ทักษะชีวิต ฝึกความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และฝึกการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา ประจำปี 2558 , ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่ม

ยูวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลชนะเลิศสหกรณ์ต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดขยะระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศสหกรณ์นักเรียน ประจำปี 2560 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน มีทักษะกระบวนการด้านการวางแผน การแก้ไขปัญหา และการให้คำปรึกษา ตลอดจนมีทักษะด้านการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

2) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ฝึกการทำงานเป็นทีมและมีความสามัคคีกลมเกลียว ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

3) นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในสถาบันที่เป็นบ้านหลอมและเป็นแบบอย่างของสังคมพอเพียง และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากผลกำไรที่นักเรียนร่วมกันลงแรงช่วยกันทำงาน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหาร โรงเรียนมีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่การก่อตั้งสาขา จนกระทั่งโรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นเอกเทศ ทำให้นโยบายและการบริหารงานมีความต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารมีลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มุ่งพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5.2 งบประมาณ โรงเรียนได้รับความเมตตาจากพระเทพญาณวิศิษฐ์ (ชัยทวีคุตตจิตโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพุทธวนาราม กรุงเทพฯ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านเป็นพระนักพัฒนาและนักการศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ที่ศรัทธาใน จริยวัตรของท่าน ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

5.3 ครู บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวันหนุ่มสาว มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์จริง ทำเอง ได้จริง

5.4 นักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่นักเรียนมีความมุ่งมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.5 ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษานในสถาบันแห่งนี้ เนื่องจากมีความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คณะครูและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนขาดแคลนต้นทุนการผลิตทางการเกษตร เช่น เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย อาหารสัตว์ ทำให้ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง ส่งผลให้ได้รับกำไรน้อย โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากในสถานศึกษามีพื้นที่น้อย ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นอาคารเรียน สนามกีฬา และสวนป่า อีกทั้งขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภค

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง ปลูกฝังให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่การคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน การร่วมกันวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมเก็บเกี่ยวผลผลิต ร่วมจำหน่ายและร่วมรับผลจากน้ำพักน้ำแรงที่ทุกคนมีส่วนร่วม คือ ได้รับประทานอาหารกลางวันที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษตกค้าง ส่งผลให้นักเรียนทุกคนมีความภาคภูมิใจในตนเอง รักและหวงแหนในสถาบัน รวมทั้งนำทักษะและความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดกิจกรรมด้านการเกษตรของครอบครัว

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 โรงเรียนได้รับเชิญจากจังหวัดสกลนคร ให้ไปดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตด้านการเกษตรและร่วมแสดงผลงาน ณ ฟาร์มประชารัฐ จังหวัดสกลนคร

7.2 ร่วมแสดงผลงานกลุ่มยุวเกษตรกรและที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 7 - 10 ธันวาคม 2558 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน จังหวัดสกลนคร

7.3 เป็นตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 แสดงนิทรรศการต้อนรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

7.4 จัดแสดงนิทรรศการแผ่นดินของเรา ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน จังหวัดสกลนคร

7.5 โรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานภายนอก ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวันแบบครบวงจรเพื่อความพอเพียง

7.6 โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา ประจำปี 2558, ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลชนะเลิศสหกรณ์ต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดภัยระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศสหกรณ์นักเรียน ประจำปี 2560 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

งานที่ 6 งาน การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ พิชิต O – NET

1. ความสำคัญ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ ประการแรก คือ การวัด และประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง บันทึกวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครูการวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด การเรียนการสอนก็ขาด ประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Assumptive Assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบ หน่วยการเรียนรู้ จบรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับ ผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถ จบหลักสูตรหรือไม่ ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดการวัด ประเมินผล การศึกษา ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

2.2 เป้าหมาย

ผลการวัด ประเมินผล ในแต่ละระดับ มีพัฒนาการขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การกำหนดระเบียบวัดและประเมินผล โดยร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ ระเบียบวัดและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย พิจารณายกร่างระเบียบประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ประกาศใช้ระเบียบ และปรับปรุง พัฒนา แก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ โดย ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินและตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน ประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปี เพื่อนำผลไปตัดสินการผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียนรายวิชา เลือกรูปแบบการประเมิน เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริง ครอบคลุมสาระและเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ช่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และส่งเสริมผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้พัฒนาการประเมินอย่างสูงสุดเต็มความสามารถ การตัดสินการผ่านรายวิชาตามเกณฑ์การผ่านผลการเรียนรู้ที่กำหนด และประเมินให้ระดับผลการเรียนจากคะแนนการประเมินการผ่านผลการเรียนที่ทุกข้อร่วมกัน จัดการเรียนช่อมเสริมในกลุ่มเด็กนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และให้ประชุมพิจารณาให้ผู้เรียนมีผลการเรียนทุกรายวิชามีระดับการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียน

3.3 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดย ครูผู้ควบคุมกิจกรรมเป็นผู้ประเมินและตัดสินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ การผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยพิจารณาจากจำนวนเวลาเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ตัดสินผลการปฏิบัติกิจกรรมเป็น 2 ระดับ คือ ผ่านและไม่ผ่าน โดยผู้ได้รับการตัดสินให้ผ่านจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ด้านประเมินและตัดสินกิจกรรมการผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน)

3.4 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา กำหนดแนวทางการดำเนินการเป็นรายคุณธรรม โดยประเมินทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนดำเนินการประเมินและสรุปผลเป็นรายปี การประเมินให้ผู้เรียนทราบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ประเมินผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.5 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดย ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการกำหนดมาตรฐานเกณฑ์แนวทางการประเมินและการช่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลช่วงชั้น ประกาศแนวทางและวิธีการประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ดำเนินการประเมินปลายปีและประเมินผ่านช่วงชั้น และผู้บริหารอนุมัติผลการประเมิน

3.6 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยเตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน เตรียมตัวบุคลากร สถานที่ และอำนวยความสะดวกในการรับการประเมินสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความสำคัญแก่ครูและผู้เรียนนำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.7 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยเข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจ จัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี) สาระการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนรู้ และสภาพผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือ และใช้เป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานการปฏิบัติงานของระบบงานวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ส่งผลให้ยกระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (O - NET)

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) เปรียบเทียบปีการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน		ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยปี 2560-2561		คะแนนเฉลี่ยระดับชาติปี 2561	ผลต่างคะแนนปี 2561 กับคะแนนระดับชาติ
	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง		
ภาษาไทย	32.55	36.41	3.86	-	47.31	ต่ำกว่า 10.9
สังคมศึกษา	27.19	32.35	5.16	-	35.16	ต่ำกว่า 2.81
ภาษาต่างประเทศ	20.29	22.75	2.46	-	31.41	ต่ำกว่า 8.66
คณิตศาสตร์	14.32	19.63	5.31	-	30.72	ต่ำกว่า 11.09
วิทยาศาสตร์	23.50	24.96	1.46	-	30.51	ต่ำกว่า 5.55
ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 สาระ	23.57	27.22	3.65	-	35.02	ต่ำกว่าระดับชาติ 7.8

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) เปรียบเทียบปีการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยระดับ โรงเรียน		ผลต่างของคะแนน เฉลี่ยปี 2560-2561		คะแนน เฉลี่ย ระดับชาติ ปี 2561	ผลต่างคะแนน ปี 2561 กับคะแนน ระดับชาติ
	ปี	ปี	เพิ่มขึ้น	ลดลง		
	การศึกษา 2560	การศึกษา 2561				
ภาษาไทย	46.13	50.22	4.09	-	54.42	ต่ำกว่า 4.02
ภาษาต่างประเทศ	26.86	24.05	-	2.81	29.45	ต่ำกว่า 5.40
คณิตศาสตร์	21.10	24.68	3.58	-	30.04	ต่ำกว่า 5.36
วิทยาศาสตร์	29.20	32.89	3.69	-	36.10	ต่ำกว่า 3.21
ค่าเฉลี่ยทั้ง 4 สาระ	30.82	32.96	3.79	2.81	37.50	ต่ำกว่า ระดับชาติ 4.54

5. ปัจจัยความสำเร็จ

มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานระบบงานที่ดี ขออนุมัติโครงการ และกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดหาทรัพยากรในการดำเนินงาน จัดหาทรัพยากรในการดำเนินงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน พัฒนาผู้เรียนควบคู่ไปกับงานแผนที่ได้วางระบบให้กับบุคลากร จัดทำนวัตกรรมภาคเรียนละ 1 นวัตกรรม รองรับพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมแก้ปัญหาได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการ

6. บทเรียนที่ได้รับ

การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของงานวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนได้รับทราบการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทางด้านวิชาการ

7.2 ประชาสัมพันธ์วารสารโรงเรียน เพจโรงเรียน facebook ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน และสื่อมวลชน

งานที่ 7 งาน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การวิจัยในชั้นเรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความสำคัญ

การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อวงการวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก เนื่องจากครูจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน การพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน การเพิ่มสัมฤทธิ์ผลการเรียน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทดั้งเดิมของครูที่มีความเชี่ยวชาญและสนใจเรื่องการสอนโดยเน้นเนื้อหาสาระของบทเรียน จึงทุ่มเทการศึกษา ค้นคว้า หาข้อมูล ทฤษฎี ที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร มากกว่าการศึกษาวิธีการพัฒนาหรือปรับปรุง การเรียนรู้ของผู้เรียน ผลงานของอาจารย์ส่วนใหญ่จึงเป็นผลงานหนังสือ ตำรา บทความหรือเอกสารทางวิชาการมากกว่าผลงานวิจัย

ปัจจุบัน การวิจัยมีบทบาทเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายตัวทางการศึกษา ที่เปิดระดับการศึกษาถึงขั้นปริญญาโทและปริญญาเอกในประเทศไทย ทำให้มีการเรียนการสอนระเบียบวิธีวิจัย ตลอดจนการกำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา จึงมีผู้รู้วิธีการทำวิจัยเพิ่มขึ้น ที่สำคัญคือการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ หรือ การเลื่อนระดับของผู้อยู่ในสายวิชาชีพทางการศึกษา มีข้อกำหนดให้ส่งผลงานวิชาการและงานวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา ผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษาจึงต้องหันมาสนใจเรื่องของการวิจัยเพิ่มขึ้น ประกอบกับการที่กฎหมายได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการวิจัยในมาตรา 24 ดังนี้มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้...(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งความสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้ครูอาจารย์ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้วิจัยเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาการสอน การเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้ให้ครูผู้สอนได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนในทุกภาคเรียน และดำเนินการวิจัยโดยเน้นเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติในการแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจัง เช่น ปัญหาการอ่าน การเขียน ปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อย ปัญหานักเรียนไม่ส่งงาน ฯลฯ โดยให้คณะครูได้จัดทำในรูปแบบง่าย ๆ เป็นการรายงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในรูปแบบ 10 หน้า เพื่อให้ง่ายต่อการรายงานและใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อให้นักเรียนได้แก้ปัญหาเป็นวงรอบ จนครบกระบวนการ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อแก้ปัญหานักเรียนในทุกภาคเรียน
- 2) เพื่อแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
- 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2.2 เป้าหมาย

- 1) ครูทุกคนมีงานวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 เรื่อง
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้ดำเนินการวางแผนให้คณะครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนโดยได้ผู้บริหารประชุมครู เพื่อวางแผนแนวการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่พบโดยดำเนินการแก้ปัญห โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการดังนี้ 1) กระบวนการจัดทำกรวิจัยในชั้น 2) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง 3) การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 4) การออกแบบการทดลอง 5) การสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การทดลอง รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผล ข้อมูล 7) การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 8) การนำผลการวิจัยไปใช้

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลให้ครูได้แก้ปัญหานักเรียนได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน สามารถแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในแต่ละภาคเรียนได้บรรลุจุดประสงค์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาดตรงตามความต้องการ
- 2) ครูสามารถนำผลการวิจัยไปทำผลงานทางวิชาการได้
- 3) ครูและนักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยกันยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหาร ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้กำลังใจและให้การติดตามอย่างสม่ำเสมอ

5.2 งบประมาณ โรงเรียนได้สนับสนุนในการจัดทำเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย และให้การสนับสนุนในการจัดทำรูปเล่มวิจัย

5.3 ครู บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวันหยุดเสาร์ มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์ผู้จริง สามารถทำวิจัยเชิงปฏิบัติได้จริง

5.4 นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในแก้ปัญหาของตนเอง มีความต้องการที่อยากจะแก้ปัญหาเพื่อช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของตนเอง และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนให้สูงขึ้น

5.5 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับครู ช่วยกำกับนักเรียนตามข้อตกลงที่จะช่วยกันแก้ปัญหาของนักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนมีปัญหาที่ต้องทำการวิจัยในชั้นเรียนจำนวนมาก บางปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไข

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง สนับสนุนให้ครูได้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป ในทุกปีการศึกษา เพื่อแก้ปัญหานักเรียนอย่างยั่งยืน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้ ผลการประเมินและหรือการทดสอบของสาขา/สาขาวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับเขต/ประเทศ 1) คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินและหรือการทดสอบของสาขา/สาขาวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับประเทศ (O-NET)ปีการศึกษา 2560 = 46.13 2) คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินและหรือการทดสอบของสาขา/สาขาวิชา/กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับประเทศ (O-NET) ปีการศึกษา 2561 = 50.22 3) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบประเมินระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ปีการศึกษา 2561 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 50.22 คะแนน และปีการศึกษา 2560 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 46.13 คะแนน เพิ่มขึ้น 4.09 คะแนน

งานที่ 8 งาน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความสำคัญ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็น

ที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการศึกษาให้เกิดได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ ได้ทุกระบบการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตร สถานศึกษา จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลา

อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้ วิจารณ์ญาณในการเลือก ใช้สื่อและแหล่งความรู้โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุม ตลอดช่วงชั้น สื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อหรือ ห้องสมุดของสถานศึกษา

ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้ คือ สภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ ซึ่งในยุคของการปฏิรูปการศึกษาทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้าง องค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับตนเอง แหล่งเรียนรู้จึงมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้ แหล่งเรียนรู้จึงมีความสำคัญในการศึกษาของผู้เรียน สถานศึกษาทุกระดับจะต้องปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แหล่งเรียนรู้มีความสำคัญใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะต้องปฏิรูปการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนวิธีสอน โดยจะต้องหันมาใช้แหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น เพราะแหล่งเรียนรู้สามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็น กระบวนการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เป็นแหล่งทำกิจกรรม เป็นแหล่งฝึกงาน และ แหล่งฝึกอาชีพของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในเรื่องความคิด ความเข้าใจ ในคุณค่าและทัศนคติได้อย่างกว้างขวาง

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เดิมชื่อโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา เป็นโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ จัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสาขา โดยกรมสามัญศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ตามหนังสือที่ 0879/4865 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2536 และเริ่มเปิดทำการสอนในวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 เป็นต้นมา ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงชมพูพาน - ดงกะเมือ ท้องที่ ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัด สกลนคร เนื้อที่ 44 ไร่ 50 ตารางวา สำนักงานพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1 ได้รับมอบอำนาจจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ดำเนินการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ไปแล้ว แต่ก็ติดขัดในข้อราชการ บางอย่าง ทำให้เป็นสาขาโรงเรียนค่าเพิ่มพิทยามานานเป็นเวลา 14 ปี ต่อมาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้สำนักพระราชวังขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ขณะเดียวกันก็ตั้งโรงเรียนควบคู่กัน

ไปด้วย โดยมอบให้สำนักงานป่าไม้สาขาสกลนคร ร่วมกับโรงเรียนจัดทำโครงการสาธิตการดำรงชีพ ด้วยเศรษฐกิจพอเพียงรองรับ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการและการเรียนรู้แบบ บูรณาการในการดำเนินการครั้งนี้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานนามโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” และทรงเสด็จเปิดป้ายโรงเรียน เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 และทรงรับโรงเรียนเข้าโครงการพัฒนา เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามโครงการพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 หน้า 155 เปิดทำการสอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้นมา ซึ่งปัจจุบันสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้ดำเนิน กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้ 1) บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “โครงการสาธิตการดำรงชีวิตอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่” การใช้ประโยชน์ ใช้เป็น สถานที่เรียนวิชาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนรู้ 9 กิจกรรมได้แก่ การเลี้ยงแม่ การเลี้ยง มดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การปลูกผักรั้วกินได้ การปลูกผักหวานป่า การทำเครื่องประดับจาก ปีกแมลงทับ การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร 2) พื้นที่ป่า “โครงการย่อป่าเพื่อการศึกษา” การใช้ประโยชน์ ใช้เป็นสถานที่ศึกษาพันธุ์ไม้ และระบบนิเวศในป่า 3) โครงการกล้วยไม้ 4) แปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตทาง การเกษตร ได้แก่ การปลูกผักตามฤดูกาล การปลูกแก้วมังกร การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลาตุ๊ก ในบ่อซีเมนต์ การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ การปลูกผักเถาเครือ การเลี้ยงไก่ดำภูพาน การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงหมูเหมยซาน การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ 5) สหกรณ์นักเรียน ใช้เป็น แหล่งเรียนรู้ระบบสหกรณ์ การจัดทำบัญชี 6) หอสมุด ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ 7) โรงครัว ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาหารและโภชนาการ ทุกกิจกรรมอันสอดคล้องกับ กิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลดีต่อผู้เรียน คณะครู ผู้บริหารและชุมชน เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานภายนอกและ นำไปเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการภายในองค์กรหรือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความสุขในชีวิตและครอบครัว

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

2) เพื่อให้สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ

3) เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะชีวิต เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ

2.2 เป้าหมาย

1) โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อ ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

2) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะชีวิต เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ

3) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ดี มีคุณภาพ นักเรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อ การใช้แหล่งเรียนรู้ การดูแลรักษา และมีทักษะชีวิตจากการลงมือปฏิบัติจริง มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา โรงเรียนได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการเป็นนโยบายของสถานศึกษาโดยให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษา มีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายข้างต้นของสถานศึกษา และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการจัดทำ แผนปฏิบัติงานประจำปี และมีกิจกรรมครอบคลุมทุกกลุ่มงาน อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทของ โรงเรียนซึ่งโรงเรียนได้มีการประชุมชี้แจงเพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้แก่ครูและบุคลากรรับทราบครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป โรงเรียนได้มีการติดตามผลการดำเนินงาน ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยได้ประชุม นิเทศ และติดตาม เพื่อทบทวนหลังการเสร็จสิ้นการทำงาน เพื่อค้นหาความรู้ กระบวนการทำงาน รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นทั้งข้อดีและข้อควรปรับปรุงเกี่ยวกับ โครงการของกลุ่มงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานในส่วนงานด้านวิชาการ ได้มีแผนงานที่ส่งเสริมให้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การเรียนการสอนทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันงบประมาณ มีการวาง

แผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและผลที่เกิดในระยะยาวด้วยความซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบการเบิกจ่ายได้ทุกโครงการ/กิจกรรม และมีการรายงานผลติดตามการใช้งบประมาณแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบส่วนการบริหารงานทั่วไประยะนั้น โรงเรียนได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการใช้ดูแลรักษาปรับปรุงอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่อยู่อย่างพอเพียง โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้จัดภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามสภาพบริบทของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีอาคารสถานที่ และได้จัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม นักเรียน บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา สามารถใช้ ดูแล รักษา ปรับปรุงอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทภูมิสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่ และใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ได้แก่ 1) บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งดำเนินการตามกิจกรรม “สาธิตการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ 1 ไร่” ใช้ประโยชน์เป็นแหล่งเรียนรู้วิชาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนรู้ 9 กิจกรรม ได้แก่ การเลี้ยงแม่ การเลี้ยงมดแดง การเลี้ยงจิ้งหรีด การปลูกผักรั้วกินได้ การปลูกผักหวานป่า การทำเครื่องประดับจากปีกแมลงทับ การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตุ๊ก และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร 2) พื้นที่ป่าตามกิจกรรม “ย่อป่าเพื่อการศึกษา” เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร การใช้ประโยชน์ ใช้เป็นสถานที่ศึกษาพันธุ์ไม้และระบบนิเวศ 3) แปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตพืชผลทางการเกษตร ได้แก่ การปลูกผักสวนครัว การปลูกแก้วมังกร การปลูกข้าวในบ่อซีเมนต์ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลาตุ๊กในบ่อซีเมนต์ การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ การปลูกกล้วยน้ำว้า การปลูกผักเถาเครือ การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงไก่ดำภูพาน การเลี้ยงหมูเหมยซาน การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์และการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นต้น 4) สหกรณ์นักเรียน ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพ ระบบงานสหกรณ์ และการจัดทำบัญชี 5) หอสมุด ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับสหวิทยาการในสาขาต่าง ๆ และ 6) โรงครัว ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่อง ทักษะการทำอาหารและโภชนาการ

3.2 บุคลากร โรงเรียนได้จัดทำแผนงานพัฒนาบุคลากร สร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนเข้าร่วมการประชุมอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติหน้าที่ดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม จากการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจสู่

รั้วโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนมีความศรัทธาในหลักคิดหลักปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทย บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนและลงมือปฏิบัติ ทุกคนทำงานด้วยความเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อุทิศแรงใจ แรงกายในการทำงานอย่างสุดกำลังความสามารถ เน้นให้นักเรียนใช้ชีวิตแบบพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อ จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับการประเมินและได้รับใบประกาศเป็นสถานศึกษาพอเพียงในปีการศึกษา 2552 คือความภาคภูมิใจหนึ่งของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ที่สามารถปลูกฝังความพอเพียงให้กับนักเรียนจนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับจากชุมชนและสังคม

3.3 งบประมาณ มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและผลที่เกิดในระยะยาวด้วยความซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบการเบิกจ่ายได้ทุกโครงการ/กิจกรรม และมีกรรายงานผลติดตามการใช้งบประมาณแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

3.4 การดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการใช้ปรับปรุง ดูแล รักษา อาคารสถานที่ และจัดการสภาพแวดล้อม สำหรับการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงาน/โครงการงบประมาณ และกำหนดผู้รับผิดชอบในการปรับใช้อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาจัดทำศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ / ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ครู และนักเรียนร่วมกันดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3.5 การดำเนินงานด้านฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับภูมิสังคม และบริบทของสถานศึกษา ครูจัดสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทอดบทเรียน มีครู วิทยากร และนักเรียนรับผิดชอบประจำฐาน บุคลากรในสถานศึกษาเป็นวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถใช้ประโยชน์จากฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้ชัดเจน และมีการประเมินผลการใช้ฐาน กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.6 การดำเนินงานด้าน สื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนจัดทำสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจัดเก็บรักษาสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำมาใช้ประโยชน์ ครูใช้สื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเกิดผล โรงเรียนขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและนำมาพัฒนาสื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ และขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผล

3.7 แหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง ภายในและ/หรือภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนมีแหล่งเพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงภายในและ/หรือภายนอกสถานศึกษา มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ครูสามารถอธิบายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ได้ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ หอสมุดโรงเรียน แปลงเกษตร โรงเรือนผักไฮโดรโปนิกส์ โรงเรือนเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ โรงเรือนเลี้ยงหมู โรงเพาะเห็ด บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา กิจกรรมการปลูกหม่อนกินผล โครงการกล้วยไม้ การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลาตุ๊ก และกบในบ่อซีเมนต์ การปลูกกล้วย การปลูกมะละกอ

3.8 วิธีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้นการวางแผน (P) โดย ประชุมคณะครู เพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและเหตุจูงใจในการพัฒนาต่อยอด โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี จัดทำโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง นำโครงการ/กิจกรรม บรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยนำเสนอผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขึ้นการดำเนินงาน (D) โดยแต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) ประชุมคณะทำงาน กำหนดกิจกรรมสำคัญ/ปฏิทินปฏิบัติงาน ขึ้นการตรวจสอบ (C) โดยการนิเทศ กำกับติดตามกิจกรรมต่อเนื่องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินผลกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้นการปรับปรุง (A) โดยสรุปรายงานผล ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมต่อยอดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในปีการศึกษาต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินกิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ดี มีคุณภาพ นักเรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ การดูแลรักษา และมีทักษะชีวิตจากการลงมือปฏิบัติจริง มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สามารถ

นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา ประจำปี 2558, ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยูวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลชนะเลิศสหกรณ์ต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2559, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดขยะ ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศสหกรณ์นักเรียน ประจำปี 2560 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดีมีคุณภาพเพียงพอต่อการเข้าใช้บริการ
- 2) นักเรียนมีทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- 3) นักเรียนมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ฝึกการทำงานเป็นทีมมีความสามัคคีกลมเกลียว ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 โรงเรียนมีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่การก่อตั้งสาขา จนกระทั่งโรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นเอกเทศ ทำให้นโยบายและการบริหารงานมีความต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารมีลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มุ่งพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5.2 โรงเรียนได้รับความเมตตาจากพระเทพญาณวิศิษฐ์ (ชัยทวี คุตตจิตโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนาราม กรุงเทพฯ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านเป็นพระนักพัฒนาและนักการศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ที่ศรัทธาในจริยวัตรของท่านได้ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

5.3 ครู บุคลากร มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์รู้อจจริง ทำเองได้จริง

5.4 นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่นักเรียนมีความมุ่งมั่นขยันหมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.5 ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษานในสถาบันแห่งนี้ เนื่องจากมีความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คณะครูและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

5.6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ท่วมเทเสียสละในการร่วมคิดร่วมทำ พัฒนาสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม และขาดแคลนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากในสถานศึกษามีพื้นที่น้อย ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นอาคารเรียน สนามกีฬา และสวนป่า อีกทั้งขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภค

แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยใช้ความรอบรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการตัดสินใจและการกระทำ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยตลอด เป็นระยะเวลา มากกว่า 6 ปีและได้รับรางวัลต่าง ๆ ดังนี้ 1) ได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียน การสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2552 “สถานศึกษาพอเพียง 2552” 2) กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ 4 จังหวัดขอนแก่น ในการประกวดที่กลุ่มยุทธศาสตร์ดีเด่น ระดับเขต ประจำปี 2558 3) โรงเรียนผ่านการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2556 – 2558 4) กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับจังหวัดสกลนคร ในการประกวดที่กลุ่มยุทธศาสตร์ดีเด่น ประจำปี 2558 5) กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ จากสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ในการประกวดกลุ่มยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ ประจำปี 2559 6) ได้รับรางวัลชนะเลิศสหกรณ์ต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2559 7) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดภัย ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศสหกรณ์นักเรียน ประจำปี 2560 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิยุวสถิรคุณ โรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชน

และหน่วยงานภายนอก ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินการกิจกรรม
เกษตรเพื่ออาหารกลางวันแบบครบวงจรเพื่อความพอเพียง

โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีผลงานเชิงประจักษ์
ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดเล็ก ระดับมัธยมศึกษา
ประจำปี 2558 , ได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2558, ได้รับ
รางวัลชนะเลิศสหกรณ์ต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2559, ได้รับ
รางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดขยะ ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม, ได้รับรางวัลรองชนะเลิศสหกรณ์นักเรียน ประจำปี 2560 จากกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์, ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BP) ระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากมูลนิธิ
ยุวสถิรคุณ

งานที่ 9 งาน การนิเทศการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

1. ความสำคัญ

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม
ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียน
การสอนในสถานศึกษาจึงต้องแปรเปลี่ยนไปตามระบบการศึกษา เช่น หลักสูตร การจัดและ
ดำเนินการสอน ผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา จำเป็นต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมและพัฒนา
ให้มีรู้ความสามารถ เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเป็นอยู่

สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ และช่วยให้งานวิชาการก้าวหน้า
มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็คือ การนิเทศการศึกษา ปัจจุบันการนิเทศการศึกษาโดยศึกษานิเทศก์จากกรม
นั้นไม่สามารถจะทำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษา ขนาดของ
สถานศึกษา ตลอดจนสาขาวิชาในสถานศึกษานั้น ทำให้ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเพิ่มจำนวนขึ้นมาก
กว่าเดิมมากมาย การนิเทศการศึกษาภายนอกหรือจากศึกษานิเทศก์ จึงไม่เพียงพอ เพราะการมี
ศึกษานิเทศก์น้อยกับความรู้ของศึกษานิเทศก์ไม่สามารถครอบคลุมไปทุกสาขาวิชา เมื่อเปรียบเทียบกับ
ครูอาจารย์ของสถานศึกษา และจำนวนครูอาจารย์และนักเรียนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อแก้ไข
ปัญหาในเรื่องนี้ จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการหรือวิธีการ หรือกิจกรรมที่บุคลากร
ภายในสถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

การนิเทศจึงมีความจำเป็นเนื่องจากสภาพการนิเทศของกรมมีที่รับผิดชอบ
การนิเทศมีจำนวนจำกัด สถานศึกษากระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ความจำเป็นของการนิเทศภายใน

สถานศึกษามีดังนี้ 1) ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึง และเจาะลึกถึง การเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา 2) การศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีความหลากหลายในวิชาชีพความชำนาญ ความรู้เฉพาะสาขาทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ การจัดศึกษานิเทศก์ให้ครบตามสาขา และเพียงพอจึงเป็นสิ่งที่ทำได้จำกัด 3) การนิเทศ ภายในสถานศึกษาเป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมาก และมีความชำนาญในสาขา เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย 4) การนิเทศภายใน สถานศึกษาก็จะสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกัน และการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ร่วมกันเกิด สัมพันธภาพ ที่ดีต่อกันในการทำงาน 5) การประสานในสถานศึกษาจะสะดวก เพราะความคุ้นเคยกันมีประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา
- 2) เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา
- 4) เพื่อพัฒนาหลักการ และสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษา
- 5) เพื่อพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

2.2 เป้าหมาย

- 1) ครูร้อยละ 100 มีสื่อการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน
- 2) ครูร้อยละ 100 มีเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษา
- 3) ครูร้อยละ 100 มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน
- 4) ครูร้อยละ 100 ได้รับการนิเทศติดตามและพัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
- 5) ครูได้รับการพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีบรรยากาศให้อึดต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ซึ่งสามารถจัดเป็นการบรรยายที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจไปสู่ครูอาจารย์ การให้ความรู้ของวิทยากร สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้ การบรรยายโดยวิทยากรคนเดียวมาบรรยาย การบรรยายโดยวิทยากรหลายคน ลักษณะนี้คล้ายกับการจัดสัมมนา มีการอภิปรายประกอบ การบรรยายโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ เป็นการบรรยายโดยใช้สื่อการสอนช่วย เช่น แผ่นใส สไลด์ แผนภูมิ ประกอบการบรรยาย

3.2 การเชิญสถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมและบริษัทห้างร้านมาสาธิตอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ในการเรียนการสอนปัจจุบันโดยเฉพาะด้านวิชาชีพ

3.3 การไปศึกษาดูงานตามหน่วยงาน เช่น สถานศึกษา สถานประกอบการ และโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

3.4 สถานศึกษาจัดแหล่งและบริการทางวิชาการ เช่น จัดห้องสมุดอาชีพ นิทรรศการ ตลาดนัดแรงงาน เป็นการส่งเสริมทางวิชาการให้ครูอาจารย์

3.5 การสนทนาทางวิชาการ เป็นการจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ การสนทนาทางวิชาการสามารถเชิญวิทยากร ทั้งภายนอกหรือภายในสถานศึกษา

3.6 การสาธิตการสอน เป็นการแสดงที่อาจจะจำลองสถานการณ์จริง หรือที่เรียกว่าบทบาทสมมติ จะเป็นการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูมาเป็นตัวกำหนด

3.7 การประชุม การประชุมสัมมนาที่ใช้ในการนิเทศ มีหลายลักษณะ เช่น การประชุมชี้แจงจากฝ่ายบริหารการศึกษา การประชุมกลุ่มย่อยในงานประชุมเฉพาะกิจ การประชุมระดมสมอง ตลอดจนการประชุมสัมมนา

3.8 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสังเกตภายในห้องเรียนจะช่วยให้ทราบจุดดีหรือจุดอ่อนของการสอน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนิเทศได้ การสังเกตการสอน ต้องได้รับความยินยอม และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหาการสอน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 โรงเรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

4.2 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา และวิธีใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษา

4.4 บุคลากร โดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 โรงเรียนมีผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่การก่อตั้งสาขา จนกระทั่งโรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นเอกเทศ ทำให้นโยบายและการบริหารงานมีความต่อเนื่อง ประกอบกับผู้บริหารมีลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มุ่งพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการเรียนรู้การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5.2 งบประมาณ โรงเรียนได้รับความเมตตาจากพระเทพญาณวิศิษฐ์ (ชัยทวี คุตตจิตโต) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนาราม กรุงเทพฯ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านเป็นพระนักพัฒนาและนักการศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งคณะศิษยานุศิษย์ที่ศรัทธาในจริยวัตรของท่าน ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ทางโรงเรียนทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

5.3 ครู บุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ลูกศิษย์ผู้จริง ทำเองได้จริง

5.4 นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่นักเรียนมีความมุ่งมั่นเพียร ตั้งใจเรียน มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.5 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษาศาสนสถานแห่งนี้ เนื่องจากมีความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คณะครูและโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

6. บทเรียนที่ได้รับ

มีกิจกรรมภายนอกเข้ามาแทรก มากเกินไป ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนเวลา

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

งานที่ 10 งาน การแนะแนว

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การแนะแนวเชิงรุกโดยยึดหลักบวร

1. ความสำคัญ

สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งตอบสนองความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 รวมทั้งให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ โรงเรียนเขื่อนน้ำพุง โรงเรียนน้ำพุงจัดระเบียบและบ้านโคกกลาง จำนวน 10 โรงเรียน ที่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามจำนวนนักเรียนที่ได้สำรวจไว้ ดังนั้นงานแนะแนวการศึกษาต่อและงานวิชาการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี จึงได้ดำเนินการวางแผนการรับนักเรียนใหม่เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 ให้สอดคล้องเหมาะสมกับนโยบายของแผนการรับนักเรียนของ กระทรวง, สพฐ., สพม. 23, และจำนวนนักเรียนที่ได้สำรวจไว้ ตามบริบทของโรงเรียน ที่สามารถรับนักเรียนได้ ด้วยความถูกต้องตามระเบียบการรับนักเรียน โปร่งใสและยุติธรรม

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนได้เข้ารับการศึกษอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้
- 2) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี เข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2562 ตามประกาศระเบียบการรับสมัครของโรงเรียน
- 3) เพื่อรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่บริการและนอกเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2562 ตามประกาศระเบียบการรับสมัครของโรงเรียน
- 4) เพื่อรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนอื่นเข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2562 ตามประกาศระเบียบการรับสมัครของโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 120 คน
- 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 120 คน
- 3) โรงเรียนสามารถดำเนินการรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้มาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงาน ประชุมคณะกรรมการงานรับนักเรียนเพื่อวางแผนการรับนักเรียนตามจำนวนที่กำหนด จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนหน้าที่ต่าง ๆ ตามปฏิทินการรับนักเรียนที่ สพฐ. กำหนดไว้และประชุมคณะกรรมการในคำสั่งจัดทำประกาศระเบียบการรับสมัครนักเรียนใหม่และจัดส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์การรับนักเรียนที่จะจบชั้น ม.3 ให้มาสมัครและคัดกรองเรียนต่อที่โรงเรียนเดิมพร้อมประกาศให้นักเรียนทราบผลการคัดกรองประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนตามที่วางแผนไว้และเตรียมวัสดุอุปกรณ์/เอกสารการรับสมัครให้พร้อมดำเนินการรับสมัครตามประกาศที่วางแผนไว้ สรุปรายงานผลโรงเรียน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีจำนวนมากขึ้นทุกปี ด้วยการสนับสนุนของผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ผู้คนในชุมชน เมื่อมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น จำนวนครูก็เพิ่มขึ้นด้วย

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การปฏิบัติหน้าที่ของครูทุกคนที่ได้รับมอบหมายให้ออกไปแนะนำในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้โรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เชื่อถือ ศรัทธา ในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

6. บทเรียนที่ได้รับ

การแนะนำให้มาเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นอกจากแนะนำแก่นักเรียนแล้ว การแนะนำกับผู้ปกครองมีความสำคัญกว่า เพราะนักเรียนวัยนี้ การตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การมีความสัมพันธ์บ้าน วัด โรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในชุมชน การไปร่วมทำบุญ ช่วยงานวัด ไปช่วยโรงเรียน ช่วยน้อง ๆ ให้เรียนรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการผูกใจระหว่างโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีกับชุมชน

งานที่ 11 งาน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ประกันคุณภาพภายในสร้างสายใยพัฒนา

1. ความสำคัญ

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในกระบวนการประกันคุณภาพ จะเป็นการทำงานร่วมกันตามภารกิจที่เกี่ยวข้องของแต่ละคน ในบางขั้นตอนต้องดำเนินการเป็นหมู่คณะ ในบางขั้นตอนเป็นความรับผิดชอบรายบุคคล สรุปในภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นความรับผิดชอบ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันประเมิน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ถ้าจะกล่าวโดยสรุป การจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องมีขั้นตอน มีภารกิจแต่ละขั้นตอน มีความรับผิดชอบ ใช้วงจรการพัฒนาของเดมมิ่ง ที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อมอบหมายภารกิจให้บุคคลปฏิบัติตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) เพื่อดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนภารกิจ

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีบุคคลและคณะบุคคลรับผิดชอบปฏิบัติตามภารกิจในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) มีผลการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษามาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สรรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

3.2 จัดโครงสร้างบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

3.3 จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ มีความสมบูรณ์ นำมาใช้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.4 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี (ระยะเวลา 3 ปี) ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

3.5 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่แสดงให้เห็นโครงการ/กิจกรรม กำหนดเวลา ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ แหล่งที่มาของงบประมาณ

3.6 นำเสนอแผนพัฒนาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ระยะ 3 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี (เสนอทุกต้นปี) เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เมื่อผ่านความเห็นชอบท่านผู้อำนวยการอนุมัติก่อนอนุมัติแผน

3.7 ดำเนินงานโครงการตามกิจกรรมที่มีในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยยึดหลักการสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง คือ วงจร PDCA

3.8 ดำเนินการให้มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เป็นต้น

3.9 ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 มาตรฐาน เพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว นำเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และเผยแพร่ต่อสาธารณะชนผ่านเว็บไซต์โรงเรียน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในจากมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา 3 ปี การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เมื่อนำสู่การปฏิบัติดำเนินการได้ครบถ้วนตามแผน มีการตรวจสอบ ทบทวน โดยผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกปี เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือ และสาธารณะชน ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีชื่อเสียงจากการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ได้รับรางวัล ทั้งของผู้บริหาร ครู นักเรียน เป็นที่ชื่นชมโดยทั่วไป มีผู้มาศึกษาดูงานอยู่เสมอ ๆ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาจากความตั้งใจมุ่งมั่นของท่านผู้อำนวยการว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ที่ได้สร้างวินัยครู คือ ต้องรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำภารกิจให้บรรลุผลสำเร็จ ท่านชักนำครูให้ร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจรักโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ด้วยความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ความร่วมมือร่วมใจของภาครัฐ เอกชน บุคคลที่ต้องการทำงานสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6. บทเรียนที่ได้รับ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีความสมบูรณ์พร้อมทุกชั้นตอน โดยมีปัจจัยความสำเร็จตามที่ได้แจ้งแล้วในข้อข้างต้นที่ผ่านมา ในกรณีของโรงเรียนอื่น ไม่แน่ใจในความสำเร็จ สมบูรณ์ เพราะบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำของท่านผู้อำนวยการอาจจะแตกต่างจากท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่มีแนวทางคล้ายทหาร เมื่อมีผู้สั่งก็ต้องมีผู้ปฏิบัติตามที่สั่งไม่ต้องคิดอีก เพราะคิดร่วมกันแล้ว จึงสั่งดังที่ท่านผู้อำนวยการ กล่าวว่า “โจรยังมีหัวหน้าโจร เมื่อหัวหน้าสั่งว่าอย่างไรก็ทำตามที่สั่ง อย่าไปทำเกินคำสั่ง” จึงสรุปได้ว่า การจะดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้ได้ผลดี ผู้นำ ผู้ตาม ต้องเดินไปในทางเดียวกัน สู่เป้าหมายเดียวกัน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ในการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด มีผลงานรางวัลหลายรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รางวัลโรงเรียนพระราชทาน และที่น่าภาคภูมิใจเป็นที่สุดคือ การเสด็จพระราชดำเนินมาที่โรงเรียนนี้ จำนวน 5 ครั้ง ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ กล่าวว่า “สมเด็จพระเทพฯ อาจจะเสด็จอีกครั้ง ในปี 2563”

งานที่ 12 งาน การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : น้องก้าวหน้า พี่ก้าวไกล

1. ความสำคัญ

หน้าที่ของสถานศึกษาข้อหนึ่งคือ ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ในรูปแบบส่งเสริมการจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ จัดการฝึกอบรม ให้ข้อมูลข่าวสารในการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ให้แก่น้องในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาให้กับนักเรียนทุนต่อเนื่อง

2.2 เป้าหมาย

- 1) พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ให้แก่น้องในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่

บริการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

2) นักเรียนทุนต่อเนื่องของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาห้อง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูบรรณารักษ์ห้องสมุด ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนทุนต่อเนื่องที่เก่งในเรื่องการอ่าน การเขียน สำหรับไปทำกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนประถมศึกษา

3.2 ประสานงานกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ที่มีปัญหาเรื่องการอ่าน การเขียน แล้วนำมาจัดลำดับความวิกฤติเพื่อจะได้จัดลำดับว่าจะไปช่วยน้อง ๆ ที่โรงเรียนใดก่อนหลัง

3.3 ครูและนักเรียนทุนต่อเนื่องที่เก่งการอ่าน การเขียน ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรม ครูมีบทบาทเป็นที่ปรึกษา นักเรียนจิตอาสาเป็นผู้พัฒนาการอ่าน การเขียน ให้น้อง ๆ

3.4 ในการไปจัดกิจกรรมในโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละแห่ง โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี โดยท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ จะสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และของรางวัลไปใช้ในการจัดกิจกรรม

3.5 ประเมินผลการจัดกิจกรรม รายงานผู้อำนวยการเพื่อทราบและพิจารณา

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีพัฒนาการทางการอ่าน และการเขียน ดีขึ้นกว่าเดิมมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาแจ้งความจำนงว่าอยากให้มีกิจกรรมแบบนี้ทุก ๆ ปี และประเมินดูแล้วเป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์จริง ๆ เมื่อนักเรียนเหล่านี้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ปรากฏว่ามาสมัครเข้าเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นส่วนใหญ่ จากการดำเนินกิจกรรม สอบถามได้ความว่า พี่ ๆ น่ารัก พูดดี สอนเข้าใจ อยากมาอยู่โรงเรียนเดียวกัน กิจกรรมนี้จึงเป็นการแนะแนวเชิงรุกอีกกิจกรรมหนึ่ง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความรู้ความสามารถของรุ่นพี่นักเรียนจากโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ประกอบกับความมีอัธยาศัยไมตรี คำพูดคำจาที่ไพเราะน่าฟัง รอยยิ้มพิมพิไลที่มีให้น้อง ๆ นักเรียนที่อ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง เขียนไม่ถูก เหล่านั้น เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้น้อง ๆ ประถมศึกษา อยากรู้ อยากเขียนในสิ่งที่พี่ ๆ สอน ผ่านกิจกรรมที่สนุกสนาน ที่พี่ ๆ ได้รับการฝึกผ่านมาจากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูบรรณารักษ์

6. บทเรียนที่ได้รับ

การจัดกิจกรรมในลักษณะนี้อาจกระทำได้อีกในวิชาอื่น ๆ ที่สำคัญจำเป็น เช่น วิชาภาษาอังกฤษ หากทำได้จริง คาดว่านักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการ คงมาเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ครบทุกคน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

กิจกรรมพาน้องเรียนรู้อ่านออกเขียนได้นี้ เป็นกิจกรรมที่ถูกล่าม้างานถึงอย่างมากในวงการศึกษากองอำเภอภูพาน เพราะเป็นกิจกรรมที่ได้ประโยชน์หลายส่วน โรงเรียนประถมศึกษา ก็มีคณาจารย์สอนให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ก็มีนักเรียนมาเรียนมากขึ้น นักเรียนรุ่นพี่ก็ได้ทำความดีจิตใจเป็นสุข

งานที่ 13 งาน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เพื่อนก้าวไกล เราก้าวหน้า

1. ความสำคัญ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีพัฒนาการขึ้นมาเป็นลำดับ ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ มีความมุ่งมั่นว่า “ตั้ง สร้าง พัฒนาวิชาการ” หมายความว่า “ตั้งโรงเรียนให้เป็นเอกเทศให้สำเร็จ สร้างโรงเรียนให้สมบูรณ์ และพัฒนาวิชาการให้เจริญก้าวหน้า” การพัฒนาวิชาการจึงต้องดำเนินการในหลายรูปแบบ ใช้การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีครูที่มีความรู้ความสามารถให้มาร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเตรียมสอบ O-NET จึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละหลาย ๆ ครั้ง

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อประสานความร่วมมือจากครูที่มีความรู้ความสามารถจากโรงเรียนใหญ่ในเมืองมาให้บริการเพิ่มเติมแก่นักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี เพื่อเตรียมสอบ O-NET

2.2 เป้าหมาย

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ได้รับการจัดประสบการณ์เพิ่มเติม เพื่อเตรียมสอบ O-NET อย่างน้อย 10 ครั้งต่อปี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 สำรวจ สืบค้น หาหรือครูที่มีความรู้ความสามารถในโรงเรียนขนาดใหญ่ในตัวเมือง ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2 ประสานความร่วมมือในการให้มาจัดประสบการณ์เพิ่มเติมให้แก่นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเตรียมสอบ O-NET

3.3 แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มาจัดประสบการณ์เพิ่มเติม 2 ครั้งต่อระดับชั้น

3.4 การจัดกิจกรรมกำหนดในวันหยุดราชการ จึงไม่กระทบต่อการสอนนักเรียน ในโรงเรียนของครูนั้น ๆ

3.5 โรงเรียนจัดค่าตอบแทน ค่าพาหนะแก่ครู ที่มาช่วยนักเรียนเตรียมสอบ O-NET

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับความประสบการณ์มากขึ้นในรายวิชาที่จะสอบ O-NET ทำให้ ผลการสอบ O-NET แต่ละปีพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ อยู่ในระดับ TOP TEN ของจังหวัดสกลนคร

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การตั้งใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีจากการรู้ ปกติอยู่แล้ว ประกอบกับเมื่อได้มารับประสบการณ์เพิ่มเติมจากครูผู้มีความรู้ความสามารถจาก โรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง ผสมผสานเป็นพลังความรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่สนับสนุนงบประมาณ เป็นค่าตอบแทนและค่าพาหนะครูที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง

6. บทเรียนที่ได้รับ

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี เฉพาะการเตรียมตัวสอบ O-NET ยังสร้างความสำเร็จให้กับนักเรียนและโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง หากนำวิธีการนี้ไปใช้กับการเรียนการสอนปกติด้วย น่าจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปกติพัฒนาขึ้นด้วย

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การเชิญครูผู้มีความรู้ความสามารถจากโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง เป็นวิธีการที่ ได้ผลดี ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติ (O-NET) เพราะเป็นครูที่มีประสบการณ์ ทางการสอนเป็น 10 ปี มีความรู้ประสบการณ์มากที่จะมาถ่ายทอดให้นักเรียน ทุกปีนักเรียน จึงเรียกร้องจะได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากครูเหล่านี้

งานที่ 14 งาน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนก้าวหน้า

1. ความสำคัญ

การสร้างความรู้ความเข้าใจ การร่วมมือ การสนับสนุน การส่งเสริม ให้บุคคล
ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ
สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้มีความเข้าใจ ได้รับความร่วมมือ ได้รับ
การสนับสนุน ได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาที่เป็น
จุดเน้นเฉพาะ การร่วมกันจัดการศึกษาและการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน การได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการตามความเหมาะสมจำเป็น ตลอดจน
การใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงถือเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
ในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

2.2 เป้าหมาย

ชุมชนได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียนท่านผู้หญิง
จันทิมาพิงบารมี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
ที่มีในโรงเรียน ที่ผู้ปกครองเข้ามาเรียนรู้ได้

3.2 กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามาเรียนรู้ตามความสนใจ
โดยแบ่งเป็นฐานการเรียนรู้

3.3 แบ่งภารกิจให้ครูเตรียมความพร้อมบริการ เพื่อการเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้
ที่กำหนด

3.4 กำหนดวันที่ให้ผู้ปกครองนักเรียน มาเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้แต่ละฐาน

3.5 ผู้ปกครองนักเรียนมาเรียนรู้แต่ละฐานการเรียนรู้ตามวันที่ที่กำหนด แล้วเกิด
ความรู้ประสบการณ์ไปปรับใช้ที่บ้าน

3.6 โรงเรียนจัดครูไปติดตาม เยี่ยมชมกิจกรรมของผู้ปกครองที่บ้าน เป็นขวัญกำลังใจ
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสนใจเข้ามาเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนด เช่น การทำฟาร์มเห็ด การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชสวนครัว การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การทำบ่อก๊าซชีวภาพ การทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น จากการไปเยี่ยมชมให้กำลังใจที่บ้านผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่จะเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลาในบ่อดิน ปลูกผักสวนครัว ทำบัญชีครัวเรือน จากการสังเกตสอบถามได้ความว่า จากการไปเรียนรู้จากโรงเรียน ทำให้เห็นช่องทางทำกินมากขึ้น ทำให้มีอาหารการกินดีขึ้น ลดรายจ่ายให้ครอบครัวได้มาก

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความตั้งใจที่จะเรียนรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ความตั้งใจที่จะถ่ายทอดความรู้ของครูเป็นสองอย่าง พื้นฐานที่ทำให้การเรียนรู้ของผู้ปกครองได้ผลดี เมื่อผนวกกับได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง ในฐานการเรียนรู้โรงเรียนที่มีอยู่แล้ว สภาพจริงดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองใฝ่รู้ ใฝ่เรียนมากขึ้น อยากกลับไปทำอย่างนี้บ้างที่บ้านของตน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การให้ความรู้กับผู้ที่มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ผู้เรียนรู้ตั้งใจเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดความรู้อีกเต็มใจอย่างยิ่งที่จะถ่ายทอดความรู้ ทำให้เกิดความสุขด้วยกันทั้งสองฝ่าย แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ใดที่มาจากความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้นั้นจะเกิดความสุข และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การที่โรงเรียนมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้มาศึกษาเรียนรู้ มาศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้โรงเรียนได้รับการประกาศให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นทางการ ครูผู้แลหลักได้รับรางวัล โรงเรียนได้รับรางวัล มีคณะศึกษาดูงานจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ

งานที่ 15 งาน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ระเบียบชุดปฏิบัติถูกต้อง

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการด้านวิชาการ จะต้องมีแนวปฏิบัติที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นแนวทางการทำงานให้เป็นระบบ งานวิชาการที่สำคัญมาก ก็จะกำหนดระเบียบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีตามที่วางไว้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการ

2.2 เป้าหมาย

มีระเบียบและแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการร่างระเบียบต่าง ๆ ของงานวิชาการ

3.2 ศึกษา วิเคราะห์ ภารกิจของงานวิชาการ เพื่อให้ทราบเรื่องที่จะจัดทำร่างระเบียบ

3.3 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน เสนอ

คณะกรรมการพิจารณาร่วมกัน

3.4 แก้ไข ปรับปรุงร่างระเบียบงานวิชาการ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ
ของโรงเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.5 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนที่สมบูรณ์

3.6 นำเสนอร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน ขอความ

เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

3.7 ผู้อำนวยการลงนามในร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการที่ผ่าน
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ถือเป็นระเบียบที่สมบูรณ์พร้อมใช้

3.8 แจ้งระเบียบที่สมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติ

3.9 เมื่อนำระเบียบไปใช้แล้ว หากมีปัญหาติดขัดอะไรก็ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา
ให้เหมาะสมต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อนำระเบียบงานวิชาการไปใช้ ทุกคนที่เกี่ยวข้องปฏิบัติได้ไม่ติดขัด มีความ
คล่องตัว ปฏิบัติงานวิชาการได้รวดเร็ว ถูกต้อง ผู้มาศึกษาดูงานที่โรงเรียนได้ขอสำเนาไปเป็นข้อมูล
ในการปรับปรุงระเบียบงานวิชาการที่โรงเรียนนั้นด้วย

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การวิเคราะห์ภารกิจงานวิชาการให้เห็นชัดเจน เป็นเรื่อง ๆ จัดหาข้อมูลสารสนเทศ
ให้ครบถ้วน มีผู้กร่างที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำระเบียบที่ถูกระบบฟอร์ม ความร่วมมือ
ร่วมใจของคณะกรรมการ ทำให้ภารกิจการจัดทำระเบียบงานวิชาการสำเร็จผล

6. บทเรียนที่ได้รับ

ในการยกร่างระเบียบครั้งแรก ปรากฏว่าเมื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ ได้ข้อสรุปว่า ร่างระเบียบยังไม่ถูกต้องตามรูปแบบ จึงต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ มาร่วมพิจารณาด้วย ทำให้ได้ร่างระเบียบที่สมบูรณ์

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ระเบียบงานวิชาการที่ประกาศใช้ ใช้ได้เกิดผลดีเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงาน วิชาการ และผู้มาศึกษาดูงานได้ขอสำเนาไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงระเบียบงานวิชาการที่โรงเรียน นั้นด้วย

งานที่ 16 งาน การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : หนังสือคุณภาพ ลูกท่านผู้หญิงคุณภาพ

1. ความสำคัญ

หนังสือเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จะต้องมีความสอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา หนังสือเรียนที่มีจำหน่ายในท้องตลาด มีจากหลายสำนักพิมพ์ คุณภาพต่างกัน ราคาต่างกัน ในการเสนอราคาขาย ส่วนใหญ่สำนักพิมพ์จะนำหลักการตลาด ส่งเสริมการขายเข้ามา เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น ในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนจะต้องดูที่มีคุณภาพเป็นหลัก และตรงตาม หลักสูตร

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อคัดเลือกหนังสือเรียนที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 เป้าหมาย

ได้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพ ให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนรู้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือเรียนของโรงเรียน มีองค์ประกอบและ บทบาทหน้าที่ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

3.2 มอบหมายกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พิจารณาหนังสือเรียนวิชาพื้นฐาน ที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ นำเสนอ แล้วพิจารณาเลือกเล่มที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด

3.3 ในส่วนของวิชาเพิ่มเติมก็เลือกไว้เช่นกัน แต่จะได้ซื้อมาให้นักเรียนได้ใช้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรว่าจะมีเหลือหลังจากซื้อหนังสือรายวิชาพื้นฐานหรือไม่

3.4 หนังสือเรียนที่นำมาพิจารณาต้องเป็นหนังสือเรียนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการว่าให้ใช้เป็นหนังสือเรียนได้

3.5 นำรายชื่อหนังสือ ตัวอย่างหนังสือ เสนอคณะกรรมการพิจารณา

3.6 คณะกรรมการพิจารณาตัดสินรายชื่อหนังสือ ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ที่จะให้ดำเนินการจัดซื้อมาใช้ในโรงเรียน

3.7 งานพัสดุดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

หนังสือเรียนที่จัดหามาให้นักเรียนใช้จะได้เฉพาะหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ส่วนรายวิชาเพิ่มเติม ครูผู้สอนและคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้จะช่วยกันดำเนินการ

หนังสือเรียนที่ได้จัดหามาส่วนใหญ่จะตรงตามหลักสูตรสถานศึกษาเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ แต่บางปีก็จะมีการเปลี่ยน เนื่องจากมีหนังสือเรียนออกใหม่ที่มีคุณภาพดีกว่า

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การได้มาซึ่งหนังสือเรียนที่มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา ความสำคัญอยู่ที่ครูผู้สอนและคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น สละเวลาศึกษาตัวอย่าง หนังสือเรียนที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ส่งมาให้ดูเป็นตัวอย่าง ไม่รีบร้อนตัดสินใจเลือก ต้องมีความอดทนสูง ตั้งใจมาก ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพหนังสือเหล่านั้น ก่อนตัดสินใจเลือก

6. บทเรียนที่ได้รับ

ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะกำหนดให้หนังสือเรียนต้องแจกให้นักเรียนแต่ละคนไว้ประจำตัว แต่เมื่อเรียนจบภาคเรียนแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่จะบริจาค หนังสือเรียนให้โรงเรียน ทำให้โรงเรียนมีงบประมาณในการจัดหาหนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ หรือผลิตเอกสารประกอบการสอน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

วิธีการขั้นตอน ตลอดจนคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนของโรงเรียน ดำเนินการได้ครบถ้วน ได้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ เพราะสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

งานที่ 17 งาน การพัฒนาและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เทคโนโลยีก้าวไกล ท่านผู้หญิงก้าวหน้า

1. ความสำคัญ

การเรียนรู้ในปัจจุบัน เทคโนโลยีมีความสำคัญมาก เป็นสื่อช่วยให้ครูผู้สอน และนักเรียนได้เรียนรู้ได้รวดเร็ว หลากหลาย ข้อสำคัญสิ่งที่พบเห็นในโลกดิจิทัล มีทั้งที่เป็นประโยชน์และโทษ ความมีสติ ปัญญา จึงสำคัญจำเป็นในการเลือกสื่อต่าง ๆ ในโลกดิจิทัล

ปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีมีประโยชน์อย่างมากในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ครูและนักเรียนจึงต้องเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ด้วยการสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหารโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้

2.2 เป้าหมาย

ครูและนักเรียนใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดหาและผลิตสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียน

3.3 พัฒนาครูเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.4 ผู้อำนวยการมอบนโยบาย กำหนดเป้าหมายให้ครูผู้สอนทุกคน ต้องพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างน้อยคนละ 1 เรื่องต่อภาคเรียน และทำรายงานการใช้สื่อเสนอผู้อำนวยการเมื่อสิ้นแต่ละภาคเรียน

3.5 ส่งเสริมให้ครูมีกลุ่มเครือข่ายร่วมพัฒนาสื่อภายในโรงเรียน

3.6 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จัดเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ครูใช้ เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี และจัดวางระบบเครือข่าย Internet ให้ครอบคลุมพื้นที่บริเวณโรงเรียน

3.7 จัดให้มีห้องบริการสืบค้น เรียนรู้ ในมุมหนึ่งของห้องสมุด

3.8 จัดเครื่องโปรเจ็คเตอร์ จอภาพ เครื่องเสียง ในห้องเรียนทุกห้อง

3.9 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เกี่ยวกับการจัดหาผลิต พัฒนา ใช้ สื่อเทคโนโลยี เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูมีความรู้ในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนรู้ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ห้องเรียนที่มีเครื่องโปรเจ็คเตอร์ จอภาพ เครื่องเสียง เพิ่มจำนวนห้องขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ครูจัดการเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนสนใจเรียนรู้อีกขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

นโยบาย วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ถือเป็นปัจจัยแรก และการสนับสนุนส่งเสริมจากท่าน ครูทุกคนก็รับสนองนโยบายได้ดี มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตน ให้นักเรียนมีความเข้าใจโดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ค่อนข้างยากจนถึงยากจนมาก จึงไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือระบบ Internet ที่บ้าน ท่านผู้อำนวยการจึงได้จัดให้มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ที่นักเรียนทุกคนได้เรียนทุกภาคเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จะต้องเตรียมคน คือ ให้ครูมีความรู้ในเรื่องการใช้เทคโนโลยี เตรียมวัสดุอุปกรณ์คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้ครูและนักเรียนใช้ และการวางระบบเครือข่าย Internet ให้ใช้ได้จริง สมบูรณ์ตลอดเวลา ครอบคลุมพื้นที่โรงเรียน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ครูจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น มีสื่อการเรียนรู้จำนวนมากขึ้น ครูและนักเรียนมีความสุขในการเรียนการสอนมากขึ้น นักเรียนช่วยเหลือครูในการผลิตสื่อเทคโนโลยี มีเครือข่ายผลิตสื่อเทคโนโลยีภายในโรงเรียน นักเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันด้านเทคโนโลยี

1.2 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ

กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กำหนดภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนด้านการบริหารงานงบประมาณไว้ทั้งหมด 22 งาน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) แผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง	1) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	1) อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ
4. การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	1) ขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	-
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ	1) ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ	1) ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	1) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา	1) กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาพัฒนาเยาวชน
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา	1) ทรัพยากรเพื่อการศึกษาพัฒนาโรงเรียน
11. การวางแผนพัสดุ	1) วางแผนพัสดุดีมีผู้สนับสนุน

ตารางที่ 7 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ (ต่อ)

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือ คุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อสนองต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว	1) กำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร
13. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ	-
14. การจัดหาพัสดุ	-
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและ จำหน่ายพัสดุ	1) วินัยดีพัสดุดคงทน
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน	1) ทรัพย์สินเป็นกัลยาณมิตร
17. การเบิกเงินจากคลัง	-
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และ การจ่ายเงิน	-
19. การนำเงินส่งคลัง	-
20. การจัดทำบัญชีการเงิน	-
21. การจัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน	-
22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน	-

จากตารางที่ 7 สามารถอธิบายรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงาน
งบประมาณ ได้ดังนี้

งานที่ 1 งาน การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : แผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการบริหารงบประมาณเรื่องสำคัญเรื่องแรกคือการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการแสดงความจำนงว่าสถานศึกษาแห่งนี้มีความต้องการพัฒนาไปอย่างไรในแต่ละช่วงเวลาจนไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน
- 2) เพื่อขอตั้งงบประมาณติดต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีแผนงบประมาณ
- 2) ได้เสนอแผนงบประมาณต่อเลขาธิการสำนักคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน แล้วคณะกรรมการดำเนินการ

3.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (SWOT Analysis) โดยต้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลยุทธ์กระทรวงศึกษาธิการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

3.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับทางการเงินของโรงเรียน ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู ผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน เช่น อาคาร อุปกรณ์ การปฏิบัติงาน อุปกรณ์การเรียนรู้ เพื่อใช้กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต

3.4 ทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการที่ผ่านมา เพื่อจัดทำประมาณค่าใช้จ่ายในการขอตั้งงบประมาณและค่าใช้จ่ายล่วงหน้า 3 ปี ของงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบผลงาน และงบรายจ่ายอื่น ที่สอดคล้องกับประเด็นกลยุทธ์ตามแผนพัฒนาการศึกษา และเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้

3.5 จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละ
ผลผลิต

3.6 จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) เป็นรายละเอียด
ของแผนงบประมาณ

3.7 นำเสนอแผนงบประมาณเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นคำขอตังงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีแผนงบประมาณที่ใช้เป็นคำขอตังงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือได้ทราบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ความตั้งใจมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายของคณะกรรมการ
จัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน

5.2 ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำมาใช้ในการจัดทำแผน

5.3 ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ให้ความร่วมมือในส่วนที่เกี่ยวข้อง
เป็นอย่างดี

5.4 ผู้อำนวยการให้แรงเสริมในการทำงานเป็นอย่างดี

6. บทเรียนที่ได้รับ

หากจะจัดทำแผนงบประมาณให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ควรมีการทบทวนแผน
งบประมาณทุกปี อันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก ซึ่งอาจทำให้
ต้องมีการปรับปรุงแผนงบประมาณใหม่ด้วย จึงจะเป็นแผนที่ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 ได้รับงบประมาณอาคารเรียน บ้านพักครู จากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรอื่น ๆ หลายรายการ เช่น
อาคารเรียน อาคารห้องสมุด อาคารเรียนยุวเกษตรกร อาคารสหกรณ์นักเรียน บ่อน้ำบาดาล
พร้อมเครื่องสูบ สนามกีฬามาตรฐาน สระน้ำเพื่อการเกษตร ห้องน้ำนักเรียน อาคารวิชาการ เป็นต้น

7.3 ได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน และอื่น ๆ อีกหลายรายการ

งานที่ 2 งาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการบริหารงบประมาณเพื่อให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาประสบความสำเร็จคือสิ่งที่ต้องมีแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับมาพัฒนาสถานศึกษาในแต่ละปีงบประมาณ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

3.2 ประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นโยบายโรงเรียน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

3.3 แต่ละอนุกรรมการในคณะกรรมการไปประชุมจัดทำโครงการ /กิจกรรม/ งบประมาณการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด

3.4 นำโครงการต่าง ๆ เข้าพิจารณาในคณะกรรมการเพื่อดำเนินการพิจารณาโครงการ/กิจกรรม ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนก่อน

3.5 งานนโยบายและแผน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ได้บริหารจัดการโรงเรียน ในแต่ละปี ทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

5.2 ความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของอนุกรรมการแต่ละฝ่าย/งาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้

5.3 ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องจำเป็นสำหรับใช้ประกอบการจัดทำแผนมีความครบถ้วน

5.4 ผู้บริหารโรงเรียน คือ ทั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ได้เสริมแรงคณะทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

หากจะให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ได้ผลดียิ่งขึ้นต้องจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานด้วยแล้วดำเนินการประชุมชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ จะช่วยให้การปฏิบัติงานตามแผนมีความรวดเร็ว ทันเวลามากขึ้น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับรางวัลหลายรางวัล ทั้งที่เป็นรางวัลของโรงเรียน เช่น รางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน รางวัลผู้อำนวยการ

งานที่ 3 งาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ

1. ความสำคัญ

ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เมื่อโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีเสร็จสมบูรณ์ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว เมื่อจะดำเนินงานในโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือหัวหน้างาน จะต้องเสนอขออนุมัติใช้งบประมาณผ่านงานนโยบายและแผน เพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติจึงจะดำเนินงานโครงการได้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อจัดเสนอขออนุมัติใช้งบประมาณตามงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปี

2) เพื่ออนุมัติให้ใช้งบประมาณตามงาน/โครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2 เป้าหมาย

- 1) เสนอขออนุมัติจากงาน/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) อนุมัติให้ใช้งบประมาณทุกงาน/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ก่อนวันดำเนินงาน 7 วัน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือ หัวหน้างาน ทำบันทึกขอใช้งบประมาณผ่านการรับรู้ของหัวหน้าฝ่ายต้นสังกัด งานนโยบายและแผนงาน ด้วยความเห็นชอบของหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ

3.2 เจ้าหน้าที่งานนโยบายและแผน บันทึกเลขที่หนังสือภายในของฝ่ายอำนวยการ นำเสนอข้อมูลเพื่อยืนยันว่ามีงาน/โครงการนี้อยู่จริงในแผนปฏิบัติการหน้าใด ยอดงบประมาณถูกต้อง แล้วนำเสนอหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ เพื่อให้ความเห็นก่อนเสนอผู้อำนวยการพิจารณา

3.3 ผู้อำนวยการพิจารณาอนุมัติให้ใช้งบประมาณโดยมอบงานพัสดุ หรืองานการเงินและบัญชีดำเนินการร่วมกับผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

งาน/โครงการต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้รับอนุมัติให้ใช้งบประมาณได้ตามจำนวนที่ต้องใช้ตามที่กำหนดไว้ในประมาณการรายจ่ายของงาน/โครงการ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 การใส่ใจในการเสนอขอใช้งบประมาณ ตามกำหนดเวลา

5.2 เจ้าหน้าที่งานนโยบายและแผน มีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบความถูกต้องของแผนงาน/โครงการ และงบประมาณที่ใช้

5.3 หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

6. บทเรียนที่ได้รับ

ข้อเสนอแนะ

6.1 เพื่อไม่ให้เกิดการอนุมัติงบประมาณที่ล่าช้า อาจจะทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามกำหนดการ ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการจะต้องยึดถือกติกาในการเสนอก่อน 7 วันทำการ ที่จะถึงวันดำเนินการ

6.2 เจ้าหน้าที่งานนโยบายและแผน จะต้องมีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบงาน/โครงการ และยอดงบประมาณที่ใช้ไม่ให้เกิดความผิดพลาด

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การดำเนินงาน/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นไปตามเวลาที่กำหนด บรรลุผลตามเป้าหมายเกิดผลลัพธ์ให้โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน และรางวัลต่าง ๆ ของโรงเรียน ของผู้บริหาร ของครู ของนักเรียน

งานที่ 4 งาน การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

1. ความสำคัญ

เมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน แบบ 212 ล/57-ก แต่เมื่อสร้างบนพื้นที่ที่เป็นเนินเขาปรับแต่งที่ดิน จึงตอกเสาเข็มไม่ลง เพื่อใช้งบประมาณที่ได้รับมาให้เกิดประโยชน์ จึงต้องมีการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่เหลือจากการเปลี่ยนรูปแบบอาคารเสาเข็มเป็นอาคารฐานแผ่ โดยนำงบประมาณส่วนต่างไปใช้เทพื้นทำถนนหน้าอาคาร

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อปรับปรุงรูปแบบรายการจากฐานเสาเข็มเป็นฐานแผ่ ในการสร้างอาคารเรียนแบบ 212 ล/57-ก

2) เพื่อขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่เหลือจากการเปลี่ยนฐานเสาเข็มมาเป็นฐานแผ่ มาสร้างถนนหน้าอาคาร

2.2 เป้าหมาย

1) ปรับปรุงรูปแบบกายภาพจากฐานเสาเข็มเป็นฐานแผ่
2) ขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่เหลือจากการเป็นฐานเสาเข็มมาเป็นฐานแผ่มาสร้างถนนหน้าอาคาร

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 เมื่อเริ่มก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 212 ล/57-ก ซึ่งมีฐานเป็นฐานเสาเข็มจากการทดสอบตอกเสาเข็มไม่สามารถตอกลงอันเนื่องมาจากพื้นดินเป็นดินแข็งมาก ไม่เหมาะที่จะตอกเสาเข็ม

3.2 เจ้าหน้าที่พัสดุจึงบันทึกขอเปลี่ยนรูปแบบรายการ จากฐานเสาเข็มเป็นฐานแผ่ ทำให้มีงบประมาณเหลือ

3.3 เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำเรื่องเสนอขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณมาพร้อมกัน นำงบประมาณส่วนที่เหลือจากการรูปแบบรายการมาจัดสร้างถนนหน้าอาคาร โดยเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 โรงเรียนทำเรื่องขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เพื่อพิจารณาอนุมัติ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้ใช้งบประมาณของแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อราชการอย่างแท้จริง อาคารก่อสร้างได้เสร็จสมบูรณ์ และได้ถนนด้านหน้าอาคารอีก 1 เส้น ได้ใช้ประโยชน์ในโรงเรียน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 การดำเนินการที่สอดคล้องกับเวลาที่ใช้ก่อสร้างอาคารเรียน

5.2 การดำเนินการขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณไปใช้ในการก่อสร้างสิ่ง
ดำเนินการควบคู่ไปกับการก่อสร้างอาคารได้

6. บทเรียนที่ได้รับ

ข้อสังเกต

การดำเนินการขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณ สามารถดำเนินการได้ผลดี
เพราะนำงบประมาณไปใช้ในลักษณะงานที่ใกล้เคียงกัน คือ การก่อสร้างเหมือนกัน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณมาสร้างถนนหน้าอาคารสร้างใหม่ ทำให้
อาคารเด่นสวยงามมากขึ้น เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้มาพบเห็นบรรยากาศทัศนวิสัยสวยงาม การใช้งาน
เหมาะสมตรงกับความต้องการ

งานที่ 5 งาน การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

โรงเรียนแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เจ้าหน้าที่รายงาน
ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตามเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่กำหนด

งานที่ 6 งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

1. ความสำคัญ

เมื่อโรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ก็จะจัดทำแผนปฏิบัติประจำปี และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ นำไปเสนอขอความเห็นชอบ
ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจะอนุมัติการใช้จ่าย
งบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน
ซึ่งเมื่อเบิกจ่ายงบประมาณจะต้องมีการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อตรวจสอบและติดตามการใช้งบประมาณ
- 2) เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ

2.2 เป้าหมาย

- 1) ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ
- 2) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 รับทราบกำหนดเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กำหนดให้รายงานผล

3.2 มอบหมายให้เจ้าหน้าที่งานนโยบายและแผนเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบผล เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ และติดตามให้กลุ่ม ฝาย งานในโรงเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานและ ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนผู้รับผิดชอบในกลุ่มฝายงาน ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความรับผิดชอบ ตรงเวลา ประสานการปฏิบัติงานกันดีเป็นย่างดี ทำให้โรงเรียนสามารถ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแบบที่สำนักงานงบประมาณ กำหนด ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกไตรมาสภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำหนด

5. ปัจจัยความสำเร็จ

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมาย และผู้รับผิดชอบรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม ฝาย งาน มีความรับผิดชอบสูงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ ตรงเวลา

6. บทเรียนที่ได้รับ

หากจะให้การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณมีความรวดเร็ว ยิ่งขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดทำ โปรแกรมสำหรับการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณมาให้โรงเรียนใช้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนได้รับความชื่นชมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รายงานผลการใช้ งบประมาณได้สมบูรณ์ รวดเร็ว และเมื่อมีการประเมินรับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทานโรงเรียน ก็ได้รับรางวัล

งานที่ 7 งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

1. ความสำคัญ

ในแผนปฏิบัติการประจำปี แสดงให้เห็นงาน/โครงการที่กลุ่มฝายงานต้องดำเนินการ ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนและอนุมัติให้ใช้งบประมาณ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน การใช้จ่ายงบประมาณในงาน/โครงการจะก่อให้เกิดผลผลิตจากการใช้ งบประมาณ นั่นคือผลผลิตจากงาน/โครงการต่าง ๆ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียน
- 2) เพื่อวิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียน
- 2) วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

3.2 ประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงบทบาทหน้าที่ และวางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียน

3.3 เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่า ในการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน

3.5 จัดทำรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณที่ได้รับมาดำเนินงาน/โครงการ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

คณะกรรมการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณจัดทำรายงานที่แสดงให้เห็นคือ การใช้ผลผลิตจากงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์ต่อราชการโรงเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย/โครงการ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

คณะกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจมุ่งมั่นตามแผนงานที่วางไว้ ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน ทำให้วิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง

6. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ คณะกรรมการดำเนินการได้ครบถ้วน ถูกต้อง แต่ใช้เวลามาก หากจะให้ลดเวลาลง ขอเสนอแนะให้พัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูลให้ใช้เวลาเก็บที่ลดลง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผลผลิตจากงบประมาณจากการดำเนินงาน/โครงการ ของโรงเรียน มีผลที่เกิดขึ้นในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน กิจกรรมนอกห้องเรียน อย่างการเลี้ยงไก่ การเลี้ยงหมู อาหารกลางวัน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน

สังคม มีผู้มาศึกษาทำงานจำนวนมาก โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน เป็นศูนย์การเรียนรู้
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 8 งาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

1. ความสำคัญ

จากการที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นโรงเรียนสาขาและเมื่อตั้งใหม่
ได้เป็นเอกเทศ ก็ยังต้องสร้างอาคาร ปรับปรุงสถานที่เพื่อไว้รับรองครู และนักเรียน ให้มีความพร้อม
ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ในขณะที่ยังงบประมาณจากรัฐบาลไม่เพียงพอ จำเป็นอย่างยิ่งที่
ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน และอีกจากหลาย ๆ ภาคส่วนจะต้องมา
ร่วมด้วยช่วยกันในการสร้าง พัฒนา ให้เป็นโรงเรียนที่มีพัฒนาการขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นสถาบัน
การศึกษาที่มีคุณภาพ ผลิตนักเรียนออกไปอย่างมีคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อระดมทรัพยากรทุกประเภทนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 2) เพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.2 เป้าหมาย

- 1) ระดมทรัพยากรเพื่อสร้างโรงเรียน
- 2) ระดมทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการ
การศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นระบบ

3.2 ศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากร
ทุกประเภทตลอดจนเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุน

3.3 วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนา
สถานศึกษา

3.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนา
การศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส

3.5 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตาม
ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.6 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินหรือทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมกับการระดมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

การระดมทรัพยากรของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เริ่มจากความขาดแคลน ความไม่มี โดย ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ “โรงเรียนต้องไม่ตาย” คือ ท่านนำนักเรียนไปร่วมงานจิตอาสาและงานอื่น ๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่ สหวิทยาเขตสกลราช ขอความร่วมมือมาโดยตลอด เพื่อให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นที่รู้จัก ทำให้เมื่อมีการระดมทุนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี เสมอมา เห็นได้จากการบริหารงบประมาณในสินทรัพย์ของโรงเรียน (อาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ ต่าง ๆ) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ร้อยละ 90 มาจากการระดมทรัพยากรจากภายนอก บที่ได้จาก สพฐ. มีเพียง ร้อยละ 10 เท่านั้น

“หัวใจสำคัญในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา คือความศรัทธา ในผู้บริหาร และบุคลากรของโรงเรียน และเชื่อมั่นในตัวของท่าน ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในเรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต”

การระดมทรัพยากรจากภายนอก มีดังนี้

1. อสังหาริมทรัพย์

1) อาคารมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) : อาคารเรียน 212 สร้าง 2550 โดยมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) เป็นผู้บริจาค โดยบริจาคเป็นอาคารเรียน ทางผู้บริจาคมดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมด

2) อาคารสหกรณ์ สร้าง 2552 โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร เป็นผู้บริจาค โดยบริจาคเป็นเงินสด “ระบุเป็นเงินบริจาคอย่างมีวัตถุประสงค์” ให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ทางโรงเรียนต้องดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบการใช้เงินที่กรมบัญชีกลาง กำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (E-GP)

3) อาคารอเนกประสงค์หอประชุม สร้าง 2557 เป็นงบประมาณระหว่างภายนอก และงบจาก สพฐ.และงบจากโครงการ กพด. งบจากบุคคลภายนอก (เงินผ้าป่า) ในส่วนของงบจาก สพฐ.และงบจากโครงการ กำหนดให้ ทางโรงเรียนต้องดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบ การใช้เงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ (E-GP)

4) อาคารหอสมุด สร้าง 2552 เป็นงบประมาณระหว่างภายนอก และ งบจาก สพฐ. งบจากบุคคลภายนอก (คุณประสิทธิ์ คุณสุนิสา) บริจาคเป็นตัวอาคาร ในส่วนของงบจาก สพฐ. ได้งบประมาณมาต่อเติม โดยกำหนดให้ทางโรงเรียนต้องดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบการใช้เงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (E-GP)

5) รั้วคอนกรีตสร้าง 2552 ได้รับบริจาคจากกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)

6) ถังเก็บน้ำหอส่องน้ำ (ประปา ร.ร.) สร้าง 2549 โดยได้รับบริจาคจาก กรมชลประทาน จังหวัดสกลนคร โดยกรมชลประทานจังหวัดสกลนคร เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ถังเก็บน้ำ หอส่องน้ำทั้งหมด และส่งมอบให้ทางโรงเรียนเมื่อก่อสร้างเสร็จ

2. ข้าว โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีขอรับบริจาคข้าวสารจากบุคคลภายนอก โดยมี พระเทพญาณวิเศษ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร รักษาการเจ้าอาวาสวัดพระยายัง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นแกนนำในการจัดหาผู้บริจาคข้าวสาร โดยคุณสุนิสา บริจาคข้าวสารให้ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในปี 2562 จำนวน 330 ถุง ๆ ละ 25 กิโลกรัม เพื่อใช้ในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน และแบ่งปันกับโรงเรียนประถมศึกษาในเครือข่าย เป็นประจำทุกปี

3. ทุนการศึกษา มีดังนี้

1) ทุนการศึกษา ประจำปี มอบในวันไหว้ครู ทุนไม่ต่อเนื่อง ประมาณปีละ 150,000 บาท/ปี

- ระดมทุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคคลภายนอก โดยในการระดมทุนการศึกษา จากบุคคลภายนอกมีทีมงานจัดหาเงินบริจาค คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานครูแนะแนว และคณะครูทุกคน

2) ทุนต่อเนื่อง

2.1 ทุนญี่ปุ่น จำนวน 10 ทุน ๆ ละ 2,000 บาท/เดือน ระดับ ม.4-6 พิจารณาตั้งแต่ ม.4 ได้ต่อเนื่องถึง ม.6 โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อดังนี้

1. ตั้งใจเรียน
2. ขยัน
3. พร้อมศึกษาต่อ
4. การช่วยเหลือโรงเรียน จิตอาสา

ทุนญี่ปุ่น โดยบริจาคอย่างมีวัตถุประสงค์ 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จัดซื้อครุภัณฑ์ของห้องสมุด เป็นเงิน 30,000 บาท ปี 2559
2. จัดซื้อสื่อทางภาษาต่างประเทศ เป็นเงิน 50,000 บาท ปี 2561

2.2. ทุนราชานุเคราะห์ เป็นทุนระดับปริญญาตรี จำนวน 5 ทุน ๆ ละ 40,000 บาท/ปี พิจารณาจากนักเรียนที่ได้ทุนญี่ปุ่น

2.3. ทุนเฉลิมราชกุมารี ทุนละ 18,000 บาท/ปี พิจารณาระดับ ม.4-6 ต่อเนื่อง ม.4-6 ส่งต่อถึงระดับปริญญาตรี ปัจจุบัน มี 2 ทุน คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน

2.4. ทุน มทส เป็นทุนระดับปริญญาตรี ปัจจุบันมีรายละเอียดดังนี้

- รุ่น 9 จำนวน 2 ทุน
- รุ่น 10 จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.5)
- รุ่น 11 จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.4)

2.5. ทุนโตโยต้า จำนวน 2 ทุน ๆ ละ 10,000 บาท/ปี ระดับ ม.4-6 ต่อเนื่อง

- จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.6)
- จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.5)

5. ปัจจัยความสำเร็จ

- 1) ความมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) เครือข่ายเอกชน เครือข่ายราชการ
- 3) บารมีของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

6. บทเรียนที่ได้รับ

ความตั้งใจ มุ่งมั่น ศรัทธา ในการที่จะทำสิ่งใดให้เกิดขึ้น ด้วยความร่วมมือร่วมใจ จะเกิดความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

มีผู้สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในรูปแบบของอสังหาริมทรัพย์ เงิน ความช่วยเหลือ จนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน

งานที่ 9 งาน การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาพัฒนาเยาวชน

1. ความสำคัญ

นักเรียนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาบารมีมีฐานะทางบ้านที่ค่อนข้างยากจน และลำบากต่อการเดินทางมาเรียน จึงเกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการดูแล จัดรายการรถยนต์รับส่ง โดยแบ่งสัดส่วนค่าใช้จ่ายเป็นค่าโดยสาร สัดส่วน 50 : 50 ซึ่งมีนักเรียน จำนวนหนึ่งที่ได้รับทุนการศึกษาแบบให้เปล่าทั้งทุนระยะสั้น และทุนต่อเนื่องจนศึกษาจบปริญญาตรี แต่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอีกส่วนหนึ่งได้ดำรงชีพด้วยการกู้เงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา ที่รัฐบาลจัดให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพกู้เพื่อดำรงชีพและ ศึกษาหาความรู้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อดำเนินการให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้กู้ยืมเงินจากกองทุน เพื่อการศึกษา

2.2 เป้าหมาย

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนมอบหมายให้ครูแนะแนวรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับ กองทุนเพื่อการศึกษา

3.2 ครูแนะแนวศึกษาระเบียบเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษาให้มีความเข้าใจ

3.3 ครูแนะแนวประชุมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชี้แจงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา

3.4 ครูแนะแนวสำรวจความต้องการของนักเรียนช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.5 ครูแนะแนวแจกแบบสัญญากู้เงินให้แก่นักเรียนที่ได้รับการพิจารณาให้กู้ได้

3.6 ผู้เกี่ยวข้องลงชื่อในแบบสัญญากู้เงิน

3.7 ครูแนะแนวรวบรวมแบบสัญญากู้เงิน ตรวจสอบความถูกต้อง เสนอผู้อำนวยการ เพื่อลงนาม

3.8 นำส่งสัญญาที่สมบูรณ์แล้วส่งธนาคารกรุงไทยดำเนินการต่อไป

3.9 ครูแนะแนวแนะนำความรับผิดชอบต่อเงินกู้เมื่อได้รับเงินมาใช้และการชดเชยคืน

3.10 ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลดำเนินงานต่อผู้อำนวยการ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา ได้รับการให้กู้ยืมทุกคน ซึ่งเมื่อได้รับโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย ทุกคนก็ใช้จ่ายด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ ไม่ฟุ่มเฟือย มัธยัสถ์ ใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็นจริง เท่านั้น เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนที่กู้ยืมเงิน สามารถดำรงชีพและศึกษาเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

5. ปัจจัยความสำเร็จ

บุคคลที่ทำให้การกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษาของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสำเร็จเรียบร้อยได้กู้ยืมทุกคนที่มีความต้องการ เป็นเพราะความรับผิดชอบของครูแนะแนว ความรับผิดชอบของตัวนักเรียนโดยการประสานความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ค้ำประกันที่ยินยอมช่วยเหลือผู้ค้ำประกัน

6. บทเรียนที่ได้รับ

สิ่งที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ยื่นกู้ยืม จะได้อนุมัติให้กู้ยืมทุกคน แต่ก็ใช้เวลาในการปรับปรุงแก้ไขแบบสัญญาไม่ถูกต้องในครั้งเดียว ต้องแก้ไข จึงทำให้เสียเวลา หากจะต้องดำเนินการเร็วกว่านี้ ในการเขียนแบบสัญญาจะต้องเขียนด้วยความตั้งใจอย่างรอบคอบ จะได้ไม่ต้องแก้ไขบ่อยจนทำให้เสียเวลา

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับการชื่นชมจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาว่าโรงเรียนดำเนินการได้ดี นักเรียนที่กู้ยืมไม่สร้างปัญหาใด ๆ

งานที่ 10 งาน การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ทรัพยากรเพื่อการศึกษาพัฒนาโรงเรียน

1. ความสำคัญ

ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อไว้บริการครูและนักเรียนตลอดจนชุมชนท้องถิ่น ในทางกลับกันจะต้องมีข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ออกไปศึกษาเรียนรู้ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดการให้มีสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน พร้อมทั้งจะไว้บริการเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคคลทั่วไป จึงเกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษาและบริการชุมชน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดทำรายการทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนเป็นสารสนเทศ พร้อมที่จะให้บริการบุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน
- 2) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีสารสนเทศรายการทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน พร้อมให้บริการ
- 2) มีผู้ใช้ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 มอบหมายให้งานห้องสมุดรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ

3.2 วางระบบในการกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้ทรัพยากรร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ตลอดจนบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

3.3 กระตุ้นให้บุคคลในโรงเรียนใช้ทรัพยากรที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลในชุมชน

3.4 ประสานความร่วมมือ ขอรับการสนับสนุนในการใช้หรือจัดให้มีทั้งทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรบุคคลที่เป็นภูมิปัญญา ที่ใช้สนับสนุนการจัดการศึกษา

3.5 จัดให้มีการเชิดชูเกียรติองค์กร บุคคล หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่สนับสนุนส่งเสริมให้มีทรัพยากรหรือใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีข้อมูลแหล่งเรียนรู้ที่เป็นระบบ ทั้งข้อมูลที่เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและภายนอก มีบุคลากรทั้งภายในและในชุมชนมาใช้ประโยชน์ ตัวอย่าง แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่บุคคลทั้งภายในและภายนอกมาเรียนรู้มากที่สุด คือ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วยฐานการเรียนรู้ การเลี้ยงปลาที่จัดบ่อใหญ่ควบคู่กับการเลี้ยงหมู มูลหมูเป็นอาหารปลาในบ่อ การเลี้ยงแบบปล่อยภายในบริเวณ ทุกวันเด็กนักเรียนจะต้องเดินเก็บไข่ได้ การปลูกผักสารพัดชนิด การทำก๊าซจากมูลหมูและอีกหลายรายการ นักเรียนได้เรียนรู้ทุกวัน ผู้มาศึกษาดูงานได้เรียนรู้ บางคนสามารถนำไปปรับใช้ที่บ้านของตนเองได้ ในส่วนงานแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน

ครูผู้สอนจะนำมาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ เช่นวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาชีววิทยา ได้พานักเรียนไปศึกษาเรียนรู้ในบริเวณสวนป่าใกล้โรงเรียน และการดำรงรักษาการทอดผ้า

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ในการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ผู้ที่ใช้แหล่งเรียนรู้ก็คือครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้มาศึกษาดูงาน ทุกคนมุ่งมั่นที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ เพราะเป็นแหล่งที่เกิดประโยชน์จริง นำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้จริง ซึ่งมีการบูรณาการเชื่อมโยงไปถึงการจัดระบบสหกรณ์นักเรียนและการจัดโครงการอาหารกลางวันของนักเรียน เป็นประโยชน์เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากบุคคล องค์กร ส่วนราชการ เอกชน ด้วยความร่วมมือประสานงานจากผู้อำนวยการ และความศรัทธามีต่อโรงเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนของครู นักเรียน ผู้ศึกษาดูงาน ส่วนใหญ่จะนำไปปรับใช้ที่บ้านของตนเองด้วย ที่น่าสนใจมากคือนักเรียนนำไปปรึกษาให้ผู้ปกครองทำที่บ้านเพื่อการดำรงชีพที่ดีขึ้น ผู้มาศึกษาดูงาน ได้ศึกษาเรียนรู้แล้วนำไปปรับใช้ที่บ้านของตนเองเช่นกัน หากมีพื้นที่ดำเนินการมากกว่านี้ควรมีสัดส่วนเดียวกัน โรงเรียนที่มีพื้นที่เหมาะสมควรส่งครูนักเรียน มาศึกษาดูงาน นำไปปรับใช้ในโรงเรียนต่อไป

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

มีผู้มาศึกษาดูงานมากมายหลายคณะ เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับรางวัลสหกรณ์นักเรียนต้นแบบ มีระบบการจัดการอาหารกลางวันที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน

งานที่ 11 งาน การวางแผนพัสดุ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : วางแผนพัสดุดีมีผู้สนับสนุน

1. ความสำคัญ

ในกระบวนการวางแผนงบประมาณ จะต้องมีการวางแผนพัสดุ โดยฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง จะเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ซึ่งผู้ที่ต้องการใช้พัสดุจะเป็นผู้จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ เช่น ปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ รูปแบบรายการ ระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ ซึ่งจะเป็นไปตามแผนประจำปี ก็ต้องดูจากรายการที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แล้วพิจารณาความเหมาะสมว่าควรซื้อ ควรเช่า หรือจัดทำเอง แผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของโรงเรียน จะต้องส่งไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจัดทำภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อวางแผนการจัดหาพัสดุให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ต้องการใช้พัสดุ ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) เพื่อวางแผนการจัดหาพัสดุให้เป็นไปตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.2 เป้าหมาย

มีแผนการจัดหาพัสดุตามความต้องการของผู้ต้องการใช้พัสดุทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง 1 ปี และ 3 ปี ตามลำดับ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 หลังจากแผนงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปี ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/งานพัสดุจะต้องเตรียมความพร้อมในการจัดหาพัสดุ เพื่อให้ได้มาทันกับความต้องการ

3.2 วิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งพัสดุ ต้องดูความเหมาะสม เช่น การจัดซื้อ จัดจ้าง เช่า หรือจัดทำเอง

3.3 ในกรณีที่พัสดุที่จะได้มาจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องดำเนินการตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติ

3.4 การจัดหาพัสดุที่ได้จากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องทำเรื่องผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวางแผนพัสดุของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะมีความพิเศษที่จะได้รับการดูแลจัดสรรงบประมาณมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนทุกคน ในบางกรณีก็จะได้รับพระเมตตาอนุเคราะห์โดยนำเงินหรือเจตนาอันบริสุทธิ์ของผู้บริจาค มาร่วมสร้างพัฒนาอาคารสถานที่ สร้างอาคารต่าง ๆ บริจาคข้าวสาร สิ่งของที่จำเป็น ทำให้ไม่ต้องรอเวลานาน เพื่อการพัฒนา ทำให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม อย่างตอนเริ่มตั้งโรงเรียนมีงบประมาณน้อย อาศัยบารมีของท่านผู้อำนวยการ ไปขอรับบริจาคโต๊ะ เก้าอี้ จากโรงเรียนในเมือง นำมาช่วยกันซ่อมบำรุงให้ใช้งานได้ดี เกิดจากความสามัคคีของครูและนักเรียนช่วยกันซ่อมบำรุง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารวางกรอบการพัฒนาโรงเรียนได้ชัดเจน วางวิสัยทัศน์ไว้ดี ทุกคนเห็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียน

5.2 ผู้สนับสนุนทั้งในระดับชุมชน องค์กรของรัฐ เอกชน ท้องถิ่น ปรารถนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา ด้วยต้องการที่จะทำงานถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

5.3 ความเชื่อถือศรัทธาในความมุ่งมั่นสร้างโรงเรียน ความซื่อสัตย์สุจริต

6. บทเรียนที่ได้รับ

การวางแผนจัดหาพัสดุที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา นักเรียน และแผนปฏิบัติการประจำปี พัสดุนั้นใหญ่มักจะได้มาด้วยการซื้อ การจ้าง การเช่า การจัดทำเอง แต่ในส่วนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี พัสดุนั้นมากจะได้มาจาก การบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาต่อใต้ฝ่าพระบาทสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่จะร่วมกันพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารฯ และ ความเชื่อมั่นศรัทธาในกาบริหารโรงเรียนของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับบริจาคอาคารเรียน อาคารห้องสมุด อาคารวิชาการ อาคารโรงอาหารหอประชุม อาคารสหกรณ์นักเรียน รั้วคอนกรีต หอส่งน้ำประปา โรงเรียน ข้าวสาร พันธุ์หมู พันธุ์พืช พันธุ์ไก่ไข่ เป็นต้น

งานที่ 12 งาน การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อสนองต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : กำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร

1. ความสำคัญ

ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ความต้องการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ที่ต้องมีไว้บริการครูและนักเรียน เป็นห้องปฏิบัติงาน เป็นห้องเรียนรู้ การจะมีสิ่งดังกล่าวได้จะต้องเสนอขอของบประมาณต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องมีการกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หากเป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณ ให้กำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะได้ โดยพิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะ เพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ
- 2) เพื่อกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะ ตามมาตรฐานหรือตามความต้องการ ในกรณีใช้เงินนอกงบประมาณ

2.2 เป้าหมาย

- 1) กำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะ เพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณการก่อสร้างอาคารเรียน ซั้วรถยนต์ใช้ส่วนกลาง รั้วคอนกรีต อาคารอเนกประสงค์หอประชุม
- 2) กำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะตามมาตรฐานความต้องการ ในการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารห้องสมุด อาคารสหกรณ์ อาคารวิชาการ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ จบการศึกษา ปวส.ก่อสร้าง จึงมีความเชี่ยวชาญในการวางผังจัดวางอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่ของโรงเรียน โดยจัดพื้นที่ในโรงเรียน ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนของสถานที่เรียน สถานที่เกษตร สถานที่นันทนาการ แล้ววางแผนจัดอาคารเรียนหลัก อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องลงไปในพื้นที่ที่กำหนด

3.2 เสนอขอตั้งงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน รั้วคอนกรีต อาคารอเนกประสงค์ หอประชุม รถยนต์ใช้ส่วนกลาง โดยใช้รูปแบบรายการ และคุณลักษณะเฉพาะที่เป็นมาตรฐานกลาง อยู่แล้ว ที่สำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ในการเสนอรูปแบบรายการสร้างอาคารเรียนที่เป็นเงินนอกงบประมาณ ใช้รูปแบบรายการที่เป็นมาตรฐาน เจ้าของเงินจัดการเรื่องการก่อสร้างเอง บริจาคอาคารให้โรงเรียน อาหารห้องสมุด อาคารสหกรณ์ อาคารวิชาการ ออกแบบรายการตามความต้องการของเจ้าของเงินบริจาค ให้มีความเหมาะสม โปร่งใส ยุติธรรม

3.4 การจัดวางอาคารสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ กำหนดผังไว้ ภาพรวมของผังอาคารจึงมีความเหมาะสม สวยงาม สะอาด เป็นระบบ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

รูปแบบรายการและคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในโรงเรียน ตลอดถึงครุภัณฑ์ มีมาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด หรือในกรณีของเงินนอกงบประมาณ ก็มีรูปแบบรายการที่มีมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของผู้บริจาค มีความโปร่งใสในการก่อสร้างหรือจัดหา เกิดประโยชน์ต่อราชการอย่างแท้จริง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การกำหนดผังการวางรูปแบบอาคารต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน เกิดจากแนวคิด วิสัยทัศน์ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่กำหนดให้มี 3 ส่วน คือ พื้นที่สำหรับอาคารเรียน พื้นที่สำหรับการเกษตรกรรม พื้นที่สำหรับนันทนาการ จึงนำมาซึ่งการจัดวาง ผังอาคารลงพื้นที่อย่างเป็นระบบตามผังที่วางไว้ โดยมีรูปแบบรายการที่เหมาะสม คุณลักษณะ เฉพาะที่ต้องการ เกิดประโยชน์ต่อราชการ

6. บทเรียนที่ได้รับ

เพื่อไม่ให้ผิดระเบียบ กฎหมาย หากเป็นเงินงบประมาณก็ใช้รูปแบบรายการที่เป็น มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่หากเป็นเงินนอกงบประมาณ จะใช้ รูปแบบรายการที่เป็นมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกำหนดขึ้นใหม่ ที่มีวิศวกรรับรองในความถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย และโปร่งใสในการก่อสร้าง เป็นประโยชน์ ต่อราชการ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับการชื่นชมโดยทั่วไปของผู้พบเห็น เกี่ยวกับการจัดวางรูปแบบอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่ของโรงเรียน จึงดูสวยงาม สบายตาสบายใจ มีความ สะอาด เป็นระเบียบ อาคารต่าง ๆ มีความเหมาะสม มีผู้สนับสนุนการก่อสร้างอาคารให้ใช้ประโยชน์ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น อาคารเรียน อาคารห้องสมุด อาคารสหกรณ์ อาคารวิชาการ อาคารอเนกประสงค์หอประชุม

งานที่ 13 งาน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดให้มีการจัดข้อมูลของผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เข้าแฟ้ม เก็บไว้ใช้เมื่อต้องการ

งานที่ 14 งาน การจัดหาพัสดุ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดหาพัสดุโดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ ของส่วนราชการ และคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนการจัดทำพัสดุ ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้สถานศึกษา รับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533

งานที่ 15 งาน การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : วินัยดีพัสดุกงทน

1. ความสำคัญ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่งานพัสดุของโรงเรียน มีหน้าที่ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ ที่จัดหามาได้ โดยต้องจัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ทั้งที่ได้มาด้วยการจัดหา หรือการรับบริจาค ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน จัดให้มีการตรวจสอบพัสดุประจำปี เพื่อให้ทราบว่าพัสดุใดยังใช้ได้ พักชำรุดเสื่อมสภาพ ต้องจำหน่ายออกจากระบบ หากเป็นพัสดุที่เป็นที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาค หรือเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อควบคุมดูแล บำรุงรักษาพัสดุ ให้พร้อมใช้งาน
- 2) เพื่อจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพออกจากระบบ

2.2 เป้าหมาย

- 1) มีพัสดุที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
- 2) ไม่มีพัสดุชำรุดเสื่อมสภาพอยู่ในระบบ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 เมื่อโรงเรียนได้รับพัสดุมาด้วยการจัดหาหรือรับบริจาค ก็ให้ทำบัญชีทรัพย์สิน และบัญชีวัสดุ

3.2 หากพัสดุที่ได้มาเป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างจากเงินงบประมาณ ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ในส่วนที่ได้มาด้วยการรับบริจาคและรายได้สถานศึกษา ก็ได้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

3.3 มีการควบคุมพัสดุให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยการสร้างวินัยให้ครู บุคลากร นักเรียน ใช้พัสดุอย่างระมัดระวัง ประหยัด ให้มองเป็นของสาธารณะที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษา มีการกำหนดชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบในพัสดุแต่ละอย่างว่าใครรับผิดชอบ เช่น การเขียนชื่อนักเรียนที่โต๊ะ เก้าอี้ ให้นักเรียนนั่งประจำ จึงไม่มีการขีดเขียน แม้แต่ในห้องเรียนก็ไม่มีรอยขีดเขียนหรือทำลาย เพราะถือว่าการทำลายสิ่งของสาธารณะมีโทษหนัก การใช้ห้องน้ำห้องส้วมก็จัดเวรนักเรียนดูแลกันเอง เพราะโรงเรียนนี้มีนักการภารโรงเพียงคนเดียว พักต่าง ๆ ในโรงเรียน เน้นใครใช้คนนั้นดูแล วางระบบไว้อย่างนี้ ไม่ว่าครู นักเรียน จึงเกิดความรัก ทะนุถนอม สิ่งของต่าง ๆ ทุกคนจึงมีส่วนในการดูแล ใช้ บำรุงรักษา มองเห็นความสำคัญ ไม่ทำลายทรัพย์สินต่าง ๆ ของโรงเรียน จึงใช้ได้ทนทาน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกคนและราชการ

3.4 ในการตรวจสอบพัสดุประจำปี เพื่อจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพ ใช้งานไม่ได้ แต่ละปีจึงมีน้อยมาก

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ที่เป็นปัจจุบัน เพราะเจ้าหน้าที่พัสดุที่รับผิดชอบดำเนินการได้ตรงเวลา ได้ทรัพย์สินและวัสดุมาคลังบัญชี โดยไม่ใช้เวลานาน ทุกสิ้นปีงบประมาณก็ได้ให้มีการตรวจสอบพัสดุ พสดุใดที่ชำรุดเสื่อมสภาพก็จำหน่ายออกจากบัญชี แต่ละปีมีรายการจำหน่ายพัสดุน้อยมาก หรือบางปีไม่มีเลย อันเนื่องมาจากท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ได้สร้างวินัย สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในใจครู ในใจนักเรียนทุกคน ด้วยเทคนิควิธีการตั้งแต่ควบคุม จนกระทั่งกลายเป็นวินัย เกิดจิตสำนึก รัก ห่วงแหน ใส่ใจดูแล ใช้อย่างระมัดระวัง มีความรู้สึกความเป็นเจ้าของโรงเรียน ทุกคนในโรงเรียนรักกัน ทุกคนในโรงเรียนรักโรงเรียน จึงเกิดเป็นอัตลักษณ์โรงเรียนที่ว่า วินัยดี บนวิถีความพอเพียง อันเนื่องมาจากคำกล่าวของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่ว่า “การสร้างวินัยเด็ก ครูต้องเป็นแบบอย่าง”

อาคารต่าง ๆ ในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ส่วนใหญ่จะเป็นกรรมสิทธิ์ของโรงเรียน เพราะอาคารส่วนใหญ่ได้มาจากการรับบริจาค จะมีอาคารเรียนหลังที่สร้างเสร็จหลังสุดได้มาด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความตั้งใจมุ่งมั่นของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่หาวิธีการควบคุมความประพฤติของครู ของนักเรียน จนเกิดเป็นวินัย เกิดจิตสำนึก ทุกคนจึงมองทรัพย์สินต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นของสาธารณะที่ต้องช่วยกันดูแล ห่วงแหน ไม่ทำลาย ดูแลให้อยู่ในสภาพใช้งานได้คืออยู่เสมอ

ในส่วนของเจ้าหน้าที่พัสดุผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีทรัพย์สินบัญชีพัสดุ ขึ้นทะเบียนราชพัสดุ ขึ้นทะเบียนกรรมสิทธิ์ ก็มีความรับผิดชอบ ตรงเวลา จึงทำให้มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

6. บทเรียนที่ได้รับ

หากผู้อำนวยการและท่านใดจะนำวิธีการนี้ไปใช้ในโรงเรียนของตน ก็ต้องมีความตั้งใจ มุ่งมั่นอย่างสูงยิ่ง เพราะจากการสังเกต วิเคราะห์ความสำเร็จในการสร้างวินัยให้กับครู นักเรียน ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ มีวินัยในตนเองสูง เนื่องจากเป็นครูฝึกทหารมาก่อน นำวินัยทหารมาใช้กับครู นักเรียน ประกอบกับบุคลิกภาพของท่านผู้อำนวยการ นำเกรงขามแต่ใจดี ถือหน้ำที่ความรับผิดชอบเป็นหลักสำคัญ ทุกคนต้องรู้หน้าที่ ทำหน้าที่ มีผู้กำกับติดตามตัวท่านผู้อำนวยการจะกำกับติดตามครู ครูจะกำกับติดตามนักเรียน ครูอาวุโสจะได้รับความไว้วางใจจากท่านผู้อำนวยการให้เป็นหัวหน้าฝ่าย กำกับงานในฝ่าย และดูแลครูใหม่ ๆ นับถือกันด้วยความอาวุโสที่อายุและตำแหน่ง

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่พัฒนาการขึ้นมาเป็นโรงเรียนขนาดกลางต้น ๆ ด้วยการสร้างวินัยครู วินัยนักเรียน ก่อนอื่นใด เมื่อทุกคนมีใจเป็นหนึ่งเดียว การพัฒนาโรงเรียนจึงมีผลอย่างก้าวกระโดดอย่างทุกวันนี้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

จากวิธีคิดวิธีทำของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ เริ่มจากความคิดที่ว่า “วินัยนำ วิชาการตาม” จึงมาสู่ “การสร้างวินัยเด็ก ครูต้องเป็นแบบอย่าง” ได้นำมาสู่การมีวินัยของครู วินัยของเด็ก ทุกคนเกิดจิตสาธารณะ ช่วยกันดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน ใช้อย่างทะนุถนอม ระมัดระวัง สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นที่พบเห็นของผู้ปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน จึงเกิดความศรัทธา เชื่อถือโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

งานที่ 16 งาน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ทรัพย์สินเป็นกัลยาณมิตร

1. ความสำคัญ

ทรัพย์สินส่วนใหญ่ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้มาจากการรับบริจาคจากบุคคล ภาครัฐ ภาคเอกชน ส่วนท้องถิ่น ที่บริจาคมาร่วมบุญภายใต้ร่มพระบารมีของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปถัมภ์ โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และความเชื่อมั่นศรัทธา ในความมุ่งมั่นตั้งใจบริหารจัดการให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ที่มีความตั้งใจและบอกครูว่า “ให้ทำงานหนักเป็น 3 เท่าของโรงเรียนอื่น” ซึ่งก็ได้ผลเป็นอย่างดี จากพระบารมีและความมุ่งมั่นดังกล่าว ทำให้ความศรัทธามุ่งมาสู่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

เมื่อมีทรัพย์สินมากมายที่ได้รับบริจาคมา ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ก็มีแนวคิดที่จะเปิดบ้านให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นสถานที่ทำกิจกรรมร่วมกันของโรงเรียนประถมศึกษา ของคนในชุมชนของผู้มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี
- 2) เพื่อสร้างเครือข่ายพัฒนาโรงเรียนอย่างกัลยาณมิตร

2.2 เป้าหมาย

- 1) โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งใช้ประโยชน์ของชุมชน สังคม ท้องถิ่น ทั้งใกล้และไกล
- 2) โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีเครือข่ายร่วมพัฒนามากยิ่งขึ้น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 สสำรวจทรัพยากรสินต่าง ๆ ของโรงเรียนว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งใช้ประโยชน์ของบุคคลในชุมชน สถานศึกษาในชุมชน สังคมใกล้เคียงและห่างไกล

3.2 ประกาศข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน ผ่านระบบเทคโนโลยี ที่ทันสมัยในปัจจุบัน

3.3 มอบหมายให้มีครูผู้รับผิดชอบดูแลประสานงานการใช้ประโยชน์หรือเรียนรู้ โดยมีนักเรียนเป็นผู้ร่วมด้วยเสมอ เพื่อเป็นการเปิดบ้าน ที่มีเจ้าบ้านที่เต็มใจต้อนรับ และได้ใจผู้มาเยือน

3.4 บางกิจกรรมครูบุคลากรนักเรียนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จะต้องออกไปในชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อนำองค์ความรู้หรือทรัพย์สินที่มีไปให้ชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา

3.5 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นกัลยาณมิตรของโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งอำเภอภูพาน พี่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ เช่น พี่นำข่าวสารไปแจกให้โรงเรียนประถมศึกษา นำครูและนักเรียนไปจัดค่ายพัฒนานักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อจบประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษา มาเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ นำแนวคิดเปิดบ้านมาใช้ในหลายรูปแบบวิธีการ เช่น ให้เข้ามาศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาใช้สนามกีฬา เข้ามาใช้หอประชุมจัดงาน แจกข่าวสารไปเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา จัดครูและนักเรียนไปจัดค่ายพัฒนานักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ให้ผู้ปกครองมาเรียนรู้ไปดำเนินการต่อที่บ้าน การให้บริการชุมชนท้องถิ่นทุกรูปแบบที่มีศักยภาพ จากคำสั่งของผู้บริหาร ครู นักเรียน โดยเฉพาะการนำกำลังนักศึกษาวิชาทหารออกไปช่วยงานจิตอาสาต่าง ๆ

แนวคิดเปิดบ้านใช้ทรัพย์สินและทรัพยากรบุคคลของโรงเรียนเพื่อผู้อื่นของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีเครือข่ายกัลยาณมิตรจำนวนมาก ที่มาสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงทำให้มีจำนวนนักเรียนมาเข้าเรียนจำนวนมากขึ้น มีครูจำนวนมากขึ้น โรงเรียนพัฒนาขึ้นต่อเนื่องอย่างก้าวกระโดดเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา โดยทั่วไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ความมีวิสัยทัศน์ ตั้งใจ มุ่งมั่น ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่มีนโยบายเปิดบ้านประสานมิตร สร้างจิตอาสา พัฒนาชุมชน

5.2 ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน คนงาน ที่พร้อมต้อนรับให้บริการอย่างเต็มอหิทยาศัยแห่งความเป็นมิตรกับทุกคน ที่มาเยือนโรงเรียน

5.3 ความเชื่อถือศรัทธาต่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ที่มีผลงาน การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดอย่างต่อเนื่อง มีรางวัลจำนวนมากหลายรายการทั้งของผู้บริหาร ครู นักเรียน และภาพรวมของโรงเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การบริหารทรัพย์สินของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี โดยท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ไม่ได้มุ่งเน้นจัดการรายได้สถานศึกษา แต่มุ่งแสวงหากัลยาณมิตร ด้วยจิตสาคคี สร้างความดีแก่กันและกัน ช่วยกันพัฒนาและกัน หากท่านผู้อำนวยการท่านอื่น จะนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้ก็คงจะทำได้ แต่คุณสมบัติและบุคลิกภาพของผู้อำนวยการน่าจะเป็นปัจจัย สำคัญในความสำเร็จ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีผู้มาเยี่ยมชม ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ จำนวนหลายคณะทุกปี สนามกีฬาใช้จัดแข่งขันกีฬาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยตลอด หอประชุม มีผู้มาขอใช้อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามาใช้ห้องประชุมเพื่อการประชุม กลุ่มโรงเรียนทุกเดือน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่งนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีเพิ่มขึ้นทุกปี

งานที่ 17 งาน การเบิกเงินจากคลัง

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ยื่นหลักฐานการขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ดำเนินการในการเบิกเงินจากคลัง

งานที่ 18 งาน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินและจ่ายเงินตามระเบียบ ที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ในหน้าที่ของ อำเภอละโวหาร พ.ศ. 2520 โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดวิธีการปฏิบัติเพิ่มเติมได้ตาม ความเหมาะสม แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบดังกล่าว เกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน ปฏิบัติตาม ระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังในส่วนของ ราชการ พ.ศ. 2520 โดยอนุโลม

งานที่ 19 งาน การนำเงินส่งคลัง

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี นำเงินส่งคลังโดยส่งผ่านไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและ การนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. 2520 ในกรณีนำส่งเป็นเงินสดได้แต่งตั้ง คณะกรรมการนำส่งเงินด้วย

งานที่ 20 งาน การจัดทำบัญชีการเงิน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่กำหนดไว้ใน คู่มือการบัญชีหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 และตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544

งานที่ 21 งาน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินตามที่ กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 และตามระบบการควบคุมการเงิน ของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544

ในส่วนของการจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ได้ดำเนินการตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการนำรายได้สถานศึกษา ไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

งานที่ 22 งาน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จัดทำแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงาน ตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 และตามระบบการควบคุม การเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544

1.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล

กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กำหนดภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนด้านการบริหาร งานบุคคลไว้ทั้งหมด 20 งาน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
1. การวางแผนอัตรากำลัง	1) วางแผนที่มีครูทำงาน
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	-
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	1) สรรหาและบรรจุแต่งตั้งครูอัตราจ้าง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1) ครูย้ายและครูเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน	1) เลื่อนเงินเดือนครูมีความสุข
6. การลาทุกประเภท	-
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน	1) ประเมินผลงานเพื่อการพัฒนา
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ	1) ครูไม่ทำหน้าที่อย่างนี้ต้องคุยกัน
9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	-
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ	-
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์	-
12. การออกจากราชการ	-
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ	1) ทะเบียนประวัติชัดเจนใช้งานได้ดี
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์	1) เครื่องราชอิสริยาภรณ์สร้างความสุขใจ
15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1) ส่งเสริมครูสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ	1) ส่งเสริมเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	1) ครูคุณภาพสู่นักเรียนคุณภาพ

ตารางที่ 8 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	1) สร้างวินัยครูสู่นักเรียน
19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต	-
20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้น	1) พัฒนาครูสู่การสร้างงานให้มีคุณภาพ

จากตารางที่ 8 สามารถอธิบายรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล ได้ดังนี้

งานที่ 1 งาน การวางแผนอัตรากำลัง

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : วางแผนที่มีครูทำงาน

1. ความสำคัญ

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมีความสำคัญยิ่ง เพราะจำนวนครูขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน จำนวนนักเรียนน้อย จำนวนครูก็จะน้อย ในทางกลับกันหากมีจำนวนนักเรียนมาก ก็จะมีจำนวนครูมากเช่นกัน ดังนั้น การวางแผนอัตรากำลังครูให้มีจำนวนมากมาช่วยกันทำงานพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน จะต้องหาวิธีการ ดำเนินการให้มีนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อวางแผนให้มีอัตรากำลังครูเพิ่มขึ้น

2.2 เป้าหมาย

มีอัตรากำลังครูเพิ่มขึ้นทุกปี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ประกาศเจตนารมณ์ให้ครู

ทราบทั่วกัน เรื่องความมุ่งมั่นของตนในการตั้งโรงเรียนแห่งนี้ให้เป็นเอกเทศ แล้วสร้างโรงเรียนให้สมบูรณ์สู่การพัฒนาวิชาการให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

3.2 ท่านผู้อำนวยการกำหนดเป้าหมายว่าจะต้องมีจำนวนครูเพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อมาร่วมกันพัฒนาโรงเรียน

3.3 หาวิธีการแนะแนวเชิงรุก เพื่อให้ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาสมัครเข้าเรียนที่โรงเรียนนี้

3.4 ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูทุกคน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนประถมศึกษา เพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้ส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนนี้ โดยบอกผลดีที่บุตรหลานจะได้รับ

3.5 ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ กับผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีแนวคิดไม่แยกประถม มัธยม ในเขตอำเภอภูพาน นั่นคือ เปิดบ้าน คือโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ให้โรงเรียนประถมศึกษามาใช้ประโยชน์ได้ทุกเรื่องที่ยากจะมาใช้ ทั้งกลุ่มผู้อำนวยการ กลุ่มครู กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครอง

3.6 ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ นำข่าวสารที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปแจ้งให้โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเป็นอาหารกลางวัน เสมือนว่าเป็นครอบครัวเดียวกันกับโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

3.7 ส่งครูและนักเรียนไปร่วมพัฒนาวิชาการให้กับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างไร เพื่อสร้างสายสัมพันธ์อันดีของครู นักเรียน จากโรงเรียนเหล่านั้นกับครู นักเรียน ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

3.8 จัดอบรมให้ความรู้ประสบการณ์แก่ผู้ปกครอง คนในชุมชน จากโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อการดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ได้มาเห็นความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความมีวินัย ความปลอดภัย มีอาหารรับประทานของเด็กนักเรียนในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

3.9 จากการปฏิบัติในข้อข้างต้นทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนมากขึ้นทุกปี

3.10 ในช่วงที่รับนักเรียนใหม่แต่ละปี จะมีการสำรวจนักเรียนที่ตกหล่นไม่มาเรียน เพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนเหล่านั้นให้ส่งลูกมาเรียน

3.11 ในแต่ละปีกำหนดเป้าหมายต้องรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้จำนวน 2 ห้อง ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ก็จะขึ้นมาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่แล้ว

3.12 จัดหาทุนการศึกษา และทุนการศึกษาต่อเนื่อง ให้แก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ในแต่ละปี จะมีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนมากขึ้น ๆ ทำให้โรงเรียนได้รับจัดสรรอัตรากำลังครูมากขึ้นทุกปีเช่นกัน ทำให้มีครูมาช่วยกันสร้างโรงเรียน พัฒนาโรงเรียน พัฒนาการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารได้ดีขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

วิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่ เปิดใจ เปิดบ้าน ให้มีคนอื่นเข้ามาใช้ประโยชน์ในโรงเรียน พาคณะครูไปอำนวยการประโยชน์ในโรงเรียนประถมศึกษา และ ในชุมชน ตลอดถึงความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคน และนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมจากผู้หลักผู้ใหญ่ทั้งภาครัฐและเอกชน

6. บทเรียนที่ได้รับ

วิสัยทัศน์ผู้บริหารนำพาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า โรงเรียนต้องไม่แปลกแยกออกจาก ชุมชน ต้องให้บริการชุมชนทุกรูปแบบวิธีการที่มีความพร้อม ต้องสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ให้เกิดขึ้น แก่โรงเรียน แล้วผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานมาเรียน นักเรียนเพิ่ม ครูเพิ่ม มีคนมาช่วยกันทำงาน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

วิธีการใจแลใจของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ นี้ เป็นที่ กล่าวถึงในวงการศึกษาระดับจังหวัดสกลนคร เป็นแนวปฏิบัติที่ผู้อำนวยการหลายโรงเรียนชื่นชม มีผู้ศึกษาดูงานจำนวนมากหลายคณะ โรงเรียนมีพัฒนาการจากนักเรียน 100 กว่าคน จนปัจจุบัน มีนักเรียน 500 กว่าคน จากครู 4 คน จนปัจจุบันมีครู 40 กว่าคน มาช่วยกันทำงานให้เจริญก้าวหน้า อย่างก้าวกระโดด ได้รับรางวัลมากมาย

งานที่ 2 งาน การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

1. รายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับจำนวน จำแนกตามสาขา
2. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน จำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

งานที่ 3 งาน การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สรรหาและบรรจุแต่งตั้งครูอัตราจ้าง

1. ความสำคัญ

ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสรรหาครูครบทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และมีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน จะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียนและสัดส่วนครู ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีครูสอนนักเรียน แต่ไม่มีอัตราจ้างครู จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดหาครูอัตราจ้างมาสอนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมี คุณภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อสรรหาครูอัตราจ้างมาไว้สอนนักเรียน

2.2 เป้าหมาย

มีครูอัตราจ้างที่มีคุณภาพมาไว้สอนนักเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 สำรวจความต้องการครูอัตราจ้าง โดยวิเคราะห์ชั่วโมงสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดมีจำนวนสูงเกินไป สมควรจัดหาครูอัตราจ้างมาสอน

3.2 เชิญประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาเห็นชอบตามที่โรงเรียนเสนอ

3.3 เสนอความต้องการจ้างครูอัตราจ้างด้วยเงินบำรุงการศึกษาหรือรายได้สถานศึกษา ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 อนุมัติ

3.4 เมื่อได้รับอนุมัติจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแล้ว โรงเรียนโดยฝ่ายบุคคล ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่ง ครูอัตราจ้างชั่วคราว

3.5 แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่ครูอัตราจ้างทราบ

3.6 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอัตราจ้างเป็นระยะ ๆ ทุกสามเดือน เพื่อหาวิธีการดูแลช่วยเหลือส่งเสริมให้ปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและราชการ

3.7 เมื่อสิ้นปี ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาว่าจะต่อสัญญาหรือสรรหาคนใหม่

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

มีครูอัตราจ้างที่มีคุณภาพไว้สอนนักเรียน ช่วยให้ข้าราชการครูไม่แบกรับภาระการสอนที่หนักเกินไป ไม่ต้องรวมห้องนักเรียนสอน ไม่นั่น นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การสรรหาด้วยความยุติธรรม โปร่งใส เป็นธรรม ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ทำให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มาเป็นครูอัตราจ้าง ทั้งนี้ เพราะเป็นนโยบายหลักของท่านผู้อำนวยการว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ สั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม

6. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินการสรรหาครูอัตราจ้าง ด้วยความเที่ยงธรรม นำมาซึ่งการได้บุคคลคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการตามแนวทางนี้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ครูอัคราจารย์เป็นครูที่มีคุณภาพ จัดการเรียนรู้ได้ดีมีคุณภาพ เป็นที่รักของเพื่อนครู เป็นที่รักของนักเรียน เป็นที่รักของผู้ปกครอง ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ไม่ขาดตกบกพร่อง ในขณะที่ทำหน้าที่อยู่ที่โรงเรียนนี้ จะได้รับการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง สุดท้ายเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น ก็จะไปสอบบรรจุเป็นข้าราชการครูกันทุกคน ดังคำกล่าวของท่านผู้อำนวยการว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่ว่า “เขามาอยู่กับเราเป็นแค่ทางผ่าน แล้วเขาก็จากเราไป แต่อย่างน้อยเราก็ภูมิใจที่ได้สร้างครูดี ให้วงการการศึกษาไทย”

งานที่ 4 งาน การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ครูย้ายและครูเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น

1. ความสำคัญ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ สามารถเขียนย้ายได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ก็ใช้สิทธิ์เขียนเสนอขอย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ภายในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันกับที่ปฏิบัติงานเดิม หรือจะเขียนเสนอขอย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ต่างเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้ การพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ในส่วนของงานที่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา มีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น ก็ต้องดำเนินการตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด แต่ละตำแหน่งจะมีกฎเกณฑ์อย่างไร

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการขอย้ายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2 เป้าหมาย

1) ดำเนินการเกี่ยวกับการขอย้ายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ครบถ้วนถูกต้อง

2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ครบถ้วนถูกต้อง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) วันที่ 1 - 15 มกราคม ของทุกปี ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ที่มีคุณสมบัติครบตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด เสนอขอย้ายได้ โดยเขียนคำร้องขอย้ายตามแบบฟอร์มที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2) ครูผู้เสนอขอย้ายเสนอแบบขอย้ายต่อผู้อำนวยการเพื่อให้ผู้อำนวยการแสดงความเห็น

3) โรงเรียนเชิญประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการขอย้ายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคน

4) โรงเรียนรวบรวมหลักฐานการเสนอขอย้ายของครูทุกคนที่เสนอขอย้าย และสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหนังสือส่งไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ส่งเรื่องต่อไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

6) อศจ. สกลนคร พิจารณาการเสนอขอย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวมทั้งจังหวัด คัดแยกในจังหวัดไว้ ต่างจังหวัดส่งต่อไปให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนั้น ๆ

7) โรงเรียนรอฟังผลการพิจารณาย้าย ได้รับแจ้งว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนได้ย้าย ก็ทำเรื่องส่งตัวตามขั้นตอนที่กำหนดต่อไป

3.2 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในกรณีนี้ โรงเรียนควรมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงตำแหน่ง ครูผู้ช่วย เปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นเป็นตำแหน่ง ครู

1) เมื่อมีบุคคลได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ส่งตัวพร้อมคำสั่งแต่งตั้งมาให้โรงเรียน พร้อมคำสั่งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

2) ผู้อำนวยการมอบหมาย ภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ครูผู้ช่วยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

3) ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูผู้ช่วย 2 ปี ที่เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม คณะกรรมการจะประเมินผลการปฏิบัติงาน 4 ครั้ง 6 เดือน/ครั้ง หากมีผลการประเมินได้คะแนนต่ำกว่าที่กำหนดแต่ละครั้ง ครูผู้ช่วย อาจถูกเสนอให้ออกจากราชการได้

4) เมื่อครบ 2 ปี คณะกรรมการประเมินแล้วผ่าน จะดำเนินการทำเรื่องสรุป รายงานเสนอไปสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

5) อกศจ. สกลนคร พิจารณา เสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ เปลี่ยนตำแหน่ง เป็นครู

6) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ออกคำสั่งแต่งตั้ง เพื่อส่งคำสั่งให้ โรงเรียน ผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

7) โรงเรียนแจ้งคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร แต่งตั้งจาก ตำแหน่งครูผู้ช่วย เป็นตำแหน่งครู ให้ครูลงนามรับทราบ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูที่เขียนย้ายส่วนใหญ่จะเป็นครูที่บรรจุใหม่ เมื่ออยู่ที่โรงเรียนครบ 4 ปี ก็เขียนย้าย ซึ่งส่วนใหญ่จะได้ย้าย เพราะช่วงนี้โรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองจะมีตำแหน่งว่างจำนวนมาก ในส่วนของการเปลี่ยนตำแหน่งของครูผู้ช่วยเป็นครูก็เป็นไปโดยสมบูรณ์

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่งานบุคลากร ในการใส่ใจดูแลอำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการครู เกี่ยวกับครูขอย้ายหรือการเปลี่ยนตำแหน่งของครูผู้ช่วย ทำงาน ตามเวลา ครบถ้วน สมบูรณ์

6. บทเรียนที่ได้รับ

การใส่ใจของเจ้าหน้าที่งานบุคลากรของโรงเรียน ในการติดตามดูแลอำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ขอย้าย หรือเปลี่ยนตำแหน่งเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่ง เพราะหากดำเนินการไม่ตรงเวลา หรือล่าช้า อาจเกิดผลเสียหายต่อบุคลากรของโรงเรียนหรือ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจถูกฟ้องร้องได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การทำงานที่ถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนด ตรงเวลา ไม่เคยล่าช้า ของเจ้าหน้าที่งานบุคลากรของโรงเรียน ผู้รับผิดชอบเรื่องของการย้าย การเปลี่ยนตำแหน่ง ทำให้เกิดผลดีต่อผู้ขอย้าย ผู้เปลี่ยนตำแหน่ง และไม่เกิดผลร้ายต่อผู้อำนวยการ จึงเป็นความดีที่กล่าวกันในหมู่เพื่อนครูในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

งานที่ 5 งาน การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนชั้นเงินเดือน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เลื่อนเงินเดือนครูมีความสุข

1. ความสำคัญ

การเลื่อนเงินเดือนเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปัจจุบันมีกฎ ก.ค.ศ. ให้เลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาเป็นเปอร์เซ็นต์ ไม่ได้เป็นขั้นเงินเดือนอย่างแต่ก่อน การเลื่อนเงินเดือนเป็นเปอร์เซ็นต์ เป็นเรื่องใหม่ของโรงเรียน ซึ่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้พยายามศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจ เพื่อที่จะได้นำมาปฏิบัติแล้วเกิดผลดีเป็นกำลังใจแก่คนที่ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีมาก ดีเด่น เกิดความเป็นธรรม ทุกคนมีความสุขจากการเลื่อนเงินเดือน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานดีมาก ดีเด่น

2.2 เป้าหมาย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีมาก ดีเด่น ได้รับการเลื่อนเงินเดือนที่เหมาะสมกับความตั้งใจปฏิบัติงาน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานในช่วงเวลาแต่ละภาคเรียน

3.2 ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ทราบทั่วกัน

3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลงานเป็นคณะ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของโรงเรียน

3.4 คณะกรรมการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน พิจารณาอัตราเปอร์เซ็นต์ ที่จะให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ผลการประเมิน ดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุงตามหลักเกณฑ์ที่ กศจ. สกลนคร กำหนด ภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรร

3.5 ส่งข้อมูลการเลื่อนเงินเดือนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อรวบรวมในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษาส่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

3.6 ออกจ. สกลนคร พิจารณา เสนอ กศจ. พิจารณาอนุมัติ

3.7 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร อนุมัติส่งเลื่อนเงินเดือน แล้วส่งคำสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้โรงเรียนผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.8 โรงเรียนรับคำสั่งเลื่อนเงินเดือน นำแจ้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ลงนามรับทราบคำสั่ง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้าราชการครูทุกคนได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มดีเด่น ทำให้การจัดเปอร์เซ็นต์เลื่อนเงินเดือนของคณะกรรมการของโรงเรียน จัดได้ง่ายทุกคน จึงมีความสุขจากการเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้ง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

แนวทางการพิจารณาความดีความชอบที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ได้วางไว้ 3 อย่างคือ ความดีสะสม หมายถึง คนที่ทำงานนานแต่ไม่เคยได้ ความดีเชิงประจักษ์ หมายถึง ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี และความดีเชิงคุณภาพ หมายถึง รางวัลจากการประกวด แข่งขันต่าง ๆ เมื่อผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการเข้าใจเป้าหมายตรงกัน การประเมินจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ทำได้ดีเด่นสูง ได้เปอร์เซ็นต์สูง ทำได้ดีเด่นต่ำลงมาก็ได้เปอร์เซ็นต์ดีเด่นต่ำลงมา

6. บทเรียนที่ได้รับ

การพิจารณาความดีความชอบที่ผู้ปฏิบัติงานทราบหลักเกณฑ์ วิธีการล่วงหน้าก่อนการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานได้ผลดี คณะกรรมการมีความสะดวกในการพิจารณาผลงาน เพราะไม่มีความแตกต่างมาก การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนก็ไม่แตกต่างมาก ทุกคนมีความสุขจากการเลื่อนเงินเดือน และมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้พัฒนาขึ้น โรงเรียนเจริญก้าวหน้าขึ้น อย่างก้าวกระโดดอย่างเห็น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผลจากการเลื่อนเงินเดือน ทุกคนมีความสุข ตั้งใจมุ่งมั่นทำงานยิ่งกว่าเดิม ทำให้โรงเรียนพัฒนาขึ้นอย่างก้าวกระโดด ได้รับรางวัลหลายรายการ ทั้งที่เป็นของโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน

งานที่ 6 งาน การลาทุกประเภท

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการลาทุกประเภท ดังนี้

1. ออกแบบฟอร์มการลาไว้บริการครู ณ ห้องฝ่ายบุคลากร
2. ผู้อำนวยการพิจารณาอนุญาต หรือเสนอขออนุญาตการลา ตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการกำหนดระเบียบปฏิบัติ

3. เสนอเรื่องขออนุญาตการลาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี

งานที่ 7 งาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ประเมินผลงานเพื่อการพัฒนา

1. ความสำคัญ

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบันนี้ การมอบหมายการปฏิบัติงานจะต้องมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากับผู้บังคับบัญชา นั่นคือ ครูทำ MOU กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ทำ MOU กับผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเป็นการให้คำมั่นต่อผู้อำนวยการว่าจะปฏิบัติงานให้ครบถ้วน ตาม MOU ที่ทำไว้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน

2) เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของลูกจ้าง และพนักงานราชการ

2.2 เป้าหมาย

1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ MOU ที่ทำไว้

2) ลูกจ้าง และพนักงานราชการทุกคนในโรงเรียน ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 รองผู้อำนวยการ ครู ทำ MOU กับผู้อำนวยการโรงเรียน

3.2 โรงเรียนออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ภาระงานให้ รองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ

3.3 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ ให้สอดคล้องกับหน้าที่ ภาระงานที่มอบหมาย

3.4 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน รองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้ง

3.5 นำผลการประเมินการปฏิบัติงาน มาใช้ประโยชน์ในรูปแบบของการขึ้นเงินเดือน การไม่ต่อสัญญา และอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

3.6 รายงานผลการประเมินผลการปฏิบัติงานในส่วนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ และลูกจ้างที่จ้างด้วยเงินงบประมาณให้เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นเงินเดือน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนด นำผลการประเมินไปใช้ในการขึ้นเงินเดือน และการขึ้นชม ยินดี สร้างขวัญกำลังใจ ทุกคนอยู่ในระดับดีเด่น แสดงให้เห็นการทำงานเป็นทีมที่ยอดเยี่ยม ทั้งนี้ เป็นเพราะทุกคนมีวินัย คือ ทำหน้าที่ได้ดี

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การกำหนดภาระงานให้ปฏิบัติงาน การวัดผลการปฏิบัติงานชัดเจน มีในมาตรฐาน การปฏิบัติงาน และดัชนีตัวชี้วัดผลงาน ตลอดจนการทำ MOU กับผู้อำนวยการโรงเรียน ทำให้ ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเห็นแนวทางการปฏิบัติงานของตนเอง เห็นเป้าหมายชัดปฏิบัติได้ถูกต้อง และ การนิเทศ ติดตาม ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่าย ก็เป็นสิ่งกระตุ้นสำคัญอีกด้วย

6. บทเรียนที่ได้รับ

การกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงาน ราชการ โดยผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ มีส่วนสำคัญยิ่งในผลงานที่เกิดขึ้นของ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ ศรัทธา กันโดยทั่วไป ในความมีวินัยของครู บุคลากร ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ที่มีท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นผู้นำ ด้วยบุคลิกภาพของท่านผู้อำนวยการ ช่วยสร้างวินัยครู วินัยนักเรียน ได้อย่างเป็นอย่างดี ผู้ปกครองชื่นชม ครูปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์

งานที่ 8 งาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ครูไม่ทำหน้าที่อย่างนี้ต้องคุยกัน

1. ความสำคัญ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐาน ตำแหน่ง มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และภาระงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ปฏิบัติ มีระเบียบต่าง ๆ มีกฎหมายต่าง ๆ มาใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติผิด ก็อาจถูก ลงโทษสถานเบา สถานหนัก แล้วแต่กรณี เป็นข้าราชการจะทำอะไรต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการครูมีแนวทางดำเนินการในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิต

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยเหลือครูไม่ให้ทำผิดวินัย

2.2 เป้าหมาย

ไม่มีครูทำผิดวินัย

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประชุมครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงให้ครูทุกคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และภาระงานที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

3.2 วิทยากรบรรยายตัวอย่างกรณีความผิดและการลงโทษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ก.ค.ศ. ตัดสินแล้ว พร้อมอธิบายประกอบวิธีปฏิบัติตนที่ไม่ให้เกิดความผิดดังกล่าว

3.3 ผู้อำนวยการประกาศวินัยครู คือ การทำหน้าที่ แสดงว่า ครูที่ไม่ทำหน้าที่ คือ ครูที่ขาดวินัย

3.4 ครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม ภายใต้ผู้นำที่ชื่อ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

รองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ครบถ้วน ไม่ให้ผิดกฎหมาย ระเบียบใด ๆ หรือข้อกำหนดที่ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ กำหนดให้ปฏิบัติ ท่านถือว่าการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ตรงที่สั่งถือว่าขาดวินัย เพราะวินัยคือการปฏิบัติหน้าที่

5. ปัจจัยความสำเร็จ

รองผู้อำนวยการ ครู ลูกจ้าง พนักงานราชการ ตั้งใจใฝ่รู้ในองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่วิทยากรนำมาบรรยาย และศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของท่านผู้อำนวยการอย่างเคร่งครัด

6. บทเรียนที่ได้รับ

ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ กล่าวว่า โจทย์ยังมีหัวหน้าใจ หัวหน้าใจสั่งอย่างไรก็ต้องทำตามคำสั่ง อย่าให้ขาด อย่าให้เกิน ซึ่งท่านนำแนวคิดวิธีการทหารมาใช้ ครูทุกคนต้องทำหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายนั่นเอง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

คำว่า “วินัย คือ การทำหน้าที่” ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นต้นตอของความเจริญก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดของโรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิมาพิงบาร์มี มาจนทุกวันนี้ มีรางวัลรองรับมากมาย เป็นที่ชื่นชม ศรัทธา เชื่อมั่น โดยทั่วไป เมื่อครูมีวินัย คือ ทำหน้าที่ครู นักเรียนก็มีวินัย คือ ทำหน้าที่นักเรียน พัฒนาการต่าง ๆ จึงเกิดขึ้น ท่านจึงมักกล่าวติดปากว่า “ครูคนไหนไม่ทำหน้าที่อย่างนี้ต้องคุยกัน”

งานที่ 9 งาน การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

แจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบว่า หากใครถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำความผิดวินัยร้ายแรง และมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนครจะดำเนินการ

งานที่ 10 งาน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

แจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หากใครถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หลังจากเสร็จสิ้นการสอบสวนแล้ว ประธานคณะกรรมการจะรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อผู้อำนวยการโรงเรียนจะได้รายงานต่อไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่รายงานต่อไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อ ออกศจ. และ กศจ. พิจารณาตามลำดับต่อไป

งานที่ 11 งาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

1. การอุทธรณ์

แจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบว่า หากใครถูกคำสั่งลงโทษทางวินัย แล้วประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่ง ให้เสนอเรื่องผ่านผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเสนอต่อไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดต่อไป หรือจะไปเสนอต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดโดยตรงด้วยตนเองก็ได้

2. การร้องทุกข์

แจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบว่า หากใครต้องการจะร้องทุกข์ให้ทำเรื่องผ่านผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเสนอต่อไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดต่อไป หรือจะไปเสนอต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดโดยตรงด้วยตนเองก็ได้

งานที่ 12 งาน การออกจากราชการ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

แจ้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบว่า หากใครประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ทำเรื่องขอลาออกเสนอผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเสนอต่อไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณาดำเนินการต่อไป

งานที่ 13 งานการจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ทะเบียนประวัติชัดเจนใช้งานได้ดี

1. ความสำคัญ

ทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างที่มีความถูกต้องเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนด เช่น วัน เดือน ปีเกิด การเปลี่ยนชื่อ สกุล วันบรรจุรับราชการ วันเกษียณอายุราชการ การเลื่อนเงินเดือน จะช่วยให้นำมาใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง ให้ถูกต้องสมบูรณ์

2.2 เป้าหมาย

ข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างทุกคน มีความถูกต้องสมบูรณ์

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 มอบหมายเจ้าหน้าที่งานบุคลากรที่รับผิดชอบงานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง สำเนาทะเบียนประวัติจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มาให้ทุกคนตรวจสอบ

3.2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบทะเบียนประวัติของตนเอง

3.3 หากพบข้อผิดพลาดให้แจ้งเจ้าหน้าที่งานบุคลากร ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดต่อไป

3.4 โรงเรียนส่งเรื่องแก้ไขข้อผิดพลาดในทะเบียนประวัติไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง มีความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ดี ทำให้ทุกคนมีความสุข สบายจิตใจดี

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความตั้งใจทำงานของเจ้าหน้าที่งานบุคลากรที่รับผิดชอบงานทะเบียนประวัติ และการตั้งใจตรวจสอบข้อมูลของตนเอง ของเจ้าของประวัติ ที่ไม่มีความเร่งรีบ มีสมาธิ

6. บทเรียนที่ได้รับ

ในเมื่อมีการทบทวนตรวจสอบความถูกต้องของทะเบียนประวัติเป็นปัจจุบันแล้ว ในครั้งต่อไปเจ้าหน้าที่งานบุคลากรที่รับผิดชอบงานทะเบียนประวัติ ต้องหมั่นตรวจสอบข้อมูล

การโอนเงินเดือนทุก ๆ ครั้ง ว่าลงตัวเลขเงินเดือน เลขคำสั่ง ถูกต้องทุกครั้งหรือไม่ จะได้แก้ไขให้ถูกต้องหากข้อมูลผิด

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่งานบุคลากรที่รับผิดชอบงานทะเบียนประวัติ ได้รับคำชื่นชม ที่ได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวนี้ จากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง และจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน

งานที่ 14 งาน การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เครื่องราชอิสริยาภรณ์สร้างความสุขใจ

1. ความสำคัญ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน ที่จะต้องดำเนินการขอและให้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เมื่อถึงเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ในทางปฏิบัติจะเป็นหน้าที่ฝ่ายบุคคล โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง
- 2) เพื่อจัดทำทะเบียนผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2.2 เป้าหมาย

- 1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างทุกคน ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามที่กฎหมายกำหนด
- 2) มีทะเบียนผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่มีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 มอบหมายเจ้าหน้าที่งานบุคคล ที่รับผิดชอบงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดำเนินการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างของโรงเรียนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

3.2 จัดทำทะเบียนประวัติผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างของโรงเรียน ให้ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่งานบุคคลที่รับผิดชอบงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทำเรื่องเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง ได้ครบทุกคนที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด และจัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความรับผิดชอบในหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่งานบุคคล ผู้รับผิดชอบงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และความใส่ใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความรับผิดชอบตนเอง

6. บทเรียนที่ได้รับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง ทุกคนมีความสุขที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มาประกอบเครื่องแบบชุดข้าราชการ ชุดปกติขาว และชุดเครื่องแบบครึ่งยศ ผู้อำนวยการทุกโรงเรียน จึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ทุกคนมีความสุข มีรอยยิ้ม ในวันที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จัดพิธีรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จากบนพานหน้าพระรูปพระเจ้าอยู่หัว ทุกคนมีความเต็มใจในการแต่งเครื่องแบบข้าราชการสีทึบ ชุดเครื่องแบบปกติขาว และชุดเครื่องแบบครึ่งยศ ในการปฏิบัติราชการทุกวันจันทร์ หรือร่วมงานพิธีวันสำคัญต่าง ๆ

งานที่ 15 งาน การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ส่งเสริมครูวิทยฐานะที่สูงขึ้น

1. ความสำคัญ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีตำแหน่งในสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ การมีวิทยฐานะที่สูงขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้สนับสนุนส่งเสริม คือ ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่ต้องขอมีและขอเลื่อนวิทยฐานะ ต้องใส่ใจ สนใจ วางแผนเส้นทางพัฒนาการมีและขอเลื่อนวิทยฐานะ จึงจะไม่ผิดพลาด ไม่เสียเวลา ทำให้เสียโอกาส

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2) เพื่อดำเนินการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีและเลื่อนวิทยฐานะ

2.2 เป้าหมาย

1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมิและเลื่อนวิทยฐานะ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน มีและเลื่อน วิทยฐานะ เมื่อถึงเวลาและคุณสมบัติครบถ้วน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด เพื่อขอมิและเลื่อนวิทยฐานะ

3.2 มอบหมายหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล และเจ้าหน้าที่งานบุคคลที่รับผิดชอบ หลัก เรื่องการส่งเสริมให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

3.3 จัดประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้จัดทำแผน เตรียมการขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะของตนเอง แล้วส่งให้คณะทำงานส่งเสริมฯ ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4 ทุกคนมีแผนเตรียมการของตนเองเป็นขั้นตอน วัน เวลาใดต้องทำอะไร ดำเนินการตามแผนเตรียมการที่วางไว้

3.5 เมื่อถึงเวลาให้ยื่นแบบเสนอเพื่อขอมิและเลื่อนวิทยฐานะ และเอกสารประกอบ ต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

3.6 ผู้อำนวยการโรงเรียน ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและ กลั่นกรองคุณสมบัติ และผู้อำนวยการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการในการขอมิและเลื่อนวิทยฐานะ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด และนำเสนอเรื่องต่อไปสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ส่งเรื่องต่อไปสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ดำเนินการออกคำสั่งคณะกรรมการประเมิน

3.8 เมื่อคณะกรรมการประเมิน รายงานผ่าน ออกศจ. และ กศจ. อนุมัติ ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ออกคำสั่งให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ

3.9 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ส่งคำสั่งให้โรงเรียน ผ่านสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.10 โรงเรียนรับคำสั่งแจ้งต่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับ อนุมัติให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ทำแผนเตรียมการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นได้ ผู้ที่มีคุณสมบัติครบ มีวิทยฐานะและได้เลื่อนวิทยฐานะทุกคน ทุกคนมีรายได้เพิ่ม ทุกคนมีความสุข

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะทำงานที่ผู้อำนวยการมอบหมาย ความใส่ใจตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นำพาความสำเร็จ ความสุข มาสู่ทุกคน ทั้งผู้ให้และผู้รับ เงินวิทยฐานะที่เพิ่มขึ้น ก็เป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจให้มุ่งมั่นให้เกิดผลสำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

การส่งเสริมให้ครูมีและเลื่อนวิทยฐานะเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน การมอบหมายผู้รับผิดชอบ การเตรียมแผนพัฒนารายบุคคล จะช่วยให้การส่งเสริมประสบผลสำเร็จ ตามเวลาที่สมควร

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ชื่นชมกับความใส่ใจของผู้บริหาร คณะทำงานส่งเสริม ที่มีต่อทุกคน ส่งเสริมทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้จัดทำแผนเตรียมการพัฒนาตนเอง ได้รับการประเมินให้มีและเลื่อนวิทยฐานะตามเวลาที่เหมาะสม ทำให้มีรายได้เพิ่ม มีความสุข

งานที่ 16 งาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ส่งเสริมเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร

1. ความสำคัญ

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู ครูผู้ช่วย จะต้องมีการะงาน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และดัชนีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น เมื่อได้ผลงานดีเด่น ดีเยี่ยม หรือเกิดประโยชน์สูงสุด นำพาชื่อเสียงมาสู่ตนเองและโรงเรียน สมควรอย่างยิ่งที่ผู้อำนวยการจะส่งเสริมให้ได้รับรางวัล หรือมอบรางวัลให้ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

2.2 เป้าหมาย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ตามผลการปฏิบัติงาน ดีเด่น ดีเยี่ยม เกิดประโยชน์สูงสุด หรือนำชื่อเสียงมาสู่ตนเองและโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 มอบหมายรองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล และเจ้าหน้าที่งานบุคคลที่รับผิดชอบการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นคณะทำงาน

3.2 ประชุมครู ชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ นอกโรงเรียน และการยกย่องเชิดชูเกียรติภายในโรงเรียน

3.3 ดำเนินการส่งเสริมให้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานภายนอก

3.4 ดำเนินการส่งเสริมเชิดชูเกียรติภายในโรงเรียน

3.5 จัดทำประวัติผลงานที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติของโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู ครูผู้ช่วย นักเรียน

3.6 ประชาสัมพันธ์ผลงาน/รางวัลที่ได้รับเชิดชูเกียรติให้สังคมรับทราบโดยทั่วกันในเว็บไซต์โรงเรียนและโอกาสอันเหมาะสม

3.7 จัดห้องเกียรติยศไว้สำหรับแสดงผลงานรางวัลเกียรติยศ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู ครูผู้ช่วย นักเรียน ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ เชิดชูเกียรติทุกปี ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียน โดยเฉพาะตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นมา

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความตั้งใจ ความร่วมมือ ของคณะทำงานและความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีให้แก่ตนเอง และโรงเรียน ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนของผู้อำนวยการโรงเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การมีแผนงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน และบุคลากรทุกคน เป็นหน้าที่หลักของผู้อำนวยการ การมอบหมายคณะทำงานเรื่องนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ภารกิจประสบผลสำเร็จ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู นักเรียน ได้รับรางวัลอย่างต่อเนื่องในทุกๆระดับตั้งแต่ระดับชาติ จนมาถึงระดับโรงเรียน เป็นเกียรติยศ เป็นที่ชื่นชม ยอมรับ ศรัทธาของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บังคับบัญชา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก พระกระแสด

รับสั่งของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่อผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ว่า “โรงเรียนนี้ไม่มีอะไรน่าห่วงแล้ว” สร้างความปลื้มปิติแก่ท่านผู้อำนวยการและผู้ที่ทรงพระกระแสนรับสั่ง

งานที่ 17 งาน การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ครูคุณภาพสู่นักเรียนคุณภาพ

1. ความสำคัญ

การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นสิ่งที่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จะต้องปฏิบัติให้ได้ เพราะเป็นแนวปฏิบัติของความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง การจะขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้จะต้องไม่มีความต่างพร้อยเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2) เพื่อควบคุมดูแลส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.2 เป้าหมาย

1) จัดอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) ส่งเสริมครูให้ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริมพัฒนาครูเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.2 จัดอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.3 ติดตาม กำกับ ดูแล ให้ครูปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.4 สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ดีเด่นเห็นประจักษ์อย่างต่อเนื่อง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

การได้รับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับการเป็นครูมืออาชีพ ปฏิบัติการสอนได้ผลดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่นได้ ครูหลายคนได้รับคำชื่นชม ประกาศเกียรติคุณ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความตั้งใจเรียนรู้ทำความเข้าใจ และมุ่งมั่นปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพของครู คำชื่นชม ประกาศเกียรติคุณเป็นการส่งเสริมกำลังใจให้ธำรงความประพฤติปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

6. บทเรียนที่ได้รับ

การส่งเสริมให้ครูมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นหน้าที่หลักของผู้อำนวยการ การมอบหมายให้มีคณะทำงานรับผิดชอบดำเนินการ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติของครู ทำให้มีครูดีมีคุณภาพ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติหลายรายการ จากการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ นำพาชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่โรงเรียน ส่งผลเชื่อมโยงให้นักเรียนได้รับรางวัลจำนวนมากหลายรายการ ความศรัทธา ความเชื่อมั่น จึงเกิดขึ้นกับโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

งานที่ 18 งาน การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สร้างวินัยครูสู่นักเรียน

1. ความสำคัญ

การรักษาวินัย คุณธรรมและจริยธรรม เป็นสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาต้องสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามี จะได้ไม่กระทำผิดวินัย ไม่ผิดศีลธรรม แต่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนและโดยทั่วไปได้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อดำเนินการเสริมสร้างและพัฒนาครูให้มีวินัยในตนเอง
- 2) เพื่ออบรมคุณธรรมและจริยธรรมแก่ครู

2.2 เป้าหมาย

- 1) ครูทุกคนมีวินัยในตนเอง ไม่กระทำผิดวินัย
- 2) ครูทุกคนมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่นได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 3.1 แต่งตั้งคณะทำงานเสริมสร้างและพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรมครู
- 3.2 จัดอบรมพัฒนาวินัย คุณธรรม และจริยธรรม ให้ครูทุกคน

3.3 กำกับ ติดตาม ดูแล ส่งเสริม ให้ครูไม่กระทำผิดวินัย ประพฤติตนมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างแก่คนอื่นได้

3.4 สร้างเสริมกำลังใจให้แก่ครูที่ไม่กระทำผิดวินัย และประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้เห็นประกายอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูได้รับการพัฒนา เสริมสร้าง ป้องกันไม่ให้เกิดกระทำผิดวินัย ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ครูไม่ยอมถุกกลโกง หากกระทำผิดวินัย จำใส่ใจใ้รู้ระเบียบวินัยที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องปฏิบัติตน เพื่อความสุขของตน เพื่อการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

6. บทเรียนที่ได้รับ

การไม่กระทำผิดวินัยของครู ถือเป็นความดีของผู้อำนวยการ เพราะเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียนในฐานะผู้บังคับบัญชา ต้องป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และต้องส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมครู ให้ปฏิบัติดีอย่างต่อเนื่อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ครูของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ไม่เคยมีผู้กระทำผิดวินัย มีแต่ครูที่มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติดีเสมอมา เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อนครู เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป จากผู้มาเยือน นำพาชื่อเสียง ความมั่นใจ ความศรัทธา มาสู่ผู้ปกครองนักเรียน อยากส่งบุตรหลานมาเป็นลูกศิษย์ของครูที่ดี

งานที่ 19 งาน การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ดำเนินการดังนี้

มอบหมายให้เจ้าหน้าที่งานบุคคล ดำเนินการประสานงานกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

งานที่ 20 งาน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : พัฒนาครูสู่การสร้างงานให้มีคุณภาพ

1. ความสำคัญ

ภารกิจของโรงเรียนก็คือภารกิจของผู้อำนวยการโรงเรียน ภารกิจของรองผู้อำนวยการโรงเรียน ภารกิจของครู ทุกคนที่กล่าวมา จะต้องได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษานำมาจัดการเรียนรู้ นำไปสู่ผลสำเร็จของสถานศึกษา การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่ง จึงมีความสำคัญ ต้องมีผู้รับผิดชอบ วางแผน ดำเนินการ ประเมินผล สรุปผลการพัฒนา นำไปใช้พิจารณาวางแผนใหม่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาครูให้ตรงกับความต้องการของครูและของโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

ครูทุกคนได้รับการพัฒนาในเรื่องที่ตนเองต้องการและที่โรงเรียนกำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาครู โดยมีรองผู้อำนวยการเป็นหัวหน้าคณะมีคณะทำงานประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายบุคคล เป็นรองหัวหน้า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ เป็นกรรมการ มีเจ้าหน้าที่งานบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.2 ประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์เรื่องที่เป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู

3.3 จัดทำหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ครูทุกคนต้องอบรมพัฒนา และหัวข้อเรื่องที่ให้ครูเลือกอบรม ตามความสนใจ หรือยังไม่มีความรู้

3.4 เตรียมจัดอบรมโดยประสานงานเชิญวิทยากรแต่ละหัวข้อเรื่อง

3.5 จัดทำปฏิทิน แผนงานการจัดอบรม เสนอขออนุมัติต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

3.6 แจกปฏิทิน แผนงานการจัดอบรมพัฒนาครู ให้โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการทราบ เชิญมาร่วมอบรมพัฒนาด้วย

3.7 ดำเนินการจัดอบรมตามแผน ปฏิทินอบรมที่กำหนด

3.8 ประเมินผลการอบรมพัฒนาครู นำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงาน หรือวางแผนพัฒนาในรอบต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูได้รับการพัฒนาในเรื่องที่ตนเองต้องการอบรม และเรื่องที่โรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนอบรม ซึ่งทุกหัวข้อเป็นเรื่องที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของครู ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเพิ่มขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

หัวข้อการอบรมที่ได้มาจากการกลั่นกรองของคณะทำงานที่เห็นว่า เป็นความต้องการจำเป็นที่จะให้ครูพัฒนา กำหนดหัวข้อบังคับอบรมทุกคน กำหนดหัวข้อให้เลือกอบรมตามความสนใจ การจัดแผนการอบรมที่เป็นระบบ ความตั้งใจอบรมของครู ทำให้การจัดการอบรมได้ผลดี มีประสิทธิภาพ

6. บทเรียนที่ได้รับ

การกำหนดหัวข้ออบรมที่ต้องการจำเป็นสำหรับความเป็นครูในยุคปัจจุบัน มีหัวข้อที่กำหนดให้ครูทุกคนต้องอบรม มีหัวข้อที่ครูแต่ละคนเลือกอบรม ทำให้ครูมีความสุขในการอบรม ตั้งใจอบรม การเปิดทางให้เลือกบ้างจะรู้สึกดีกว่าถูกบังคับทุกเรื่อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การจัดอบรมกลุ่มไม่ใหญ่มาก ทำให้มีสัมพันธภาพอันดี ระหว่างผู้เข้าอบรมกับวิทยากร มีผู้เข้าอบรมจากต่างโรงเรียนมาร่วมอบรมด้วย เป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนอบรมระยะสั้น ใช้เวลาไม่มาก ได้ความรู้ครบถ้วน ผู้เข้าอบรมไม่เบื่อ มีความสนใจ มีความสุข มีเพื่อนต่างโรงเรียน ต้องการให้มีการอบรมแบบนี้อีก

1.4 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป

กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กำหนดภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนด้านการบริหารงานทั่วไปไว้ทั้งหมด 22 งาน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 21 งาน แยกเป็น 25 แนวปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	1) พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา	1) ข่าวสารพระราชทานสู่การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา	1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน	-
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร	1) สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา มั่นคง องค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน	1) จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1) เทคโนโลยีทันสมัยใส่ใจการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ	1) สานสัมพันธ์ มั่นคง รวดเร็ว ถูกต้อง
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	1) โรงเรียนปลอดภัย
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน	1) ไปเยือนเขาเรารับมาเรียน
11. การรับนักเรียน	1) 1 เป็น 2 ต้องทำได้
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา	1) ตั้งโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ยากยิ่งแต่สำเร็จและภูมิใจ
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย	1) ในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย หลอมให้เป็นหนึ่งเดียว
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	1) โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้า รัฐ ประชา เอกชน ร่วมใจ
15. การทัศนศึกษา	1) น้อยเล็กไปไกล พี่ใหญ่ไปไกล ได้เรียนรู้
16. งานกิจการนักเรียน	1) รวมใจสามัคคี สู่วิถีต้นแบบสหกรณ์นักเรียน สพฐ.
	2) การติดตามตรวจสอบนักเรียน
	3) สถานักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี
	4) อาหารกลางวันสายสัมพันธ์น้องพี่
	5) นักศึกษาวิชาทหารวินัยดีจิตอาสาเด่น

ตารางที่ 9 แสดงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

งาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	1) การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	1) เครือข่ายพัฒนาผู้ปกครองและโรงเรียน ประถมศึกษา
19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น	1) ราชการร่วมด้วย ส่วนภูมิภาคช่วยกัน ท้องถิ่น พัฒนา
20. ผลการปฏิบัติงาน	1) โรงเรียนทานผู้หญิงฯ ก้าวหน้าจริงอย่างก้าวกระโดด
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน	1) ป้องกันความเสี่ยง เลี่ยงข้อผิดพลาด
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน	1) วินัยทหารสู่นักเรียน

จากตารางที่ 9 สามารถอธิบายรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป ได้ดังนี้

งานที่ 1 งาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จได้ดั่งนั้น โรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้เป็นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถเชื่อมโยงกับโรงเรียนต่าง ๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลางได้ ทั้งนี้ จะต้องนำเสนอ เผยแพร่ เพื่อการบริหาร การบริการ และประชาสัมพันธ์ ของโรงเรียนได้ดี

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้มีครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและใช้ประโยชน์ได้ดี

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนมีระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และใช้ประโยชน์ได้ดี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ โดยมีรองผู้อำนวยการเป็นหัวหน้า หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นรองหัวหน้า หัวหน้าระบบเทคโนโลยี และสารสนเทศเป็นเลขานุการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ เป็นคณะทำงาน

3.2 ประชุมคณะทำงาน เพื่อร่วมกันพิจารณาการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

3.3 วางแผนจัดระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโรงเรียนในส่วนที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนและให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.4 วางแผนจัดระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงกับโรงเรียนอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง

3.5 ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ มีการนิเทศ ติดตาม สร้างขวัญ กำลังใจ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นระยะ ๆ

3.6 นำเสนอ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเพื่อการบริหาร และการประชาสัมพันธ์

3.7 ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นข้อมูลปัจจุบันอยู่เสมอ ๆ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนมีคณะทำงานที่พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน ใช้ประโยชน์ได้ดีในเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียน การบริการครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนได้ทราบ ใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การมอบหมายงานที่ชัดเจน การทำงานเป็นทีม ความมุ่งมั่นของคณะทำงาน การสร้างขวัญกำลังใจจากผู้อำนวยการโรงเรียนและข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้องครบถ้วน ทำให้ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ สมบูรณ์ ครบถ้วน ใช้ประโยชน์ได้ดี

6. บทเรียนที่ได้รับ

ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จะไม่มีประโยชน์อันใดเลย หากฐานข้อมูลเบื้องต้นไม่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง ขาดความสมบูรณ์ นำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ เกิดความผิดพลาดจากการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ เพราะเมื่อนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่ใช้ข้อมูลสารสนเทศ การตัดสินใจจะได้ไม่ผิดพลาด เกิดความเสียหายได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี เป็นตัวช่วยสำคัญที่ทำให้ผู้อำนวยการ ผู้ใช้ข้อมูล นำไปใช้ในการรายงานข้อมูล การนำเสนอข้อมูล รายงานข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา ผู้มาเยี่ยมชม ผู้ปกครอง หรือ ครู นักเรียน ได้ถูกต้องครบถ้วน นำมาซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ชื่นชม เชื่อถือ ศรัทธา โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีมาอย่างต่อเนื่อง

งานที่ 2 งาน การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ข้าราชการครูพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบัน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องทำเป็นเรื่องแรก ๆ เพราะเครือข่ายความร่วมมือจะนำมาซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหารจัดการโรงเรียน เช่น เงิน คน วัสดุ สิ่งของ ความคิด และอื่น ๆ ซึ่งในทางกลับกันโรงเรียนของเราก็จะเป็นปัจจัยสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือเครือข่ายของเราได้เช่นกัน เป็นประโยชน์ต่างตอบแทนเพื่อการศึกษาเจริญก้าวหน้าไปด้วยกัน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือในการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายกัน

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนในเครือข่าย มีความร่วมมือช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนของเครือข่าย

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงาน ประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษาโดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นหัวหน้า รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นรองหัวหน้า หัวหน้าฝ่าย ทุกฝ่ายเป็นคณะทำงาน หัวหน้างานสัมพันธ์ชุมชน เป็นเลขานุการ หัวหน้างานแนะแนวเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

3.2 ประชุมคณะทำงานเป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันพิจารณาภารกิจที่ต้องร่วมกันทำ แบ่งงานกันทำ เวลาใด ทำอะไร ใครทำ ทำกับใคร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร แล้วกำหนดเป็นแผนปฏิบัติงานในแต่ละรอบปี

3.3 ผู้ที่ได้รับมอบหมายไปดำเนินการในส่วนนั้น ตามเวลาที่กำหนด

3.4 ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง อย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

3.5 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี นำข่าวสารที่ได้รับบริจาคมา ไปบริจาคต่อให้กับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน และมีความร่วมมืออย่างอื่นอีกหลายอย่าง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

อำเภอภูพานถือเป็นถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารเหมือนกัน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับพระราชทานข่าวสารจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประจำทุกปี ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ “พี่อím น้องอím” ท่านจึงนำข่าวสารที่ได้รับพระราชทานมาไปบริจาคต่อให้โรงเรียนประถมศึกษา นักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ จึงมีอาหารกลางวันรับประทานกันทุกคน จากวิสัยทัศน์นี้ของ ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ทำให้ได้ใจผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา นักเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน คือ ทุกคนมีความปรารถนาอย่างเดียวกัน ที่มุ่งมาที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี คือ นักเรียนก็อยากมาเรียนต่อที่นี่ ผู้ปกครองก็อยากให้ลูกหลานมาเรียนต่อที่นี่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา และครู ก็ส่งเสริมให้นักเรียนมาเรียนต่อที่นี่ จำนวนนักเรียนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จึงเพิ่มขึ้น จำนวนครูจึงเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว เช่นกัน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การที่ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ประกาศวิสัยทัศน์ “พี่อím น้องอím” เป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ โดยมีข่าวสารพระราชทานเป็นตัวเชื่อมต่อให้ความสำเร็จเห็นผลชัดเจนขึ้น และการที่น้อง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาได้มีอาหารกลางวันรับประทานทุกวัน ทำให้มีกำลังกาย กำลังใจ กำลังสมองในการเรียนรู้ เกิดสหสัมพันธ์ทางใจ ทำให้ทุกคนอยากมาเรียนต่อที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ความจริงแล้วเหตุผลที่นักเรียนอยากมาเรียน หรือผู้ปกครองอยากส่งบุตรหลานมาเรียน มิใช่มีเพียงข่าวสารพระราชทาน สานต่อความสุขเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง

6. บทเรียนที่ได้รับ

ข่าวสารพระราชทาน สานต่อความสุข เป็นแนวคิดหนึ่งในหลากหลายวิธีการที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ได้นำมาใช้ในการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่าย

พัฒนาการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีกับโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอภูพาน ท่านยังมีนโยบายเปิดบ้าน เปิดโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ให้โรงเรียนประถมศึกษามาใช้ สนามกีฬาแข่งขันกีฬา ให้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ทุกอย่าง ให้กลุ่มครูโรงเรียนประถมศึกษามาใช้ห้องประชุม หอประชุม ให้คณะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามาใช้ห้องประชุม จัดครูแนะแนวนักเรียน ไปสอนที่โรงเรียนประถมศึกษา จัดนักเรียนและครูไปทำบุญทุกวันพระและพัฒนาจิต

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การนำข่าวสารพระราชทานไปบริจาคต่อให้แก่โรงเรียนประถมศึกษา เป็นน้ำใจ เป็นกุศโลบายในการให้ได้ใจนักเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครอง ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูโรงเรียนประถมศึกษา ทำให้ทุกคนมีความสุข ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนประถมศึกษามาเข้าเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เพิ่มขึ้นทุกปี ครูก็ได้มาเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนนักเรียน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ก็พัฒนาขึ้นอย่างก้าวกระโดด เป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาโดยทั่วไป ในระดับชุมชน จังหวัด ประเทศ

งานที่ 3 งาน การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

1. ความสำคัญ

แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน แสดงให้ทุกคนเห็นภาพปัจจุบัน ระหว่างทาง และจุดหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียนภายในระยะเวลา 3 ปี หรือ 5 ปี เพราะในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน จะมีรายละเอียดว่าในแต่ละปีจะมีโครงการอะไร ภายในโครงการจะมีกิจกรรมอะไร ซึ่งโครงการและกิจกรรมเหล่านั้นจะนำไปสู่สภาพอนาคตของโรงเรียน ในระหว่างดำเนินการไปนั้นจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เมื่อครบ 3 ปี หรือ 5 ปี ภาพรวมของโรงเรียนจะเป็นอย่างไร ที่มาของแผนพัฒนาโรงเรียน มาจากการทำงานร่วมกันของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร ในโรงเรียน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วิชาการไปสู่เป้าหมายนั้น ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน นโยบายหน่วยเหนือทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรฐานการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ภาพอนาคตของโรงเรียนจะเป็นอย่างไร ดูได้จากแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563)

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี โดยมีท่านผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นหัวหน้า รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นรองหัวหน้า หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นเลขานุการ หัวหน้างานนโยบายและแผนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้างานต่าง ๆ เป็นคณะทำงาน

3.2 ประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดภารกิจต่าง ๆ ที่คณะทำงานต้องทำ เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) สำเร็จผลตามเป้าหมายที่วางไว้

3.3 เมื่อได้กำหนดภารกิจที่สำคัญเสร็จแล้ว แบ่งคณะทำงานออกเป็นชุด ๆ เพื่อไปดำเนินการแต่ละภารกิจ นำผลการดำเนินงานที่ได้มาเข้าที่ประชุม ตามเวลาที่นัดหมาย

3.4 ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้เน้นหลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจนั้น ๆ ได้มีส่วนในการนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วย

3.5 ในการจัดทำระบบข้อมูลเข้าสู่ที่ประชุม ให้นำข้อมูลตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ความต้องการของชุมชนและสังคม และอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาวางแผนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3.6 กำหนดให้ภายในระยะเวลา 2 เดือน คณะทำงานจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ให้แล้วเสร็จ

3.7 คณะทำงานดำเนินการจัดทำร่างแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด

3.8 โรงเรียนนำเสนอร่างแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

3.9 ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้ว

3.10 นำเสนอแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ของโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทราบ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ภายในระยะเวลา 2 เดือน คณะทำงานสามารถจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี แล้วเสร็จ นำเสนอขอความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี และผู้อำนวยการ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี อนุมัติแผน นำเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เพื่อทราบ ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) นี้ จะนำไปสู่การจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนต่อไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การทำงานภายใต้กำหนดเวลา 2 เดือน คณะทำงานแต่ละภารกิจย่อย จนถึง คณะทำงานชุดใหญ่ ต้องมีวินัยสูงยิ่ง วินัยคือทำหน้าที่ตามที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ท่านบอกไว้ ทุกคนต้องมีวินัย นั่นคือ ทุกคนต้องทำหน้าที่ การทำหน้าที่ของทุกคน ทุกคณะทำงานชุดย่อย คณะทำงานชุดใหญ่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ ของท่าน ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่มีอย่างต่อเนื่อง ความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาสังเคราะห์เป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษาในปัจจุบัน

6. บทเรียนที่ได้รับ

แผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้นำมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีไปแล้ว 2 ปี คือ ปี 2561 และ ปี 2562 ซึ่งเมื่อตรวจสอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในแผนพัฒนาการศึกษา กับแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ละปีแล้ว ไม่ได้ตรงกันเหมือนกันไปทุกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ทั้งนี้ เพราะในการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี จะต้องนำแผนพัฒนาการศึกษาที่วางไว้ของปีนั้น มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ไตที่จะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับปีนั้น ๆ เพื่อให้การจัดการในแต่ละปีเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่นักเรียน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

แผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นแผนพัฒนาการศึกษาที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ชื่นชมมากในที่ประชุม และได้ถามถึงกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนนี้ เมื่อนำเสนอแผนพัฒนา การศึกษานี้ ไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ก็กล่าวชื่นชมว่าจัดทำได้ดี สมควรจะได้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

งานที่ 4 งาน งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ดำเนินการดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนกำลังพิจารณาสรรหาบุคคล เพื่อมารับผิดชอบเรื่องนี้อย่างจริงจัง ที่ผ่านมามุ่งไปที่การส่งเสริมพัฒนาครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียน การสอน

งานที่ 5 งาน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา มั่นคง องค์กร

1. ความสำคัญ

“เมื่อ 10 กว่าปี ที่แล้ว” สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ถึงโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เวลา 15.05 น. การนี้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้แทนนักเรียนชาย - หญิง 2 คน และพันธุมิผล แก่ผู้แทนชาวบ้าน 2 คน ในโอกาสนี้ทรงกดปุ่มเปิดป้าย “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” และ ทรงตัดแถบริบบิ้นเปิดอาคารเรียนพระราชทาน จากนั้นเสด็จเข้าอาคารเรียนพระราชทาน เพื่อลง พระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรการจัดการเรียนการสอนของคุณ์ การเรียนเครือข่าย โรงอาหาร หอประปาโรงเรียน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ในถิ่นทุรกันดาร กิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่สาธิต 1 ไร่ พร้อมกันนี้ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ รวมทั้งหน่วยแพทย์พระราชทาน ซึ่งมีผู้เข้ารับบริการ ตรวจรักษา จำนวน 243 คน ในจำนวนนี้ทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ จำนวน 5 คน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เดิมชื่อโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา ได้รับ อนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสาขาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2536 และเริ่มเปิดทำ การสอนในวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงชมพูพาน-ดงกะเมือ ท้องที่ตำบลสร้างค้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 1 ดำเนินการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 แล้วแต่ติดขัดในข้อราชการบางอย่าง ขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำลังดำเนินการจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ ปัจจุบันสำนัก พระราชวังได้ขอใช้พื้นที่เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร โดยให้ สำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัดสกลนครและโรงเรียนร่วมกันจัดทำโครงการดังกล่าว และได้รับบริจาค งบประมาณในการสร้างอาคารเรียนถาวร จำนวน 1 หลัง จากมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์เกอร์ (สัจจเทพ) เป็นอาคารเรียนหลังแรก และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนเข้าในโครงการพระราชดำริ และทรงพระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ”

ปัจจุบันโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนกลาง มีอาคารเรียนทั้งสิ้น 3 หลัง เนื่องจากจำนวนห้องเรียนกับจำนวนของนักเรียนไม่เพียงพอ โรงเรียนจึงได้สร้างอาคารเรียนใหม่ที่มีชื่อว่า “เพ็ญกวี” ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จมาเปิดอาคารเรียน เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีนักเรียน 531 คน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนได้เข้ารับการศึกษอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ได้นักเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตามที่โรงเรียนต้องการ

2.2 เป้าหมาย

- 1) รับนักเรียนเข้าใหม่ ม. 1 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 117 คน
- 2) รับนักเรียนเข้าใหม่ ม. 4 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 87 คน
- 3) โรงเรียนสามารถดำเนินการรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้มาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและออกแนะแนวตามสถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตอำเภอภูพาน การรับสมัครนักเรียนใหม่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รับสมัครระหว่างวันที่ 22 มีนาคม ถึง 27 มีนาคม 2562 และรับรายงานตัวและรับมอบตัวเพื่อเป็นนักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ใน วันที่ 6 เมษายน 2562

ขั้นตอนการดำเนินงาน 1) ประชุมคณะกรรมการงานรับนักเรียนเพื่อ วางแผนการรับนักเรียนตามจำนวนที่กำหนด 2) ออกแนะแนวตามสถานศึกษาต่าง ๆ 3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนหน้าที่ต่าง ๆ ตามปฏิทินการรับนักเรียนที่ สพฐ. กำหนดไว้และประชุมคณะกรรมการในคำสั่ง 4) จัดทำประกาศระเบียบการรับสมัครนักเรียนใหม่และจัดส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 5) ประชาสัมพันธ์การรับนักเรียนที่จะจบชั้น ม.3 ให้มาสมัครและคัดกรองเรียนต่อที่ รร. เดิมพร้อมประกาศให้นักเรียนทราบผลการคัดกรอง 6) ประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียน

ตามที่วางแผนไว้และเตรียมวัสดุอุปกรณ์/เอกสารการรับสมัครให้พร้อม 7) ดำเนินการรับสมัครตามประกาศที่วางแผนไว้ 8) การรับรายงานตัวและรับมอบตัว 9) สรุปรายงานผล

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนสามารถดำเนินการรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้มาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด

โรงเรียนสามารถได้นักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้มาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความเชื่อมั่น ความศรัทธา ที่ผู้ปกครอง ชุมชน มีต่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี จากผลงาน รางวัลต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู นักเรียน นำมาซึ่งความสำเร็จ โรงเรียนสามารถดำเนินการรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้มาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด

6. บทเรียนที่ได้รับ

ผลงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูทุกคน เกิดมาจากความร่วมมือร่วมใจของทุกคน ไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ งานเห็นผลเพราะคนทำงาน ทุกคนมีวินัย คือทุกคนทำหน้าที่ โรงเรียนใดก็ตามหากมีผู้นำดี มีวิสัยทัศน์ สร้างวินัย ให้ผู้ปฏิบัติไปสู่เป้าหมายเดียวกันได้ ความสำเร็จก็定会เกิดขึ้นกับโรงเรียนนั้น เหมือนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจ เชื่อมั่น ศรัทธา ต่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี การรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามระเบียบการรับสมัครและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนต่อได้ตามจำนวนที่กำหนด ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้มีนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี

งานที่ 6 งาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการสถานศึกษา มีภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การบริหารงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษามีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล สถานศึกษาจะต้องจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานแต่ละด้าน พร้อมกำหนดตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละด้านและผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปฏิบัติได้ถูกต้องและครบถ้วนตามตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงาน และจำเป็น

อย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบแต่ละด้าน เพื่อให้งานสำเร็จตามที่กำหนดได้ ในระหว่างปฏิบัติงาน จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ให้มีระบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาด้วย

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ผู้อยู่รับผิดชอบ งานทั้ง 4 ด้าน ของโรงเรียน นำไปใช้ในการจัดการศึกษา

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นหัวหน้าคณะกรรมการ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นรองหัวหน้าคณะกรรมการ หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายเป็นคณะกรรมการ หัวหน้างาน นโยบายและแผนเป็นเลขานุการ

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการย่อยตามภารกิจ 4 ด้าน โดยมอบหมายให้หัวหน้าฝ่าย แต่ละฝ่ายเป็นหัวหน้าคณะกรรมการย่อย มีหัวหน้างานในฝ่ายเป็นคณะกรรมการ ให้มีหัวหน้าสำนักงาน ฝ่ายเป็นเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการย่อยของแต่ละด้านไปกำหนดตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ผลการปฏิบัติงานในด้านที่รับผิดชอบ นำมาเสนอในที่ประชุมของคณะกรรมการชุดใหญ่ พิจารณา เห็นชอบ

3.3 เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ให้ผู้อยู่รับผิดชอบทราบเพื่อนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ ต้องให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน เชื่อมโยงกันในการปฏิบัติงาน

3.4 นำมาตรฐานการปฏิบัติงานไปปฏิบัติ ในระหว่างนำมาตรฐานงานไปปฏิบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย จะนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และเก็บข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาทั้งมาตรฐาน การปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นต่อไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ครูรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน ตามภารกิจ 4 ด้าน ของการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้นำไปใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่ของตน ทำให้งานสำเร็จผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่กำหนด

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การวิเคราะห์งานย่อยออกมาจากภารกิจแต่ละด้านของภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 ด้าน คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ออกมาได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลสำเร็จ จากการปฏิบัติงานแต่ละมาตรฐานได้ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติก็มีความเข้าใจง่าย เห็นเป้าหมายชัด งานสำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

ความรู้ความเข้าใจในภารกิจ 4 ด้าน ของการบริหารจัดการในโรงเรียนให้ครบถ้วนจะเป็นพื้นฐานของความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตัวบ่งชี้ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานในแต่ละมาตรฐานจะเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างเสมอ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ใช้ได้ผลดีเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน เพราะผู้ปฏิบัติเห็นภาระหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติงานชัดเจน เห็นเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ผลสำเร็จชัดเจน จึงทำให้ปฏิบัติหน้าที่ที่สะดวกขึ้น มีผลงานตามเป้าหมายแต่ก็จะมีต้องปรับปรุงพัฒนาบ้าง เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี

งานที่ 7 งาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เทคโนโลยีทันสมัยใส่ใจการศึกษา

1. ความสำคัญ

งานบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การดำเนินงานธุรการ การประชาสัมพันธ์ งานประสานราชการ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม งานบริการสาธารณะ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากร การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงาน งานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งผู้รับผิดชอบงานควรรู้แนวปฏิบัติราชการและในโลกยุคปัจจุบันนี้ได้ชื่อว่าเป็นโลกยุคของข้อมูลข่าวสารเนื่องมาจากการติดต่อเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างมากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

ได้เปลี่ยนจากที่ครูเป็นศูนย์กลางมาสู่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องได้รับความรู้จากครูในห้องเรียนเท่านั้นแหล่งความรู้รอบตัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ชุมชน เพื่อน ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมหรือการเรียนรู้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงสิ่งเกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย มีราคาแพง มีระบบการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนซึ่งเมื่อนำมาใช้แล้วสามารถช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้นและประสิทธิผลสูงขึ้น รวมทั้งประหยัดเวลาและแรงงานอีกด้วย อย่างไรก็ตาม “เทคโนโลยี” เป็นคำที่มาจากภาษาละติน และภาษากรีก คือ ภาษาละติน Texere : การสาน (to weave) : การสร้าง (to construct) ภาษากรีก Technologia : การกระทำอย่างมีระบบ (Systematic Treatment) การทำงานโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้นั้น เป็นการทำงานโดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานนั้น ๆ ให้มีผลดีมากยิ่งขึ้นการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้นั้น ก็ต้องแตกต่างกันไปตามลักษณะของงานแต่ละอย่าง ถ้านำมาใช้ทางด้านการศึกษา ก็จะเรียกว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีในด้านใดก็จะเรียกเทคโนโลยีด้านนั้น เมื่อมีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของวงการการศึกษา การที่จะศึกษาถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ในเทคโนโลยีการศึกษา จึงจำเป็นต้อง ทราบความหมายของคำต่าง ๆ เหล่านี้ให้เข้าใจอย่างชัดเจนเสียก่อน รวมถึงพัฒนาการระยะต่าง ๆ ของเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาถึงความเจริญ ก้าวหน้าทางด้านนี้ทั้งในด้านวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ รวมถึงความสำคัญและบทบาทของเทคโนโลยี การศึกษา เทคโนโลยี เป็นการนำเอาแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการ ตลอดจนผลผลิตทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านสิ่งประดิษฐ์และวิธีปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ในระบบงานเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มากยิ่งขึ้น

เทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ ในปัจจุบันการดำเนินกิจการงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจะใช้เทคโนโลยีเข้าไปช่วยเป็นส่วนใหญ่ เทคโนโลยีจึงมีความเกี่ยวข้องกับระบบงานด้านต่าง ๆ ทุกแขนง ถ้านำไปใช้แก้ปัญหาในแขนงใด จะเรียกเทคโนโลยีในด้านนั้น เช่น เทคโนโลยีทางการแพทย์ เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีทางการอุตสาหกรรม เป็นต้น ในวงการศึกษาก็เช่นเดียวกัน มีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขจึงเกิดเทคโนโลยีทางการศึกษาขึ้น จึงสรุปได้ว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำความรู้ แนวคิด กระบวนการ และผลผลิตทางวิทยาศาสตร์มาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้สึก การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เป็นระบบการประยุกต์ผลิตผลทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรม ผสมผสานกับหลักทางสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มาใช้ในการศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยครอบคลุมการจัดและ ออกแบบระบบพฤติกรรม เทคนิควิธีการ การสื่อสาร การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน และการประเมินเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในที่นี้จะมีความหมายครอบคลุมการผลิต การใช้การพัฒนา สื่อสารมวลชน (ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์) เทคโนโลยีสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย) และโทรคมนาคม (โทรศัพท์ เครือข่ายโทรคมนาคม การสื่อสารอื่น ๆ) เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียนในทุกระดับและสถานที่ ส่วนการจัดการศึกษา ตลอดชีวิตนั้น พบว่ารูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียนของประเทศด้อยพัฒนา และประเทศ กำลังพัฒนา ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชน ได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการศึกษา เพราะประชาชนที่มีฐานะดีเท่านั้นที่มีโอกาสได้รับการศึกษา ส่วน คนยากจนขาดโอกาสในการศึกษา แม้รัฐบาลต่าง ๆ ได้ทุ่มเทงบประมาณการศึกษาสูงมากก็ตาม แต่การศึกษาไม่สามารถช่วยพัฒนา คุณภาพชีวิต การศึกษาของประชาชน โดยเฉพาะผู้อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล รัฐบาลยังพัฒนาคนรวยกลับ รวยยิ่งขึ้น คนจนกลับจนลง จึงทำให้มีการเรียกร้อง ให้มีการปฏิรูปการศึกษา มนุษย์เรียนรู้ตั้งแต่แรก เกิดจนถึงช่วงสุดท้ายของชีวิต นั่นคือการรวมเอาการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) นอกโรงเรียน (Informal Education) เข้าด้วยกัน คนเราสามารถเลือกศึกษาได้ในช่วงเวลา ต่าง ๆ ของชีวิตตามความเหมาะสม การศึกษา และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกแห่งไม่ว่าจะ ในครอบครัว วัด ชุมชน สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และแหล่งวิชาต่าง ๆ การศึกษาและการเรียนรู้ตลอด ชีวิตกลายเป็นความจำเป็นของมนุษย์ปัจจุบัน ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนมีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จำเป็นในการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) สามารถทำให้มีการเรียนการสอน การศึกษามีความหมายมากขึ้น ผู้เรียน เรียนได้กว้างขวางมากขึ้น เรียนได้เร็วขึ้น เข้าใจได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้ครูมีเวลาให้แก่ นักเรียน มากขึ้น
- 2) สามารถสนองเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ผู้เรียนมีอิสระใน การเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ
- 3) สามารถทำให้การจัดการศึกษาตั้งอยู่บนรากฐานของวิธีทางวิทยาศาสตร์ ค้นพบวิธีใหม่ ๆ และสมเหตุสมผลตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม
- 4) ช่วยให้การศึกษามีพลังมากขึ้น
- 5) ทำให้การเรียนรู้อยู่แค่เอื้อม
- 6) ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา

2.2 เป้าหมาย

- 1) ครูและบุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 100 ดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- 2) ครูและบุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 100 ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 3) ครูและบุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 100 ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นใน ระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
- 4) ครูและบุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 100 ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 5) ครู และบุคลากรทางการศึกษาถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญยิ่งในการที่จะดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
- 6) ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 3.1 จัดทำแผนการนำเทคโนโลยี มาใช้ต้องให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจ และเตรียมตัวในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ประสานสอดคล้องกัน การเตรียมงบประมาณรองรับให้ครอบคลุมค่าใช้จ่าย และคนที่ดูแลระบบ และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและทำความเข้าใจด้วย
- 3.2 การพัฒนาหรือจัดหาระบบเทคโนโลยีที่ต้องการนำมาเข้าใช้ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยการพิจารณา วิเคราะห์และคัดเลือกด้วยวิธีการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และจัดหาผู้พัฒนาระบบและผู้ให้บริการที่จะปรับปรุงพัฒนาระบบที่จะนำมาบริหารจัดการ
- 3.3 การเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการมาก เช่น การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรขาดความรู้ เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก จึงจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา ร่วมกับกับบุคลากรของโรงเรียน
- 3.4 การพัฒนาบุคลากรที่ควบคุมการใช้เทคโนโลยี เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องให้ทำงานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ และใช้งานอย่างครบถ้วน
- 3.5 การบำรุงรักษา ให้เหมาะสมกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่
- 3.6 การติดตาม ประเมินผล ควรประเมิน 2 ส่วนคือ ส่วนแรกต้องประเมินผลงานที่กำหนดไว้ในแผน และประเมินความพึงพอใจในการบริการ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน เป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หลายอย่าง สอนด้วยสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย ห้องเรียนสมัยใหม่ มีอุปกรณ์วิดีโอโปรเจคเตอร์ (Video Projector) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีระบบการอ่านข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์แบบต่าง ๆ รูปแบบของสื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ก็มีหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำมาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อิเล็กทรอนิกส์บุ๊ค วิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ ระบบวิดีโอออนดีมานด์ การสืบค้นข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตและการทำงานของคณะครูก็นำเทคโนโลยีใช้ในงานต่าง ๆ เช่นการเข้าระบบสารบรรณ

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ครุนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหาร ด้านการศึกษา เช่น ระบบการลงทะเบียน ระบบการจัดตารางสอน ระบบการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านการศึกษา

2) ครูใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ยังช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน ในวิชาต่าง ๆ เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ ภาษาต่างประเทศ ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น และเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น การแสดงสถานการณ์จำลอง แบบจำลอง ภาพเคลื่อนไหว แสงสีและเสียง ประกอบ นักเรียนสามารถเตรียมตัวก่อนเรียน หรือทบทวนบทเรียนด้วยตนเองเมื่อใดก็ได้ที่มีเวลาว่าง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี มีความทันสมัย ครูและนักเรียนสามารถแสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะการคิดการทำงาน ส่งผลให้ครูและนักเรียนเกิดความรู้ มี ความคิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูและนักเรียนมีความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้หรือนำไปพัฒนาต่อในอนาคต และครูและนักเรียนยังได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนได้

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 ผู้เรียน : จะต้องมึทักษะพื้นฐานในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้

6.2 หลักสูตร : จะต้องมีการสอดแทรก ICT เข้าในกิจกรรมการเรียนการสอนและส่งเสริมให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้

6.3 ผู้สอน/ผู้บริหาร : จะต้องมึทักษะพื้นฐาน และสามารถนำ ICT ไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

6.4 เทคโนโลยี : เลือกใช้เทคโนโลยีได้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้ประกอบการและบุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจ ที่โรงเรียนแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี มีความทันสมัย ครูและนักเรียนสามารถแสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานที่ 8 งาน การดำเนินงานธุรการ

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สถานสัมพันธ์ มั่นคง รวดเร็ว ถูกต้อง

1. ความสำคัญ

งานธุรการ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเอกสาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานทางราชการ ซึ่งมีกระบวนการเริ่ม ตั้งแต่มีการจัดทำหนังสือราชการ มีการส่งหนังสือราชการออกจากหน่วยงาน และรับหนังสือราชการเข้ามาในหน่วยงาน มีการจัดเก็บหนังสือราชการ ตลอดจนการรักษา และยืมหนังสือราชการไปใช้งาน และสิ้นสุดด้วยการทำลายหนังสือราชการเมื่อกำหนดเวลา โดยยึดตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อเป็นระบบที่ให้ความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ตรงเวลา และมีประสิทธิภาพเพื่อประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย รวมทั้งการควบคุมตรวจสอบอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของทุกฝ่ายดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้ดีที่สุด

งานธุรการโรงเรียน คือ งานที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการบริหารหน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวางไว้ จึงเปรียบเสมือนส่วนหนึ่งที่รอคอย ประสานหรือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น เป็น งานที่มีขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบที่กว้างมาก และมีลักษณะงานที่จะต้องประสานงานกับ บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการทำงานด้านสารบรรณ การจัดเก็บและค้นหาเอกสาร การจัดเตรียมการประชุม การติดต่อประสานงานการให้บริการ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย บทบาทและหน้าที่ของ “งานธุรการ” (Administration) เป็นฝ่ายสนับสนุน” หรือเรียกง่าย ๆ ว่าฝ่าย support เพื่อให้คนอื่นหรือพนักงานฝ่ายอื่น ๆ ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย เป็นสายงานที่ เป็นเหมือนคนกลางที่จะคอยที่ขับเคลื่อนให้งานได้ดำเนินอย่างสะดวก เช่น การให้บริการ การติดต่อ ประสานงาน การจัดหา เป็นสายงานการ “ควบคุม” และ “ดูแล” ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ เป็นนักประสานและนักบริการที่ดี ขอบเขตของสายงานธุรการ คือ งานที่เกี่ยวข้อง “จัดหา จัดใช้ ดูแล และบริการ เพื่อนำมาซึ่ง ความสะดวกของหน่วยงานอื่นในองค์กร”

การปฏิบัติงานธุรการให้มีคุณภาพนั้น ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความสามารถ ในการอ่าน การตีความและสรุปสาระสำคัญ มีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้าง ภาระงานและภารกิจ ของสถานศึกษา รู้จักบทบาทภารกิจหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสถานศึกษา

มีความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของงาน (เอกสาร) มีความสามารถในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและกำหนดงานในห้วงระยะเวลาต่าง ๆ ได้มีความรักและศรัทธาในงานที่รับผิดชอบ ทำงานอย่างเต็มใจ เต็มศักยภาพ และเต็มเวลาเป็นผู้รักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด มีความรู้และสามารถใช้งานในระบบสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาระบบงานธุรการให้เป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานในภาพรวมได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และทันต่อ เหตุการณ์
- 3) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีให้เป็นปัจจุบัน ก้าวไกล ทันสมัย
- 4) เพื่อให้การบริการหน่วยงานด้านอื่นสามารถดำเนินงานไปได้โดยไม่มีอุปสรรค และมีความพึงพอใจ

2.2 เป้าหมาย

- 1) ระบบงานธุรการเป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2) สถานศึกษาสามารถดำเนินงานในภาพรวมได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์
- 3) ระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีให้เป็นปัจจุบัน ก้าวไกล ทันสมัย
- 4) การบริการหน่วยงานด้านอื่น สามารถดำเนินงานไปได้โดยไม่มีอุปสรรค และมีความพึงพอใจ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 กลุ่มเป้าหมายในการนำ BP (Best Practices) ไปใช้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี จำนวน 45 คน

3.2 ขั้นตอนการพัฒนา BP (Best Practices) พัฒนางานธุรการด้วยกิจกรรม 5 ส คือ สะสาง สะดวก สะอาด สุขนิสัย สร้างนิสัย การตรวจสอบคุณภาพ BP (Best Practices) วิธีการตรวจสอบคุณภาพ BP ใช้แบบประเมินผลกิจกรรม 5 ส. แบบสอบถาม แบบสังเกต สัมภาษณ์ แบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่นำ BP ไปใช้ นำผลการประเมิน ที่ได้มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ปรับปรุง และพัฒนางานธุรการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ผลการตรวจสอบคุณภาพที่ได้ คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มีความพึงพอใจในการพัฒนางานธุรการด้วยหลักการของกิจกรรม 5 ส เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

3.3 แนวทางการนำ BP ไปใช้ประโยชน์ ใช้ในการพัฒนางานธุรการให้เป็นระบบ และมีคุณภาพ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้เป็นปัจจุบัน พัฒนาสำนักงานให้ทันสมัย วัสดุอุปกรณ์

พร้อมใช้ พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อให้ การสื่อสารหรือการประสานงานระหว่างบุคลากรในสถานศึกษามีความเข้าใจที่ตรงกัน รวมถึงการ ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาภายนอก สถานศึกษาสามารถดำเนินงานในภาพรวมได้อย่าง คล่องตัว รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่นและสำเร็จ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลสำเร็จเชิงปริมาณ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ของการติดต่อประสานงานทำให้สามารถติดต่องานที่สำคัญ ๆ ได้อย่างดียิ่ง

4.2 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมีความพึงพอใจ ในการรับบริการของงานธุรการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี คิดเป็นร้อยละ 80

4.3 ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อ BP (Best Practices) จากการสังเกตการณ์ดำเนินงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จากผลการตอบรับความพึงพอใจและผลการติดต่อประสานงานจากหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมีความพึงพอใจ ในการรับบริการ

6. บทเรียนที่ได้รับ

กระบวนการตรวจสอบซ้ำเพื่อพัฒนา ปรับปรุง BP (Best Practices) ให้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่อง วิธีการตรวจสอบซ้ำ BP นำไปทดลองใช้กับโรงเรียนใกล้เคียงในเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่นเพื่อตรวจสอบ ปัญหา หาสาเหตุข้อบกพร่องแต่ละขั้นตอนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และหารูปแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาพัฒนา งานธุรการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ผลการตรวจสอบซ้ำเพื่อการพัฒนา และปรับปรุง BP (Best Practices) บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติเป็นเลิศ ก่อเกิดผลงานและนำข้อบกพร่องมาแก้ไขเพื่อพัฒนาต่อไป

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ระบบการติดต่อประสานงานข่าวสารของทางราชการ มีคุณภาพ ถูกต้อง รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเป็นปัจจุบัน ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นตัวอย่างกับโรงเรียนเครือข่ายได้

งานที่ 9 งาน การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : โรงเรียนปลอดภัย

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นงานบริการพื้นฐาน เพื่อให้งานอื่น ๆ ในการบริหารจัดการโรงเรียนเดินหน้าไปได้ โรงเรียนจะต้องมีสถานที่ มีอาคาร เป็นสภาพแวดล้อม ทั้งบริเวณภาคพื้นดิน และบริเวณบนอาคารนอกห้อง ในห้อง ทั้งปวงนี้จะต้อง บริหารจัดการให้พร้อมใช้ โดยการจัดให้มี บำรุงรักษา จัดระเบียบ รักษาความสะอาด เพื่อบริการ ทุกคนในโรงเรียน ได้ใช้งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ได้ดีตามวัตถุประสงค์ของแต่ละคน แต่ละงาน แต่ละกิจกรรม

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อบำรุง รักษา ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย เป็นระเบียบ สวยงาม

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย เป็นระเบียบ สวยงาม

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นหัวหน้าคณะทำงาน รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นรองประธานหัวหน้า คณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นเลขานุการ หัวหน้างานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ หัวหน้าอาคารต่าง ๆ หัวหน้าเขตพื้นที่ต่าง ๆ เป็นคณะทำงาน

3.2 คณะทำงานร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการดูแลบำรุงรักษา และพัฒนา อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย เป็นระเบียบ สวยงาม

3.3 คณะทำงานกำหนดผู้รับผิดชอบตามแนวปฏิบัติที่กำหนด โดยให้ทุกคน มีส่วนร่วม ตั้งแต่ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างาน นักเรียน คนงาน

3.4 โรงเรียนออกคำสั่งมอบหมายงานให้ทุกคนปฏิบัติ

3.5 แต่งตั้งคณะติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

3.6 ผู้อำนวยการโรงเรียน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

คณะทำงานกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลบำรุงรักษา พัฒนา อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบดูแลให้มีสภาพพร้อมใช้ มั่นคง เป็นระเบียบ ปลอดภัย และสวยงาม จากการมีส่วนร่วมของทุกคนทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีความสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย ทุกสถานที่ ทุกงาน สบายตา สบายใจ มีความสุข

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ จบการศึกษา ปวส. ช่างก่อสร้าง เป็นครูฝึกวิชาทหาร ท่านจึงออกแบบผังโรงเรียนได้อย่างสวยงาม เป็นระเบียบ ท่านกำหนด วินัยนำ วิชาการตาม ทุกคนต้องมีวินัย คือ ต้องทำหน้าที่ วิสัยทัศน์ของท่านด้าน การรักษาความสะอาด โรงเรียนว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิง ความสะอาดต้องมาก่อน” ทุกคนจึงเห็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ในการสร้างความสะอาดให้เกิดขึ้นในทุกสถานที่ ก็จะได้ “โรงเรียนน่าอยู่ น่าดู น่าเรียน ครูพากเพียรทำการสอน” สอดรับกันเป็นเกลียวพัฒนาโรงเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

การประกาศเป้าหมายชัดเจนของผู้บริหาร ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นเป้าหมายที่ทุกคนในโรงเรียนรับรู้ จึงได้ร่วมกันดำเนินการไปสู่ความสำเร็จนั้นด้วยกัน ผู้บริหาร สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ประจำทุกวัน โรงเรียนจึงจะสะอาด

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ภาพความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม มีความปลอดภัยในโรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิมาพึงบารมี เป็นภาพปกติที่ทุกคนในโรงเรียนได้เห็นทุกวัน ผู้มาเยือนได้เห็นทุกครั้ง ที่มาเยือน ทั้งนี้เพราะทุกคนที่มีหน้าที่ได้ทำหน้าที่ของตนเองไม่ขาดตกบกพร่องเป็นประจำทุกวัน ทุกคนที่เข้ามา ต่างชื่นชม โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดโรงเรียนปลอดภัย เป็นตัวแทนจังหวัด สกลนครเข้าประกวดระดับประเทศ ได้รับรางวัลชมเชยระดับประเทศ จากกรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม

งานที่ 10 งาน การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ไปเยือนเขาเรารับมาเรียน

1. ความสำคัญ

การสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะรับมาเข้าเรียนที่โรงเรียน เป็นเรื่องที่ โรงเรียนจะต้องดำเนินการล่วงหน้า 3 – 5 ปี โดยการประสานงานกับชุมชนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน เพื่อให้ทราบจำนวน นักเรียนประถมศึกษาในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับสูงลงไป คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6,

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของแต่ละโรงเรียน แล้วนำมาจัดระบบข้อมูลในภาพรวมแต่ละปี โดยเฉพาะ ในส่วนที่แสดงความจำนงว่าจะมาเรียนในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี รวมแล้วแต่ละปี มีจำนวนเท่าใด จะได้วางแผนไว้รับบริการได้ถูกต้องเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะมาเรียนในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มีข้อมูลสารสนเทศ คาดว่าในแต่ละปี จะมีนักเรียนมาเข้าเรียนจำนวนเท่าใด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป เป็นรองหัวหน้า คณะทำงาน หัวหน้างานแนะแนวเป็นเลขานุการ คณะทำงานคือครูทุกคน

3.2 คณะทำงานประเมินวางแผนกำหนดวิธีการทำงาน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงในเขตพื้นที่บริการ โดยเฉพาะทุกบ้านที่มีลูกหลานเรียนอยู่ใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.3 โรงเรียนจัดครูแนะแนวและคณะไปเยี่ยมคุยกับนักเรียนประถมศึกษาใน เขตพื้นที่บริการทุกโรง ช่วยเหลือโรงเรียนเหล่านั้น ในการพัฒนาทางวิชาการ นำข่าวสารไปแจก

3.4 โรงเรียนจัดครูออกเป็นสาย สายละ 2 คน ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนประถมศึกษา ปีที่ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเก็บข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือ ผ่านโรงเรียน หรือไปตรงถึงครอบครัวนักเรียน

3.5 จากการออกไปเยี่ยม ช่วยแก้ปัญหาที่โรงเรียน ที่บ้านนักเรียนประถมศึกษา ก็จะช่วยสอบถามความจำนงว่าจะมาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี หรือไม่ เมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว

3.6 นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ นำเสนอผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

การส่งครูของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ออกไปเยี่ยม พูดคุยกับ ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา ไปดูแลช่วยเหลือ ไปพัฒนาแก้ปัญหาวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา เป็นการสร้างความเป็นกัลยาณมิตรของกันและกัน นักเรียนประถมศึกษา ผู้อำนวยการ

และครูโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหาร ครู และโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ส่วนใหญ่จึงมีความจำนงที่จะมาเรียนหรือส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ครูก็มีจำนวนมากขึ้น ทุกอย่างมีพัฒนาการขึ้นอย่างก้าวกระโดด โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา ของชุมชน โดยทั่วไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

วิสัยทัศน์ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่ป็นผู้นำเชิงรุก ใฝ่ใจแลกลใจ เข้าหา ไม่รอคอย จึงมีการกำหนดรูปแบบวิธีการนี้ ให้รองผู้อำนวยการ ครูทุกคน รวมถึงนักเรียนรุ่นพี่ ที่อยู่ในโรงเรียน ก็มีส่วนร่วมในการไปจัดทำสำมะโนผู้เรียน เพื่อจะได้ทราบจำนวนผู้เรียนนำมาเข้าเรียนในแต่ละปี รู้ล่วงหน้า 3 ปี เป็นอย่างน้อย

6. บทเรียนที่ได้รับ

การออกไปพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา และไปช่วยเหลือพัฒนาวิชาการ ดูแลช่วยเหลือ บริจาคข้าวสารให้เป็นอาหารกลางวัน ช่วยสร้างความรู้สึกเป็นกัลยาณมิตร เป็นพวกเดียวกัน จึงอยากให้มาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโอกาสต่อไป หากจะได้นักเรียนมาเรียนร้อยละ 100 ก็คงจะต้องหากกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกับของเดิมที่มีอยู่

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การออกไปสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนเชิงรุก จากวิสัยทัศน์ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ทำให้โรงเรียนประถมศึกษาทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูต่างส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ผู้ปกครองก็ส่งบุตรหลาน มาเรียนด้วยความเต็มใจยิ่ง ประกอบกับการที่ท่านผู้อำนวยการ ได้บริหารจัดการปัญหาของโรงเรียน ให้มีความเจริญรอบด้าน จึงเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา ของชุมชน และสังคมทั่วไป

งานที่ 11 งาน การรับนักเรียน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : 1 เป็น 2 ต้องทำให้ได้

1. ความสำคัญ

การรับนักเรียนมีผลสูงยิ่งต่อพัฒนาการของโรงเรียน เพราะระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย จำนวนนักเรียนมีผลต่อจำนวนครู มีผลต่อจำนวนเงินงบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัว มีผลต่อการได้งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบต่าง ๆ ดังนั้น การดำเนินการให้มีจำนวนนักเรียนมาเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้กลยุทธ์ทุกรูปแบบ ที่เป็นที่ยอมรับได้ โดยทั่วไป เพื่อให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการรับนักเรียนเข้าเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เพื่อขึ้นทุกปี

2.2 เป้าหมาย

ในทุกปีการศึกษาโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีจำนวนนักเรียน มาสมัครเข้าเรียนจำนวนเพิ่มขึ้น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ประชุมผู้บริหารโรงเรียน ทุกโรงเรียนในสังกัด เพื่อร่วมกันกำหนดเขตพื้นที่บริการของแต่ละโรงเรียน

3.2 กำหนดแผนการรับนักเรียนแต่ละปีการศึกษา โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากการจัดสำมะโนผู้เรียน เป็นตัวกำหนดจำนวนห้องเรียนที่จะรับ

3.3 นำเสนอแผนการรับนักเรียน เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

3.4 นำแผนการรับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแล้ว เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

3.5 เมื่อถึงช่วงเวลารับสมัครนักเรียนเข้าเรียน หากมีจำนวนนักเรียนเกิน 1 ห้อง (40 คน) ก็จะต้องหาส่วนเกินให้ได้ 11 คน เพื่อจะได้เป็น 2 ห้องเรียน จะได้ครูเพิ่ม 2 คน ด้วยวิธีการ ออกไปสำรวจว่า มีนักเรียนตกหล่นไม่มาสมัครเรียนหรือไม่ ก็ให้มาสมัคร โรงเรียนจะจัดหา ทุนการศึกษาให้ และดูแลไม่ให้เดือดร้อน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

3.6 รายงานผลการรับนักเรียนแต่ละปี มีนักเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้ได้งบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัว ครูเพิ่มขึ้นด้วยตามสัดส่วน โรงเรียนจึงมีพัฒนาการขึ้นอย่างก้าวกระโดด

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

การตั้งใจมุ่งมั่นที่จะไม่ปล่อยใครให้ตกหล่นไว้ข้างหลัง และการมีแนวคิดที่จะให้มี ครูมาร่วมกันดูแลสอนนักเรียน พัฒนานักเรียน การพยายามเพิ่มจำนวนนักเรียนจาก 49 คน ที่ได้ครู 2 คน ให้มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอีก 2 คน เป็น 51 คน ทำให้ได้ครูมาเพิ่มอีก 2 คน เป็น 4 คน เป็นกลยุทธ์ทางการบริหารที่ชาญฉลาดมากของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่บูรณาการได้สมบูรณ์ ทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เจริญก้าวหน้ามีชื่อเสียง เป็นที่ศรัทธาของชุมชนในทุกวันนี้

5. ปัจจัยความสำเร็จ

แนวคิดเชิงกลยุทธ์ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่นำระเบียบกฎเกณฑ์การรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ท่านบอกว่า “วิธีการบริหารของผม คือ ถ้าอยากได้ครูเพิ่มก็ต้องมีนักเรียนเพิ่ม” เมื่อรองผู้อำนวยการ ครูทุกคน เข้าใจกลยุทธ์นี้ของท่านผู้อำนวยการ ทุกคนก็นำสู่การปฏิบัติ ได้ผลเป็นอย่างดี

6. บทเรียนที่ได้รับ

การนำแนวคิดเชิงกลยุทธ์นี้ไปใช้ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาอื่น ๆ ทั่วประเทศ ที่เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ก็น่าจะช่วยให้มีนักเรียนเพิ่มขึ้นได้ เป็นการช่วยให้นักเรียนที่ตกหล่นได้มีที่เรียน เป็นการช่วยให้โรงเรียนมีงบประมาณมาพัฒนาโรงเรียนเพิ่มขึ้น และอาจจะทำให้มีครูเพิ่มขึ้น มาช่วยกันพัฒนาโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

จากวิธีบริหารของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ที่ว่า “อยากได้ครูเพิ่มก็ต้องมีนักเรียนเพิ่ม” ในทางปฏิบัติจึงต้องไปเก็บตักนักเรียนมาเข้าสู่ระบบการศึกษา ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี โรงเรียนประจำตำบลโรงเรียนเดียวในจังหวัดสกลนคร ที่มีครูครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่เดิมมีนักเรียน 100 กว่าคน ปัจจุบันมีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 500 กว่าคน ปีการศึกษาหน้าคาดว่าจะมีนักเรียนเพิ่มขึ้นอีก

งานที่ 12 งาน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ตั้งโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ยากยิ่งแต่สำเร็จและภูมิใจ

1. ความสำคัญ

การจัดตั้งโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี กว่าจะจัดตั้งสำเร็จเป็นโรงเรียนเอกเทศ สำเร็จได้ ต้องใช้เวลายาวนาน เมื่อปี พ.ศ. 2536 เป็นโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ตั้งอยู่ห่างจากโรงเรียนคำเพิ่มพิทยา ประมาณ 21 กิโลเมตร ไม่มีโรงเรียนที่จะรองรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในตำบลสร้างค้อ และตำบลหลุบเลา เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนในพื้นที่ดังกล่าว โดยมุ่งหวังให้เกิดเป็นโรงเรียนเอกเทศ เพื่อเป็นโรงเรียนประจำตำบลต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อตั้งโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ให้เป็นโรงเรียนเอกเทศ

2.2 เป้าหมาย

ตั้งโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) เป็นโรงเรียนเอกเทศได้สำเร็จ

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 พ.ศ.2536 กรมสามัญศึกษาเปิดโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนที่จบประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในตำบลสร้างค้อและตำบลหลุบเลา ไม่ต้องเดินทางไกลไปเรียนที่โรงเรียนคำเพิ่มพิทยา ที่อยู่ห่างไป 21 กิโลเมตร

3.2 สมทตำบลสร้างค้อ ขณะนั้นได้ดำเนินการขอที่ดินจากประชาชนที่ใช้เป็นพื้นที่ทำกินอยู่ขณะนั้น จำนวน 9 ราย บนเนื้อที่ 52 ไร่ เพื่อให้บุตรหลานมีโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้น ราษฎรดังกล่าวจึงยอมที่จะยกที่ทำกินของตนให้แก่กรมสามัญศึกษา โดยมีหนังสือยินยอมและพยานอย่างสมบูรณ์ แต่ปัญหาก็คือ ที่ทำกินเหล่านั้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (เสื่อมโทรม)

3.3 กรมสามัญศึกษา ทำเรื่องขอใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ด้วยความล่าช้าในระบบราชการทำให้เรื่องยืดเยื้อยาวนาน จนกระทั่งวันที่ 23 สิงหาคม 2543 จึงได้รับคำตอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัตร โพธสุธน) ขณะนั้น ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายปัญญา เกสรทอง) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวกัญญา ศิลปอาษา) สรุปว่ากรมสามัญศึกษาอาจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536 ที่ห้ามมิให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาต เว้นแต่การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ หรือโครงการเพื่อความมั่นคงเฉพาะกรณีเร่งด่วน ฉุกฉิน และจำเป็น อย่างแท้จริง เท่านั้น

3.4 พ.ศ.2544 ประชาชนก็พยายามผลักดันให้โรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ได้รับอนุญาตใช้ที่ดินจากกรมป่าไม้ โดยเสนอผ่านกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขออนุมัติใช้ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี ในระหว่างนี้โรงเรียนสาขาก็เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ ความหวังของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชน อยากได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน เพื่อการนำไปสู่การขออนุญาตเปิดเป็นโรงเรียนเอกเทศต่อไป

3.5 ในระหว่างนี้ ก็มีความพยายามของกรมสามัญศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครอง ชุมชน ครู นักเรียน ต้องการที่จะให้โรงเรียนเป็นเอกเทศ จะได้เป็นนิติบุคคล มีงบประมาณ มีครู มีทรัพย์สิน สิ่งก่อสร้าง มีความผูกพันของประชาชน ครู นักเรียน กับโรงเรียนสาขาแห่งนี้ มีการพัฒนามาโดยตลอด 12 ปี ความทุ่มเท ห่วงใย และสิ่งที่ให้แก่โรงเรียนได้สะสมมาเป็นโรงเรียนของชุมชน

3.6 พ.ศ.2549 ว่าที่ร้อยตรีกิตติ ชันธมิตร ผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ กรมวังผู้ใหญ่ สอบถาม นายพิชณุ ตูลสุข ต้องการหาสถานที่สร้างโรงเรียน เพื่อเป็นอนุสรณ์แต่ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี นายพิชณุ ตูลสุข ตอบว่ามีอยู่โรงเรียนหนึ่ง มีความเหมาะสมมาก

แต่ติดขัดด้วยเรื่องสถานที่ เพราะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้พยายามต่อสู้มาหลายปีให้กรมป่าไม้ อนุญาตก็ไม่ประสบความสำเร็จ แต่หากเป็นโครงการพระราชดำริแล้ว กรมป่าไม้สามารถอนุญาตได้ โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

3.7 เลขาธิการสำนักพระราชวัง มีหนังสือถึงกรมป่าไม้ ขอให้พื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้ง ของโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) จำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงชมพูพาน – ป่าดงกระเซอ ท้องที่ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร อธิบดีกรมป่าไม้ อนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อปฏิบัติการตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ท้องที่จังหวัดสกลนคร เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2550

3.8 มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) ก่อสร้างอาคารเรียน แบบ 212 ล. ได้ถุนโล่ง 1 หลัง

3.9 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเปิดป้ายชื่อ โรงเรียนท่านผู้หญิง จันทิมาพิงบารมี และอาคารเรียนพระราชทานฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ)

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

กรมสามัญศึกษา ต่อมามีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ประชาชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความตั้งใจ มุ่งมั่น ที่จะจัดตั้งโรงเรียน สาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ให้เป็นโรงเรียนเอกเทศ ใช้เวลา 13 ปีกว่า จนสำเร็จได้ด้วยพระบารมี ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้ชุมชน บ้านสร้างค้อมีโรงเรียนมัธยมศึกษา ชื่อ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความมุ่งมั่น ตั้งใจขององค์กร ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำทางการศึกษาในจังหวัด สกลนคร กรมสามัญศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพยายามช่วยเหลือไม่ย่อท้อ อดทน จนฟ้ามาโปรดได้พระบารมีของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้การสร้างเป็นโรงเรียนเอกเทศได้สำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

ความตั้งใจ มุ่งมั่น อดทน พยายาม จะนำความสำเร็จมาให้ก็จริงอยู่ แต่บางครั้ง จังหวะ โอกาส ก็เป็นสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้ ส่วนราชการหรือเอกชนจะทำการสิ่งใดให้ศึกษา ตัวบทกฎหมายให้ถ่องแท้ จะได้ไม่ทำให้ภารกิจงานที่จะทำไปขัดต่อกฎหมายได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ชุมชนสร้างค้อมีความชื่นชมยินดี ที่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ให้ลูกหลานได้ไปศึกษา เรียนรู้ ไม่ต้องเดินทางไกลไปอีก 21 กิโลเมตร ทำให้นักเรียนได้มีการศึกษาจำนวนมากขึ้น ชุมชนสังคม ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

งานที่ 13 งาน การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย หลอมให้เป็นหนึ่งเดียว

1. ความสำคัญ

สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ 3 ระบบ คือ ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย แต่ในทางปฏิบัติจริงจะจัดเฉพาะในระบบ หรือมีนอกระบบด้วย หรือมีตามอัธยาศัยด้วย ก็จะขึ้นอยู่กับความพร้อมหรือศักยภาพของสถานศึกษา หากจะจัดทั้ง 3 ระบบ ก็จะต้องสำรวจความต้องการที่รับบริการทางการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทาง ความเชื่อมโยง ความสอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา ประสานความร่วมมือ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.2 เป้าหมาย

จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทั้งในรูปแบบ ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ด้วยการประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดการศึกษาในรูปแบบในระบบเป็นรูปแบบหลัก

3.2 ประสานงานเชื่อมโยงความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาในรูปแบบนอกระบบและตามอัธยาศัย

3.3 ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น การให้มาศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน การส่งครูในโรงเรียนออกไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่บุคคลในชุมชน ในโรงเรียนอื่น ๆ การเป็นวิทยากรเมื่อมีผู้มาศึกษาดูงาน การจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มสนใจ

3.4 การเทียบโอนความรู้ให้แก่นักเรียนในระบบ ในรายวิชาเพิ่มเติม ที่เป็นวิชาที่นักเรียนชำนานาญการ มีความรู้อยู่แล้วเป็นอย่างดี

3.5 เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดการศึกษาในระบบได้ดี มีการเชื่อมโยงประสานเชื่อมโยงความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ

บุคคล ชุมชน ในการให้ใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ส่งครุออกไปเป็นวิทยากร หรือเป็นวิทยากรใน ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน ทำให้ทุกคนมีความรู้ประสบการณ์นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ของตนเอง ช่วยเหลือครอบครัว และผู้อื่นได้

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและสนับสนุนความร่วมมือและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ความพร้อมของครูที่จะเป็น วิทยากรทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ความใจกว้างของผู้บริหารโรงเรียนในการเปิดบ้าน พร้อมให้ เดินเข้ามาของผู้ใฝ่เรียนรู้ พร้อมให้เดินออกไปของวิทยากร เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นแก่ ผู้ที่เข้ามา และผู้ที่รออยู่ในชุมชน

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป มีผู้มา ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง คือ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งเรียนรู้ ตามอศยาชัยของบุคคลทั่วไป หากพัฒนาไปสู่ศูนย์การเรียนรู้นอกระบบได้ ก็จะพัฒนาไปอีกขั้น คือ จะต้องมีใบวุฒิบัตรผ่านการอบรม เพื่อนำไปเป็นหลักฐานเทียบโอนประสบการณ์ได้ต่อไป

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดการศึกษารูปแบบในระบบได้ผลเป็นอย่างดี มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาของชุมชน สังคมโดยทั่วไป การศึกษาตามอศยาชัย ก็ให้บริการชุมชน สังคมได้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้รับประกาศให้เป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 14 งาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้า รัฐ ประชา เอกชน ร่วมใจ

1. ความสำคัญ

นักเรียนในเขตบริการของโรงเรียนสภาพปัจจุบัน ผู้ปกครองฐานะยากจน มีอาชีพ รับจ้าง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การบริการและช่วยเหลือนักเรียน ที่ขาดแคลนดังกล่าว โดยการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี และงบประมาณที่ได้รับ สนับสนุนจากหน่วยอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อผลการเรียนของนักเรียน การยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีระดับที่สูงขึ้น และการแก้ปัญหาออกกลางคันของนักเรียน

งานแนะแนวเป็นงานหนึ่งในโรงเรียนที่มุ่งให้นักเรียนรู้จักเข้าใจ เห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย และทุนการศึกษา นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษากระจายไปสู่คนในชั้นรากฐานของ

สังคมมากขึ้น ทำให้ในปัจจุบันมีหลายภาคส่วนที่ส่งเสริมการกระจายทุนการศึกษา ทั้งในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ทุนการศึกษายังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมผู้มีศักยภาพให้ได้ออกไปรับประสบการณ์และองค์ความรู้จากนอกประเทศด้วย

ดังนั้นงานแนะแนว ร่วมกับคณะครูและฝ่ายบริหารได้ดำเนินการจัดหาทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ และคัดสรรนักเรียนที่เหมาะสมรับทุนการศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้มีความเสมอภาคทางการศึกษาและศึกษาต่อจนจบหลักสูตร สามารถนำความรู้มาใช้ประกอบอาชีพในโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่มีรายได้น้อยได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นด้วยการให้ทุนสนับสนุนการศึกษา

2) เพื่อเป็นการพัฒนาเยาวชน และปลูกฝังมีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่การศึกษาของตนเอง และนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม

2.2 เป้าหมาย

1) นักเรียนได้รับทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสามารถจบการศึกษาในแต่ละระดับ ตามการกำหนดของทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

2) นักเรียนได้รับการพัฒนาและปลูกฝังความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่และนำความรู้มาพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประชุมชี้แจงโครงการ

3.2 ประชุมคณะครูชี้แจงกำหนดแนวปฏิบัติ

3.3 ประชุมวางแผนการดำเนินการ

3.4 ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ คือ สำรวจทุนประเภทต่าง ๆ ตามกำหนดเวลา ครูที่ปรึกษาแบบขอทุนจากงานแนะแนว ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนร่วมกับครูแนะแนว

3.5 ครูแนะแนวเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการประชุม เพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติที่ตรงตามประเภทของทุนแต่ละประเภทเข้ารับทุนโดยเรียงลำดับไว้

3.6 คณะกรรมการประชุม เพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติที่ตรงตามประเภทของทุนแต่ละประเภทเข้ารับทุนโดยเรียงลำดับไว้

3.7 จัดนักเรียนเข้ารับทุนตามลำดับที่จัดเรียงไว้เมื่อมีการประกาศรับทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และภายในโรงเรียน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับโอกาสในศึกษาต่ออย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษาและทั่วถึง

4.2 นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อการศึกษาในเขตพื้นที่ของโรงเรียนได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นและเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่ครอบครัวของตนเอง

4.3 นักเรียนมีความรู้สึกสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่การศึกษาของตนเอง และนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมต่อไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ความร่วมมือของคณะครูและผู้บริหารในการสำรวจทุนการศึกษาในแต่ละประเภท

5.2 ความร่วมมือของคณะครูและผู้บริหารในการออกเยี่ยมบ้านและคัดสรรนักเรียนเพื่อรับทุนประเภทต่าง ๆ

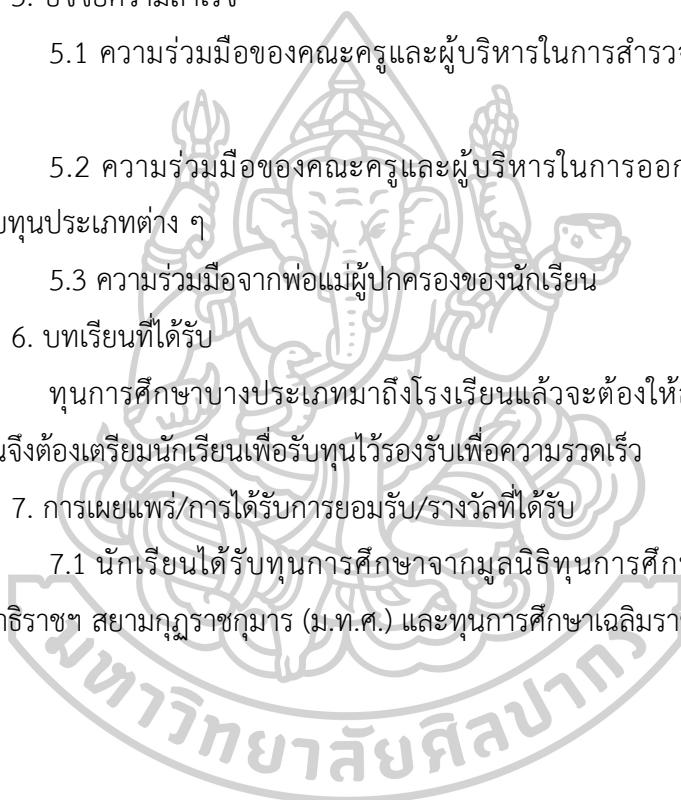
5.3 ความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

ทุนการศึกษาบางประเภทมาถึงโรงเรียนแล้วจะต้องให้ส่งเอกสารของนักเรียนโดยด่วน ดังนั้นจึงต้องเตรียมนักเรียนเพื่อรับทุนไว้รองรับเพื่อความรวดเร็ว

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 นักเรียนได้รับทุนการศึกษาจากมูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) และทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี ดังนี้

ลำดับ	ทุนการศึกษา	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1	มูลนิธิทุนการศึกษา พระราชทานสมเด็จพระ บรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) รุ่นที่ 9 ประจำปี 2560	1. น.ส.จิรนนท์ จันทร์มาตร์ 2. น.ส.ไอริน อุตโม	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 18,000 บาท/ปี ระดับอุดมศึกษา (มอบตามจ่ายจริง) ขั้นต่ำ 82,000 บาท/ปี	ได้รับทุน ต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2560
2	มูลนิธิทุนการศึกษา พระราชทานสมเด็จพระ พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) รุ่นที่ 10 ประจำปี 2561	นายภัทรพงษ์ ชีแพง	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 18,000 บาท/ปี ระดับอุดมศึกษา (มอบตามจ่ายจริง) ขั้นต่ำ 82,000 บาท/ปี	ได้รับทุน ต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2561
3	มูลนิธิทุนการศึกษา พระราชทานสมเด็จพระ พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.) รุ่นที่ 10 ประจำปี 2562	นายกิตติศักดิ์ ยศพิบูลย์	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 18,000 บาท/ปี ระดับอุดมศึกษา (มอบตามจ่ายจริง) ขั้นต่ำ 82,000 บาท/ปี	ได้รับทุน ต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2562
4	ทุนการศึกษา เฉลิมราชกุมารี ระยะที่ 2 รุ่นที่ 1 ประจำปี 2560	นายกิตติพงษ์ จันทร์ทอง	ระดับชั้นมัธยม ศึกษาตอนปลาย 25,000 บาท/ปี ระดับอุดมศึกษา 50,000 บาท/ปี	ได้รับทุน ต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2560
5	ทุนการศึกษา เฉลิมราชกุมารี ระยะที่ 2 รุ่นที่ 3 ประจำปี 2562	นางสาวสุนันท์ เชียงกลาง	ระดับชั้นมัธยม ศึกษาตอนปลาย 25,000 บาท/ปี ระดับอุดมศึกษา 50,000 บาท/ปี	ได้รับทุน ต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี 2562

7.2 ทุนการศึกษา จาก มูลนิธิยะมะโอกะ (Yamaoka Schoaship Foundation) ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิยะมะโอกะ ฮะนะซะกะ อะคาเดมี่ (Yamaoka Hanasaka Academy Foundation)

ลำดับ	ทุนการศึกษา	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1	มูลนิธิยะมะโอกะ (Yamaoka Schoaship Foundation) ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิยะมะโอกะ ฮะนะซะกะ อะคาเดมี่ (Yamaoka Hanasaka Academy Foundation) ปีการศึกษา 2559	1. นายนนทวัฒน์ สังฤกษ์ 2. นายพงษ์ศักดิ์ บุโสม 3. น.ส.จิราวรรณ บุตรพูล 4. น.ส.ธิดารัตน์ ลาวงค์เกิด 5. น.ส.สุภัทสร โถปาสอน 6. น.ส.สุธาสินี อุปพงษ์ 7. นายปรเมศวร์ ชันธแก้ว 8. น.ส.แจ่มใส ภูติ 9. น.ส.นิตยา อุปพงษ์ 10. น.ส.วรัญชร เพ็งจางค์	2,000 บาท/เดือน เป็นเวลา 3 ปี	ทุนต่อเนื่อง ได้รับทุน ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 ** (จบการศึกษาแล้วเมื่อปี 2562)
2	มูลนิธิยะมะโอกะ (Yamaoka Schoaship Foundation) ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิยะมะโอกะ ฮะนะซะกะ อะคาเดมี่ (Yamaoka Hanasaka Academy Foundation) ปีการศึกษา 2560	1. น.ส.จිරนนท์ จันทร์มาตร์ 2. น.ส.ไอริน อุดโม 3. น.ส.รัฐติลักษณ์ สมัครการ 4. น.ส.กิตติญา คำงาม 5. น.ส.ชลธิชา เม็ดอำมาตย์ 6. นายณัฐวุฒิ สุริบุตร 7. นายประกาศิต ทะเสนฮอด 8. น.ส.ศิรารัตน์ ศรีพันธุบุตร 9. นายกิตติพงษ์ จันทร์ทอง 10. น.ส.พนิดา ตาทิพย์	2,000 บาท/เดือน เป็นเวลา 3 ปี	ทุนต่อเนื่อง ได้รับทุน ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560

ลำดับ	ทุนการศึกษา	ชื่อ-สกุล	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
3	มูลนิธิยะมะโอกะ (Yamaoka Schoaship Foundation) ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิยะมะโอกะ ฮะนะซะกะ อะคาเดมี (Yamaoka Hanasaka Academy Foundation) ปีการศึกษา 2561	1. นายศิวะกร ทิพม่อม 2. น.ส.อุษามณี ชันธุ์แก้ว 3. น.ส.นภาพร ภูทองใส 4. น.ส.ดารารัตน์ ยันตั้งลา 5. น.ส.ทิพย์วรรณ สิงห์พละ 6. น.ส.สาวิตรี นามสว่าง 7. น.ส.รุจิรา คุณปัญญา 8. นายอมรรัตน์ ชูชะโก 9. น.ส.นุชจรี สาริยา 10. น.ส.ปวีณา ศรีลารักษ์	2,000 บาท/ เดือน เป็นเวลา 3 ปี	ทุนต่อเนื่อง ได้รับทุน ต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2561
4	มูลนิธิยะมะโอกะ (Yamaoka Schoaship Foundation) ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิยะมะโอกะ ฮะนะซะกะ อะคาเดมี (Yamaoka Hanasaka Academy Foundation) ปีการศึกษา 2562	1. น.ส.อารยา ไชยบุตร 2. น.ส.ปิยะมาศ จูแจ็ก 3. น.ส.กัลยรัตน์ นิลเกษ 4. น.ส.รินลดา อุตราศรี 5. น.ส.สุนันท์ เชียงกลาง 6. น.ส.สุพัฒตรา โมริพันธ์ 7. น.ส.รุ่งนภา ชัยบุตร 8. น.ส.สุจินดา ดีด้วยชาติ 9. น.ส.รุ่งทิวา ภูแข่งหมอก 10. นายเรืองฤทธิ์ ชีแพง	2,000 บาท/ เดือน เป็นเวลา 3 ปี	ทุนต่อเนื่อง ได้รับทุน ต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2562

งานที่ 15 งาน การทัศนศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : น้องเล็กไปไกล พี่ใหญ่ไปไกล ได้เรียนรู้

1. ความสำคัญ

การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง เป็นการไปเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วในที่ต่าง ๆ อาจจะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น การไปทัศนศึกษาที่โรงเรียนเป็นผู้พาไป นักเรียนอาจไม่ได้เรียนรู้กันดังที่อยากไปเรียนรู้ แต่ต้องไปเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนกำหนด ความตั้งใจที่จะเรียนรู้ อาจจะมากหรือน้อยก็เป็นไปได้

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา

2.2 เป้าหมาย

นักเรียนทุกคนได้ไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาตามสถานที่โรงเรียนจัดพาไป

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดพานักเรียนไปทัศนศึกษา โดยมอบหมายให้รองผู้อำนวยการ เป็นหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป เป็นรองหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายอื่น ๆ เป็นคณะทำงาน หัวหน้างานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา เป็นเลขานุการคณะทำงาน

3.2 คณะทำงานประชุมกำหนดสถานที่ที่จะพานักเรียนไปทัศนศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และสถานที่ไปทัศนศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ไปทัศนศึกษาในจังหวัดสกลนคร ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ออกนอกจังหวัดสกลนครได้ ประมาณ 250 กิโลเมตร

3.3 คณะทำงานดำเนินการเกี่ยวกับการติดต่อสถานที่พานักเรียนไปทัศนศึกษา รดตำรวจนำขบวน ค่าเช่ารถโดยสาร การเตรียมการต่าง ๆ ตามที่กฎระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด

3.4 พานักเรียนไปทัศนศึกษาตามวัน สถานที่ ที่กำหนด โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลนักเรียน รายงานผลให้ผู้ช่วยราชการทราบเป็นระยะ ๆ กลับถึงโรงเรียนโดยสวัสดิภาพ

3.5 รายงานผลการพานักเรียนไปทัศนศึกษาให้ผู้ช่วยราชการทราบอย่างเป็นทางการ ด้วยเอกสารตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน นักเรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ในขณะที่โดยสารอยู่บนรถ ในขณะที่เดินชมแหล่งเรียนรู้หรือทำกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ จากเงินที่นักเรียนนำไปจ่าย จากเงินค่าเช่ารถโดยสาร

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จของการจัดทัศนศึกษามาจากการวางแผนที่ดีของคณะทำงาน ตั้งแต่เลือกสถานที่ที่เป็นแหล่งทัศนศึกษา เมื่อไปทัศนศึกษาแล้วนักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้หรือไม่ รถโดยสารที่เข้าไปสภาพรถดีหรือไม่ ไม่เสียระหว่างทาง พนักงานขับรถสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ครูผู้ควบคุม ดูแลนักเรียนได้ดี ไม่มีปัญหาทุกกรณี และการทำความเข้าใจข้อปฏิบัติของนักเรียนในแต่ละสถานการณืตลอดการเดินทางไปทัศนศึกษา จะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบ มีวินัย ของนักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

ในการกำหนดสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ทัศนศึกษา หากให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกหรือกำหนดร่วมกับครู ก็น่าจะสร้างความสุขให้แก่นักเรียนได้ โดยมีครูคอยให้ข้อมูลประกอบความคิดเห็นของนักเรียน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ทุกปีที่คณะทำงานจัดพานักเรียนไปทัศนศึกษา จะจัดในวันหยุดราชการหรือวันราชการขึ้นอยู่กับสถานที่ที่พานักเรียนไปว่าปิดหรือเปิดวันใด ส่วนใหญ่เมื่อประเมินผลแล้ว นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับสูง และที่สำคัญเป็นที่พอใจของผู้อำนวยความสะดวก ผู้ปกครอง คือ ไม่เคยเกิดเหตุร้ายใด ๆ กับนักเรียนเลยแม้แต่คนเดียว ทุกคนเดินทางกลับมาถึงโรงเรียนและถึงอ้อมอกพ่อแม่ด้วยความสวัสดิภาพทุกคนทุกครั้ง

งานที่ 16 งาน กิจกรรมนักเรียน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : รวมใจสามัคคี สู่วิถีต้นแบบสหกรณ์นักเรียน สพฐ.

1. ความสำคัญ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงส่งเสริมการรวมกลุ่มทำงานของประชาชนตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2505 โดยทรงส่งเสริมอย่างเป็นขั้นตอน ในปี พ.ศ. 2505 - 2513 ทรงจัดตั้งกลุ่มสวนผักชะอำ และเริ่มโครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพงจนพัฒนาสู่การใช้วิธีการสหกรณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยทรงพระราชทานทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรหุบกะพงจำกัด เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2514 หลังจากนั้นมีการแพร่ขยายระบบสหกรณ์ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วประเทศ โดยทรงมีพระราชดำรัสเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2521 ณ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง อธิบายความหมายสหกรณ์ว่า

“...สห ก็ด้วยกัน กรณ์ ก็ ทำงาน สหกรณ์แปลว่า ร่วมกันอยู่ ร่วมกันทำงาน
ด้วยกัน”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตามรอยพระยุคลบาท โดยทรงรับสั่งกับอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (นายเสงี่ยม มาหมื่นไวย) เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 ให้มีการจัดการเรียนรู้วิชาการสหกรณ์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน การส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้น ในพระราชนิพนธ์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หนังสือสืบสานพระราชปณิธาน สามทศวรรษจรุสหล้าการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ระบุว่า

“เรื่องสหกรณ์โรงเรียน (เริ่ม พ.ศ. 2534) ก็เป็นงานหนึ่งที่ข้าพเจ้าพยายามจัดให้มีขึ้นทุกแห่ง เมื่อเริ่มโครงการข้าพเจ้ากำชับไว้ว่าผลผลิตที่เกิดจากงานเกษตรห้ำมขายเด็ดขาด ต้องให้นักเรียนรับประทานเพื่อบำรุงร่างกาย ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของโครงการ ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณเกินกว่าที่จะบริโภคได้หมด ก็ให้ทำการถนอมอาหารเก็บไว้หรือแจกให้นักเรียนไปรับประทานที่บ้าน ต่อมาเมื่อโครงการประสบความสำเร็จพอสมควรแล้วก็ยอมให้ขายได้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนให้โครงการ บางส่วนเลี้ยงตัวเองได้ ทั้งนี้ต้องไม่ให้มีผลกระทบต่อภาวะโภชนาการ เมื่อมีที่ตั้งโรงเรียน ตชด. มากที่สุดก็คือ ระบบสหกรณ์ เพราะแต่ละคนมีเงินน้อย เมื่อร่วมกันจึงพอลงทุนธุรกิจใด ๆ ได้ ในหนังสือเรียนชั้นประถมศึกษา ก็มีบทที่ว่าด้วยการสหกรณ์อยู่แล้ว จึงสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจริงในโรงเรียน กรมส่งเสริมสหกรณ์ (สหกรณ์จังหวัด สหกรณ์อำเภอ) ได้มาช่วยจัดกิจกรรมสหกรณ์โดยให้สหกรณ์ (จริง ๆ) ที่อยู่ใกล้เคียง ช่วยเป็นพี่เลี้ยงดูแลแนะนำให้กรรมการสหกรณ์เด็กนักเรียนไปดูงานถ้าเป็นไปได้...”

แนวพระราชดำริในการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนได้ดำเนินการ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาดำเนินการกว่า 28 ปีนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความสำคัญติดตามการดำเนินงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิดด้วยพระองค์เอง ทรงมีพระราชดำรัสพระราชกระแส ทรงพระราชนิพนธ์ ทรงเป็นองค์บรรยาย ทรงมีพระจริยาวัตรที่ทรงจดบันทึก รวมทั้งได้พระราชทานคำแนะนำอันทรงคุณค่าแก่ผู้เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนตามพระราชดำรินโยบายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนการสหกรณ์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจการทำงานร่วมกันในระบบและวิธีการสหกรณ์ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้และสามารถพัฒนาตนเองในการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Self Help-Mutual Help) อันเป็นอุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) สอนความรู้และเข้าใจระบบบัญชีและสามารถทำบัญชีของสหกรณ์ได้และรู้จักใช้บัญชีให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมสหกรณ์และสามารถนำไปขยายผลทำบัญชีฟาร์มของโรงเรียน บัญชีรับ-จ่ายของตัวและบัญชีครัวเรือนของครอบครัว เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องของนักเรียนและครอบครัว บูรณาการกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนกับกิจกรรมโครงการอื่น ๆ ได้แก่ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การส่งเสริมอาชีพเยาวชนในท้องถิ่น โดยการรวมซื้อ (Purchasing Activity) หรือจัดหาปัจจัยการผลิตตามความต้องการ จากนั้น รวมขาย (Marketing Activity) ผลผลิตการเกษตรให้แก่โรงครัวของโรงเรียน หากมีผลผลิตเหลือก็ทำการจำหน่ายในชุมชน เพิ่มพูนความรู้และทักษะให้แก่นักเรียนทางด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์กับการเรียนการสอนการประชุม การบันทึกรายงาน

การประชุม การบัญชี การตั้งราคาสินค้า การจ่ายเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนของกิจกรรมสหกรณ์ เป็นต้น ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความซื่อสัตย์ ความประหยัดและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ทำการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติงานที่นักเรียนได้รับทั้งผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) พัฒนากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มโอกาสคนในชุมชนเข้าถึงความรู้ การสหกรณ์อีกทางหนึ่ง เพื่อให้เกิดความคิดในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการรวมกันจัดตั้งกลุ่มที่ดำเนินการด้วยหลักและวิธีการสหกรณ์หรือจัดตั้งสหกรณ์ หรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสหกรณ์ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนไว้ในโครงการพระราชดำริ คือ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร มาตั้งแต่โรงเรียนได้รับการจัดตั้งเป็นเอกเทศ ซึ่งหนึ่งในกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง มั่นคง ยั่งยืน คือ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ที่นักเรียนได้มีแหล่งเรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะชีวิต มีการวางแผนการทำงาน ได้เรียนรู้การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ปลูกฝังผู้เรียนให้มีความอดทน มีความเพียร รอบคอบ สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรมและดำเนินชีวิตพอเพียงอย่างมีคุณภาพ เพื่อประสิทธิผลของการสร้างผู้เรียนให้เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักความหมาย ประโยชน์และคุณค่าของสหกรณ์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของนักเรียน มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการสหกรณ์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสติและความรอบคอบในการดำเนินชีวิต

3) นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตด้วยความอดทน อดออม มีความเพียร มีสติและความรอบคอบ ในการดำเนินชีวิต

4) นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และมีความรอบคอบ ความระมัดระวัง ในการวางแผนการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) นักเรียนสามารถรู้วิธีการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายและจัดทำบัญชีของตนเอง เป็นประจำทุกวันโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

6) นักเรียนสามารถเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายสู่ผู้ปกครองและชุมชนได้

7) เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาการสหกรณ์

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนร้อยละ 100 มีความรู้เรื่องการสหกรณ์ มีนิสัยรักการออม การจัดทำบัญชีครัวเรือนและนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- 2) นักเรียนเป็นคนดี มีภูมิรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ มีความสมัครสมานสามัคคี ในหมู่คณะ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นการเตรียมการ ประชุมคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สำรวจความต้องการ จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครู ผู้เรียน และผู้ปกครอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่บุคลากรของโรงเรียน แต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบ การดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งการวางแผนการจัดระบบการดำเนินงาน ของสหกรณ์นักเรียน

3.2 ขั้นการดำเนินการ ประชุมชี้แจงคณะครูและนักเรียน ให้รับทราบข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์นักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์นักเรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ประกอบด้วยฝ่ายร้านค้าฝ่ายส่งเสริมการผลิตฝ่ายระดมหุ้น โดยครูผู้รับผิดชอบสหกรณ์นักเรียนรับ สมัครคณะกรรมการสหกรณ์ จากนักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ดำเนินการเลือกตั้งประธานสหกรณ์ โรงเรียนพร้อมคณะกรรมการ ทุกฝ่าย คณะกรรมการสหกรณ์นักเรียนดำเนินงานสหกรณ์โรงเรียน ทุกวันทำการคณะครูทุกกลุ่มสาระ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัด กิจกรรมสหกรณ์นักเรียนคณะครูนำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนจัดตลาดนัดภายในโรงเรียน ให้ผู้เรียนนำผลงานที่ผลิต มาจำหน่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3.3 ขั้นตรวจสอบผลการดำเนินงาน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียน ทำการนิเทศติดตามการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยใช้แบบประเมินครูผู้สอนในการจัดการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและประเมิน การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน โดยใช้แบบ รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน เปิดโอกาสให้คณะครูได้นำผลงานไปแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูในและนอกโรงเรียนทั้งในสังกัดและนอกสังกัด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

3.4 การปรับปรุง สรุปรายงานผล ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมต่อ ยอดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในปีการศึกษาต่อไป นำผลงานการดำเนินงานเผยแพร่ให้กับ โรงเรียน ชุมชน หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงาน

1) ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการดำเนินงานสหกรณ์นักเรียนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเรื่องสหกรณ์โรงเรียนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้และคุณธรรม มีความพอประมาณ โดยมีนิสัยในเรื่องการออมเงิน มีเหตุผลและภูมิคุ้มกันที่ดีในการใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าที่ดี มีประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านความรู้ และคุณธรรม พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการดำเนินงานสหกรณ์ โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน โดยเน้นการทำงานเป็นทีม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน รอบคอบในการทำงาน ฝึกให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกสหกรณ์โรงเรียน

2) ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสหกรณ์นักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูและบุคลากรโรงเรียนเป็นแบบอย่างในการวางแผนและมีวินัยในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย มีการออมทรัพย์ตามศักยภาพ เป็นแบบอย่างในการใช้ทรัพยากร สาธารณะสมบัติอย่างประหยัดและคุ้มค่า ครูและบุคลากรเป็นแบบอย่างในการมีวินัยในตนเอง ดำเนินชีวิตโดยไม่ทำความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น มีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น บริจาคทำบุญอย่างสม่ำเสมอและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ครู บุคลากรและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน ด้วยการร่วมกิจกรรมสหกรณ์ปลอดถุงพลาสติก

3) โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมีวัฒนธรรมองค์กรในด้านการแบ่งปัน สามัคคี ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน โรงเรียนเป็นแกนนำในการดำเนินการสหกรณ์ต้นแบบ สพฐ. โรงเรียนมีกิจกรรม แหล่งเรียนรู้และสื่อที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

4) ผู้ปกครองและชุมชน นำความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่บุตรหลานของตนเองแนะนำ ไปใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายในครอบครัว ชุมชนร่วมกับสหกรณ์นักเรียนในการนำสินค้าจากกลุ่มผู้ปกครองมาจำหน่าย เป็นการช่วยสร้างรายได้ให้กับผู้ปกครองนักเรียนอีกทางหนึ่ง ประชาชนในชุมชนร่วมมือกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้

5) นักเรียน ครู บุคลากรและประชาชนได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เกิดผลในเชิงประจักษ์ ได้ร่วมกันแสดงออกถึงความจงรักภักดี ความศรัทธาในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประสบการณ์จากการดำเนินงานสร้างคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียง ด้วยการน้อมนำแนวพระราชดำริตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น แนวทางปฏิบัติ เป็นเครื่องยืนยันถึงคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะสามารถนำพาความอยู่เย็นเป็นสุขมาสู่สังคมไทยได้อย่างยั่งยืน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน เป็นสถานที่มาศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่น ๆ

4.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิต ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน มีทักษะกระบวนการด้านการวางแผน การแก้ไขปัญหา และการให้คำปรึกษา ตลอดจนมีทักษะ ด้านการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย

2) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ฝึกการทำงาน เป็นทีมและมีความสามัคคีกลมเกลียว ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

3) นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ในสถาบันที่เป็นบ้านหลังและ เป็นแบบอย่างของสังคมพอเพียง และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากผลกำไรที่นักเรียนร่วมกันลง แรงช่วยกันทำงาน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 การทำงานที่มีเป้าหมายชัดเจนมุ่งผลสัมฤทธิ์ ที่จะเกิดกับตัวนักเรียนใน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

5.2 ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและการบริหารทีมงาน ความกล้าคิด กล้าทำ ติดตามงานตลอดเวลา ลงมือทำงานด้วยตนเอง และมีแนวร่วมในการทำงาน

5.3 การสนับสนุนของภาคีเครือข่ายของโรงเรียน ในการดำเนินงานพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของนักเรียนและการสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

5.4 นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นคนดีมีระเบียบวินัย ร่วมแรงร่วมใจกัน ขับเคลื่อนกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนไปสู่ความสำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 สอดแทรกเนื้อหาวิชาการสหกรณ์ให้มีอยู่ในชั่วโมงเรียนของทุกชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจกับงานสหกรณ์

6.2 จัดวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับงานสหกรณ์ให้กับครูทุกคน เพื่อจัดการเรียน การสอนวิชาสหกรณ์ในห้องเรียน

6.3 นำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาองค์กรในโรงเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้ขยายผลกิจกรรม โดยมีการเผยแพร่ และได้รับการยอมรับจากชุมชน ดังรายละเอียดดังนี้ 1) เผยแพร่การดำเนินกิจกรรมผ่านทาง เว็บไซต์โรงเรียน www.thanphuying.ac.th 2) เผยแพร่การดำเนินกิจกรรมผ่านทางเฟสบุ๊ก <https://www.facebook.com/TJPSCHOOL/>

รางวัลที่ได้รับ 1) รางวัลโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์นักเรียน สพฐ. ประจำปี 2559 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 โครงการประกวดโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ รางวัลพระราชทาน ประจำปี 2560

2) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การติดตามตรวจสอบนักเรียน

1. ความสำคัญ

การติดตามตรวจสอบนักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรม อย่างใกล้ชิดตลอดภาคเรียน เพื่อให้ความช่วยเหลือสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือ ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูที่ปรึกษานักเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีนอกเหนือในกรณีพิเศษ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อดูแล ติดตาม ให้คำปรึกษานักเรียน
- 2) เพื่อกระทำการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน นำไปสู่การให้ความช่วยเหลือนักเรียน วิทยากรณี เช่น นักเรียนยากจน หรือขาดแคลนที่อยู่อาศัย
- 3) เพื่อดำเนินการจัดการ แก้ไขปัญหาาร่วมกับผู้ปกครองสำหรับนักเรียน ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนได้รับการดูแล ติดตาม ให้คำปรึกษา
- 2) จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการให้การดูแลช่วยเหลือ
- 3) ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ร่วมกับผู้ปกครอง

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 Plan จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจการนักเรียน ร่วมกับครูที่ปรึกษา นักเรียน บริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับคณะดำเนินงาน

3.2 Do การดำเนินงาน ตลอดปีการศึกษา การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา ประชุมสรุปงาน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ออกแนะแนวตามโรงเรียนประถมศึกษา และขยายโอกาส ออกแนะแนวตามบ้านนักเรียน

3.3 Check ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรม

3.4 Action สะท้อนคิด หาแนวทางการแก้ไขปัญหา และพัฒนางานในครั้งถัดไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้ทราบข้อมูลเชิงลึกของนักเรียน เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนตามศักยภาพ ได้ทราบความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ตามศักยภาพ และตรงความต้องการของนักเรียน นักเรียนพฤติกรรมดี มีจิตอาสา ได้รับการสนับสนุน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน คณะผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 การใช้ ICT กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้แก้ปัญหาการบริหารจัดการในปีการศึกษาต่อไป

6.2 การตรวจสอบนักเรียนที่ทำความดี การประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) และอื่น ๆ ผ่านระบบ Online ที่สามารถส่งข้อมูลให้กับผู้ปกครองได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 รางวัลเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และนักศึกษาดีเด่นประจำปี

2561

7.2 นักเรียนทุน มทศ. รุ่นที่ 9, 1. และ 11

7.3 นักเรียนทุนเฉลิมราชกุมารี 2 คน

3) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : สถานักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

1. ความสำคัญ

โดยมีครูที่ปรึกษางานสถานักเรียนเป็นผู้ควบคุมดูแล การฝึกทักษะชีวิตนักเรียนอย่างรอบด้าน ให้มีการช่วยเหลือครูในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ และการฝึกทักษะพิเศษสำหรับผู้เรียนที่มีความสนใจ เช่น มัคคุเทศก์โรงเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และทราบถึงหลักประชาธิปไตย
- 2) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อถวายแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- 3) การสร้างนักเรียนแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียนรุ่นถัดไป

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนมีความเข้าใจหลักประชาธิปไตย
- 2) นักเรียนดำเนินกิจกรรมโรงเรียนประสบความสำเร็จ มีจิตอาสา

เป็นแบบอย่างที่ดี

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 Plan ครูดำเนินการจัดประชุมในช่วงเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ เพื่อวางแผน ดำเนินการเลือกตั้งสถานักเรียนรุ่นใหม่ เสนอแผนการจัดกิจกรรมเลือกตั้งสถานักเรียน ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติการจัดกิจกรรม ประกาศรับสมัครนักเรียนเรียนเป็นทีม จากชั้น ม.4 – 6 โดยกำหนดให้ผู้ทีลงสมัครเป็นประธานนักเรียนอยู่ในระดับชั้น ม.6

3.2 Do กำหนดดำเนินการเลือกตั้ง ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ดำเนินการเลือกตั้ง โดยขอความร่วมมือจากอำเภอ ในการดำเนินการเลือกตั้งตามวิธีการที่ถูกต้อง ครูสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรม

3.3 Check ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินกิจกรรม

3.4 Action สะท้อนคิด หาแนวทางการแก้ไขปัญหา และพัฒนางานในครั้งถัดไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 นักเรียนเข้าใจและทราบถึงหลักประชาธิปไตย

4.2 นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อถวายแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 นักเรียนจะต้องมีจิตอาสา ความมุ่งมั่น รักสถาบัน และเป็นแบบอย่างที่ดี

5.2 ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีความเข้าใจในงานสถานักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 นักเรียนมีส่วนในการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ

6.2 ได้นักเรียนที่มีพฤติกรรมดี และมีจิตอาสา

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ครูและนักเรียนให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร่วมกันดำเนินกิจกรรมจิตอาสาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ช่วยเหลือสังคม โดยออกไปร่วม กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ได้รับการยอมรับ และความไว้วางใจจากชุมชน

4) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : อาหารกลางวันสายสัมพันธ์น้องพี่

1. ความสำคัญ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีโครงการให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ร่วมกันทำการเกษตรขึ้นภายในพื้นที่ของโรงเรียน มีทั้งการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช เพื่อนำมาประกอบอาหารกลางวัน ให้นักเรียนมีอาหารกลางวันรับประทาน อย่างมีคุณค่าและมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย โรงเรียนได้มอบหมายหน้าที่ให้ครู นักเรียน ดำเนินการเชื่อมโยง 3 กิจกรรมเข้าด้วยกัน คือ กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน และกิจกรรมอาหารกลางวัน ทุกกิจกรรมมีครู นักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อนำผลผลิตการเกษตรของนักเรียน และที่จัดหาซื้อมาประกอบอาหารเป็นอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทาน ด้วยความร่วมมือร่วมใจของนักเรียนและครู

2.2 เป้าหมาย

นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่ได้มาจากความร่วมมือร่วมใจในการเตรียมวัตถุดิบ ปรุงอาหาร การดูแลสถานที่ จากนักเรียนและครู

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ด้านวัตถุดิบหลักที่จะนำมาประกอบอาหาร วัตถุดิบนำมาจาก 2 แหล่ง ด้วยกัน แหล่งที่ 1 โรงเรียน เป็นผู้ผลิตเอง โดย จัดแบ่งกลุ่มนักเรียน ในการทำเกษตรกรรมปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ เพื่อนำ ผลผลิตที่ได้ มาเป็น วัตถุดิบในการประกอบอาหารกลางวัน แหล่งที่ 2 จะซื้อจากตลาด

3.2 การดำเนินการประกอบอาหาร มีรายละเอียดดังนี้

- 1) คณะครูคหกรรม กำหนดเมนูอาหาร ตามวัตถุดิบที่มีหรือที่จัดซื้อ
- 2) นักเรียนเป็นผู้ช่วยประกอบอาหาร โดยจะแบ่งกลุ่มนักเรียนประมาณ 10 คน มาเป็นผู้ช่วยในการเตรียมวัตถุดิบเพื่อประกอบอาหาร โดย 1 ภาคเรียน นักเรียนจะมีหน้าที่มาช่วย ประมาณ 4-6 ครั้ง และจะมีครูคหกรรม ผู้ปกครองนักเรียนหรือลูกจ้างประมาณ 2-3 คน มาช่วยในการประกอบอาหารด้วย

3) เมื่อประกอบอาหารเสร็จ ก่อนเวลาพักกลางวันประมาณ 20 นาที จะมีนักเรียน 1 ห้องเรียนมาจัดเตรียมอาหารพร้อมที่จะรับประทาน โดยคุณครูประจำชั้นเป็นผู้ควบคุม กำกับดูแล เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเสร็จสิ้น จะยกภาชนะ ไปวางและแยกภาชนะตามจุดที่กำหนด นักเรียนชุดที่มา จัดเตรียมอาหาร จะเป็นผู้ทำความสะอาด และล้างภาชนะ

4) ในการรับประทานอาหารของนักเรียน จะมีคณะกรรมการสภานักเรียน มาดูแลความเรียบร้อย ในรายละเอียดต่าง ๆ เช่น การนั่งรับประทานอาหาร ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีการกล่าวนำ ก่อนรับประทานอาหาร เพื่อให้นักเรียนได้รำลึกถึง บุญคุณ ของผู้สนับสนุนอาหาร

5) เศษอาหาร จากการรับประทาน จะนำมาเลี้ยงหมู ส่วนผักและผลไม้ จะนำไปทำ ปุ๋ยหมักหรือนำไปเลี้ยงไส้เดือน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณภาพ

4.2 นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบการประกอบ ปัญหา การเอื้ออำนวยต่อการรับประทานอาหาร

4.3 เป็นการฝึกทักษะนักเรียน ในการที่จะร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม ที่เป็นประโยชน์และเป็นการเพิ่มรายได้ได้อีกทางหนึ่ง

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จเกิดจากความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหาร กำหนด นโยบาย คุณครูคุณธรรมคุณครูที่ปรึกษาและนักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสะดวกราบรื่น เกิดจากความรับผิดชอบ ของคุณครู ความเสียสละของคุณครู ความร่วมมือของนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ของโรงเรียนเหมือนเป็นรูปแบบวัฒนธรรม การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมอาหารกลางวันอยู่แล้ว

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้ปกครองและชุมชนให้การชื่นชมว่า โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมอาหารกลางวัน ไปได้ด้วยดีมีความเรียบร้อย อาหารถูกสุขลักษณะอนามัย อาหารมีประโยชน์ มีความเพียงพอและ เกิดความภาคภูมิใจร่วมกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนมีส่วนร่วมตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบ การประกอบอาหาร ฝึกทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาหาร ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ถึงกลุ่มนักเรียนที่รับประทานอาหาร

5) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : นักศึกษาวิชาทหารวินัยดีจิตอาสาเด่น

1. ความสำคัญ

นักศึกษาวิชาทหารต้องมีวินัยทหาร การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเมื่ออยู่หน่วยฝึก ก็จะเป็นวิชาการเต็มรูปแบบ มีหลักสูตรวิชาเรียนตามชั้นปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 ในส่วนของ นักศึกษาวิชาทหารที่โรงเรียน เป็นการนำวิชาทหารมาใช้สร้างวินัยในโรงเรียน รุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง รุ่นน้องนับถือรุ่นพี่ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นนักศึกษาวิชาทหาร มีครู เป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร คอยดูแล มีผู้กำกับพิเศษคือท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต. เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ เป็นสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้นำด้านวินัยและจิตอาสา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างวินัยให้นักศึกษาวิชาทหาร
- 2) เพื่อนำพานักศึกษาวิชาทหารไปทำกิจกรรมจิตอาสาทั้งในและนอกโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักศึกษาวิชาทหารมีวินัยดี
- 2) นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมจิตอาสาทั้งในและนอกโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อไปดูแลการพานักศึกษาวิชาทหารไปฝึกวิชาการตามที่หน่วยฝึกวิชาทหารกำหนด

3.2 เมื่ออยู่ที่โรงเรียนให้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร หมั่นทบทวนวิชาการ ตรวจสอบระเบียบการแต่งกายให้ถูกระเบียบ ฝึกทบทวนการออกกำลังกาย ฝึกทบทวนระเบียบแถว

3.3 เมื่อมีกิจกรรมใดในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียนที่นักศึกษาวิชาทหารช่วยได้ ก็ให้พาไปช่วยกิจกรรมเหล่านั้น

3.4 การดูแลฝึกทบทวนระเบียบวินัยทหาร หรือออกไปทำกิจกรรมจิตอาสา ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารจะต้องรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียนทุกครั้ง

3.5 สิ้นปีการศึกษาจะต้องสรุปรายงานผลการปฏิบัติการ ทบทวนการสร้างวินัย ทหารแก่นักศึกษาวิชาทหาร และการทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสังคมของนักศึกษาวิชาทหาร เสนอรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

การฝึกทบทวนวิชาทหารให้นักศึกษาวิชาทหารภายในโรงเรียน ช่วยให้นักศึกษาวิชาทหารอยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลาที่แต่งเครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหาร มีความสามัคคีในหมู่คณะ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะฝึกให้รุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง รุ่นน้องนับถือรุ่นพี่ การนับถือรุ่นพี่ รุ่นน้อง เป็นวิธีการของทหาร เมื่อนักศึกษาวิชาทหารมีความรักความสามัคคีแล้ว การนำไปช่วยงานจิตอาสาในโรงเรียนนอกโรงเรียน จึงทำให้ผลงานสำเร็จสมบูรณ์เสมอมา

5. ปัจจัยความสำเร็จ

วิสัยทัศน์ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ครูฝึกวิชาทหาร ให้นักศึกษาวิชาทหาร ตั้งแต่เป็นหนุ่มจนปัจจุบัน เป็นผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ ในหัวใจมีแต่ วินัยของทหาร ทำวิชาทหารมาใช้กับครูในโรงเรียน ใช้กับนักเรียน และใช้กับนักศึกษาวิชาทหาร นำไปสู่การทำจิตอาสาอย่างมีวินัย ทุกคนมีวินัย นี้คือ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของงานจิตอาสา

6. บทเรียนที่ได้รับ

การสร้างวินัยในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ก่อนข้างอิงวินัยทหาร ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผู้อำนวยการโรงเรียน ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารมาก่อน ดิฉวินัยทหารมาใช้กับตนเอง กับผู้ใต้บังคับบัญชากับนักเรียน ทุกโรงเรียนมิใช่ทำได้อย่างท่านผู้อำนวยการ เพราะท่านผู้อำนวยการมีรูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพ น้ำเสียงเป็นทหาร ซึ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอื่น อาจนำไปเป็นต้นแบบได้ยาก แต่ก็สามารถสร้างวินัยได้ด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การนำนักศึกษาวิชาทหาร ที่มีวินัย หลอมรวมใจไปทำจิตอาสา เป็นแนวคิดสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จากชุมชน เพราะงานชุมชนใดที่นักศึกษาวิชาทหารช่วยได้ ก็จะไปช่วยทำบ่อยครั้ง ๆ ติดตามจริงจังจนในชุมชน ในสังคม ความเชื่อใจ ศรัทธา มาสู่โรงเรียน ได้รับรางวัลจิตอาสาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2560 ของหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 29

งานที่ 17 งาน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

1. ความสำคัญ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ตั้งอยู่ หมู่ที่ 12 บ้านสร้างค้อ ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47180 ก่อตั้ง 29 มกราคม 2551 ระดับที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เดิมเป็นสาขาโรงเรียนคำเพิ่มพิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสาขาขึ้นตามหนังสือที่ ศธ 0879/4865 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2536 และเริ่มเปิดทำการสอนในวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 เป็นต้นมา

ปีการศึกษา 2535 นโยบายการศึกษาของรัฐ ระดับมัธยมศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาต่ออย่างทั่วถึงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างครบถ้วน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้เด็กได้เรียนอยู่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียน บ้านและชุมชนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว โรงเรียนคำเพิ่มพิทยา อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร ได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งสาขาโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น ตามหนังสือที่ ศธ 0879/4839 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2536 ในท้องที่ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร เปิดสอนในปีการศึกษา 2537 รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 80 คน ห่างจากโรงเรียนเดิม (โรงเรียนคำเพิ่มพิทยา) 21 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสกลนคร 54 กิโลเมตร โดยมีนักเรียนในปีการศึกษา 2537 มีนักเรียนทั้งหมด 80 คน

ในปี พ.ศ. 2536 โรงเรียนได้รับบริจาคที่ดินจากราษฎรจำนวน 9 ไร่ เป็นพื้นที่ 52 ไร่ แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพราะเป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและสวนป่าของกรมป่าไม้ กรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการเพื่อการจัดตั้งโรงเรียนมาโดยตลอด แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งให้เป็นโรงเรียนเอกเทศได้เนื่องจากติดขัดที่ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหนังสือ ที่ กษ 0704.5/18096 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2543 เรื่อง กรมสามัญศึกษาขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จังหวัดสกลนคร ถึง กระทรวงศึกษาธิการ มีใจความสำคัญคือ กรมสามัญศึกษาขอใช้พื้นที่เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนในท้องถิ่นนั้น กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เห็นว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะกันออกจากสวนป่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2540 เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการในหลักการความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกินของราษฎร และส่วนราชการที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์ สิทธิของราษฎรให้ชัดเจนด้วยว่า ราษฎรที่ครอบครองทำกินมาก่อนที่โครงการ ฯ จะดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่า การดำเนินการของกรมสามัญศึกษา กรณีดังกล่าวเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536 ที่ห้ามมิให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาต เว้นแต่การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริหรือโครงการเพื่อความมั่นคงเฉพาะกรณี เร่งด่วน ถูกเงินและจำเป็นอย่างแท้จริงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม กรมสามัญศึกษาเป็นส่วนราชการ เข้าใช้พื้นที่ก็เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเยาวชน ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลสมควรที่จะขอผ่อนผันไปยังคณะรัฐมนตรี ควรให้กระทรวงศึกษาธิการนำเรื่องนี้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาผ่อนผันให้กรมสามัญศึกษาเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

ปี พ.ศ. 2549 โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเห็นความเดือดร้อนของราษฎร และเยาวชนจึงทรงให้สำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ศึกษาข้อเท็จจริงและความเป็นไปได้ของการจัดตั้งโรงเรียน สำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงดำเนินการขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ โดยสภาพจริงจำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร และกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้สำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ใช้เพื่อที่เพื่อจัดทำโครงการดังกล่าวได้ ขณะเดียวกันก็ตั้งโรงเรียนควบคู่กันไปด้วยโดยมอบให้สำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัดสกลนคร ร่วมกับ

โรงเรียนจัดทำโครงการ สาธิตการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการย่อป่า เพื่อการศึกษา ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการและการเรียนร่วมแบบบูรณาการ ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนเข้าในโครงการพระราชดำริในพระองค์ และทรงพระราชทานนามว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” ในการสร้างอาคารเรียน มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) บริจาคเงินจำนวน 8,000,000 บาท สร้างอาคารเรียนถาวรหลังแรกแบบ 212 ล (2 ชั้น 12 ห้องเรียน ใต้ถุนโล่ง) น้อมเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ทรงเสด็จเปิดป้ายชื่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีและอาคารเรียนพระราชทาน มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนห้องเรียน 16 ห้องเรียน ระยะทางจากโรงเรียน ถึง เขตพื้นที่ การศึกษาระยะทาง ประมาณ 54 กิโลเมตร มีพื้นที่เขตบริการ จำนวน 38 หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ที่อยู่ใน ความดูแลและปกครองของเทศบาลตำบลสร้างคือ ประชากรของชุมชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป รองลงมาทำอาชีพเกษตรกรรม และที่เหลือค้าขาย เนื่องจากส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทั่วไป ลักษณะการดูแลครอบครัว จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในอาชีพทุกวัน วันใดหยุดนั้นหมายถึง การขาดรายได้ของครอบครัว การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาจึงไม่มีเวลาว่างในการพบปะกัน ระหว่างบุคคลในชุมชนและสถานศึกษาเพื่อร่วมประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษาของสถานศึกษา จากการศึกษาที่ชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้น้อย มีฐานะ ค่อนข้างยากจน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาน้อย จะให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ มากกว่า เพราะต้องหารายได้เลี้ยงครอบครัว ซึ่งก็ส่งผลถึงการให้ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อ การศึกษาของบุตรหลานค่อนข้างน้อย ทำให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาจึงค่อนข้างจำกัด และการที่ ชุมชนจะเข้ามาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาจึงเป็นไปได้ยาก สถานศึกษาจึงต้องสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์กับชุมชนให้มาก ต้องออกไปให้บริการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงถือเป็นความจำเป็นและภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ที่ต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ชุมชนเข้ามา มีบทบาทหรือ

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผลจากการจัดการศึกษาทั้งด้าน การบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป สำหรับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบัน รัฐบาลต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการศึกษา ให้ชุมชนและผู้ด้อยโอกาสใกล้ชิดกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในท้องถิ่น ที่ต้องมีความหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพของบุคคล สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นมากที่สุด ทั้งนี้ เน้นให้ชุมชนได้เข้ามาบริหารจัดการร่วมกับสถานศึกษาทั้งด้านกำลัง ภาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ สติปัญญาและมวลประสบการณ์อันมีคุณค่าของแต่ละคน โดยถือว่าบุคคลในชุมชน อันประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ประชาชน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ มาร่วมกันรับผิดชอบ และมีพันธกิจร่วมกันในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพบริบทของชุมชนและท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเป้าหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดองค์ความรู้ทางความคิด สามารถแก้ปัญหาและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (1) และ (2) ให้การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษามีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนจึงได้ใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้ภาคีเครือข่ายจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาคส่วนด้านประชาชน หน่วยงาน และองค์กรภายในชุมชน ตลอดจนสถาบันการจัดการศึกษา ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริการด้านวิชาการ อันจะส่งผลให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทางการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น
- 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ
- 3) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและได้ประสบการณ์ตรงอันจะส่งผลต่อการคุณภาพการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

2.2 เป้าหมาย

ภาคีทุกภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนดำเนินงานใช้หลักการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SCHOOL BASE MANAGEMENT) โดยใช้การมีส่วนร่วมของ ภาควิชาเครือข่ายโดยอาศัยหลักการจัดการ ดังนี้

3.1 การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติด้วยความสามัคคี สมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็น น้าหนึ่งใจเดียวกัน ตรงกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กร

3.2 ความร่วมมือ (Cooperation) หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ตามเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงาน ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือด้วยความสมัครใจ แม้จะไม่มีหน้าที่โดยตรง อาจจะทำเรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันหรือต่างเวลาก็ได้ แม้กระทั่งอาจให้ความร่วมมือทำบางเรื่องบางเวลา

3.3 การทำงานร่วมกัน (Collaboration) หมายถึง การที่บุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือองค์กรตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไป มาทำงานร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม และรับรู้ตัวตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตามโครงสร้างที่มีอยู่ในองค์กร รวมทั้งเข้าใจวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปฏิบัติงาน ต่างก็เกิดความพอใจในการทำงานนั้น

3.4 การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การที่สมาชิก ทุกคนของหน่วยงาน หรือองค์กร ร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีลักษณะของกระบวนการ (Process) มีขั้นตอนที่มุ่งหมายจะให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) อย่างต่อเนื่อง

ซึ่งนำไปสู่ แนวคิด “ใจเขา ใจเรา” โดยใช้หลักการ 3 ป. และหลัก 3 บ. ดังนี้
หลัก 3 ป. คือ เปิดใจ เปิดบ้าน เปิดตัวตน
หลัก 3 บ. คือ บริการ บริเวณ บริบท
โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ และบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการจัดทำนวัตกรรมรูปแบบการจัดการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ภาควิชาเครือข่าย ตลอดจนร่วมเสนอแนวทางในกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาควิชาเครือข่าย

2) แต่งตั้งคณะทำงาน และจัดให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานและเตรียมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

3) ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง หนังสือเชิญหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ

4) ดำเนินงานตามกิจกรรม ดังต่อไปนี้ กิจกรรมการให้บริการวิชาการอาทิ การให้หน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ ให้ความรู้แก่นักเรียน บุคลากร และชุมชน กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน อาทิ การเยี่ยมบ้าน การประชุมสังฆจร การระดมทรัพยากร การให้บริการด้านสถานที่ การร่วมมือกันพัฒนาชุมชนและโรงเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นโรงเรียนได้เชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดภูมิรู้ให้กับนักเรียนโดยจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น

5) สรุปรายงานผลนวัตกรรม

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

- 4.1 นักเรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความกระตือรือร้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- 4.2 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือ เข้ามามีส่วนร่วม และสนับสนุนการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น
- 4.3 ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาและให้การสนับสนุนทรัพยากร
- 4.4 โรงเรียนได้รับรางวัลระดับต่าง ๆ ทั้งด้านผู้บริหาร ครู และนักเรียน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่าย โดยการให้เกียรติยกย่อง การเสริมแรงตลอดจน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีด้วยรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและส่งเสริมให้ภาคีเครือข่าย ได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการทำให้มีเป้าหมายร่วมกันในการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการไหลเวียนข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง และมีบทสรุปร่วมกันในการจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

6. บทเรียนที่ได้รับ

- 6.1 โรงเรียนได้รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา
- 6.2 ครูได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน
- 6.3 นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและนำมาบูรณาการสู่การพัฒนาการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง
- 6.4 โรงเรียนมีรูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6.5 โรงเรียนสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนมาบูรณาการจัดการเรียนรู้เข้ากับกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้ปกครอง ชุมชนมีความพึงพอใจรูปแบบการบริการจัดการของท่านผู้อำนวยการว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พิงบาร์มี ซึ่งพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งผลการพัฒนาให้นักเรียน พัฒนานักเรียนให้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

งานที่ 18 งาน การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : เครือข่ายพัฒนาผู้ปกครองและโรงเรียนประถมศึกษา

1. ความสำคัญ

กรมส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เป็นภารกิจหนึ่งของสถานศึกษา ในกรณีนี้ โรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ก็ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาผู้ปกครองนักเรียน และโรงเรียน ประถมศึกษา ให้เรียนรู้ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผู้ปกครองและครูโรงเรียนประถมศึกษาให้มีทักษะชีวิต

2.2 เป้าหมาย

ผู้ปกครองและครูโรงเรียนประถมศึกษาได้เรียนรู้ทักษะชีวิต

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานบริการวิชาการให้แก่ผู้ปกครองและครูจากโรงเรียน ประถมศึกษา

3.2 ประสานงานโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อจัดครูและผู้ปกครอง มาศึกษาเรียนรู้ ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

3.4 ครูนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปขยายผลในโรงเรียน ผู้ปกครองนำไปดำเนินการ ที่บ้าน

3.5 คณะทำงานออกไปดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาที่โรงเรียนประถมศึกษา และที่บ้านของผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา

3.6 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มอบประกาศเกียรติคุณให้แก่โรงเรียน ประถมศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา ที่ดำเนินการได้ดีในที่ประชุมผู้ปกครองของ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ครูจากโรงเรียนประถมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา มีองค์ความรู้ ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษา ได้เรียนรู้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โรงเรียนมีวัตถุประสงค์สำหรับประกอบอาหารกลางวันนักเรียนเพิ่มขึ้น ครอบครัวนักเรียนประถมศึกษามีอาหารรับประทานมากขึ้น มีความเป็นอยู่ดีขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

เริ่มต้นจากวิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ที่ต้องการเปิดบ้านโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน การไปประสานความร่วมมือจากโรงเรียนประถมศึกษา ให้ส่งครูและผู้ปกครองมาเรียนรู้ทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา และใฝ่รู้ของผู้ปกครองนักเรียนและหลังจากจบการอบรมแล้ว นำไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนประถมศึกษา และที่บ้านผู้ปกครอง

6. บทเรียนที่ได้รับ

การเรียนรู้ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่โรงเรียนผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี จัดอบรมให้แก่ครูและผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษา แล้วนำไปดำเนินการจริงที่โรงเรียนประถมศึกษา เพราะที่บ้านผู้ปกครองนักเรียน ทำให้การดำรงชีวิตดีขึ้น ในโอกาสต่อไปควรเชิญผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการเข้ามาอบรมเป็นรุ่น ๆ จะเป็นการพัฒนาชุมชน โดยรวมให้ดีขึ้นได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การดำเนินการจัดอบรมทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครูและผู้ปกครองจากโรงเรียนประถมศึกษา แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการจริงที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำให้การดำรงชีวิตของนักเรียนและผู้ปกครองดีขึ้น กิจกรรมนี้เป็นที่ชื่นชมจากผู้ปกครององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บังคับบัญชา ตลอดจนผู้มาเยี่ยมชมโรงเรียนที่พบข้อมูลเรื่องนี้ ทำให้มีผู้มาเรียนรู้จำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

งานที่ 19 งาน ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ราชการร่วมด้วย ส่วนภูมิภาคช่วยกัน ท้องถิ่นพัฒนา

1. ความสำคัญ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งเป็นโครงการย่อยของโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดารท้องที่จังหวัดสกลนคร จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอใช้พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มวิทยา (บ้านสร้างค้อ) จำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา ในการใช้พื้นที่ดังกล่าวมิใช่เพื่อสร้างโรงเรียนเท่านั้น แต่ต้องมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน

จังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตลอดจนองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และส่วนราชการระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มาร่วมมือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางของโครงการพระราชดำรินั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โดยให้มีโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและศูนย์ปฏิบัติการ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ประสานความร่วมมือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และส่วนราชการระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มาร่วมมือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางของโครงการพระราชดำรินั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โดยให้มีโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและศูนย์ปฏิบัติการ

3.2 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

3.3 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน เพื่อสนองพระราชดำรินั่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.4 รับเสด็จสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีพระราชดำเนินมาติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 5 ครั้ง

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการจัดการและพัฒนาโรงเรียน ดังต่อไปนี้

4.1 อสังหาริมทรัพย์

1) อาคารมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮารบันส์เกอร์ (สัจเทพ) : อาคารเรียน 212 สร้าง 2550 โดยมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮารบันส์เกอร์ (สัจเทพ) เป็นผู้บริจาค โดยบริจาคเป็นอาคารเรียนทางผู้บริจาคตําเนินการก่อสร้างเองทั้งหมด

2) อาคารสหกรณ์ สร้าง 2552 โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร เป็นผู้บริจาค โดยบริจาคเป็นเงินสด “ระบุเป็นเงินบริจาคอย่างมีวัตถุประสงค์” ให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ทางโรงเรียนต้องดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบการใช้เงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (E-GP)

3) อาคารอเนกประสงค์หอประชุม สร้าง 2557 เป็นงบประมาณระหว่างภายนอก และงบจาก สพฐ.และงบจากโครงการ กพด. งบจากบุคคลภายนอก (เงินผ้าป่า) ในส่วนของงบจาก สพฐ.และงบจากโครงการ กำหนดให้ ทางโรงเรียนต้องดำเนินการก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบการใช้เงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (E-GP)

4) อาคารหอสมุด สร้าง 2552 เป็นงบประมาณระหว่างภายนอก และ งบจาก สพฐ. งบจากบุคคลภายนอก (คุณประสิทธิ์ คุณสุนิสา) บริจาคเป็นตัวอาคาร ในส่วนของงบจาก สพฐ. ได้งบประมาณมาต่อเติมโดย กำหนดให้ ทางโรงเรียนต้องดำเนินการ ก่อสร้างเองทั้งหมดตามระเบียบการใช้เงินที่กรมบัญชีกลางกำหนด ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ – เว็บไซต์กลางบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (E-GP)

5) รั้วคอนกรีตสร้าง 2552 ได้รับบริจาคจากกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)

6) ถังเก็บน้ำหอส่องน้ำ (ประปา ร.ร.) สร้าง 2549 โดยได้รับบริจาค จากกรมชลประทานจังหวัดสกลนคร โดยกรมชลประทานจังหวัดสกลนคร เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ถังเก็บน้ำ หอส่องน้ำทั้งหมด และส่งมอบให้ทางโรงเรียนเมื่อก่อสร้างเสร็จ

7) ปีการศึกษา 2559 ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงภูมิทัศน์ ไฟสนาม รั้วโรงเรียน และอาคารบูรณาการ จากมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จำนวน 500,000 บาท

8) ปีการศึกษา 2561 ได้รับงบประมาณสร้างอาคารกลุ่มบริหารงานวิชาการ จากคุณศิริพรรณ กมลรัตน์พิบูล (คุณานุกูล) และคณะ จำนวน 90,000 บาท

4.2 ข้าว โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ขอรับบริจาคข้าวสารจากบุคคลภายนอก โดยมี พระเทพญาณวิศิษฐ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร รักษาการเจ้าอาวาสวัดพระยาไย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนท่านผู้หญิง

จันทิมาพิงบารมี เป็นแกนนำในการจัดหาผู้บริจาคข้าวสาร เพื่อใช้ในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน และแบ่งปันกับโรงเรียนประถมศึกษาในเครือข่าย เป็นประจำทุกปี ดังนี้

ที่	รายการ	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
1	รับบริจาคข้าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	50,000.-	ปีการศึกษา 2557
2	รับบริจาคข้าวสารจาก น.ส.สายทิพย์ เบญจรัตน์ภรณ์	50,000.-	ปีการศึกษา 2557
3	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทเกษตรโชคชัยการเกษตร จำกัด	140,000.-	ปีการศึกษา 2557
4	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทกำแพงเพชร เอกซ์ปอร์ต	320,400.-	ปีการศึกษา 2558
5	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทสยามเกรนส์ จำกัด	150,300.-	ปีการศึกษา 2558
6	รับบริจาคข้าวสารจาก นายโชคสถิต เบญจรัตน์ภรณ์	80,000.-	ปีการศึกษา 2558
7	รับบริจาคข้าวสารจาก น.ส.สายทิพย์ เบญจรัตน์ภรณ์	56,000.-	ปีการศึกษา 2558
8	รับบริจาคข้าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	80,000.-	ปีการศึกษา 2558
9	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทอคาเพอร์รี่ จำกัด	250,000.-	ปีการศึกษา 2559
10	รับบริจาคข้าวสารจาก คุณรังสรรค์ สบายเมือง	300,000.-	ปีการศึกษา 2559
11	รับบริจาคข้าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	70,000.-	ปีการศึกษา 2559
12	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทเคซีซีแมชชีนเนอร์รี่ จำกัด	50,000.-	ปีการศึกษา 2559
13	รับบริจาคข้าวสารจาก บริษัทเคซีซีแมชชีนเนอร์รี่ จำกัด	65,000.-	ปีการศึกษา 2560
14	รับบริจาคข้าวสารจาก นางสุนิสา ธนาพงษ์วงศ์เลิศ	100,000.-	ปีการศึกษา 2560
15	รับบริจาคข้าวสารจาก นายโชคสถิต เบญจรัตน์ภรณ์	50,000.-	ปีการศึกษา 2560
16	รับบริจาคข้าวสารจาก น.ส.กุลธิดา คุณวิเศษพงษ์	50,000.-	ปีการศึกษา 2560

4.3 ทุนการศึกษา มีดังนี้

1) ทุนการศึกษา ประจำปี มอบในวันไหว้ครู ทุนไม่ต่อเนื่อง ประมาณปีละ 150,000 บาท/ปี

- ระดมทุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคคลภายนอก โดยในการระดมทุนการศึกษา จากบุคคลภายนอกมีทีมงานจัดหาเงินบริจาค คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ทีมงานครูแนะแนว และคณะครูทุกคน

2) ทุนต่อเนื่อง

2.1 ทุนญี่ปุ่น จำนวน 10 ทุน ๆ ละ 2,000 บาท/เดือน ระดับ ม.4-6 พิจารณาตั้งแต่ ม.4 ได้ต่อเนื่องถึง ม.6 โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อดังนี้

1. ตั้งใจเรียน
2. ขยัน
3. พร้อมศึกษาต่อ

4. การช่วยเหลือโรงเรียน จิตอาสา

ทุนญี่ปุ่น โดยบริจาคอย่างมีวัตถุประสงค์ 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จัดซื้อครุภัณฑ์ของห้องสมุด เป็นเงิน 30,000 บาท ปี 2559
2. จัดซื้อสื่อทางภาษาต่างประเทศ เป็นเงิน 50,000 บาท ปี 2561

2.2. ทุนราชานุกเคราะห์ เป็นทุนระดับปริญญาตรี จำนวน 5 ทุน ๆ ละ 40,000 บาท/ปี พิจารณาจากนักเรียนที่ได้ทุนญี่ปุ่น

2.3. ทุนเฉลิมราชกุมารี ทุนละ 18,000 บาท/ปี พิจารณาระดับ ม.4-6 ต่อเนื่อง ม.4-6 ส่งต่อถึงระดับปริญญาตรี ปัจจุบัน มี 2 ทุน คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน

2.4. ทุน มทส เป็นทุนระดับปริญญาตรี ปัจจุบันมีรายละเอียดดังนี้

- รุ่น 9 จำนวน 2 ทุน
- รุ่น 10 จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.5)
- รุ่น 11 จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.4)

2.5. ทุนโตโยต้า จำนวน 2 ทุน ๆ ละ 10,000 บาท/ปี ระดับ ม.4-6 ต่อเนื่อง

- จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.6)
- จำนวน 1 ทุน (ปัจจุบันนักเรียนอยู่ ม.5)

2.6 ทุนการศึกษาจาก ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี จำนวน 30,000 บาท ในปีการศึกษา 2559

2.7 ทุนการศึกษาจาก คุณหญิงอารยา พิบูลย์นครินทร์ จำนวน 30,000 บาท ในปีการศึกษา 2559

4.4 ปีการศึกษา 2557 ได้รับบริจาคเครื่องดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง โต้ะและเก้าอี้ จำนวน 2,067,500 บาท และปีการศึกษา 2558 ได้รับบริจาคเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตและรั้วโรงเรียน จากมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จำนวน 2,057,720 บาท

4.5 ปีการศึกษา 2557 ได้รับบริจาคคอมพิวเตอร์ จากบริษัท สุพรีมดีสทิ บิวชัน (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 1,063,500 บาท

5. ปัจจัยความสำเร็จ

หลักเกณฑ์ที่กำหนดให้หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร และความเชื่อถือ ศรัทธา

ในการบริหารงานของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ และคณะครูโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี อีกทั้งความปรารถนาของบุคคลในการที่จะสนองพระราชดำริของ องค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6. บทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี จะต้องมีการมีแผนระยะกลาง ระยะยาว ให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ได้รับรู้ จะได้วางแผนการสนับสนุน ส่งเสริมในการจัดตั้งงบประมาณ สนับสนุน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีพัฒนาการขึ้นทั้งในเรื่องอาคารสถานที่ ทุนการศึกษา แหล่งเรียนรู้ วัสดุการเรียนการสอน บุคลากร นักเรียน เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ พัฒนา อย่างก้าวกระโดด เป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา ของชุมชน สังคม ได้รับรางวัลจำนวนหลายรายการทั้งของ โรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน

งานที่ 20 งาน ผลการปฏิบัติงาน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้าจริงอย่างก้าวกระโดด

1. ความสำคัญ

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนใหญ่ใช้หลักการวงจรคุณภาพ ของเดมมิ่ง ที่รู้จักกันในนามวงจร PDCA เริ่มจากการวางแผน (P) ดำเนินการตามแผน (D) การตรวจสอบประเมินผล (C) และการนำผลไปวางแผนใหม่ (A) โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ก็ใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี นำเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

2.2 เป้าหมาย

มีรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี นำเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป เป็นรองหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ทุกกลุ่ม และหัวหน้างานทุกงานเป็นคณะทำงาน

3.2 คณะทำงานจัดประชุมวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการจัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3.3 คณะทำงานจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3.4 ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนตามแผนที่วางไว้

3.5 จัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เสนอขอความเห็นชอบต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

3.6 นำเสนอรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ โดยการนำขึ้นไว้ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

3.7 ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงาน ผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนมีคณะทำงานในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงาน ผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้นำเสนอรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ได้รับทราบ อีกทั้งยังได้เห็นข้อบกพร่อง ที่จะนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นในปีต่อ ๆ ไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การมีคณะทำงานที่ประกอบด้วย บุคคลระดับผู้นำในโรงเรียน ตั้งแต่ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานเป็นคณะทำงานที่เข้มแข็ง มีวินัย ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ ตรงเวลา เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ประกอบกับการนิเทศ ติดตาม สร้างขวัญ กำลังใจคณะทำงาน โดยท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ เป็นระยะ ๆ

6. บทเรียนที่ได้รับ

ความมีวินัยของคณะทำงานคือการปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ที่วางไว้ให้ครบถ้วน ตามภารกิจ ตรงเวลา ด้วยบุคคลและเครื่องมือที่กำหนด จะทำให้ ได้ผลการประเมิน มาจัดทำรายงานได้ทันเวลา แต่หากมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามแผนที่วางไว้ หากแก้ไขได้ไม่ตี อาจทำให้ไม่ได้รายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามกำหนดได้ การรายงาน ผลต่อผู้เกี่ยวข้อง ก็จะมีล่าช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ในแต่ละปีการศึกษา เมื่อมีการประเมินผลและจัดทำรายงานผลการพัฒนา การศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง สาธารณะชน จะได้รับคำชื่นชม ครัทธา เชื่อมั่น มาทุก ๆ ปี เพราะในรายงานจะให้เห็นความเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี เห็นได้จากผลของความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดโครงการพระราชดำริฯ ส่วนหนึ่งเห็นได้จากรางวัลที่ได้รับจะมีทุกปี ที่เป็นรางวัลของโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน

งานที่ 21 งาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ป้องกันความเสี่ยง เสี่ยงข้อผิดพลาด

1. ความสำคัญ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดให้จัดทำระบบการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยให้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน นำมากำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงนั้น ให้วางแผนจัดระบบควบคุมภายในของโรงเรียน ดำเนินการควบคุม และติดตาม ประเมินผล รายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดระบบควบคุมภายในของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

2.2 เป้าหมาย

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีระบบการควบคุมภายในโรงเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดระบบการควบคุมภายในของโรงเรียน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปเป็นรองหัวหน้าคณะทำงาน หัวหน้างานควบคุมภายในเป็นเลขานุการหัวหน้าฝ่ายอื่น ๆ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ เป็นคณะทำงาน

3.2 คณะทำงานประชุมวิเคราะห์ความเสี่ยงในการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยง และวางแผนการจัดระบบควบคุมภายในของโรงเรียน

3.3 ดำเนินการควบคุมภายในโรงเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยมีผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ นิเทศ ติดตาม ให้กำลังใจคณะทำงาน

3.4 ติดตาม และประเมินผลการควบคุมภายในของโรงเรียนตามแผนที่กำหนด

3.5 รายงานผลการควบคุมภายในของโรงเรียนต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

คณะทำงานดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมภายในที่ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ได้ผลเป็นอย่างดี ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการดำเนินงานของโรงเรียนก็ไม่เกิดขึ้น เพราะการทำงานได้หามาตรการป้องกันไว้เป็นอย่างดี มีกำลังใจในการทำงาน จากการนิเทศ ดูแล ช่วยเหลือ จากผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต. เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ โดยตลอด การติดตาม ประเมินผลเป็นไปตามแผนที่กำหนด สามารถรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรงเวลา

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงานของโรงเรียน และการกำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง นำมาสู่การวางแผนจัดระบบควบคุมภายในของโรงเรียน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด ตรงเวลา มีวินัยคือ ทุกคนทำหน้าที่ของตน ของคณะได้สมบูรณ์ ได้รับขวัญกำลังใจจากผู้บริหารโรงเรียน ทำให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

6. บทเรียนที่ได้รับ

ระบบการควบคุมภายใน มีระเบียบสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ ในขั้นตอนปฏิบัติให้โรงเรียนวิเคราะห์ความเสี่ยงในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแต่ละเรื่อง แล้วให้หามาตรการป้องกันความเสี่ยงนั้น มิให้เกิดขึ้น การดำเนินงานของโรงเรียนก็จะเป็นไปได้ด้วยดี หากโรงเรียนใดไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ความเสี่ยงในการดำเนินงานอาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งจะเกิดผลเสียต่อการดำเนินงานของโรงเรียนนั้น ๆ และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีความใส่ใจการวางระบบควบคุมภายในอย่างจริงจัง มีการมอบหมายผู้รับผู้รับผิดชอบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละเรื่อง แต่ละงาน แต่ละภารกิจ แล้วหามาตรการแนวทางป้องกัน นำมาดำเนินการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นระบบ ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นก็ไม่เกิด การดำเนินงานเป็นไปโดยปกติ จึงไม่มีความเสียหายใดเกิดขึ้นในการดำเนินงานของโรงเรียน การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ เกิดผลดีต่อโรงเรียนเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาของชุมชน เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

งานที่ 22 งาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ : วินัยทหารสู่นักเรียน

1. ความสำคัญ

การฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการจากผู้บริหาร ไปสู่ครู และบุคลากรทางการศึกษา นำไปสู่ผู้เรียน โดยความร่วมมือจากคณะสภานักเรียน และนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ช่วยควบคุมการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อวางระบบ ระเบียบ วินัยการทำงานจากผู้บริหาร จนถึงผู้เรียน ตามลำดับ
2) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ควบคุม แก้ไข พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนรุ่นถัดไป โดยปรับวิธีการจากวิชานักศึกษาวิชาทหาร

3) เพื่อฝึกให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้

2.2 เป้าหมาย

1) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยในการทำงาน
2) นักเรียนได้รับการพัฒนาพฤติกรรม โดยใช้วิธีการจากวิชานักศึกษาวิชาทหาร
3) นักเรียนมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 Plan จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจการนักเรียน ร่วมกับครูที่ปรึกษานักเรียน วางระบบการบริหารจัดการร่วมกับสภานักเรียน และนักศึกษาวิชาทหาร

3.2 Do ผู้บริหาร และครูเป็นผู้นำกับนักศึกษาวิชาทหาร และฝึกนักศึกษาวิชาทหาร แบ่งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมรายวัน การเข้าแถวเช้า การดำเนินกิจกรรมระหว่างวัน และการเข้าแถวก่อนกลับบ้าน ดำเนินกิจกรรมตลอดภาคการศึกษา ประชุมสรุปผลการดำเนินการ

3.3 Check ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินกิจกรรม

3.4 Action หาแนวทางการแก้ไขปัญหา พัฒนางาน และวางระบบการทำงานในครั้งถัดไป

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 นักเรียนมีวินัยในตนเอง สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยไม่มีผู้ควบคุม

4.2 นักเรียนที่เรียนระดับชั้นที่สูงกว่า สามารถควบคุมรุ่นน้องได้อย่างเป็นระบบ และดำเนินการปรับแก้พฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.3 นักเรียนมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนเองให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และทำภารกิจประจำวันได้สำเร็จ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหาร เป็นผู้กำกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และลงฝึกด้วยตนเอง

5.2 ครู เป็นผู้กำหนดและควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

5.3 นักศึกษาวิชาทหาร เป็นผู้ควบคุมดูแลนักเรียน โดยการทำงานอย่างเป็นระบบ คอยสอดส่อง ดูแล ควบคุม และปรับพฤติกรรมนักเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 ระบบการฝึกของนักศึกษาวิชาทหาร สามารถนำมาปรับใช้กับการควบคุม ปรับปรุงพฤติกรรมได้บางส่วน เช่น การส่งลงโทษรุ่นน้องที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นการลงโทษ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงบวก ระหว่างผู้เรียนแต่ละชั้นปี

6.2 ระบบของทหาร สามารถควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนได้ หากผู้นำ ให้ความสำคัญกับการสร้างระเบียบวินัย

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาให้การยอมรับและชื่นชม ที่นักเรียนมีวินัย ในตนเอง สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยไม่มีผู้ควบคุม และนักเรียนที่เรียนระดับชั้นที่สูงกว่า สามารถควบคุมรุ่นน้องได้อย่างเป็นระบบ และดำเนินการปรับแก้พฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิง
จันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2.1 การวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิง
จันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ที่มีต่อ
การยืนยัน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการ
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหาร
และจัดการสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย
อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ
ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็น
ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยนำเสนอในตารางที่ 10-13
ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดบึงกาฬ ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดบึงกาฬ ด้านการบริหารงานวิชาการ																	
		ความถูกต้อง			ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			
	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์
1. การพัฒนาหรือ การดำเนินงานเกี่ยวกับ การให้ความเห็น การพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น	หลักสูตรท้องถิ่น สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100
2. การวางแผนงาน ด้านวิชาการ	แผนงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลกรายอันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาดิจิทัลว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี															
		ด้านการบริหารงานวิชาการ															
		ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์	
ร้อยละ	จุดบัพ	จุดเด่น	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	
3. การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา	การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
		7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
4. การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา	สาคิดการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
		7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลกรณย้อนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี															
		ด้านการบริหารงานวิชาการ															
		ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความเป็นประโยชน์						
ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ	ร้อยละ	ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ	ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ	ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ	ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ	ร้อยละ	คู่คุณคู่คุณ					
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สืบสานงานพ่อ ก่อ สานต่อ ตามวิถีความพอเพียง	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ พิชิต O - NET	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	การวิจัยในชั้นเรียนสู่ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ด้านการบริหารงานวิชาการ															
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นประโยชน์			
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		ร้อยละ	๖๐๒๒	๖๐๒๒	ร้อยละ	๖๐๒๒	๖๐๒๒	ร้อยละ	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	๖๐๒๒	
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
9. การนิเทศการศึกษา	การนิเทศแบบกัลยาณมิตร	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
10. การแนะแนว	การแนะแนวเชิงรุกโดยยึดหลักบวร	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เกี่ยวข้อง 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารงานวิชาการ																	
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง									
		ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ระยะเวลา	ร้อยละ	ระยะเวลา	ร้อยละ	ระยะเวลา	ร้อยละ	ระยะเวลา	ร้อยละ	ระยะเวลา						
11. การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐาน การศึกษา	การประเมินคุณภาพ ภายในสร้างสภายุโรปพัฒนา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
12. การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ	น้องก้าวหน้า พี่ก้าวไกล	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาดิจิทัลว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี													
				ด้านบริหารงานวิชาการ							ความดีเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
		ความถูกต้อง		ความเหมาะสม			ความเป็นไป				ความเป็นประโยชน์						
		ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	เพื่อนักก้าวไกล เราก้าวหน้า	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนก้าวหน้า	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

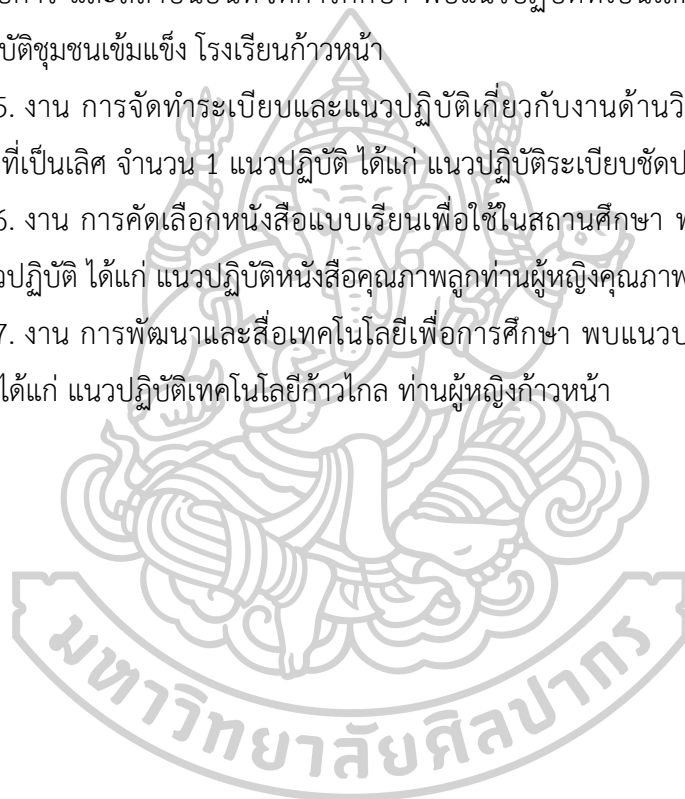
ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่
 การบริหารงานในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้เกี่ยวข้อง 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารงานวิชาการ																					
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง				ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์					
		ร้อยละ	จุดบัพ	ระยะเวลา	ระยะแหล่ง	ร้อยละ	ระยะแหล่ง	ระยะเวลา	ระยะแหล่ง	ร้อยละ	ระยะแหล่ง	ระยะเวลา	ระยะแหล่ง	ร้อยละ	ระยะแหล่ง	ระยะเวลา	ระยะแหล่ง	ร้อยละ	ระยะแหล่ง	ระยะเวลา	ระยะแหล่ง		
15. การจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของ สถานศึกษา	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	ระเบียบชุด ปฏิบัติถูกต้อง หนังสือคุณภาพ ถูกท่านผู้หญิงคุณภาพ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
17. การพัฒนาและสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษ	เทคโนโลยีก้าวไกล ท่าน ผู้หญิงก้าวหน้า	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนต่างแสดงความคิดเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า การบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 17 งาน แยกเป็นกิจกรรมได้ 18 แนวปฏิบัติ ซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งหมดมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ร้อยละ 100 โดยแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้

1. งาน การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติหลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
2. งาน การวางแผนงานด้านวิชาการ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติแผนงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
3. งาน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 2 แนวปฏิบัติ ได้แก่ 1) แนวปฏิบัติการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน และ 2) แนวปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning) ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด 5 G
4. งาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติสัทธิการดำรงชีพอย่างมีสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่
5. งาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ สืบสานงานพ่อก่อ สานต่อตามวิถีความพอเพียง
6. งาน การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ พิชิต O - NET
7. งาน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. งาน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. งาน การนิเทศการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร
10. งาน การแนะแนว พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการแนะแนวเชิงรุกโดยยึดหลักบวร

11. งาน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการประเมินคุณภาพภายในสร้างสายใยพัฒนา
12. งาน การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติห้องก้าวหน้า พี่ก้าวไกล
13. งาน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น พบ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเพื่อนก้าวไกล เราก้าวหน้า
14. งาน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนก้าวหน้า
15. งาน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติระเบียบชุดปฏิบัติถูกต้อง
16. งาน การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติหนังสือคุณภาพลูกทวนผู้หญิงคุณภาพ
17. งาน การพัฒนาและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเทคโนโลยีก้าวไกล ท่านผู้หญิงก้าวหน้า

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยื่นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550
 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี															
		ด้านปฏิบัติการงบประมาณ							ความดีเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		ความถูกต้อง		ความเหมาะสม			ความเป็นไป				ความเป็นประโยชน์						
		ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ	ระยะเวลายุ		
1. การจัดทำแผนงบประมาณและค่าของงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แผนงบประมาณและค่าของงบประมาณ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง	การจัดทำแผนใช้จ่ายเงินงบประมาณ ใช้จ่ายเงิน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550
 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ความดีเห็นของผู้เชี่ยวชาญ															
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์			
		ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล	ร้อยละ	ผู้ให้ข้อมูล		
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	ขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
5. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ	ตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ	ตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550
 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารงานงบประมาณ																			
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์			
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	
7. การระดมทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อการศึกษา	การระดมทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อการศึกษา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00
8. การปฏิบัติงานอื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับกองทุนเพื่อ การศึกษา	กองทุนอื่นเพื่อการศึกษา พัฒนาเยาวชน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00
9. การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ทรัพยากรเพื่อการศึกษา พัฒนาโรงเรียน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนที่ผ่านผู้หญิงชั้นนำที่มีประสิทธิภาพในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน

ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550

ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

การงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนที่ผ่านผู้หญิงชั้นนำที่มีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารงานงบประมาณ											
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ระยะเวลาย่อย	ร้อยละ	ระยะเวลาย่อย	ร้อยละ	ระยะเวลาย่อย	ร้อยละ	ระยะเวลาย่อย	ร้อยละ	ระยะเวลาย่อย
10. การแผนผัง	วางแผนผังจัดมีสนับสนุน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
11. การกำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร	กำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ผลการยื่นแผนปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ด้านการ
 บริหารงานงบประมาณ โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี											
		ด้านการบริหารงานงบประมาณ											
		ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความคุ้มค่าของผู้เกี่ยวข้อง			ความเป็นประโยชน์		
12. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและ จำหน่ายพัสดุ	วินัยดี พัดุดงทน	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
13. การจัดทำ ผลประโยชน์ จาก ทรัพย์สิน	ทรัพย์สินเป็นกัลยาณมิตร	๗	๑๐๐	๗	๑๐๐	๗	๑๐๐	๗	๑๐๐	๗	๑๐๐	๗	๑๐๐

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนต่างแสดงความคิดเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า การบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ในด้านการบริหารงานงบประมาณ มี แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งหมดมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ร้อยละ 100 โดยแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในด้านการบริหารงานงบประมาณ มีดังนี้

1. งาน การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ แผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ
2. งาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน
3. งาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ
4. งาน การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
6. งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ พบแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจาก งบประมาณ
7. งาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
8. งาน การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา พบ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาพัฒนาเยาวชน
9. งาน การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติทรัพยากรเพื่อการศึกษาพัฒนาโรงเรียน
10. งาน การวางแผนพัสดุ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ วางแผนพัสดุดีมีผู้สนับสนุน

11.งาน การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อสนองต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติกำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร

12. งาน การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติวินัยดีพัสดุดคงทน

13. งาน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติทรัพย์สินเป็นกัลยาณมิตร

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550
ด้านการบริหารงานบุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี															
	ด้านการบริหารงานบุคคล															
	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคุ้มค่าของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นประโยชน์			
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	ร้อยละ	จุดแข็ง	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์
1. การวางแผนอัตรากำลัง	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
3. การเปลี่ยนตำแหน่งให้ สูงขึ้น การย้ายข้าราชการ ครูและบุคลากร ทางการศึกษา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
4. การดำเนินการเกี่ยวกับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจีนที่มาพึ่งบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกองการศึกษาศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงาน
 บุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจีนที่มาพึ่งบารมี																	
		ด้านการบริหารงานบุคคล																	
		ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความเป็นประโยชน์								
ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์						
8. การจัดทำบัญชีรายชื่อและ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการ การเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สร้างความสุขใจ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
9. การส่งเสริมการประเมิน วิทยฐานะข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	ส่งเสริมครู วิทยฐานะ ที่สูงขึ้น	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
10. การส่งเสริมและยกย่อง เชิดชูเกียรติ	ส่งเสริมเชิดชูเกียรติครู และบุคลากร	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ผลการยื่นแผนปฏิบัติการเป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ด้านการบริหารงาน
 บุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี											
				ด้านการบริหารงานบุคคล											
				ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์			
				ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์
11. การส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาบรรณ วิชาชีพ		ครูคุณภาพ สู้กันเรียน คุณภาพ		7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
12. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา		สร้างวินัยครู สู้วินัย นักเรียน		7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนต่างแสดงความคิดเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า การบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ในด้านการบริหารงานบุคคล มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งหมดมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ร้อยละ 100 โดยแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศใน ด้านการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

1. งาน การวางแผนอัตรากำลัง พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติวางแผนดีมีครูทำงาน
2. งาน การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติสรรหาและบรรจุแต่งตั้งครูอัตรากำลัง
3. งาน การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติครูย้ายและครูเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น
4. งาน การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเลื่อนเงินเดือนครูมีความสุข
5. งาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติประเมินผลงานเพื่อการพัฒนา
6. งาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติครูไม่ทำหน้าที่อย่างนี้ต้องคุยกัน
7. งาน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติทะเบียนประวัติชัดเจนใช้งานได้ดี
8. งาน การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์สร้างความสุขใจ
9. งาน การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติส่งเสริมครูสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น
10. งาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร

11. งาน การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติครูคุณภาพสู่นักเรียนคุณภาพ

12. งาน การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติสร้างวินัยครูสู่นักเรียน

13. งาน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลให้เป็นที่ไปตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติพัฒนาครูสู่การสร้างงานให้มีคุณภาพ

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เกี่ยวข้อง 7 คน

ภาระงาน		แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ด้านการบริหารงานทั่วไป																							
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นไปได้				ความเป็นประโยชน์							
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ		ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖	ร้อยละ	๕๐๒๖		
1. การพัฒนาระบบ และ เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	พัฒนาระบบและ เครือข่ายข้อมูล สารสนเทศ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
2. การประสานงาน และ พัฒนาเครือข่ายการศึกษา	ข่าวสารพระราชทาน สู่ การพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
3. การวางแผน การบริหารงานการศึกษา	จัดทำแผนพัฒนา การศึกษา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มิ ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฏกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มิ																	
	ด้านการบริหารงานทั่วไป																	
	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ความเป็นประโยชน์					
	ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา	ร้อยละ	ระยะเนื้อหา
4. การจัดระบบการบริหาร และพัฒนากองคกร	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100
5. การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100
6. งานเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100
7. การดำเนินงานธุรการ	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100
8. การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เกี่ยวข้อง 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี																	
	ด้านการบริหารงานทั่วไป																	
	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง				ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			
	ร้อยละ	จุดบัพ	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์	ร้อยละ	ประโยชน์
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
10. การรับนักเรียน	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
11. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษา	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
12. การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบตามอัธยาศัยและตามอัธยาศัย	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยื่นแผนปฏิบัติการเป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี														
	ด้านการบริหารงานทั่วไป							ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์							
15. งานกิจการนักเรียน (ต่อ)	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	7	100	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฏกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี														
		ด้านการบริหารงานทั่วไป						ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
		ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์		ประโยชน์		ประโยชน์				
16. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	ร้อยละ 100	7	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00
17. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัด การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษา	เครือข่ายพัฒนา ผู้ปกครองและโรงเรียน ประถมศึกษา	ร้อยละ 100	7	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00	7	100	0	0.00

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี																
		ด้านการบริหารงานทั่วไป							ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ									
		ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์									
18. งานประสานราชการกับ ส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น	ราชการร่วมด้วย ส่วนภูมิภาคช่วยกัน ท้องถิ่นพัฒนา	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐
19. ผลการปฏิบัติงาน	โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้าจริงอย่างก้าว กระโดด	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐
20. การจัดระบบการควบคุม ภายในหน่วยงาน	ป้องกันความเสี่ยง เสี่ยงข้อผิดพลาด	ร้อยละ ๑๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ผลการยื่นเสนอปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
 ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงาน
 ในโรงเรียนของกฏกระทรวงศีกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจ่ายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน (ต่อ)

ภาระงาน	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ด้านการบริหารงานทั่วไป															
		ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
		ร้อยละ	๕๐๒๒๒๒	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐
21. แนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการลงโทษ นักเรียน	วิทยุทหาร สุวินัยนักเรียน	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐	๗	๑๐๐	๐	๐.๐๐

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คนต่างแสดงความคิดเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า การบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงการมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่ของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ในด้านการบริหารงานทั่วไป มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 21 งาน แยกเป็น 25 แนวปฏิบัติ ซึ่งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งหมด มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ร้อยละ 100 โดยแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในด้านการบริหารงานทั่วไป มีดังนี้

1. งาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. งาน การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติข่าวสารพระราชทานสู่การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
3. งาน การวางแผนการบริหารงานการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
4. งาน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา มั่นคง องค์กร
5. งาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน
6. งาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเทคโนโลยีทันสมัยใส่ใจการศึกษา
7. งาน การดำเนินงานธุรการ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติสานสัมพันธ์ มั่นคง รวดเร็ว ถูกต้อง
8. งาน การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติโรงเรียนปลอดภัย
9. งาน การจัดทำสำมะโนผู้เรียน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติไปเยือนเขาเรารับมาเรียน
10. งาน การรับนักเรียน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ 1 เป็น 2 ต้องทำให้ได้
11. งาน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติตั้งโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ยากยิ่ง แต่สำเร็จและภูมิใจ

12. งาน การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย พบแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติในระบบ/นอกระบบตามอัธยาศัย หลอมให้เป็น หนึ่งเดียว

13. งาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้า รัฐ ประชา เอกชน ร่วมใจ

14. งาน การทศนศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติ น้องเล็กไปไกล พี่ใหญ่ไปไกลได้เรียนรู้

15. งาน งานกิจการนักเรียนพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 5 แนวปฏิบัติ ได้แก่ 1) แนวปฏิบัติรวมใจสามัคคีสู่วิถีต้นแบบสหกรณ์ นักเรียน สพฐ. 2) แนวปฏิบัติการติดตามตรวจสอบนักเรียน 3) แนวปฏิบัติสถานักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี 4) แนวปฏิบัติอาหารกลางวันสายสัมพันธ์น้องพี่ 5) แนวปฏิบัตินักศึกษาวิชาทหารวินยตจิตอาสาเด่น

16. งาน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

17. งาน การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติเครือข่ายพัฒนาผู้ประกอบการและโรงเรียนประถมศึกษา

18. งาน ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติราชการร่วมด้วย ส่วนภูมิภาคช่วยกัน ท้องถิ่นพัฒนา

19. งาน ผลการปฏิบัติงาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้าจริงอย่างก้าวกระโดด

20. งาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงานพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติป้องกันความเสี่ยง เลี่ยงข้อผิดพลาด

21. งาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 1 แนวปฏิบัติ ได้แก่ แนวปฏิบัติวินยตทหารสู่วินยตนักเรียน

2.2 ผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการยืนยันแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผู้วิจัยนำเสนอผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ที่มีต่อการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ของกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยนำเสนอผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ผลสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

2.2.1 ความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

1) โรงเรียนนี้มีความเป็นมาจากรนโยบายรัฐบาลในปี 2536 ที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ชนบท โดยจัดตั้งโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) โดยกรมสามัญศึกษาประกาศจัดตั้ง ได้รับความร่วมมือจากสภาตำบลสร้างค้อ โดยได้ขอที่ดินจากประชาชน ซึ่งใช้ที่ดินทำกินอยู่ 9 ไร่ เป็นเนื้อที่ 47 ไร่ และเป็นส่วนป่าอีก 5 ไร่ รวมเป็น 52 ไร่ เพื่ออนาคตของบุตรหลานในการที่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ประชาชนดังกล่าวจึงยอมยกที่ดินทำกินของตนให้แก่กรมสามัญศึกษา โดยมีหนังสือยินยอมและพยานอย่างสมบูรณ์ แต่ปัญหาก็คือ ที่ทำกินเหล่านั้นอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (เสื่อมโทรม) เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536 คณะรัฐมนตรีมีมติห้ามส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก่อนได้รับอนุญาต เว้นแต่การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริหรือโครงการเพื่อความมั่นคงเฉพาะกรณีเร่งด่วน ถูกเงิน จำเป็นอย่างแท้จริงเท่านั้น

2) ตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปี 2549 กรมสามัญศึกษาตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน สภาตำบลและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่หวังจะให้โรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ได้เป็นโรงเรียนเอกเทศ มีความพยายามที่จะประสานงานกับกรมป่าไม้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาต แต่สุดท้ายก็ไม่สามารถสร้างโรงเรียนให้เป็นเอกเทศได้ เพราะยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินป่าสงวนเสื่อมโทรมนั้นได้

3) ในปี 2550 ด้วยพระบารมีปกเกล้าแห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีพระราชประสงค์ที่จะพัฒนาเด็กและ เยาวชนในถิ่นทุรกันดาร อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร สำนักพระราชวังจึงได้มีหนังสือถึงกรมป่าไม้ เพื่อขอใช้สถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) จำนวน 44 ไร่ 50 ตารางวา ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงชมพูพาน-ป่าดงกะเมอ ท้องที่ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร อธิบดีกรมป่าไม้ อนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ท้องที่จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550

4) โรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ได้ตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ ชื่อโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีอาคารเรียนหลังแรกเป็นอาคาร 212 ล. ใต้ถุนโล่ง ได้รับ พระราชทานให้ก่อสร้างโดยมูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) พระองค์เสด็จเปิดป้ายอาคาร เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็น โรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ชื่นชมผู้อำนวยการโรงเรียน คือ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นผู้มีความสามารถอย่างสูงยิ่งที่สามารถบริหารจัดการโรงเรียนแห่งนี้ ให้พัฒนาเกิดความก้าวหน้า ได้อย่างรวดเร็ว ในช่วงเวลาตั้งแต่โรงเรียนเป็นเอกเทศจนบัดนี้ เป็นเวลา 12 ปี มีผลงานมากมาย ทั้งในเรื่องการสนองงานในพระราชดำริ งานตามภาระหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมาจาก ความเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีเป้าหมาย มีวินัยในตนเองเพราะมีบุคลิกภาพทหาร การทำงาน ของท่านผู้อำนวยการเรื่อยมา ได้เห็นพัฒนาการของโรงเรียนที่เกิดจากฝีมือการบริหารงานโรงเรียน ของท่าน ท่านมีภาวะผู้นำสูง มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคน ใจกว้าง มีหลักการ มีเหตุผล มีความมุ่งมั่น มีการตัดสินใจแบบทหาร เมื่อสั่งการไปแล้วต้องทำ ท่านนิเทศติดตามงานที่มอบหมายอย่างต่อเนื่อง ด้วยตนเอง ท่านผู้อำนวยการเคยพูดว่า คนเราต้องมีวินัย วินัยคือการทำหน้าที่ คนมีวินัยคือคนที่ ทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ ท่านจึงเน้น วินัยนำ วิชาการตาม ให้ครูและนักเรียนมีวินัยเสียก่อน แล้วการเรียนรู้ที่ดีจะตามมา หมายความว่า เด็กต้องเข้าเรียน ครูต้องเข้าสอน แล้วการเรียนการสอน ก็เกิดขึ้น ถ้าเด็กไม่เข้าเรียน ครูไม่เข้าสอน แล้วการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ในการทำงาน ของท่าน ท่านจะพูดติดปากเสมอว่า ต้องทำให้โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ น่าอยู่ น่าดู น่าเรียน ครูพักเพียง ทำการสอน และท่านยังพูดย้ำกับทุกคนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นครูหรือนักเรียนว่า เสน่ห์ท่านผู้หญิงฯ คือ ความสะอาดทุกแห่งหน หรือ โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ความสะอาดต้องมาก่อน จึงพอสรุปได้ว่า ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ท่านเป็นคนมุ่งมั่นทำงาน โดยท่านเป็นผู้นำ ครูเป็นผู้ตาม ทำเพื่อนักเรียนในถิ่นทุรกันดารแห่งนี้ ให้มีคุณภาพชีวิต ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดข้างต้น

ท่านใจกว้าง มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคนนั้น สังกัดได้จากข่าวสารพระราชทานที่ได้รับมา ท่านผู้อำนวยการนำข่าวสารที่ได้รับบริจาคมาส่วนหนึ่งไปมอบให้แก่โรงเรียนประถมศึกษา โดยมีเหตุผลว่า พี่อ้อมจะปล่อยให้ห้องหิวอยู่ได้อย่างไร ซึ่งเป็นการมีเหตุผลและก็เป็นผลดีในกาลต่อมานักเรียนเหล่านั้น เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ก็มาเรียนที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี คงสำนึกในคุณข่าวสารพระราชทาน หรือคงอยากมาเรียนที่นี้จริง ๆ ตามความใจกว้างของท่านผู้อำนวยการ การมีแนวคิดเปิดบ้าน ท่านผู้อำนวยการพูดว่า ในถิ่นนี้เราจะสุขสบายอยู่เพียงลำพังไม่ได้ เราต้องดูแลน้อง ๆ โรงเรียนประถมศึกษา ดูแลทั้งผู้อำนวยการ ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เราจะให้เขาเหล่านั้นเข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เรามี อาคารสถานที่ สนามกีฬา หอประชุม ห้องประชุม ในทางกลับกันเราต้องออกไปหาเขาเหล่านั้น ไปเชิญให้เขาเข้ามาไปจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการให้น้อง ๆ โรงเรียนประถมศึกษา ให้ผู้ปกครองนักเรียน จนในปัจจุบันนี้ คุณภาพชีวิตคนในชุมชนดีขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากความใจกว้าง ของท่านผู้อำนวยการ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เคยมีพระราชดำรัสว่า โรงเรียนนี้ไม่มีอะไรน่าห่วงแล้ว พระราชดำรัสของพระองค์ คงเป็นการยืนยันผลงานการบริหารงานโรงเรียนของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เป็นอย่างดี โรงเรียนนี้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียน มีวินัย มีจิตอาสา ทุกคนทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ หวังว่าหลังจากวันที่ 30 กันยายน 2563 เมื่อท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ เกษียณอายุราชการแล้ว ท่านผู้อำนวยการคนใหม่ จะได้ต่อยอดความเจริญก้าวหน้าให้แก่โรงเรียนนี้ให้พัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

2.2.2 ความคิดเห็นอื่น ๆ

1) การเสด็จพระราชดำเนินของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี จำนวน 5 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 เสด็จฯ ทรงงานเปิดป้ายชื่อ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี และอาคารเรียนพระราชทาน ฮารนามซิงห์ ฮารบันส์กอร์ (สัจจเทพ) ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2556 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อติดตามผลการจัดการศึกษาและความก้าวหน้าใน การดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2557 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อติดตามผลการจัดการศึกษาและความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 เสด็จฯ ทรงงานเพื่อเปิดโครงการจัดหาผ้าช่วยเหลือโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี และครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 เสด็จฯ ทรงงานเปิดอาคารเพ็ญฤดี เพื่อแก้ไขปัญหาอาคารเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น และทรงทอดพระเนตรนิทรรศการ ผลงานนักเรียน กิจกรรมนักเรียน ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริภายในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี และในพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในจังหวัดสกลนคร

2) การดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ใน ถิ่นทุรกันดาร ซึ่งมี 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ 1 ไร่ มีกิจกรรมย่อย 9 กิจกรรม และกิจกรรมย่อป่าเพื่อการศึกษา ในพื้นที่ 10 ไร่ ในส่วนของโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มี 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน และกิจกรรมอาหารกลางวัน เท่าที่พอจำได้ รายละเอียดแต่ละกิจกรรม กิจกรรมสาธิตการดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่ จะเป็นการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต 9 กิจกรรม การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ การปลูกผักหวานป่า การเลี้ยงจิ้งหรีด การปลูกผักพื้นบ้านรั้วกินได้ การเลี้ยงแะ การเลี้ยงมดแดง การทำเครื่องประดับจากปีกแมลงทับ และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาหาร

ในส่วนกิจกรรมของโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร 4 กิจกรรม โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมห้องสมุด มีกิจกรรมย่อยคือ การส่งเสริมการอ่าน ยุวบรรณารักษ์ กิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน (ครบวงจร) คือ ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ ส่งผลผลิตขายสหกรณ์นักเรียน สหกรณ์นักเรียนขายให้โครงการอาหารกลางวัน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน รับซื้อผลผลิตจากกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ส่งขายโครงการอาหารกลางวัน และส่งเสริมการออมทรัพย์ กิจกรรมอาหารกลางวันได้งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หัวละ 20 บาท ข้าวสารบริจาด มาจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนทุกคนได้รับประทาน ในการปฏิบัติงานทุกวันจะต้องมี เเวอร์ครู นักเรียน มาประกอบอาหาร เตรียมอาหาร ให้เพื่อนพี่น้องรับประทานและเก็บกวาด ทำความสะอาดให้เรียบร้อย

3) สืบเนื่องจากที่พระองค์ท่านเสด็จฯ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2557 พระองค์ท่านทรงถามว่า โรงเรียนมีปัญหาอะไรไหม ท่านผู้อำนวยการกราบบังคมทูลว่า มีปัญหาเรื่องขาดน้ำ ในหน้าแล้ง ประกอบกับสระน้ำข้างโรงเรียนปนเปื้อนสารพิษ เพราะรอบ ๆ สระ เป็นที่สกปรก ชาวบ้านปลูกพืชผักใช้สารพิษ พอหน้าฝนน้ำฝนชะล้างลงไปในสระ เมื่อโรงเรียนสูบมาใช้ก็จะไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ในการอุปโภค บริโภค ในปี 2557 นั้น สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดสรรงบประมาณมาดำเนินการ ขุดสระ ด้านหน้าโรงเรียนห่างลงไป เพื่อเป็นที่เก็บกักน้ำสูบน้ำใช้ในโรงเรียน จำนวน 14 ล้านบาท กรมชลประทาน โดยสำนักงานชลประทานสร้างเสร็จในปี 2558 พระองค์ท่านจึงได้เสด็จมาทรงงาน เปิดโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 เสด็จฯ มาครั้งนี้ พระองค์ท่านได้ตรัสถามท่านผู้อำนวยการว่า สระที่ขุดกักเก็บน้ำได้ดีไหม ท่านผู้อำนวยการกราบบังคมทูลว่า ไม่ดีเพราะในหน้าฝน มีน้ำเต็ม แต่พอหน้าแล้งน้ำหายหมด ดินดูดน้ำไปหมด เหลือแต่สระ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จฯ กลับไป สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) จัดสรรงบประมาณ จำนวน 21 ล้าน เพื่อทำการขุดลอกใหม่ขยายเป็น 15 ไร่ ลึก 6 เมตร

รองฝ้ายาง ปูคอนกรีตทับ 10 เซนติเมตร มีระบบประปาพร้อม ตอนนี้ดำเนินการไปแล้วประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ อีกไม่นานคงจะสมบูรณ์ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ก็จะมีน้ำดื่มน้ำใช้ที่พอเพียงสะอาด ด้วยพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่อเยาวชนในถิ่นอำเภอกุฉินารายณ์ ที่มาเรียนหนังสือในโรงเรียนแห่งนี้ ทุกคนซาบซึ้งใจในพระมหากรุณาธิคุณ

4) รางวัลที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีและผู้อำนวยการโรงเรียนได้รับมีดังนี้

- รางวัลสถานศึกษาพอเพียง ประจำปี 2552
 - โรงเรียนผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา รอบสาม (พ.ศ. 2558) จาก สมศ.
 - รางวัลโรงเรียนพระราชทานระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประจำปี 2558 จากกระทรวงศึกษาธิการ
 - รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2558 ประเภทสถานศึกษา สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - รางวัลกลุ่มยูวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - รางวัลโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - รางวัลรองชนะเลิศอันดับสองโครงการประกวดโรงเรียนจัดการเรียนรู้ สหกรณ์ รางวัลพระราชทาน ประจำปี 2560 จากกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - รองชนะเลิศโรงเรียนปลอดภัยระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - รางวัลวัฒนคุณาธรผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม ประเภทกลุ่มบุคคล ประจำปี 2560 จากกระทรวงวัฒนธรรม
- รางวัลที่ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ได้รับ ดังนี้คือ
- รางวัลยอดเยี่ยมลักษณะผู้นำทางทหารดีเด่น จากกรมการกำลังสำรอง (พ.ศ.2542)
 - รางวัลผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารดีเด่น จากจังหวัดทหารบกสกลนคร (พ.ศ.2527, 2530, 2534, 2539)
 - เกียรติบัตรผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับกองผสม ในพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน และสวนสนามนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2552 จากจังหวัดทหารบกสกลนคร

- รางวัลหนึ่งแสนครูดี ประจำปี 2556 จากคุรุสภา
- รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ปีการศึกษา 2558
- รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2558
- ผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่น ประจำปี 2558 จาก ส.บ.ม.ท.
- รางวัลเลขานุการกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดีเด่น ประจำปี 2558 จากสมาคมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย

- รางวัลวิวัฒนาการ ประเภทยุทธศาสตร์ ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม ประจำปี 2559

- โล่เชิดชูเกียรติครูดีศรีแผ่นดิน ประเภทผู้บริหารดีเด่น ประจำปี 2559 จาก คณะกรรมการ การศึกษาและการกีฬา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

- ได้รับการยกย่องและบันทึกชื่อในทำเนียบคนดีเมืองสกล (คนดีเชิงประจักษ์) ประจำปี 2560 จากชมรมส่งเสริมคนดีเมืองสกล

5) ท่านผู้อำนวยการ เป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างมุ่งมั่นในการตั้งโรงเรียนสาขาคำเพิ่มพิทยาศาสตร์ (บ้านสร้างค้อ) ให้เป็นโรงเรียนเอกเทศให้ได้ ท่านได้รับมอบหมายให้มาดูแลโรงเรียนสาขานี้ ตั้งแต่ปี 2545 จนถึงบัดนี้ ปี 2562 ท่านทุ่มเทให้กับโรงเรียนแห่งนี้มาก ทำให้โรงเรียนพัฒนาอย่างก้าวกระโดดรวดเร็วมาก ท่านเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาของชุมชน ทุกคนเต็มใจส่งบุตรหลานมาเรียน เพราะเด็กนักเรียนที่นี่มีวินัย มีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมสูงมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปี 2561 เพิ่มขึ้นกว่า ปี 2560 ท่านผู้อำนวยการบอกว่า ต่อไปนี้จะมุ่งพัฒนาวิชาการ เพราะนักเรียน ครู มีวินัยดีแล้ว พื้นฐานดีแล้ว

6) ท่านผู้อำนวยการ ท่านบริหารโรงเรียนอย่างเต็มตัว ท่านมีความมุ่งมั่นที่จะสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับโรงเรียนแห่งนี้ เริ่มจากการมอบหมายหน้าที่สำคัญให้แก่บุคคลที่เป็นรุ่นอาวุโส ท่านบอกว่าท่านไว้ใจคนรุ่นนี้ ไม้ไว้ใจรุ่นเด็ก ๆ หมายถึง ครูที่อายุน้อย ท่านบอกว่าครูรุ่นใหม่ ๆ ถึงจะมีความรู้ความสามารถ ก็ต้องมาคุยกันใหม่ ท่านสร้างวินัยครู วินัยเด็ก ครูมีวินัยเด็กมีวินัย ท่านพูด อยู่เสมอ ครูคือตัวอย่างที่ดีของเด็ก จะให้เด็กดี ครูต้องดีก่อน ท่านมีบุคลิกภาพเป็นทหาร ท่านจึงเน้นวินัย เน้นระเบียบ ท่านบอกผู้ปกครองนักเรียนว่า วินัยมาก่อน วิชาการตามหลัง ครูเข้าสอน นักเรียนเข้าเรียน โรงเรียนท่านผู้หวังว่าความสะอาดต้องมาก่อน เสน่ห์ของโรงเรียน คือความสะอาดทุกแห่งหน ทุกอย่างที่ท่านพูด ท่านทำได้จริง ๆ ครูโรงเรียนของท่านต้องเชื่อผู้นำคือท่าน สิ่งแล้วต้องปฏิบัติ ท่านจะติดตามนิเทศงานด้วยตนเอง การทำงานเป็นหน้าที่ครู การติดตามงานเป็นหน้าที่ท่าน

การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ เป็นที่เชื่อถือ ศรัทธา ของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บังคับบัญชา และองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพราะเมื่อเสด็จพระราชดำเนินมาติดตามงานของโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารจังหวัดสกลนคร ได้เสด็จพระราชดำเนินมาที่โรงเรียนแห่งนี้แล้ว จำนวน 5 ครั้ง พระองค์เคยตรัสว่า “โรงเรียนนี้ ไม่มีอะไรน่าห่วงแล้ว” ขณะนี้ทราบว่าโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี ได้รับรางวัลเกียรติยศจำนวนหลายรายการ ทั้งที่เป็นรางวัลของโรงเรียน ผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน นำพาชื่อเสียง ความชื่นชมยินดี มาสู่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ดังนี้

2.2.3 ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกัน

- 1) จัดหาเครื่องเสียง เครื่องโปรเจ็คเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ไว้ประจำห้องเรียนในอาคารเพ็ญภูมิ ให้ครบทุกห้อง จะช่วยให้การจัดการกระบวนการเรียนรู้และเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น
- 2) ครูส่วนใหญ่เป็นครูที่มีอายุราชการน้อย โรงเรียนจะต้องพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมให้เตรียมตัวเพื่อการมีและเลื่อนวิทยฐานะ
- 3) ท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ซึ่งบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนแห่งนี้มากกว่า 10 ปี ด้วยพื้นฐานของท่านเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประจำจังหวัดมาก่อน เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่ ในตัวเมืองมาก่อน มีลูกศิษย์มากมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอภูพาน ก็เป็นลูกศิษย์ท่านหลายคน และด้วยความเป็นคนใจกว้างของท่าน ทำให้ท่านมีกัลยาณมิตร หรือตัวท่านเองก็เป็นกัลยาณมิตรกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้นำชุมชน เรียกว่า ความสัมพันธ์ชุมชนของท่านเป็นเลิศ ซึ่งพอสรุปได้ว่านี่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่น่าความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้ามาสู่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมี และในวันที่ 30 กันยายน 2563 ท่านจะเกษียณอายุราชการแล้ว มีการพูดกันว่าอยากจะต่ออายุราชการให้ท่านต่อไป และเมื่อถึงวันนั้นจึงอยากให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบถี่ถ้วนในการสรรหาบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึงบารมีคนใหม่ ที่จะมาต่อยอดการทำหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป เพราะตอนนี้โรงเรียนแห่งนี้เจริญก้าวหน้าพัฒนารวดเร็วมากขอเป็นกำลังใจให้ทุกคน

2.2.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- 1) ให้โรงเรียนนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่ต้องการให้คนไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง เมื่อนำมาตรวจสอบกับนักเรียนว่า อะไรมีแล้ว อะไรยังไม่มีต้องจัดให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนต่อไป

2) ในด้านที่เกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจครู ตอนนี้ทราบว่าโรงเรียนกำลังก่อสร้างอาคารบ้านพักครู 8 ยูนิต อยู่ได้ 16 คน คงจะแล้วเสร็จในอีกเวลาไม่นานนี้ ครูคงจะมีความสุขมากขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น ลดค่าใช้จ่าย ในส่วนของโรงเรียนก็ทราบว่าได้รับงบประมาณมาจัดซื้อรถตู้ส่วนกลาง ไว้บริการผู้บริหาร ครู และนักเรียนในการปฏิบัติราชการ

3) เพื่อให้จัดการเรียนการสอนได้ดี ก็ต้องจัดซื้ออุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยไปไว้ในห้องเรียน ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วขึ้น เนื่องจากยุคปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ ต้องสร้างระบบ Internet ที่พร้อมใช้ทั่วทั้งโรงเรียนไว้บริการครู และนักเรียน

4) การทำงานของท่านผู้อำนวยการ ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ท่านพูดติดปากเสมอว่า โรงเรียนแห่งนี้ทำงาน 1 ชั่วโมง ต้องให้เท่ากับโรงเรียนอื่นทำ 3 ชั่วโมง ว่าโรงเรียนแห่งนี้ทำงาน 1 วัน ต้องให้เท่ากับโรงเรียนอื่นทำ 3 วัน ดังนั้น การที่โรงเรียนของเราพัฒนา มา 10 ปี จึงได้มีความเจริญก้าวหน้าเทียบเท่ากับโรงเรียนอื่นที่ขึ้นมา 30 ปี วิธีการนี้ควรดำเนินต่อไป

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลในภาคสนาม เป็นขั้นการศึกษาข้อมูลระดับปฐมภูมิเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียน ข้อมูลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก และแนวทางการนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของหน่วยงานต่าง ๆ สรรวจรายชื่อโรงเรียนและเลือกโรงเรียนที่จะใช้เป็นกรณีศึกษารวมถึงการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนกรณีศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการศึกษาข้อมูลภาคสนามที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีตามขอบข่ายและภารกิจหลักของ การบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันข้อมูล เป็นขั้นการนำข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีตามภาระงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มาให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คนพิจารณายืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พร้อมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ผ่านการยืนยันแล้วมาจัดทำเป็นเอกสารที่สมบูรณ์เพื่อนำเสนอต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการสืบค้นเพื่อหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาเอกสารด้านข้อมูลการปฏิบัติงานตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปเพื่อดูความพร้อม ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งพบว่าโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี มีการจัดทำเอกสาร การปฏิบัติงานครอบคลุมและครบถ้วนตามองค์ประกอบภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียนครบทั้ง 4 ด้าน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์จากคณะบุคคลกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารงานโรงเรียน แยกตามภาระงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหาร งานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพืงบารมี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศตามภาระงาน 4 ด้าน จำนวนรวมทั้งหมด 64 งาน แยกเป็น 69 แนวปฏิบัติ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 17 งาน แยกเป็น 18 แนวปฏิบัติ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ และไม่พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 9 งาน 3) ด้านการบริหารงานบุคคลพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ และไม่พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 7 งาน 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 21 งาน แยกเป็น 25 แนวปฏิบัติ และไม่พบแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศจำนวน 1 งาน รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ จากงานทั้งหมด 17 งาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวน 18 แนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 งาน การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศคือ หลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 งาน การวางแผนงานด้านวิชาการ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศคือ แผนงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ

1.3 งาน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 2 แนวปฏิบัติ คือ

- 1) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการเรียนการสอน
- 2) ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning) ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด

5 G

1.4 งาน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สาคิต การดำรงชีพอย่างมีความสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 1 ไร่

1.5 งาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สืบสานงานพ่อก่อนสานต่อตามวิถีความพอเพียง

1.6 งาน การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ พิชิต O-NET

1.7 งาน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การวิจัยในชั้นเรียนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.8 งาน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.9 งาน การนิเทศการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

1.10 งาน การแนะแนว แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การแนะแนวเชิงรุกโดยยึดหลักบวร

1.11 งาน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การประเมินคุณภาพภายในสร้างสายใยพัฒนา

1.12 งาน การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ น้องก้าวหน้า พี่ก้าวไกล

1.13 งาน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เพื่อนก้าวไกล เราก้าวหน้า

1.14 งาน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนก้าวหน้า

1.15 งาน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ระเบียบชุดปฏิบัติถูกต้อง

1.16 งาน การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ หนังสือคุณภาพ ลูกท่านผู้หญิงคุณภาพ

1.17 งาน การพัฒนาและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เทคโนโลยีก้าวไกล ท่านผู้หญิงก้าวหน้า

2. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานงบประมาณ จากงานทั้งหมด 22 งาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 13 แนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 งาน การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ แผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ

2.2 งาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน

2.3 งาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ

2.4 งาน การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.6 งาน การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.7 งาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.8 งาน การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาพัฒนาเยาวชน

2.9 งาน การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ทรัพยากรเพื่อการศึกษาพัฒนาโรงเรียน

2.10 งาน การวางแผนพัสดุ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ วางแผนพัสดุดีมีผู้สนับสนุน

2.11 งาน การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อสนองต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ กำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร

2.12 งาน การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ วินัยดีพัสดุดังกล่าว

2.13 งาน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ทรัพย์สินเป็นกัลยาณมิตร

การบริหารงานงบประมาณ มีงานทั้งหมด 22 งาน พบงานที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 13 งาน ส่วนที่ไม่พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 9 งาน คือ งาน การรายงานการเบิกจ่าย งบประมาณ งาน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ งาน การจัดหาพัสดุ งาน การเบิกจ่ายเงินจากคลัง งาน การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน งาน การนำเงิน ส่งคลัง งาน การจัดทำบัญชีการเงิน งาน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และงาน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่า งานเหล่านี้ เป็นงานที่มีการปฏิบัติตามระเบียบประจำ ซึ่งไม่สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ และโรงเรียน ทั้งหลายก็ปฏิบัติคล้ายคลึงกัน

3. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานบุคคล จากงานทั้งหมด 20 งาน พบแนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ จำนวน 13 แนวปฏิบัติ ดังนี้

- 3.1 งาน การวางแผนอัตรากำลัง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ วางแผนดีมีครูทำงาน
- 3.2 งาน การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สรรหาและบรรจุ แต่งตั้ง ครูอัตรากำลัง
- 3.3 งาน การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ครูย้ายและครูเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น
- 3.4 งาน การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เลื่อนเงินเดือนครูมีความสุข
- 3.5 งาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ประเมินผลงาน เพื่อการพัฒนา
- 3.6 งาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ครูไม่ทำหน้าที่ย่างนี้ต้องคุยกัน
- 3.7 งาน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ทะเบียนประวัติชัดเจนใช้งานได้ดี
- 3.8 งาน การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เครื่องราชอิสริยาภรณ์สร้างความสุขใจ
- 3.9 งาน การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ส่งเสริมครูสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น
- 3.10 งาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ส่งเสริม และ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร
- 3.11 งาน การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ แนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ คือ ครูคุณภาพสูงนักเรียนคุณภาพ

3.12 งาน การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สร้างวินัยครูสู่นักเรียน

3.13 งาน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ พัฒนาครูสู่การสร้างงานให้มีคุณภาพ

การบริหารงานบุคคล จากงานทั้งหมด 20 งาน พบงานที่มีแนวปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศ จำนวน 13 งาน ส่วนงานที่ไม่พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 7 งาน คือ งาน การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา งาน การลาทุกประเภท งาน การส่งพักราชการและการส่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน งาน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ งาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ งาน การออกจากราชการ และงาน การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่า งานเหล่านี้เป็นงานที่มีการปฏิบัติตามระเบียบประจำ ซึ่งไม่สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ และโรงเรียนทั้งหลายก็ปฏิบัติคล้ายคลึงกัน

4. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานทั่วไป จากงานทั้งหมด 22 งาน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 25 แนวปฏิบัติ ดังนี้

4.1 งาน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 งาน การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ข้าราชการพระราชทานสู่การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

4.3 งาน การวางแผนการบริหารงานการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

4.4 งาน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา มั่นคง องค์กร

4.5 งาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.6 งาน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เทคโนโลยีทันสมัย ใส่ใจการศึกษา

4.7 งาน การดำเนินงานธุรการ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ สานสัมพันธ์ มั่นคง รวดเร็ว ถูกต้อง

4.8 งาน การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ โรงเรียนปลอดภัย

4.9 งาน การจัดทำสำมะโนผู้เรียน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ไปเยือนเขาเรารับมาเรียน

- 4.10 งาน การรับนักเรียน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ 1 เป็น 2 ต้องทำให้ได้
- 4.11 งาน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ตั้งโรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ยากยิ่งแต่สำเร็จและภูมิใจ
- 4.12 งาน การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย หลอมให้เป็นหนึ่งเดียว
- 4.13 งาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้า รัฐ ประชา เอกชน ร่วมใจ
- 4.14 งาน การทัศนศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ น่องเล็กไปไกล พี่ใหญ่ไปไกล ได้เรียนรู้
- 4.15 งาน งานกิจการนักเรียน พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 5 แนวปฏิบัติ คือ
- 1) ภูมิใจสามัคคี สุจริตต้นแบบสหกรณ์ นักเรียน สพฐ.
 - 2) การติดตามตรวจสอบนักเรียน
 - 3) สถานักเรียนโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี
 - 4) อาหารกลางวันสายสัมพันธ์น้องพี่
 - 5) นักศึกษาวิชาทหารวินยติจิตอาสาเด่น
- 4.16 งาน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา
- 4.17 งาน การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ เครือข่ายพัฒนาผู้ปกครองและโรงเรียนประถมศึกษา
- 4.18 งาน ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ราชการร่วมด้วย ส่วนภูมิภาคช่วยกัน ท้องถิ่นพัฒนา
- 4.19 งาน ผลการปฏิบัติงาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ โรงเรียนท่านผู้หญิงฯ ก้าวหน้าจริงอย่างก้าวกระโดด
- 4.20 งาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ ป้องกันความเสี่ยง เลี่ยงข้อผิดพลาด
- 4.21 งาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ วินยทหารสู่วินยนักเรียน
- การบริหารงานทั่วไป จากงานทั้งหมด 22 งาน พบงานที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 21 งาน ส่วนงานที่ไม่พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 1 งาน คือ งาน งานวิจัยเพื่อพัฒนา นโยบายและแผน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่า เป็นงานที่มีการปฏิบัติตามระเบียบประจำ ซึ่งไม่สามารถ กำหนดวิธีปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ และโรงเรียนทั้งหลายก็ปฏิบัติคล้ายคลึงกัน

2. ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผู้วิจัยนำเสนอผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีของผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ใน 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และควมามีประโยชน์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนต่างแสดงความคิดเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 69 แนวปฏิบัติ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ร้อยละ 100

2.2 ผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เกิดจากความสามารถด้านการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ และมีประเด็นที่ น่าเป็นห่วงคือ การรักษาระดับความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนหลังผู้บริหารโรงเรียนคนปัจจุบันเกษียณอายุราชการลง ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า โรงเรียนควรทำ การพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และรองรับกับความต้องการของครูและนักเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบในงานวิจัย เรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สามารถนำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พบว่า โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศตามภาระงาน 4 ด้าน จำนวนรวมทั้งหมด 64 งาน แยกเป็น 69 แนวปฏิบัติ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 17 งาน แยกเป็น 18 แนวปฏิบัติ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ 3) ด้านการบริหารงานบุคคลพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ 4) ด้านการบริหาร งานทั่วไป พบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 21 งาน แยกเป็น 25 แนวปฏิบัติ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นพหุแนวปฏิบัติ ทั้งนี้มีเหตุผล สืบเนื่องมาจาก การที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงรับโรงเรียนเข้าอยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ส่งผลให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีได้รับความช่วยเหลือ ความสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อุปการของโรงเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งความช่วยเหลือที่มาจากโครงการในพระราชดำริฯ และจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรการกุศล เพื่อให้โรงเรียนเกิดผลลัพธ์เป็นไปตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยที่ความช่วยเหลือ ความสนับสนุนที่โรงเรียนได้รับเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอันดับแรกต่อการก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนเพราะเหตุว่าเป็นการช่วยสร้างรากฐานความมั่นคงของโรงเรียนให้สามารถต่อยอดความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคตได้ ผนวกกับเหตุผลสนับสนุนอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี โดยเหตุผลประการแรก ได้แก่ มาจากตัวของผู้บริหารกับ

แนวทางการบริหารงานโรงเรียน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาคุณสมบัติส่วนบุคคลพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร ทำงานในบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริด้วยความจงรักภักดีต่อสถาบัน มีใจรัก มีความพร้อมและเต็มใจยิ่งที่จะทำงานอย่างเต็มศักยภาพของตน ด้วยความมุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใด ๆ เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่องานสูง เอาใจใส่ในทุกรายละเอียดของงาน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะบริหารงานโรงเรียนเพื่อให้งานนั้น ๆ สำเร็จบรรลุเป้าหมาย เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการวินิจฉัย สั่งการ กล้าคิดและกล้านำเสนอ แสดงให้เห็นถึงการมีความมุ่งมั่นตั้งใจบริหารงานและเน้นให้ ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนออกมาดียิ่ง ๆ ขึ้น เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ทั้งในและนอกหน่วยงาน เป็นผู้มีความซื่อตรง มีเกียรติน่าเชื่อถือ มีวินัยในตนเอง บริหารเวลาได้ดี มีบุคลิกภาพที่ดี และประการสำคัญคือ การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารงานโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงการมี พบว่า มีการบริหารงานแบบมีอาชีพ ทำหน้าที่บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานเกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดโดยอาศัยความรู้ความสามารถของตนเองและผสมความร่วมมือกับผู้อื่น หลักการบริหารงานยึดหลักการแบบมีส่วนร่วม มีการยอมรับความคิดเห็นจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนซึ่งนอกจากจะสามารถดึงหลากหลายความคิดที่ดี ๆ ออกมาใช้ในการปฏิบัติงานได้แล้วยังเป็นการให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา และแสดงให้เห็นให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าความคิดของแต่ละคนล้วนมีความสำคัญ แต่ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน เมื่องานประสบผลสำเร็จก็เป็นความภาคภูมิใจของทุกคนไม่ใช่เฉพาะคนใดคนหนึ่ง ซึ่งถือเป็นเทคนิคการบริหารงานที่นำมาประยุกต์ใช้ได้ดีในสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยังใช้การบูรณาการองค์ความรู้จากหลาย ๆ วิชาชีพนานับสนุนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยเมื่อวิเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการในการบริหารงานโรงเรียน พบว่า ใช้กระบวนการบริหารงานโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีการชี้แจงทำความเข้าใจให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้รับทราบและถือปฏิบัติอย่างทั่วถึง เริ่มจาก มีการวางแผนกลยุทธ์เพื่อการบริหารงานโรงเรียน กล่าวคือ มีการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารเพื่อกำหนดกรอบการทำงาน มีการระดมความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของโรงเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลด้านโอกาส อุปสรรค จุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียน ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดทิศทางการวางแผนนโยบายเพื่อการบริหารพัฒนาโรงเรียนต่อไป จากนั้นจึงขับเคลื่อนนโยบายลงสู่ภาคปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางการทำงานในทุกเรื่องทุกด้าน และนำหลักการของวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิง (Deming Cycle) มาใช้ดำเนินการในการบริหารงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกับโรงเรียน เกิดภาระงานที่มีคุณภาพมีแนวปฏิบัติ

ที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ P = Plan (วางแผน) หมายถึงการดำเนินงานใด ๆ จะต้องมี การวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดแนวทางดำเนินการ กำหนดระยะเวลา กำหนด งบประมาณและกำหนดบุคลากรรับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม D = Do (ปฏิบัติ) หมายถึง การที่ ทีมงานบุคลากรที่รับผิดชอบในงานนั้น ๆ ลงมือปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถ C = Check (ตรวจสอบ) หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ บุคลากรเพื่อมุ่งให้ภาระงานของโรงเรียนบรรลุสู่ความสำเร็จภายในขอบเขตที่กำหนด A = Act (ดำเนินการ) หมายถึง การดำเนินการให้เหมาะสมหากผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นที่น่าพอใจ ก็นำมาจัดรูปแบบให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป หรือหากต้องปรับปรุงก็รีบดำเนินการ ขจัดปัญหาเพื่อให้การทำงานสู่เป้าหมายความสำเร็จ จนท้ายสุดของการปฏิบัติงานจะทำการสรุปผล และรายงานผลการปฏิบัติงาน มีการนำผลลัพธ์มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาต่อยอดงานหรือปรับปรุงงาน ในคราวต่อไป รวมถึงการจัดทำข้อเสนอแนะต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นภาพลักษณ์ ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีที่บริหารงานโรงเรียนได้ประสบ ความสำเร็จ โดยที่ภาพลักษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนผู้วิจัยได้มาจาก 1) การสังเกตของผู้วิจัย ขณะที่ ผู้วิจัยลงคลุกคลีกับทุกหน่วยงานขณะเก็บข้อมูลภาคสนามที่โรงเรียนกรณีศึกษานี้ 2) การได้รับรางวัล ต่าง ๆ มากมายทั้งที่เป็นรางวัลของผู้บริหารโรงเรียน รางวัลของโรงเรียน รางวัลของคณะครู ในโรงเรียน และรางวัลของนักเรียนจากหลากหลายหน่วยงาน โดยที่รางวัลของผู้บริหารโรงเรียน ท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีที่ได้รับ อาทิ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ปีการศึกษา 2558 รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2558 รางวัลผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2558 จากสมาคม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) รางวัลเลขานุการกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานดีเด่นประจำปี 2558 จากสมาคมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย รางวัลวัฒนคุณาธร ประเภทบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม ประจำปี 2559 โล่เชิดชูเกียรติครูดีศรีแผ่นดินประเภทผู้บริหารดีเด่นประจำปี 2559 จากคณะกรรมการการศึกษา และการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการได้รับการยกย่องและบันทึกชื่อในทำเนียบคนดี เมืองสกล (คนดีเชิงประจักษ์) ประจำปี 2560 จากชมรมส่งเสริมคนดีเมืองสกล เป็นต้น ส่วนรางวัล ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีได้รับ อาทิ รางวัลสถานศึกษาพอเพียงประจำปี 2552 โรงเรียน ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษารอบสาม (พ.ศ. 2558) จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) รางวัลโรงเรียนพระราชทานระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประจำปี 2558 จากกระทรวงศึกษาธิการ รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2558 ประเภท สถานศึกษาสาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รางวัลกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี 2559 จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รางวัลโรงเรียนต้นแบบสหกรณ์โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รางวัลรองชนะเลิศอันดับสองโครงการ

ประกวดโรงเรียนจัดการเรียนรู้อุทิศธรรม รางวัลพระราชทานประจำปี 2560 จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ รางวัลรองชนะเลิศโรงเรียนปลอดขยะระดับประเทศประจำปี 2560 จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รางวัลวัฒนคุณาธรผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม ประเภทกลุ่มบุคคล ประจำปี 2560 จากกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น และ 3) มาจากคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกับ ผู้วิจัยระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนามจากโรงเรียนกรณีศึกษาแห่งนี้ ดังคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

คำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ความตอนหนึ่งว่า

“...การทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี คือการทำหน้าที่ เพื่อถวายงานแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต้องทุ่มเทสุดกำลังด้วยเพราะตระหนักในบทบาทหน้าที่สำคัญของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ ให้สมกับที่พระองค์ทรงไว้ว่า พระราชหฤทัย...”

ขณะที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอื่น ๆ ของโรงเรียนกล่าวให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยถึงแนวทางการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ไว้ ความตอนหนึ่งว่า

“...ท่านผู้อำนวยการทุ่มเทให้กับโรงเรียนแห่งนี้มาก ทำให้โรงเรียนมีพัฒนาการอย่างก้าวกระโดด ท่านเป็นที่เชื่อถือศรัทธาของชุมชน ทุกคนเต็มใจส่งบุตรหลาน มาเรียนเพราะเด็กนักเรียนที่นี่มีวินัย มีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมสูงมาก...”

“...เวลาครูทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แล้วเจอปัญหาที่เป็นอุปสรรค ทำให้งานเดินหน้าต่อไม่ได้ ท่านผู้อำนวยการมักจะถามไถ่ ท่านรับฟังทุกปัญหา และให้ครูช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุด เป็นการสอนงานในการทำงานให้กับครู...”

“...ท่านพยายามจัดสวัสดิการที่ดีให้กับคณะครู เช่น จัดหางบสร้างบ้านพักครู เพิ่ม ปรับปรุงสาธารณูปโภคของโรงเรียนใหม่ ท่านต้องการให้โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดี ครูทำงานอย่างมีความสุข รู้สึกกระตือรือร้นและสนุกกับการทำงาน...”

คำให้สัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีที่ทุ่มเทปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่การเป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริฯ บทบาทการบริหารงานโรงเรียนของนักบริหารมืออาชีพที่มีความรู้ มีความสามารถ ในการวางแผนความคิด กลยุทธ์และรูปแบบการบริหารจัดการภาระงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้อย่างลงตัวด้วยพลังของภาวะผู้นำ วางกลยุทธ์ที่จะให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ดีมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ส่งผลให้โรงเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผลลัพธ์ที่เป็นเลิศเหล่านี้ล้วนเป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิผลสูงสุดซึ่งวัดจากการใช้ทรัพยากรกับการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นทั้งนักบริหารมืออาชีพและนักจัดการทรัพยากร เปรียบดั่งเพชรเม็ดงามแห่งวงการศึกษไทย ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าประหลาดใจว่าเพราะเหตุใดโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีจึงเป็นโรงเรียนในระดับแนวหน้าของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศด้านการบริหารงานโรงเรียน ส่งผลให้โรงเรียนเกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในภาระงานทั้ง 4 ด้านจำนวนถึง 64 งาน 69 แนวปฏิบัติ จึงถือเป็นความสำเร็จที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยแท้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงพล เจริญคำ ที่ทำวิจัยเรื่องรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 5 ปัจจัยคือ ปัจจัยการบริหารงานของโรงเรียน ปัจจัยผู้อำนวยการโรงเรียน ปัจจัยโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ปัจจัยนักเรียนผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และปัจจัยครูและบุคลากรทางการศึกษา และการตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์

เหตุผลสนับสนุนประการที่ 2 ที่ส่งผลให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรครูของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรมและจรรยาบรรณของครู มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนและบุคคลอื่นได้ ขยัน อดทน ตั้งใจ กระตือรือร้นและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรค มีความอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการทำงานและสามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคทั้งหมด ให้ลุล่วงโดยใช้ระบบการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของคุณภาพครูโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน ให้ความร่วมมือกันทำงานแทนที่จะต่างคนต่างทำ ทุก ๆ คนจะถูกดึงเข้ามาทำงานในทิศทางเดียวกันตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด สมาชิกทุกคนต่างมีความรู้สึกที่ตนเองมีส่วนร่วมในงาน ร่วมมือกันทำงานตามกำลังความสามารถของตนเอง ให้คำปรึกษาแนะนำและชักจูงเมื่อจำเป็น ร่วมประสานงานในหน้าที่และแก้ไขปัญหายุ่งยากร่วมกัน

มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือกัน ถ้ามีบุคคลหนึ่งบุคคลใดทำงานเกินกำลังหรือประสบปัญหายุ่งยากอันใด บุคคลอื่นในทีมจะร่วมมือกัน แบ่งงานกันทำอย่างยุติธรรม แบ่งปันความคิดเห็นและความรู้สึก อย่างเปิดเผย ร่วมกันคิดแก้ปัญหาอย่างฉับไวและทันกาลเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของงาน ทำให้งาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นหัวหน้าทีม เป็นผู้กำกับ ติดตาม นิเทศงาน ด้วยตนเองในทุกภาระงาน และเมื่อการทำงานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ทีมงานต่างมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความสำเร็จนั้น เกิดเป็นความภาคภูมิใจในตน ประทับใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานเป็นทีม แม้ว่าปัจจุบันจำนวนครูมากกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียน เป็นครูรุ่นใหม่ที่ยังบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่นาน ขณะที่จำนวนครูสูงวัยกลับลดจำนวนน้อยลงมาก เพราะการเกษียณอายุราชการซึ่งเป็นเรื่องที่พบเหมือน ๆ กับทุกโรงเรียนทั่วไปทั้งประเทศ การมี ช่องว่างระหว่างวัยของครูที่มีอายุห่างกัน ทำให้มีมุมมองความคิดเห็น วิธีการคิด วิธีการปฏิบัติตน อาจแตกต่างกันและอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งในกรณีนี้ผู้บริหารโรงเรียน เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการประสานใจ ประสานความคิด ของครูสองกลุ่มวัยนี้ ให้ทำงานด้วยกันให้ได้โดยใช้หลักการของการทำงานเป็นทีม มอบหมายให้ครูที่มีวัยวุฒิสูงกว่าเป็น หัวหน้าและสอนงานรวมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการทำงานให้กับครูที่มีวัยวุฒิน้อยกว่าค่อย ๆ สั่งสม เพิ่มพูนประสบการณ์และเกิดมีทัศนคติที่ดีต่อระบบการทำงานเป็นทีม แนวการปฏิบัติเช่นนี้ ถูกถ่ายทอดจากครูรุ่นเก่าสู่ครูรุ่นใหม่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหารโรงเรียนและใช้ปฏิบัติสืบมา ต่อมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กรโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีที่โดดเด่น เมื่อโรงเรียน มีครูดี มีคุณภาพ ตั้งใจปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้กำกับติดตาม นิเทศงาน เหตุนี้เองที่มีส่วนส่งเสริมให้โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในภาระงานทั้ง 4 ด้านจำนวนถึง 64 งาน 69 แนวปฏิบัติ สอดคล้องกับ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ปีการศึกษา 2561 ในส่วนของผลการประเมินมาตรฐานมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการที่อยู่ในระดับ ดีเลิศ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิกสัน, จอห์นเดวิด (Nixon, John David) เรื่อง แนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศด้านการบริหารที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแคลน ในชนบท ผลการวิจัยระบุว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจกับทุกบริบทภายในแต่ละเรื่องและ ไม่สามารถทำงานในโรงเรียนได้ตามลำพังเพราะต้องมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่าง ๆ ผู้บริหาร โรงเรียนในกรณีศึกษานี้ต้องมีมาตรฐานในการติดต่อสื่อสารในระดับสูงทั้งกับนักเรียนและครู ตลอดเวลา ต้องมีการวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานตามความต้องการของทั้งครู นักเรียนและผู้ปกครอง จัดหาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการเรียนการสอน ได้เต็มที่และเมื่อ ข้ออุปสรรคทั้งหมดถูกขจัดออกไปจึงคาดหวังว่าครูจะปฏิบัติการสอนได้เต็มที่

เหตุผลสนับสนุนประการที่ 3 ที่ส่งผลให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีมีความเป็นระบบที่ดี ประกอบด้วย 1) ข้อมูลที่ป้อน (input) เช่น วัสดุทัศน ทัศนกิจ เป้าประสงค์กลยุทธ์ หลักสูตร ครู แหล่งทรัพยากร การเรียนรู้ ระบบบริหารจัดการ งบประมาณ เป็นต้น 2) กระบวนการ (process) การนำสิ่งที่ป้อนเข้าไปมาจัดกระทำให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น ระบบการจัดการเรียนการสอน การวิจัย ระบบประกันคุณภาพ และ 3) มีผลผลิต (output) เป็นผลที่ได้จากการกระทำในขั้นที่ 2 เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลงานนักเรียน 4) ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการประเมินผลมาพิจารณาปรับปรุง องค์ประกอบของระบบที่โรงเรียนนำมาใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเหล่านี้สร้างผลผลิต (output) คือ ตัวนักเรียนที่มีคุณภาพ เป็นคนดี เป็นคนเก่งและมีความสุข ตรงตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาชาติในการสร้างพลเมืองสู่การปฏิรูปประเทศไทย

คราวที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ครั้งที่ 5 (21 กุมภาพันธ์ 2562) มีคณะบุคคลผู้เข้าเฝ้าในห้องเสวยพระกระยาหารกลางวัน ประกอบด้วย นายบุญรักษ์ ยอดเพชร เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นางสาวนงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณชัชวาลย์ สัจจเทพ (มูลนิธิสัจจเทพ) ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี และนางนภาพรพนมประศรี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในคราวนั้น สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรัสกับว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ความว่า

“...ฉันมาที่นี่แล้วสบายใจ พร้อมหมดแล้วได้รางวัลเยอะแยะมากมาย ต้องขอขอบใจอาจารย์เทพรังสรรค์ ที่ได้พาครูทุ่มเทเสียสละในการพัฒนาโรงเรียนจนโรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งที่โรงเรียนอื่นก็ให้ไปเท่ากัน...”

ว่าที่ พ.ต.เทพรังสรรค์ ศรีนัครินทร์ ทรงกราบบังคมทูลตอบ ว่า

“...ก็เพราะการศึกษาพระพุทธเจ้าข้า พอคนที่นี่ได้รับการศึกษา ก็เลยทำให้มีการพัฒนา...”

จากพระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคำกราบบังคมทูลของว่าที่ พ.ต.ท.พรังสรรค์ ศรีนครินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาคือเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นไปตามเป้าหมายหลัก 1 ใน 5 เป้าหมาย ของการจัดการศึกษาชาติคือ เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ซึ่งระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) ของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ปีการศึกษา 2561 ในส่วนของผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนในด้านผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พบว่า ผู้เรียนสามารถอ่านออกและอ่านคล่องตามมาตรฐาน การอ่านในแต่ละระดับชั้น สามารถเขียนสื่อสารได้ดี รู้จักการวางแผนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีความกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์ได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ สืบค้นข้อมูลหรือแสวงหาความรู้จากสื่อ เทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ จำแนกแยกแยะประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันสื่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนรู้และตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติดต่าง ๆ รักการออกกำลังกาย ยอมรับในกฎกติกาของกลุ่มของสถานศึกษาของสังคม มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยมี จุดเด่นในมาตรฐานด้านผู้เรียนว่า ผู้เรียนเป็นผู้มีระเบียบ วินัย มีความรับผิดชอบมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยม จิตสำนึกที่ดี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในความเป็นไทย ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี มีสมรรถภาพทางกายและน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์ ความมีระเบียบวินัย เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ดังนั้นเมื่อนักเรียนของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นนักเรียนคุณภาพจึงก่อให้เกิดการสร้างผลงานของนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ส่วนหนึ่งมีผลงานของนักเรียนและการได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย เป็นเครื่องยืนยันความเป็นเลิศนั้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพร อายุวัฒน์ ที่ทำวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 17 ด้านได้ข้อสรุปแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและมีผลการตรวจสอบเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กว่ามีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง

เหตุผลสนับสนุนประการที่ 4 ที่ส่งผลให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากเครือข่ายหน่วยงานราชการองค์กรเอกชนและชุมชน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีอดีตด้านประวัติ การต่อสู้อันยาวนานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ที่เริ่มก่อตั้งเป็นโรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) เป็นการต่อสู้เรียกร้องให้แยกเป็นโรงเรียนเอกเทศและการขอมีเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ในพื้นที่ตั้งของโรงเรียนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและสวนป่าของกรมป่าไม้ โดยการต่อสู้เรียกร้องได้รับความร่วมมือและความสนับสนุนจากเครือข่ายหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและชาวชุมชนในพื้นที่ ตำบลสร้างค้อ ตำบลหลุบเลาและพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งต้องพบกับปัญหาอุปสรรคนานัปการแต่กระนั้น ทุกฝ่ายก็มีได้ย่อท้อ ในทางตรงกันข้ามกลับผสานความร่วมมือต่อสู้อย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กันตลอดมาเป็นเวลานานกว่า 12 ปีที่การต่อสู้อันยาวนานครั้งนั้นได้ยุติลงเพราะด้วยพระมหากรุณาธิคุณของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้โรงเรียนสาขาค่าเพิ่มพิทยา (บ้านสร้างค้อ) ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 82 ง วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 และ เหนือสิ่งอื่นใดก็คือการที่โรงเรียนได้รับพระเมตตาจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่รับโรงเรียนแห่งนี้เข้าไปในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ พร้อมกับพระราชทานชื่อให้โรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี” แม้ว่าปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ด้านการต่อสู้ที่เริ่มมาตั้งแต่ปี 2536 จะยุติลงแล้วโดยสิ้นเชิงและมาถึงวันนี้ที่โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีมีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงว่ามีพัฒนาการความเจริญและประสบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการอย่างดียิ่ง จนเป็นที่รู้จักกันทั่วไปของสังคม แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเลือนหายไปตามกาลเวลาและไม่สามารถตีเป็นมูลค่าได้ นั่นคือ ความผูกพัน ความหวังใย และการทุ่มเทความช่วยเหลือของหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และชาวชุมชนในพื้นที่ ตำบลสร้างค้อ ตำบลหลุบเลาและพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต่อโรงเรียน ต่อบุคลากรของโรงเรียนและต่อนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบของความช่วยเหลือเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของโรงเรียนพร้อม ๆ ไปด้วยความเข้มแข็งของชุมชน เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวชุมชนและเป็นโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง ตัวอย่างการสนับสนุนของหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และชาวชุมชนที่มีต่อโรงเรียนจะมีอย่างหลากหลาย อาทิ มูลนิธิฮารนามซิงห์ ฮาร์บันส์กอร์ (สัจเทพ) ให้การสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ บจก.สุพริ้ม ดิสทริบิวชัน (ไทยแลนด์)บริจจาคอมพิวเตอร์ให้โรงเรียน มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์บริจาคงบประมาณเพื่อปรับภูมิทัศน์ ไฟสนามรั้วโรงเรียน อาคารบูรณาการและอุปกรณ์เครื่องดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง เครื่องดนตรีวงโยธวาทิตให้กับโรงเรียน ภาคเอกชนต่าง ๆ มอบทุนการศึกษา บริจาคข้าวสารให้กับโรงเรียน กรมปศุสัตว์มอบพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์เพื่อใช้ในกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงของกับโรงเรียน เป็นต้น ความช่วยเหลือและการสนับสนุนเหล่านี้ ล้วนส่งผลดีต่อการบริหารงาน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนเกิดความพร้อมและมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ปัจจุบันโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีกลายเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านวิชาการของชุมชนให้เข้ามาเรียนรู้อาชีพ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาชีพแก่ชุมชน รวมถึงการให้บริการยืมสถานที่ของโรงเรียนจัดงานกิจกรรมของชุมชน

และถือเป็นสิ่งสำคัญที่มีส่วนผลักดันส่งเสริมให้โรงเรียนเกิดมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของประจักษ์พงศ์ วรณโชติ ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ ตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ ตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์ การปฏิบัติที่เป็นเลิศที่นำไปทดลองใช้ประกอบด้วย การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารอย่างมีระบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาและสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและ บุคลากร และการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผลของการทดลองใช้เป็นไปตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดของการเป็นโรงเรียนคุณภาพที่กำหนดไว้ ได้แก่ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ อาคารสถานที่ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนกับชุมชนร่วมมือกันจัดการศึกษา ครูและ บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและโรงเรียนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับ

ผู้วิจัยได้นำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี มาพิจารณาแยกตามรายด้านของภาระงานเริ่มจาก 1) ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศครบทุกงานทั้ง 17 งาน แยกเป็น 18 แนวปฏิบัติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีตระหนักถึงความสำคัญของ ทุกภาระงานในด้านการบริหาร งานวิชาการ เนื่องจากเป็นกลุ่มงานที่เป็นหัวใจสำคัญถือเป็นงานหลัก ของการบริหารงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนด้วยเหตุว่า หน้าที่หลักของโรงเรียนทุกแห่ง คือ การให้ ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ ซึ่งถือเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียนและเป็น เครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งกรณีนี้ผู้บริหาร โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีได้แสดงความสามารถเป็นผู้นำทางการบริหารงานวิชาการให้เป็น ที่ประจักษ์ชัดแล้วว่าการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนมีคุณภาพ เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ทางวิชาการครบในทุกงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอมลรดา พุทธิพันธ์ ที่ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ทุกองค์ประกอบ ทุกตัวบ่งชี้มี ความเหมาะสมกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ภาระงานด้านการบริหารงานงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทุกงานทั้ง 13 งานที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นลักษณะงานเฉพาะที่ต้องมีกิจกรรมเกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับกลุ่มบุคลากรของโรงเรียน บางงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน บางงานเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์ของโรงเรียน บางงานเกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของครู หรือบางงานเกี่ยวข้อง กับความโปร่งใสด้านการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน ฯลฯ เป็นงานสนับสนุนซึ่งโรงเรียนจำเป็นต้อง ดำเนินการและมีการร่วมมือกันทำงาน มีการปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอเพื่อให้งานเกิดคุณภาพ

เกิดความสำเร็จจนเกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ส่วนงานอีกจำนวน 9 งานที่เหลือจะเป็นงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชีซึ่งมีข้อระเบียบทางกฎหมายที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องถือปฏิบัติตามระเบียบ และจะทำการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพัฒนาไม่ได้ จึงไม่เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ แม้ว่าทั้ง 9 งานที่ไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ แต่ในทางปฏิบัติก็ยังมี ผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วน จึงนับว่าเป็นความสำเร็จในเชิงบริหารงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยเช่นกัน

3) ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 งาน แยกเป็น 13 แนวปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาระงานทั้ง 13 งานที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนจึงต้องกำกับดูแลและปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบในหน้าที่นี้อย่างต่อเนื่องจนเกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ส่วนงานอีกจำนวน 7 งานที่เหลือที่ไม่มี แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นเพราะว่างานต่าง ๆ เหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามข้อระเบียบ กฎหมายหรือที่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นน้อยครั้งทำให้โรงเรียนไม่ค่อยได้ปฏิบัติจึงไม่มี การปรับปรุงพัฒนางานแต่อย่างใด แม้ว่าทั้ง 7 งานที่ไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศแต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา กำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนจึงนับว่าเป็นความสำเร็จในเชิงบริหารงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยเช่นกัน ลำดับสุดท้ายคือ 4) ภาระงานด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 21 งาน แยกเป็น 25 แนวปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งานทั้ง 21 งานที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น เป็นลักษณะของงานที่มีผลการปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลทุกกลุ่มของโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้สนับสนุนโรงเรียนรวมถึงเครือข่ายต่าง ๆ เป็นงานที่เห็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานชัดเจน เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ เป็นงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ ทีมงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจึงต้องทำงานประสานความร่วมมือกันอย่างมีส่วนร่วม และที่สำคัญต้องมีการพิจารณางาน วิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแนวปฏิบัติงานอยู่เสมอ สิ่งนี้ส่งผลให้เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในทุกงาน ส่วนที่เหลืออีกจำนวน 1 งานที่ไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นเพราะว่าเป็นงานที่มีการปฏิบัติตามระเบียบประจำ ซึ่งไม่สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ แม้ว่าจะไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศแต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษากำหนดไว้ได้อย่างครบถ้วนจึงนับว่าเป็นความสำเร็จในเชิงบริหารงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ตามขอบข่ายและภารกิจหลักของการบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน จำนวนรวมทั้งหมด 64 งาน แยกเป็น 69 แนวปฏิบัติ นั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยความสำเร็จนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานการมีปัจจัยต่าง ๆ มาสนับสนุน คือ ปัจจัยจากการที่โรงเรียนได้รับ พระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนเข้าอยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ปัจจัยด้านการมีภาวะผู้นำสูงของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ปัจจัยด้านคุณภาพครูของโรงเรียน ปัจจัยด้านคุณภาพของนักเรียน รวมถึงปัจจัยด้านการได้รับความสนับสนุนจากเครือข่ายหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและชุมชน ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวแม้จะมีความสำคัญต่อการก่อเกิดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียน แต่มีอีกหนึ่ง ปัจจัยแฝงที่ผู้วิจัยค้นพบในการทำงานวิจัยครั้งนี้ นั่นคือ การที่บุคคลทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร ในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างภาคภูมิใจที่ได้ถวายงานแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีอย่างเต็มความสามารถ อย่างดีที่สุดเท่าที่พวกเขาเหล่านั้นจะทำได้ เพื่อให้สมกับพระมหากรุณาธิคุณในน้ำพระทัยที่พระองค์ทรงพระราชทานความช่วยเหลือไว้กับโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ชุมชนบ้านสร้างค้อ และพื้นที่ใกล้เคียง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ที่กล่าวไว้ดังความตอนหนึ่ง ว่า

“...ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มี ขอตั้ง ปณิธานว่า จะมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม และดำรงชีพ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข...”

2. เพื่อทราบผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พบว่า ต่างแสดงความเห็นยืนยันสอดคล้องกันว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียน จำนวนรวมทั้งหมด 64 งาน แยกเป็น 69 แนวปฏิบัติ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่ว่า ผลการยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี มีลักษณะของความเป็นวิชาการที่เป็นสากลปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เปรียบเสมือนเป็นบันไดที่จะทำให้นักเรียน/ผู้เกี่ยวข้องอื่นซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติก้าวขึ้นไปสู่ที่สูง ไปสู่จุดที่มีการพัฒนาหรือก้าวไปสู่อุดมการณ์ที่สามารถนำพาผู้ปฏิบัติให้ก้าวพ้นออกจากปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ซึ่งเมื่อพิจารณากระบวนการขั้นตอนของการปฏิบัติตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดของการสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการะงาน 4 ด้าน พบว่ามีลักษณะเป็นรูปธรรม อธิบายที่มาที่ไปได้ อธิบายวัตถุประสงค์ อธิบายวิธีดำเนินการ และระบุผลที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศที่สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (สสจร.) ได้สรุปไว้ว่า

- 1) มีกิจกรรม การวางแผนและปฏิบัติการที่นำไปใช้จนเกิดผล เช่น กระบวนการพิจารณาตัดสินใจในปัจจุบันว่าจะ ทำอะไร ทำโดยใคร และทำเพื่ออะไร สำหรับการปฏิบัติการที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- 2) มีผลลัพธ์ที่ดีเลิศและพิสูจน์ได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 3) เป็นนวัตกรรมของการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 4) มีความยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับของสังคม
- 5) มีความเป็นระบบ มีกฎเกณฑ์ มีหลักเกณฑ์ เช่น มีการวางแผนหรือการแก้ปัญหายังเป็นระบบ
- 6) มีการบูรณาการกับส่วนต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงกันของหน่วยงาน เพื่อการขับเคลื่อนให้ในองค์กรพัฒนาก้าวหน้า
- 7) มีความเชื่อมโยงในหลายปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ หรือปัจจัยแวดล้อมที่รวมอยู่ในการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
- 8) มีวงจรการพัฒนาเป็นหลักในการทำงาน นอกจากนั้นแต่ละแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมียังได้สรุปผลงานเป็นเอกสารอย่างชัดเจนและง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลหรือการเผยแพร่ผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวจิรา เดชารัตน์ ที่กล่าวถึงกระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศว่าต้องใช้กระบวนการที่เป็นระบบในการทำงานและต้องมีการจัดระบบข้อมูลและบันทึกองค์ความรู้ที่ได้รวมถึงมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการเรียนรู้ สรุปได้ว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีผ่านกระบวนการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นมาตรฐาน เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงส่งผลให้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจำนวนรวมทั้งหมด 64 งาน แยกเป็น 69 แนวปฏิบัติได้รับ การยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ผลการยืนยันนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงพล เจริญคำ ที่ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบความเป็นเลิศ ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพอดดี สรีนิวาชา ราว และคณะ (Potti Srinivasa Rao, et al.) ที่ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

สำหรับการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรระดับสูงของสถาบันทางวิศวกรรม โดยผลการวิจัยทำให้ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดการศึกษา ด้านวิศวกรรมที่มีคุณภาพเพื่อให้ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น หน่วยตรวจสอบและรับรองด้านวิศวกรรมแห่งชาติ (NBA) ที่ต้องตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรการศึกษาก่อนให้การรับรอง ดังนั้นทางสถาบันจำเป็นต้องหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อมาดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาของสถาบันให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนต่าง ๆ ภายใต้โครงการตามพระราชดำริ ควรนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ได้จากการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปพิจารณาในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อบริหารจัดการสถานศึกษาในโครงการตามพระราชดำริ หรือเพื่อบริหารจัดการสถานศึกษาในโครงการพิเศษอื่นใด ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อม มีความเหมาะสมกับภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษาในโครงการตามพระราชดำริหรือโครงการพิเศษอื่นใด โดยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้บรรลุทุกภารกิจ มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ควรมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนแนวทางการก้าวหน้าทางวิชาชีพเป็นการเฉพาะด้วย

2. ข้อเสนอแนะระดับการปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทุกโรงเรียน ควรนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปเป็นแนวทางในการบริหารงานในโรงเรียนของตน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจ และมีแนวปฏิบัติที่จะทำให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อันจะส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนให้มี ความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ

1. ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. ควรศึกษาคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนภายในโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. “ระบบการศึกษาไทย.” **สารสนเทศ** 13, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2557): 55.
 ภัฏญาดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญานัก เจียมจรัสโชค. **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา**

2553. กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

“ข่าวในพระราชสำนัก.” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์. วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562.

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

สยามบรมราชกุมารี. **สถานศึกษาในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแนวพระราชดำริ**

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ประจำปีการศึกษา 2562. กรุงเทพฯ: แสงเทียนการพิมพ์, 2562.

ชัยพจน์ รักราน. “ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะ: โรงเรียนในฝัน.” **วิทยบริการ** 15, 1(มกราคม - เมษายน 2547): 8-9.

ดวงมณี เลหาประสิทธิพร. **โครงการค้นหาและขยายผล Best practice ทั้งคณะฯ.** กรุงเทพฯ:

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2558.

ทรงพล เจริญคำ. “รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” **ดุชนิพนธ์หลักสูตร**

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศิลปากร, 2553.

ธเนศ ขำเกิด. **การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในฝัน.**

เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/tane>.

ธีระพร आयวัฒน์. “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดเล็ก” **ดุชนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

นรากร ไหลหรั่ง. **การบริหารงานแบบ TOP.** เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก

<http://www.nonedu2.net/nonedu2/>.

บุญดี บุญญาภิจ และกมลวรรณ ศิริพานิช. **ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545.

_____. **Benchmarking ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ.** กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์, 2545.

บุรชัย ศิริมหาสาคร. “การจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ.” **ข้าราชการ** 50, 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม

2548): 28-29.

บุรชัย ศิริมหาสาคร. **จัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2553.

ประจักษ์พงษ์ วรรณโชติ. “การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.

ประเสริฐ สำเภารอด. “รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก.” **วิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี** 6, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2560): 198-199.

พระราชดำรัสสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.

พระราชทานในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปในการประชุมโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ณ กองร้อย 5 กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 9 อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส 18 กันยายน 2526.

_____. พระราชทานในงานเสวนาทักษะวิชาการด้าน อาหารและโภชนาการ ณ มหาวิทยาลัยมหิดล 17 สิงหาคม 2548.

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556.

พัชฐญาณ์ กลีบกลาง. “วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของบรรณารักษะวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. **รู้จักแนวปฏิบัติที่ดี: Best Practice**. เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://ks.rmutsv.ac.th/th/bestpractice>.

มูลนิธิสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. **โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** [ซีดีรอม]. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2554.

โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี. “คู่มือนักเรียนและผู้ปกครองปีการศึกษา 2562.”

เอกสารอัดสำเนา.

_____. “ประวัติการต่อสู้อันยาวนาน.” เอกสารอัดสำเนา.

_____. “เอกสารรายงานผลการปฏิบัติประจำปี (SAR) ประจำปีการศึกษา 2561.”

เอกสารอัดสำเนา.

- โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี.. “เอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3.” เอกสารอัดสำเนา.
- วจิรา เดชารัตน์. **Best Practices มีขั้นตอนอย่างไร.** เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก
[guru. google.co.th/guru/b-thread?force=1&tid...table](http://guru.google.co.th/guru/b-thread?force=1&tid...table).
- วรโชค ไชยวงศ์. **Best Practice แนวคิดการพัฒนาองค์กรเชิงรวม.** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558.
เข้าถึงได้จาก <http://m.exteen.com/blog/takato/20091211/best-practice>.
- วรเดช จันทรศร. **การนำนโยบายไปปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมงานวิจัยสถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์, 2530.
- วิจารณ์ พานิช. “การจัดการความรู้เพื่อคุณภาพที่สมดุล.” **วารสารการบริหารปกครอง
(Governance Journal) 7, 1** (มกราคม – มิถุนายน 2561).
- วิภาพร นิธิปรีชานนท์. “แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน” **ดัชนีพันธหลักสูตรปริญญาดัชนีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.**
- วีรพงษ์ ไชยหงส์. **แนวคิดในการพัฒนาโรงเรียน.** เข้าถึงเมื่อ 6 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก
http://drweerapong.blogspot.com/2015/02/blog-post_41.html.
- ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบและแรงงานข้ามชาติ (ศอช.). **ศอช. ภายใต้กรมอนามัย จับมือ ศคช.
จัดสัมมนาพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร.** เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562.
เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/prg/2919138>.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม. **กรณีศึกษา Best practices การจัดการ
กระบวนการ.** กรุงเทพฯ: แสงทอง, 2546.
- _____. **กระบวนการวิจัยและพัฒนา Best Practice/Good Practices.** เข้าถึงเมื่อ 22 พฤศจิกายน
2558. เข้าถึงได้จาก <http://ftpi.or.th//BestPractices/tabidaccess6.1.2008by>
Thailand Productivity Institute.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (สวร.). **คู่มือระบบการรับรองวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ.** เข้าถึงเมื่อ
5 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก [http://edocument-nakhon.thailocalink.com/files/
com_order/2019-05_d23189f2fff3f7f.pdf](http://edocument-nakhon.thailocalink.com/files/com_order/2019-05_d23189f2fff3f7f.pdf).
- สมพร เพชรสงค์. “Best Practices.” **ดำรงราชานุภาพ 5, 5** (เมษายน - มิถุนายน 2548): 36.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. “คู่มือการนิเทศเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพ
การศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21.” เอกสารลำดับที่ 1/2557 ม.ป.ท., 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวปฏิบัติที่ยอดเยี่ยมระดับประเทศ Best of the
Best Practice.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “แนวทางการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย สพฐ,”
ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. **การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ.**
เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก https://www2.opdc.go.th/special.php?spc_id=4&content_id=153.

สำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 - 2569. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: แอคทีฟพรีนต์, 2560.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 (Education in Thailand 2018).** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2561.

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.). “กฎแจปฎิรูปการศึกษา ประสพการณ์นานาชาติสู่ยุทธศาสตร์ของ สสค.” รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2557-2561 พัฒนาคุณภาพคนไทย ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ 4.0. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/893>.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. **วัฒนธรรมองค์กรผู้นำ: ทฤษฎีและปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: บู้คส์ลิงค์, 2545.

สุรีพันธ์ เสนานุช. “เทคนิคการค้นหาและถอดรหัส Best Practices.” เอกสารประกอบการบรรยาย รายการ Productivity Talk. จัดโดยสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม. วันที่ 29 กรกฎาคม 2557.

องค์การถ่ายทอดความรู้และมีส่วนร่วมกับงานวิจัยโปรตอนจากทวีปยุโรป. **การปฏิบัติที่ดี.**
เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.protoneurope.org/>.

อมลรดา พุทธินันท์. “รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.

ภาษาอังกฤษ

Advance Africa. **Best Practices Compendium.** K4 health. Accessed August 15, 2015.
Available from Knowledge for Health.

Akopoff, T. “A Case Study Examination of Best Practices of Professional Learning Communities” Ed.D. dissertation Department of Education Walden University, 2010. Accessed August 6, 2019. Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED522035>.

- Anan-bo. **Best Practice**. Accessed October 30, 2015. Available from <http://www.oknation.net/blog/ponder>.
- Bataller, C. "Technology Integration: A Mixed Methods Study of Best Practices of Technology Integration as Perceived by Expert Middle School Teachers." Ed.D. dissertation, Department of Education, Brandman University, 2018. Accessed August 5, 2019. Abstract from https://digitalcommons.brandman.edu/edd_dissertations/211/.
- Carter, A. B. "Best Practices for Leading a Transition to Standards-Based Grading in Secondary Schools." Ed.D. dissertation Department of Education Walden University, 2016. Accessed August 5, 2019. Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED568036>.
- Corrigan, D. **Kansas Partners in Education provides as an educational service to KSPE members, affiliates, their organizations, and prospective partners**. Accessed November 30, 2015. Available from <http://www.kspartners.Org>.
- Shambrook, J. and Cooper, S. M. "Research Administration and Management." **Research Administration** 37, 1-2 (May - November 2006): 83.
- Kanter, R. M. **Introduction: Getting the Best from Best Practice**. London: Bloomsbury, 2003.
- Kelley Dixon, J. E. "Teacher Emotional Intelligence and Best Practices for Classroom Management" Ed.D. dissertation Department of Education Brandman University, 2018. Accessed August 6, 2019. Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1098793>.
- Nicholson, H. D. "Middle School Educators' Best Practices for Integrating Technology in Education: A Descriptive Case Study." Ed.D. dissertation Department of Education Phoenix University, 2018. Accessed August 5, 2019. Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED588941>.
- Nixon, J. D. "Administrative Best Practices to Influence Culture in a Rural Middle School of Poverty." Ed.D. dissertation Department of Education Clemson University, 2015. Accessed August 6, 2019. Abstract from <https://eric.ed.gov/?id=ED589867>.

Peter, T. J. and Waterman, R. H. **In Search of Excellence**. Accessed November 23, 2015. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/In_Search_ofExcellence.

Potti Srinivasa Rao, et al., (2015). "Best Practices for Quality Improvement-Lessons from Top Ranked Engineering Institutions." **International Education Studies** 8, 11 (October 28, 2015): 169.

State Education Resource Center: SERC. **Best Practices**. Accessed September 1, 2015, Available from <http://ctsercc.org/s>.

The United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO).

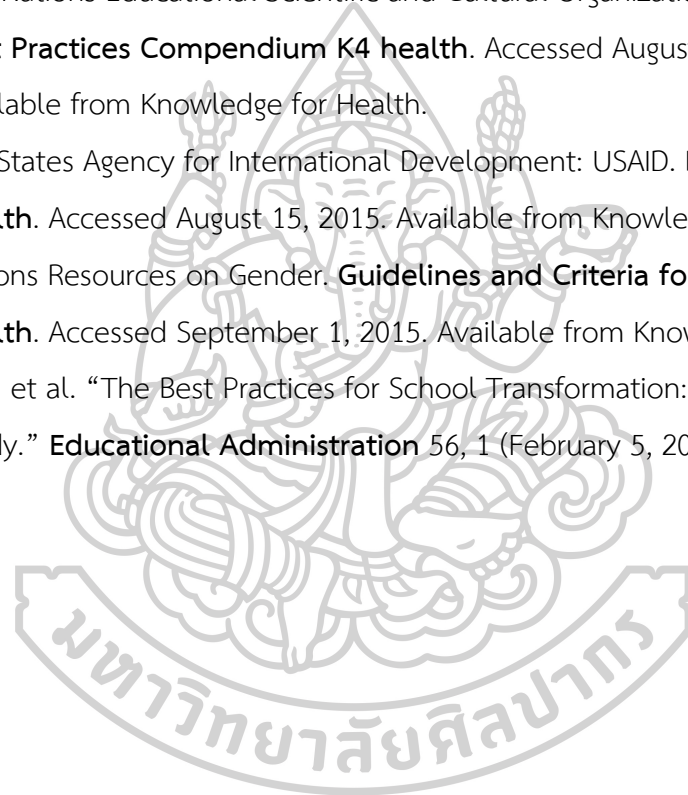
Best Practices Compendium K4 health. Accessed August 15, 2015.

Available from Knowledge for Health.

The United States Agency for International Development: USAID. **Best Practices K4 health**. Accessed August 15, 2015. Available from Knowledge for Health.

United Nations Resources on Gender. **Guidelines and Criteria for Good practices K4 health**. Accessed September 1, 2015. Available from Knowledge for Health.

Waheed, Z., et al. "The Best Practices for School Transformation: A Multiple-Case Study." **Educational Administration** 56, 1 (February 5, 2018): 88-103.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
ในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี
ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่า โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศอะไรบ้าง โดยการตอบคำถามตามประเด็นข้อคำถามที่อยู่ด้านล่างนี้

ชื่อผู้ให้ข้อมูล เบอร์โทร.....

ตำแหน่ง.....

(ระบุ) ชื่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....

(ระบุ) ภาระงานด้าน

(ระบุ) กลุ่ม/ฝ่าย

(ระบุ) ปีที่ดำเนินการ/ผลิต

1. ความสำคัญของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวการรายงาน : ระบุเหตุผล ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการ แนวคิด หลักการ สำคัญในการออกแบบนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

แนวการรายงาน : ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการจำเป็น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

แนวการรายงาน : ระบุกระบวนการ หรือวิธีการจัดการนำไปใช้ การพัฒนานวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยมีขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

แนวกรรรายงาน : ระบุผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดจากการนำไปใช้ คุณค่าของนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน และประโยชน์ที่ได้รับจากนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

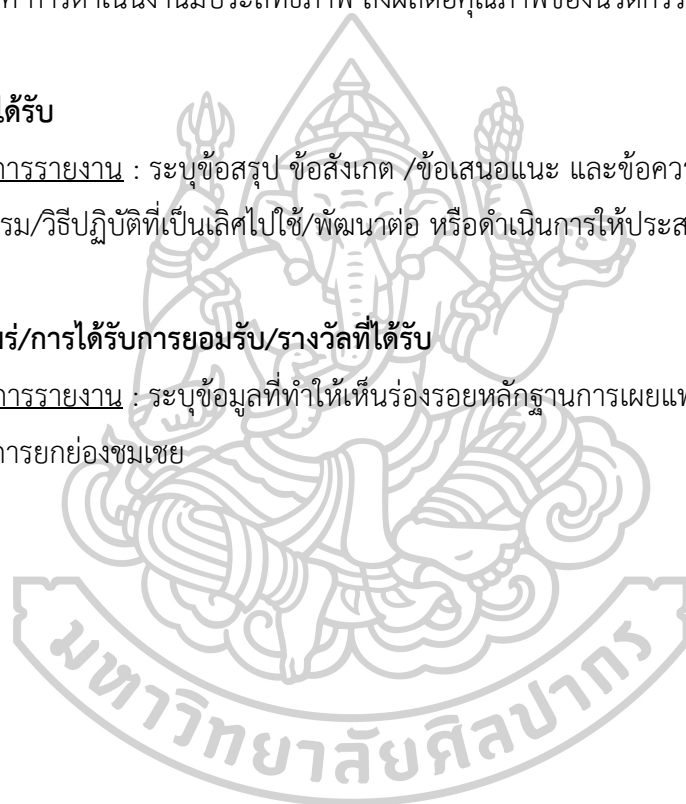
แนวกรรรายงาน : ระบุบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร หรือวิธีการที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

6. บทเรียนที่ได้รับ

แนวกรรรายงาน : ระบุข้อสรุป ข้อสังเกต /ข้อเสนอแนะ และข้อควรระวัง ที่เป็นแนวทางในการนำนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้/พัฒนาต่อ หรือดำเนินการให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

แนวกรรรายงาน : ระบุข้อมูลที่ทำให้เห็นร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่/นวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการยกย่องชมเชย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิม่าพิงบาร์มี
ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....
ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง

ภายหลังจากที่ท่านได้พิจารณาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิม่าพิงบาร์มีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานนี้อย่างไร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความจำเป็นประโยชน์
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวปฏิบัติในการบริหารงานโรงเรียนดังรายการต่อไปนี้คือ

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. งานวิชาการ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน								
โรงเรียนท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา								
1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็น								
การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ								
- หลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน								
1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ								
- แผนงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ								
1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ								
- การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
สู่กระบวนการเรียนการสอน								
- ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเชิงรุก (Active Learning)								
ด้วยนวัตกรรมห้องสมุด 5 G								

รายการ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน โรงเรียนท่านผู้ทรงคุณวุฒิมาพึงบารมี	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.10 การแผนพัสดุ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - วางแผนพัสดุที่มีผู้สนับสนุน								
2.11 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือ คุณลักษณะเฉพาะของ ครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - กำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอาคาร								
2.12 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - วินยัติ พัสดุคงทน								
2.13 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - ทรัพย์สินเป็นกิลยาดมิตร์								
3. งานบุคคล								
3.1 การวางแผนอัตรากำลัง								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - วางแผนอัตรากำลัง								

รายการ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงาน โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3.7 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - ทะเบียนประวัติชัดเจนใช้งานได้								
3.8 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็น เกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - เครื่องราชอิสริยาภรณ์สร้างความสุขใจ								
3.9 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา								
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - ส่งเสริมครูสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น								
3.10 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - ส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร								
3.11 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ - ครูคุณภาพสู่การมีคุณคุณภาพ								

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนกรณีศึกษา
และหนังสือราชการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ที่ ศธ 6806 (ทศ) / พ.๑๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

31 มีนาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน เทพสุนทรวิมลจินดาพิทยาคม

ด้วย นายวิโรจน์ ไชยภักดี รหัสประจำตัว 56252932 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน " มีความประสงค์ จะขอข้อมูลเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานของสถานศึกษา ตามขอบข่ายและภารกิจของการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ตามภารกิจ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ข้อมูลแก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8612.2/767

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

15 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นและทัศนคติเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

นมัสการ พระเทพญาณวิศิษฏ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบแสดงความความคิดเห็น จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวิโรจน์ ไชยภักดี รหัสนักศึกษา 56252932 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมีในโครงการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จึงนมัสการมาเพื่อขอความ
อนุเคราะห์จากท่านแสดงความเห็นและทัศนคติเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อม
หนังสือฉบับนี้

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอรบกวนขอพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

นักศึกษา. 08 1807 9948

รายนามผู้เชี่ยวชาญและประวัติโดยสังเขป

1. พระเทพญาณวิเศษ (ชัยทวี คุตตจิตโต ป.ธ.3) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้เชี่ยวชาญท่านนี้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมี ตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปัจจุบัน (2562) มีเกียรติคุณปรากฏทั่วไป คือ ได้รับพระราชทานรางวัลเสมาธรรมจักร ประเภทผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพัฒนาชุมชน จากสถาบันราชภัฏสกลนคร ได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาพัฒนาชุมชน จากสถาบันราชภัฏสกลนคร ได้รับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับรางวัลพระธาตุทองคำ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ดร.สมเกียรติ ขอบผล ประจำสำนักพระราชวังพิเศษระดับ 10 สังกัดโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำเร็จการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) พัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และปริญญาบัตรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน เคยดำรงตำแหน่ง รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. นายอภิชาติ จีระวุฒิ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เคยดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

4. ดร.พิษณุ ตูลสุข ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในหลายจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 รองเลขาธิการ ก.ค.ศ. รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

5. ดร.พะโยม ชิณวงศ์ ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

6. ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จการศึกษา ปรัชญาดุสิต บัณฑิต (ปร.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เคยดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท และจังหวัดสมุทรปราการ และผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) จังหวัดสมุทรปราการ

7. นายประสาร ภูติ ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนา หลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยดำรงตำแหน่ง ครูโรงเรียน สกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 และ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่ทราบพัฒนาการของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพึงบารมี เป็นอย่างดี ตั้งแต่จัดตั้งเป็นโรงเรียน สาขาของโรงเรียนคำเพิ่มพิทยา ความพยายามในการจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณรับเป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในสมัยที่ ดร.พิชณุ ตุลสุข เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายวิโรจน์ ไชยภักดี
วัน เดือน ปี เกิด	15 พฤศจิกายน 2507
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา ประเทศไทย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2532 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (บริหารการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	พ.ศ. 2535 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การแนะแนว) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	พ.ศ. 2537 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	พ.ศ. 2553 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
	พ.ศ. 2562 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
	พ.ศ. 2529 ครู โรงเรียนอุ้มทอง อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
	พ.ศ. 2544 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
	พ.ศ. 2544 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอุ้มทองศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
	พ.ศ. 2545 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน “บางปลาแม่สูงสมุทรผดุงวิทย์” จังหวัดสุพรรณบุรี
	พ.ศ. 2547 รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
	พ.ศ. 2555 ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลวิสุทธิ จังหวัดสมุทรสงคราม
	พ.ศ. 2556 ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งแฝกพิทยาคม จังหวัดสุพรรณบุรี
	พ.ศ. 2560 ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมโชติศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	9/10 ซอยบ้านหัวเกาะ 2 หมู่ 3 ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000

